ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ ΑΡ.

10

1930

ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ ΜΟΤΤΙ
ΕΦΑΜΙΛΛΑ ΙΤΑΛΙΚΩΝ
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ 15.000 ΚΟΙΛΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ
Ἕτοιμοι καὶ ἐπὶ παραγγελίᾳ. Τελευταίας μόδας, στενὲς καὶ πομπέ. (Καρατίων 18, ἠγγυημέναι, δράμια 3 καὶ μὲ τὸ ὀνοματεπώνυμον ἐντός).
ΜΟΝΟΝ ΕΙΣ ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΜΑΣ ΘΑ ΤΑΣ ΕΥΡΕΤΕ
ΑΝΤΙ ΔΡΑΧ. 420 ΤΟ ΖΕΥΓΟΣ
ΑΔΑΜΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΧΡΥΣΟΧΟΕΙΟΝ ΙΩΣΗΦ ΣΤΕΛΙΟΥ & ΑΘΑΝ. ΖΕΡΒΑ
Ὁδὸς Ἀπελλοῦ 3 καὶ Λυκούργου

ΑΝΤΙ ΕΛΑΧΙΣΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
ΩΡΑΙΟΤΗΣ ΑΝΕΥ ΕΛΑΤΤΩΜΑΤΟΣ
CRÈME SIMON

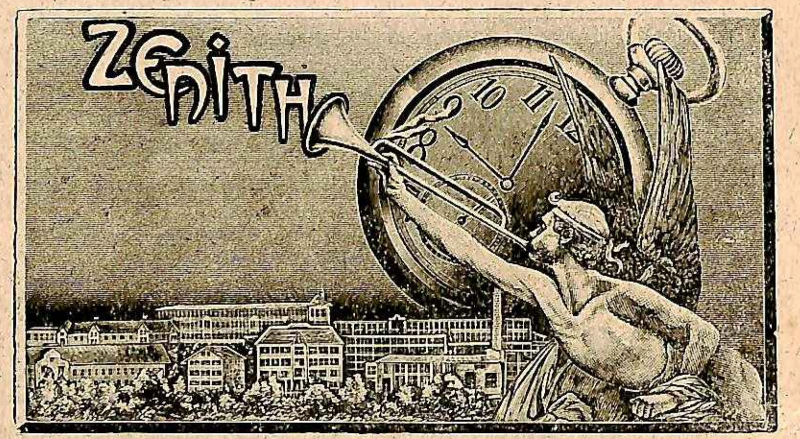

Ὅταν δέν εἶναι τοῦ Schering δέν εἶναι Οὐροτροπίνη.
ΔΙΣΚΙΑ
ΟΥΡΟΤΡΟΠΙΝΗΣ Schering
ἀπολυμαίνουν καὶ καθαρίζουν τὸν ὀργανισμὸν καὶ παρέχουν εἰς περιπτώσεις ἐμπυρέτων νοσημάτων ὡς καὶ μετὰ ταῦτα τὴν ἀσφαλεστέραν προστασίαν κατὰ τῶν παθήσεων τῶν νεφρῶν, τῆς κύστεως καὶ τοῦ ἥπατος.
Νὰ πέρνετε πάντοτε
»Οὐροτροπίνην SCHERING"
Σωληνάρια τῶν 20 δισκίων.
4022903

ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ «CONCERT»
ἀποδίδει εἰς ἀφάνταστον ἔντασιν καὶ διαύγειαν καὶ στοιχίζει λιγώτερα ἀπὸ ὅ,τι ἕνας καλὸς φωνογράφος.
Τὸ ραδιόφωνον «CONCERT» εἶνε ὁ ἀπαραίτητος σύντροφος κάθε σπιτιοῦ.
Πωλεῖται: Γραφεῖον
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗ, Ἀθῆναι.
Λέκκα 21α.

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ εἰς τιμὴν πραγματικῆς εὐκαιρίας τὰ κάτωθι ὀδοντοϊατρικὰ μηχανήματα: 1) ἕνα τοὺρ ἠλεκτρικὸν χειρουργείου RITER, καὶ 2) ἕνα ταμπλὼ ἠλεκτρικὸν DENTAL, ἀμφότερα ἐν ἀρίστῃ καταστάσει. Πληροφορίαι ὁδὸς Κοραῆ 5, γ' ὄροφος, γραφεῖα Π. Α. Ε. Κ.

ΑΓΟΡΑΖΟΝΤΑΙ εἰς καλὴν τιμὴν παλαιὰ βιβλία καὶ ὁλόκληροι βιβλιοθῆκαι. Οἱ διαθέτοντες τοιαῦτα παρακαλοῦνται νὰ μᾶς ἀποστείλουν κατάλογον τῶν πρὸς πώλησιν βιβλίων, ὁδὸς Λέκκα 7.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ κοπτικὴ μηχανὴ βιβλιοδετείου, 65 πόντους φάρδος, σχεδὸν καινουργής, εἰς συμφέρουσαν τιμήν. Ἐπίσης πωλεῖται μία ἠλεκτρικὴ ραπτικὴ μηχανή, κατάλληλος διὰ περιοδικὰ καὶ βιβλία. Πληροφορίαι εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ «Μπουκέτου», Λέκκα 7.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ μεσαῖον πάτωμα ἐπὶ τῆς πλατείας Ἁγίου Γεωργίου Καρύτση ἐκ 5 δωματίων κλπ. Πληροφορίαι: Ὁδὸς Λέκκα 7 (Γραφεῖα «Μπουκέτου»), 10 — 12 π. μ. καὶ 4 — 6 μ. μ.

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ
Ἰατρὸς Δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς Ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ καθηγητοῦ κ. Γεωρ. Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην ὁδὸς Κεφαλληνίας 30. Ὧραι 5-11 π. μ. καὶ 4-7 μ. μ. Ἀριθμὸς Τηλεφ. 7-62 (Παλαιόν).

ΠΩΛΕΙΤΑΙ
ΧΑΡΤΗΣ ΟΚΑΣ
ΑΠΟΤΑΝΘΗΤΕ:
ΟΔΟΣ ΛΕΚΚΑ 7

ΒΑΦΕΤΕ ΤΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΣΑΣ ΜΟΝΑΙ ΣΑΣ ΜΕ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΒΑΦΑΣ ARTI
Ἀντιπρόσωπος μετὰ διαρκοῦς παρακαταθήκης: Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι, Λέκκα 21α

ΕΤΟΣ Δ'. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'. — ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 10 (182)
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜ. 2.50

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ.	130
» ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	70
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ	1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ.........ΔΟΛΛΑΡΙΑ	5
ΑΦΡΙΚΗΣ.........ΣΕΛΙΝΙΑ	24
ΒΕΛΓΙΚΟΥ ΚΟΓΚΟ......»	24

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΜΑΡΤΙΟΥ 1930

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7
ΤΥΠΟΓΡ.: ΓΕΡΜΑΝΟΥ ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ 5
ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 52—03

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»:
Ἐν Ἀμερικῇ Mr **D. Stroumbos** 261 w. 85th Str New-York U. S. A.
Ἐν Αἰγύπτῳ-Σουδὰν ὁ κ. ***Χρ. Σαράφης*** 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie.
Ἐν Βελγικῷ Κογκὸ ὁ κ. ***Γ. Ἀντωνιάδης*** B. P. 445 Elisabethville Congo-Belge

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ
Ἐν Ἀμερικῇ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τῆς «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»
NEW YORK NEWS AGENCY
General P. O. Box 497 NEW YORK, CITY
Ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι

ΑΠΟ ΟΤΙ ΒΛΕΠΩ ΚΑΙ ΑΚΟΥΩ

Η ΠΛΗΜΜΥΡΑ

...**Καὶ ἡ τραγωδία ἐπανελήφθη.** Ἔπεσε μιὰ ραγδαία βροχὴ καὶ ἡ πρωτεύουσα ἐπλημμύρισε, σπίτια κατέρρευσαν, περιουσίες κατεστράφησαν, ἄνθρωποι ἐπνίγησαν!...

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν καμμία μέριμνα, κανένα ἐνδιαφέρον, οὔτε ἀγάπη, οὔτε συμπόνεσι γιὰ τὴν πόλι;

Δὲν ἀκοῦμε ἀπὸ ἐτῶν παρὰ λόγια καὶ μόνον λόγια, ὑποσχέσεις καὶ μόνον ὑποσχέσεις σχετικῶς. Ἔργα ὅμως ἀντιπλημμυρικὰ δὲν ἐκτελοῦνται.

Ἡ περιφερειακὴ τάφρος τοῦ Λυκαβηττοῦ κατήντησε ἁπλῶς προεκλογικὸν δόλωμα.

Εἶνε καιρὸς ἐν τούτοις νὰ σταματήσῃ τὸ κακό. Ἀρκετὸς κόσμος ἐζημιώθη μὲ τὴν τελευταία καταιγίδα, πολλοὶ ἔπαθαν, πολλοὶ ἐμαρτύρησαν.

Εἰσερχόμεθα ἤδη εἰς τὸ θέρος. Ἔχει συνεπῶς ὅλον τὸν καιρὸν ὁ Δῆμος νὰ κατασκευάσῃ τὴν τάφρον αὐτήν, ἡ ὁποία θὰ εἶνε ἐκ τῶν μνημειωδῶν ἔργων του, δόξα καὶ τιμή του!...

......

Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ

Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἑορτάζομεν τὴν Ἑκατονταετηρίδα τῆς Ἀνεξαρτησίας μας. Αἱ ἑορταὶ αὐταί, ὅπως εἶνε γνωστόν, ἑτοιμάζονται ἀπὸ ἐτῶν καὶ διαρκῶς ἀνεβάλλοντο διὰ διαφόρους λόγους καὶ κυρίως δι' ἀνεπάρκειαν χρόνου διὰ τὰς προετοιμασίας. Δυστυχῶς ὅμως, πολὺ φοβούμεθα ὅτι καὶ πάλιν δὲν θὰ εἶνε ἀντάξιες τοῦ μεγάλου ἱστορικοῦ γεγονότος, πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ ὁποίου γίνονται. Ποῦ εἶνε τὰ μεγάλα ἐθνικὰ ἱστορικὰ ἔργα ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκδοθοῦν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν;... Ποῦ εἶνε ἐπίσης ἡ ἐθνικὲς παραστάσεις ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ διοργανωθοῦν;... Ποῦ εἶνε ἡ ἐκθέσεις, ποῦ εἶνε τὰ ἀναμνηστικὰ λευκώματα, ἡ ἱστορικὲς διαλέξεις κτλ. κτλ.;... Τὸ μόνο ποὺ θὰ γίνῃ ἀσφαλῶς κατὰ τὰς ἑορτάς, εἶνε ὅτι θὰ ἐκφωνήσουν κατ' αὐτὰς οἱ μισοὶ τοὐλάχιστον Ἕλληνες πυρίνους πατριωτικοὺς λόγους... καὶ πάει λέοντας!...

......

ΚΡΙΣΙΣ ΚΑΙ... ΚΡΙΤΙΚΟΙ

Ὅπως ὁμολογεῖται ἀπὸ ὅλους, τὸν τελευταῖον καιρὸν παρατηρεῖται μεγάλη κρίσις εἰς τὴν χώραν μας. Χρεωκοπίαι ἀναγγέλλονται καθημερινῶς καὶ μεγάλα καταστήματα κλείνουν, τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου. Παραδόξως ἡ μόνη τάξις ἀνθρώπων ἡ ὁποία δὲν ἔχει... κρίσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα εἶνε οἱ... κριτικοὶ παντὸς εἴδους καὶ πάσης κατηγορίας. Ἐπολλαπλασιάσθησαν μάλιστα τελευταῖα τόσον, ὥστε ἵδρυσαν καὶ σύλλογον. Τὸ παράδοξο μόνον σχετικῶς εἶνε ὅτι, παρ' ὅλο τὸν πολλαπλασιασμό τους..., ἐχρεωκόπησαν καὶ αὐτοὶ πρὸ πολλοῦ!...

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ

Ο ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΚΙ' Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

Μιὰ μέρα συζητοῦσαν μαζὺ ἕνας δικηγόρος κι' ἕνας γιατρός, καθένας τους δὲ ὑπεστήριζε ὅτι τὸ δικό του ἐπάγγελμα εἶνε καὶ τὸ παλαιότερο.

— Ἡ δικηγορική, εἶπε ὁ πρῶτος, ἀρχίζει ἀπὸ τὴν κτίσι τοῦ κόσμου. Ἡ Ἁγία Γραφὴ ἀναφέρει ὅτι ὁ Κάϊν σκότωσε τὸν ἀδελφό του Ἄβελ. Ἔ, λοιπόν, αὐτὸ εἶνε πρᾶξις ποὺ προβλέπεται ἀπὸ τὴν ποινικὴ νομοθεσία!

— Ἡ ἰατρικὴ ὅμως, ἐπρόσθεσε ὁ ἄλλος, εἶνε ἀκόμα παλαιότερη. Ἡ Ἁγία Γραφὴ ἐπίσης ἀναφέρει ὅτι ὁ Θεὸς γιὰ νὰ πλάσῃ τὴν Εὔα ἔβγαλε μιὰ πλευρὰ ἀπὸ τὸν Ἀδάμ. Τί ἄλλο εἶνε αὐτὸ ἂν ὄχι ἡ πρώτη ἰατρικὴ ἐγχείρισις;

Κάκκαλο ὁ δικηγόρος.

ΠΕΝΝΙΕΣ

Ἂν καὶ ἐμπήκαμε στὴ σαρακοστή, σὲ περίοδο δηλαδὴ νηστείας καὶ προσευχῆς, ἡ ἀποκρηάτικη χορευτικὴ κίνησις ἐξακολουθεῖ μὲ τὴν ἴδια ἔντασι.

— Φαίνεται δὲ ὅτι ἡ μάστιξ τῶν χορῶν — γιατὶ περὶ μάστιγος πράγματι πρόκειται — θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ καθ' ὅλην τὴν Μεγάλην Σαρακοστήν, ἴσως δὲ καὶ κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα.

— Ἀπὸ τῆς ἑβδομάδος αὐτῆς, ἡ πρωτεύουσα ἀπέκτησε καὶ τρίτον ὁμιλοῦντα κινηματογράφον, ὅπως φαίνεται δέ, τοῦ χρόνου ὅλοι οἱ κινηματογράφοι θὰ εἶνε ὁμιλοῦντες.

— Πολλαὶ συμπολίτιδες — καὶ πολλοὶ συμπολῖται — ἐπέρασαν τὶς ἡμέρες αὐτὲς στὰ δάχτυλά τους τὸν πατροπαράδοτο «Μάρτη», γιὰ νὰ μὴν τοὺς μαυρίσῃ ὁ ἥλιος, μολονότι τὸ μελαψὸ χρῶμα εἶνε τῆς μόδας.

— Τὸν τελευταῖο καιρὸ ἐκυκλοφόρησαν ἀρκετὰ περιοδικά, τὰ ὁποῖα αὐτοτιτλοφοροῦνται σατυρικά. Μά, ἂν τὰ κυττάξῃ κανεὶς ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους δὲν θὰ βρῇ οὔτε ἴχνος σατύρας ἢ πνεύματος. Τὸ ἴδιο δηλαδὴ ποὺ συμβαίνει καὶ μὲ τὰς ἐπιθεωρήσεις.

— Τὰ θέατρα τῆς πρωτευούσης ἄρχισαν ἤδη νὰ ἑτοιμάζωνται γιὰ τὴν καλοκαιρινὴ σαιζὸν καὶ νὰ διαλέγουν τὰ ἔργα μὲ τὰ ὁποῖα θὰ κάνουν τὴν ἔναρξί τους.

— Ἀρκετοὶ φίλαθλοι ἀπὸ τὰς δύο πόλεις συνώδευσαν μέχρι Νεαπόλεως τὴν Ἐθνικήν μας ὁμάδα, γιὰ νὰ παρακολουθήσουν ἐκ τοῦ πλησίον τὸν Ἑλληνοϊταλικὸν ἀγῶνα ποδοσφαίρου.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΗΝ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ»
Ἡ δραματική, ἡ περιπετειώδης, ἡ φρικιαστικὴ καὶ συγκινητικωτάτη ἱστορία τῆς
ΒΕΑΤΡΙΚΗΣ ΤΣΕΝΣΙ
ἡ ὁποία ἐμαρτύρησε ἀπανθρώπως, γιατὶ ἐσκότωσε τὸν ἄθλιον πατέρα της!...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ο ΑΓΓΛΟΣ ΠΡΕΣΒΥΣ ΚΑΙ Ο ΤΣΑΡΟΣ

Ὁ ἐν Ρωσσίᾳ πρέσβυς τῆς βασιλίσσης τῆς Ἀγγλίας Ἐλισσάβετ, Ἱερεμίας Μπόμπυ, παρουσιάστηκε μιὰ μέρα στὸν τότε Τσάρο μὲ τὸ καπέλλο στὸ κεφάλι του. Ὁ Τσάρος ἐπειράχτηκε γι' αὐτὸ κι' ἄρχισε νὰ τὸν ἐπιπλήττῃ.

— Δὲν ἀκούσατε, τοῦ εἶπε, τί τιμωρία ἐπέβαλα σὲ κάποιον ἄλλον ποὺ εἶχε τὴν ἀσέβεια νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιόν μου, χωρὶς ν' ἀποκαλυφθῇ.

— Ναί, θυμᾶμαι, Μεγαλειότατε. Διατάξατε νὰ τοῦ καρφώσουν τὸ καπέλλο στὸ κεφάλι μ' ἕνα καρφί. Πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅμως ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἀντιπρόσωπος τῆς βασιλίσσης Ἐλισσάβετ, ἡ ὁποία σὲ κανέναν ἡγεμόνα δὲν ἐστάθηκε ποτὲ ἀσκεπής. Καὶ ἂν τυχὸν προσβληθῶ ἀπὸ σᾶς, σ' αὐτὴν θὰ καταφύγω γιὰ νὰ μὲ ἱκανοποιήσῃ.

Ὁ Τσάρος ἀκούοντας τὰ ὑπερήφανα αὐτὰ λόγια τοῦ βασιλικοῦ ἀντιπροσώπου, γύρισε πρὸς τοὺς αὐλικούς του καὶ τοὺς εἶπε:

— Θαυμάζω αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο γιὰ τὴν τόλμη καὶ τὴ γενναιότητά του. Εἴδατε πῶς μίλησε γιὰ τὴ βασίλισσά του; Ποιὸς ἀπὸ σᾶς θὰ μποροῦσε νὰ κάνῃ τὸ ἴδιο καὶ γιὰ μένα;

Η ΖΩΗ ΜΟΥ

Καὶ ζῶ μὲ τὴν ἀφροντισιὰ καὶ τῆς
(συμπάθειας καὶ τοῦ λόγου,
πεπραρχικός, καὶ μὲ τὸ Φρόϋντ ψυ-
(χαναλυτικός,
καὶ σμίγει μέσ' στὰ βάθη μου δαίμο-
(νας—ἀγαθός; κακός;—
τῆς κόρης τὸ χαμόγελο, τὸ φρύμασμα
(τοῦ ἀλόγου.

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

ΕΚΛΕΚΤΟΙ ΓΑΜΟΙ

Τὸ Γραφεῖον μας Ἀλεξανδρείας μᾶς ἀναγγέλει τοὺς γάμους τοῦ κ. Ἀλεξάνδρου Γ. Φωτιάδου μετὰ τῆς δίδος Ἑλένης Γ. Γεωργακάκη, τελεσθέντας τὴν 23 Φεβρουαρίου εἰς τὸν ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἐν εὐρυτάτῳ κύκλῳ συγγενῶν καὶ φίλων.

Ἡ «Οἰκογένεια» συγχαίρει θερμῶς τοὺς νεονύμφους.

* * *

Ἰωάννης Ροδίτης, δικηγόρος, — Χρηστίνα Σπυροπούλου, ἐτέλεσαν τοὺς γάμους των. Παράνυμφος ὁ κ. Νικ. Προφύλης.

ΡΩΣΣΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΤΣΕΧΩΦ

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ

Κρατῶντας κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλη του ἕνα πρᾶγμα τυλιγμένο στὸ ὑπ' ἀρ. 223 φύλλο τοῦ «Ἀγγελιοφόρου τοῦ Χρηματιστηρίου», ὁ Σάσας Σμυρνώφ, ὁ μοναχογυιὸς τῆς μητέρας του, κατέβασε τὰ μοῦτρα του καὶ μπῆκε μέσα στὸ γραφεῖο τοῦ δόκτορος Κοτσελκώφ.

— Ἄ! τὸ καλό μου παιδί! φώναξε ὁ γιατρὸς βλέποντάς τον. Πῶς εἶσαι τώρα; Τί κάνεις;...

Ὁ Σάσας, ἀνοιγοκλείνοντας τὰ μάτια του, ἔφερε τὸ χέρι του στὴν καρδιά, καὶ ψιθύρισε μὲ φωνὴ συγκινημένη:

— Ἡ μαμὰ σᾶς στέλνει τοὺς χαιρετισμούς της, γιατρέ, καὶ μοῦ ἀνέθεσε νὰ σᾶς εὐχαριστήσω... Ἡ μαμά μου δὲν ἔχει ἄλλον ἀπὸ ἐμένα, καὶ μοῦ ἐσώσατε τὴ ζωή, γλυτώνοντάς με ἀπὸ μιὰ τόσο σοβαρὴ ἀρρώστεια... Γι' αὐτὸ δὲν ξέρουμε κι' οἱ δυὸ πῶς νὰ σᾶς εὐχαριστήσουμε...

— Ἄ!... σὲ παρακαλῶ, παιδί μου! τὸν διέκοψε ὁ γιατρός. Ἔκανα ὅ,τι θὰ ἔκανε καὶ ὁποιοσδήποτε ἄλλος γιατρὸς στὴ θέσι μου...

— Εἶμαι ὁ μοναχογυιὸς τῆς μητέρας μου..., ἐξακολούθησε ὁ νέος, κι' ἐπειδὴ ἤμαστε φτωχοί, δὲν μποροῦμε νὰ σᾶς ἀνταμείψουμε ὅπως πρέπει γιὰ τὶς φροντίδες σας... Γι' αὐτό, ἡ μαμὰ κι' ἐγώ..., ὁ μοναχογυιός της..., σᾶς παρακαλοῦμε θερμὰ νὰ δεχθῆτε, εἰς ἔνδειξιν τῆς εὐγνωμοσύνης μας, αὐτὸ τὸ ἀσήμαντο πρᾶγμα... Εἶνε ἕνα ἀντικείμενο πολύτιμο... ἀρχαῖο... Εἶνε ἕνα ἔργο σπουδαῖο..., ἕνα ἔργο τέχνης..., ἕν' ἀριστούργημα...

— Ὄχι... ὄχι!... εἶπε ὁ γιατρὸς κατσουφιάζοντας. Δὲν κάνει νὰ τὸ πάρω...

— Ὄχι... Ὄχι!... ἀπάντησε καὶ ὁ Σάσας, ξεδιπλώνοντας τὸ πακέτο ποὺ εἶχε κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλη του. Σᾶς παρακαλῶ... Μὴν ἀρνεῖσθε!... Θὰ μᾶς ἐκάνατε νὰ λυπηθοῦμε πολύ, τόσο ἡ μαμά, ὅσο κι' ἐγώ... Εἶνε ἕνα πολὺ ὡραῖο πρᾶγμα!... Εἶνε ἕνας παληὸς μπροῦντζος... Μᾶς τὸ ἄφησε ὁ πατέρας μου κι' ἐμεῖς τὸ φυλᾶμε ὡς προσφιλῆ ἀνάμνησι... Ὁ πατέρας μου ἀγόραζε μπρούντζινα ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα μεταπουλοῦσε στοὺς συλλέκτας...

Ὁ Σάσας ξεδίπλωσε ἐντωμεταξὺ τὸ δῶρο του καὶ τὸ ἀπόθεσε μὲ ἐπισημότητα ἐπάνω στὸ τραπέζι. Ἦταν ἕνας παληὸς μικρὸς μπρούντζινος κηροστάτης, καλλιτεχνικὰ ἐργασμένος. Παρίστανε δυὸ γυναῖκες μὲ τὴν περιβολὴ τῆς Εὔας, σὲ πόζες, τῶν ὁποίων ἡ περιγραφὴ ἀπαιτεῖ τόλμη, πρᾶγμα ποὺ δὲν εἶνε τῆς ἰδιοσυγκρασίας μου.

Ὁ γιατρός, ἀφοῦ ἐκύτταξε τὸ δῶρο, ἔξυσε ἀργὰ τὸ αὐτί του, χασμουρήθηκε καὶ μουρμούρισε:

— Ναί, εἶνε ἕνα πρᾶγμα πραγματικὰ ὡραῖο, μά... πῶς νὰ τὸ πῶ;... Εἶνε λίγο... εἶνε κάπως τολμηρό... Δὲν εἶνε λίγο ντεκολτέ,..., ἀλλά, ὁ διάβολος ξέρει τί εἶνε...

— Μὰ... γιατί; ἔκανε ὁ Σάσας.

— Ἄν, ἐξακολούθησε ὁ γιατρός, τοποθετοῦσα αὐτὸν τὸν κηροστάτη μὲ τὶς δυὸ γυμνὲς γυναῖκες ἐπάνω στὸ τραπέζι μου, ὅλος ὁ κόσμος θὰ σκανδαλιζόταν μέσα στὸ σπίτι μου!...

— Μὲ πόσο ἀστεῖο τρόπο κρίνετε, γιατρέ, τὰ ἔργα τῆς τέχνης!... εἶπε ὁ Σάσας κάπως πειραγμένος. Εἶν' ἕνα ἀριστούργημα!... Κυττάχτε! Τί ὠμορφιά! Τί κομψότης!... Βλέποντας κανεὶς μιὰ ὠμορφιὰ τόσο μεγάλη, ξεχνάει ὅλα τὰ ἐπίγεια... Τί κίνησις! Τί ἔκφρασις!...

— Τὰ καταλαβαίνω ὅλα αὐτὰ πολὺ καλά, ἀγαπητέ μου! τὸν διέκοψε ὁ γιατρός. Μὰ εἶμαι οἰκογενειάρχης... Ἐδῶ μέσα μπαίνουν τὰ παιδιά μου, δέχομαι κυρίες...

— Βέβαια, εἶπε ὁ Σάσας, βέβαια γιὰ τὰ μάτια τοῦ πλήθους ἕνα ἔργο τόσο ὑψηλῆς τέχνης προσφέρει πολὺ διαφορετικὸ θέαμα... Μὰ ἐσεῖς, γιατρέ, εἶστε ἀπάνω ἀπ' ὅλ' αὐτά, κι' ἐξ ἄλλου ἡ ἄρνησίς σας νὰ τὸ δεχθῆτε θὰ λυποῦσε πολύ, τόσο τὴ μαμά, ὅσο κι' ἐμένα...

Εἶμαι ὁ μοναχογυιὸς τῆς μητέρας μου καὶ μοῦ σώσατε τὴ ζωή... Γι' αὐτὸ σᾶς προσφέρουμε ὅ,τι πιὸ πολύτιμο ἔχουμε... καὶ λυπᾶμαι μάλιστα πολὺ ποὺ δὲν ἔχουμε νὰ σᾶς προσφέρουμε καὶ τὸ ταίρι αὐτοῦ τοῦ κηροστάτου...

—*Πάρε πίσω τὸ δῶρο σου, δὲν τὸ δέχομαι, εἶπε ὁ δικηγόρος...*

Γιατί, ξέρετε, δὲν ἦταν ἕνας μόνο... ἦταν δύο...

— Σ' εὐχαριστῶ, φίλε μου... Σοῦ εἶμαι πολὺ εὐγνώμων... Εὐχαριστῆστε καὶ τὴ μητέρα σας ἐκ μέρους μου... μά, κρίνετε καὶ μόνος σας, πόσο δύσκολη εἶνε ἡ θέσις μου... Τὰ παιδιά μου μπαίνουν ὅλη τὴν ὥρα ἐδῶ μέσα... Ἔρχονται κυρίες... Ὡστόσο, ἀφῆστέ τό μου, ἀφοῦ εἶνε ἀδύνατον νὰ σᾶς πείσω νὰ τὸ πάρετε πίσω...

— Ναί! ναί! φώναξε ὁ Σάσας χαρούμενος. Μὲ τίποτε δὲν θὰ μπορέσετε νὰ μὲ πείσετε... Τοποθετῆστε τὸν κηροστάτη ἐδῶ, πλάϊ σ' αὐτὸ τὸ βάζο... Κρῖμα μόνο νὰ μὴν ἔχω καὶ τὸ ταῖρι του!... Λοιπὸν χαίρετε, γιατρέ...

Ὅταν ὁ Σάσας ἔφυγε, ὁ γιατρὸς ἔμεινε ἐπὶ ὥρα κυττάζοντας τὸν κηροστάτη, ξύνοντας τὸ αὐτί του καὶ σκεπτόμενος.

— Εἶνε πρᾶγμα τι περίφημος, συλλογιζόταν. Ὅσο γι' αὐτὸ δὲν ὑπάρχει ἀντίρρησις καὶ θὰ ἦταν κρῖμα ἂν τὸν ἐπέστρεφα πίσω... Μὰ εἶνε ἀδύνατον νὰ τὸν κρατήσω ἐδῶ... Χμ!... Τί νὰ τὸν κάνω;... Νὰ ἕνα πρόβλημα!... Σὲ ποιὸν νὰ τὸν προσφέρω;...

Ἀφοῦ συλλογίστηκε, συλλογίστηκε, σκέφτηκε τέλος τὸν καλό του φίλο, τὸ δικηγόρο Οὐσκώφ, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶχε κερδίσει μιὰ ὑπόθεσι.

— Θαυμάσια! σκέφτηκε. Ἂν ἐπλήρωνα σὲ χρήματα τὸν Οὐσκώφ, γιὰ τὴν ὑπόθεσί μου, ἐπειδὴ εἶνε φίλος μου, θὰ βρισκόταν σὲ δύσκολη θέσι... Θὰ ἦταν πολὺ καθὼς πρέπει πρᾶγμα ἄν, ἀντὶ χρημάτων, τοῦ προσφέρω αὐτὸ τὸ ἀντικείμενο... Θὰ τοῦ πάω λοιπὸν αὐτὸν τὸ διαβολοκηροστάτη... Ἄλλωστε αὐτὸς δὲν εἶνε παντρεμμένος κι' ἔχει πολὺ εὔθυμο χαρακτῆρα.

Καί, χωρὶς νὰ χάνη καιρό, ὁ γιατρὸς ντύθηκε, πῆρε τὸν κηροστάτη καὶ πῆγε στοῦ φίλου του τοῦ δικηγόρου.

— Καλημέρα, ἀγαπητέ μου φίλε! τοῦ φώναξε μπαίνοντας μέσα στὸ γραφεῖο του... Ἔρχομαι νὰ σ' εὐχαριστήσω γιὰ τοὺς κόπους σου... Ἀφοῦ δὲν θέλεις νὰ μοῦ πάρης χρήματα, δέξου τοὐλάχιστον αὐτὸ τὸ μικρὸ πρᾶγμα... Νά, παληόφιλε... Εἶν' ἕνα παληὸ πρᾶγμα, περίφημο...

Ὁ δικηγόρος, βλέποντας τὸν κηροστάτη, ἔννοιωσε ἕναν ἐνθουσιασμὸ ἀπερίγραπτο.

— Τί διαβολοέμπνευσι ποὺ εἶχε αὐτὸς ποὺ τὸ ἔφτιαξε! φώναξε σκάζοντας στὰ γέλια. Ποῦ πῆγε καὶ φαντάστηκε αὐτὲς τὶς σατανικὲς πόζες!... Περίφημο!... Ὑπέροχο!... Ποῦ τὸ βρῆκες αὐτὸ τὸ θαῦμα;...

Μὰ σὲ λίγο ὁ δικηγόρος, ἀναστέλλοντας τὸν ἐνθουσιασμό του, ἔρριξε ἕνα φοβισμένο βλέμμα πρὸς τὸ μέρος τῆς πόρτας καὶ εἶπε, σταυρώνοντας τὰ χέρια στὸ στῆθος:

— Μονάχα, ἀγαπητέ μου, πάρε πίσω τὸ δῶρο σου... Δὲν τὸ δέχομαι.

— Γιατί; ρώτησε ὁ γιατρὸς τρομαγμένος.

— Γιατί... γιατί... ἔρχονται ἐδῶ ἡ μητέρα μου, ἡ ἀδελφές μου, οἱ πελάτες μου...

— Μπᾶ!... μπᾶ!... μπᾶ!... ἔκανε ὁ γιατρός. Ὢ! δὲν μπορεῖς νὰ μοῦ ἀρνηθῆς... Αὐτὸ θὰ ἦταν προσβολὴ ἐκ μέρους σου... Εἶνε ἕνα ἀριστούργημα! Ἕνα ἔργο τέχνης!... Τί κίνησις!... Τί ἔκφρασις!... Δὲν θέλω ν' ἀκούσω τίποτε... Ἂν τὸ ἀρνηθῆς θὰ μὲ ψυχράνης...

— Ἂν τοὐλάχιστον, ψιθύρισε ὁ δικηγόρος, ἦταν λίγο σκεπασμένο ἢ εἶχε μερικὰ φύλλα συκῆς...

Μὰ ὁ γιατρός, μὴν ἀκούγοντας τίποτε, ἀποχαιρέτισε τὸ φίλο του κι' ἔφυγε, ἀφίνοντάς του τὸ δῶρο του καί, ἱκανοποιημένος ποὺ εἶχε ἐξοφλήσει ἔτσι ἕνα χρέος του, γύρισε σπίτι του...

Ὁ δικηγόρος, ἅμα ἔφυγε ὁ γιατρός, πῆρε στὰ χέρια του τὸν κηροστάτη, τὸν κύτταξε ἀπ' ὅλες τὶς μεριὲς κι' ἔπειτα ἄρχισε νὰ σκέπτεται, ὅπως προηγουμένως καὶ ὁ γιατρός, τί ἔπρεπε νὰ τὸν κάνη...

— Εἶνε ὡραῖο πρᾶγμα, συλλογιζόταν, καὶ θὰ ἦταν κρῖμα νὰ μὴν τὸ δεχθῶ... Μὰ δὲν μπορῶ νὰ τὸ κρατήσω ἐδῶ... Τὸ καλύτερο ποὺ ἔχω νὰ κάνω εἶνε νὰ τὸ προσφέρω πουθενά... Νά, θὰ τὸ χαρίσω ἀπόψε στὸ φίλο μου τὸν κωμικὸ Σάσκιν... Αὐτὸς ὁ κανάγιας γουστάρει κάτι τέτοια πράγματα καὶ ἀκριβῶς σήμερα ἔχει τὴν εὐεργετική του καὶ πρέπει νὰ τοῦ χαρίσω κάτι...

Καί, ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον... Τὸ βράδυ, ὁ κηροστάτης, διπλωμένος μὲ φροντίδα, μὲ χαρτιὰ καὶ μὲ κορδέλλες, χαρίστηκε στὸ Σάσκιν... Ὅλη τὴ βραδυὰ τὸ καμαρίνι τοῦ ἠθοποιοῦ ἦταν γεμᾶτο ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ πήγαιναν νὰ θαυμάσουν τὸ δῶρο... Ὅλοι τὸ κύτταζαν σιγοψιθυρίζοντας καὶ κρυφοχαμογελῶντας... Ὅταν δὲ καμμιὰ ἠθοποιὸς χτυποῦσε τὴν πόρτα καὶ ρωτοῦσε: «Μπορῶ νὰ μπῶ;», ὁ κωμικὸς ἀπαντοῦσε μὲ τὴν εὔθυμη φωνή του:

— Ὄχι, ὄχι, ἀγαπητή μου φίλη!... Δὲν εἶμαι ντυμένος ἀκόμη.

Μετὰ τὴν παράστασι, ὁ κωμικός, ὑψώνοντας τοὺς ὤμους καὶ ἀνοίγοντας τὰ χέρια του, ἔλεγε:

— Τί νὰ τὸ κάνω αὐτὸ τὸ διαβολόπραγμα;... Στὸ σπίτι μου δὲν μπορῶ νὰ τὸ πάω... Ἐδῶ, πάλι, δὲν μπορῶ νὰ τὸ κρατήσω γιατὶ ἔρχονται γυναῖκες... Νὰ ἦταν τοὐλάχιστον μιὰ φωτογραφία ποὺ μπορεῖ νὰ τὴν κρύψη κανεὶς σ' ἕνα συρτάρι...

— Μὰ πουλῆστε το, κύριε! Τὸν συμβούλευσε τότε ὁ κομμωτής του, ὁ ὁποῖος τὸν ἔγδυνε ἐκείνη τὴν ὥρα. Ὑπάρχει μάλιστα, ἐδῶ, στὴ γειτονιά, μιὰ χήρα ποὺ ἀγοράζει παληὰ μπρούντζινα ἀντικείμενα... Ζητῆστε την... Θὰ τὴν βρῆτε... Ὅλος ὁ κόσμος τὴν ξέρει...

Ὁ κωμικὸς ἀκολούθησε τὴ συμβουλὴ τοῦ κομμωτοῦ του...

Ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μέρες, καθισμένος στὸ γραφεῖο του, μὲ τὸ δάχτυλο στὸ μέτωπο, ὁ δόκτωρ Κοτσελκὼφ σκεφτόταν ἕνα νέο σύστημα θεραπείας τῆς φυματιώσεως. Ἔξαφνα ἡ πόρτα ἄνοιξε καὶ ὁ Σάσας Σμυρνώφ, ὁ μοναχογυιὸς τῆς χήρας μητέρας του ὥρμησε πρὸς αὐτόν... Γελοῦσε, χειρονομοῦσε κι' ἀχτινοβολοῦσε ὁλόκληρος ἀπὸ εὐτυχία κι' ἐνθουσιασμό... Στὰ χέρια του κρατοῦσε ἕνα ἀντικείμενο, διπλωμένο σὲ μιὰ ἐφημερίδα.

— Γιατρέ, φώναξε λαχανιασμένος, δὲν φαντάζεσθε τὴ χαρά μας!... Γιὰ τὴν καλή σας τύχη κατορθώσαμε νὰ βροῦμε τὸ ταῖρι τοῦ κηροστάτου σας!... Ἡ μαμά μου εἶνε τρισευτυχισμένη γι' αὐτό... Ἡ μαμὰ δὲν ἔχει ἄλλον ἀπὸ μένα... Μοῦ ἐσώσατε τὴ ζωή...

Καὶ ὁ Σάσας, τρέμοντας ἀπὸ τὴν ἀγαλλίασι ποὺ ἔννοιωθε, ἀπόθεσε τὸν κηροστάτη μπρὸς στὸ γιατρό. Ὁ δόκτωρ θέλησε νὰ πῆ κάτι μὰ δὲν τὸ κατώρθωσε. Τοῦ εἶχε κοπῆ ἡ μιλιά...

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΤΣΕΧΩΦ

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΤΟΥ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρὸ καιροῦ αὐτοκτόνησε ὁ Γάλλος ἰατρὸς Τάννερ, ὁ ὁποῖος, πρὶν ἐγκαταλείψη τὴ ζωή, ἄφησε τὸ ἑξῆς σημείωμα:

«Ὅταν μᾶς ἔφεραν στὸν κόσμο, δὲν ἐρωτηθήκαμε ἀπὸ κανέναν. Ἑπομένως ἔχουμε κι' ἐμεῖς τώρα δικαίωμα νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ, χωρὶς νὰ ρωτήσουμε κανένα».

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικά, ἐφημερίδας, βιβλία καὶ βιβλιοθήκας. Γράψατέ μας: Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

ΕΝΑ ΡΟΥΣΦΕΤΙ ΤΟΥ ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΥ 15ΟΥ

Τί σκαρώναν στὸ Λουδοβῖκο οἱ αὐλικοί του. Ὁ πιστός του ὑπηρέτης Φραγκῖσκος. Ἡ ἐκδίκησις τῶν εὐγενῶν. Ὁ Φραγκῖσκος χάνει τὴ θέσι του. Ὅπου ὁ βασιλεὺς δὲν μπορεῖ νὰ τὸν ξαναδιορίση. Ἡ ἀπαισιοδοξία τοῦ Φραγκίσκου. Τὸ περίπτερο καὶ ὁ ὑπουργός. Τὰ μέσα μιᾶς ὑπηρετρίας. Ὅπου πετυχαίνει αὐτὴ ὅ,τι δὲν ἐπέτυχε ὁ βασιλεὺς κ.τ.λ.

Ὁ πιὸ ἀγαπητὸς ὑπηρέτης τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ' ἦταν κάποιος νέος ὀνομαζόμενος Φραγκῖσκος.

Ὁ Φραγκῖσκος ἦταν ἀγαθός, ἔξυπνος, πρόθυμος καὶ ὑπερβολικὰ ἀφοσιωμένος στὸν κύριό του, ὑπηρετοῦσε δὲ στὸ Σῶμα τῶν βασιλικῶν κυνηγῶν.

Μιὰ μέρα, ὁ Λουδοβῖκος τὸν ἐκάλεσε ἰδιαιτέρως καὶ τοῦ εἶπε:

— Ἄκουσε δῶ, Φραγκῖσκε. Ὅλοι οἱ αὐλικοὶ ποὺ μὲ περιστοιχίζουν, μοῦ εἶνε πολὺ ἐνοχλητικοί... Ἔχω ἀντιληφθῆ μάλιστα, ὅτι τελευταῖα, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, μοῦ σκαρώνουν καὶ τὸ ἑξῆς παιγνίδι: Ὅταν κυνηγάω κανένα ἐλάφι καὶ χάνω τὰ ἴχνη του, ἀμέσως βάζουν στὴ θέσι του ἕνα ἄλλο, ποὺ τὸ κουβαλοῦν ἐπίτηδες μαζύ τους ἀπὸ πρίν, γιὰ νὰ μοῦ δώσουν τὴν ἱκανοποίησι νὰ τὸ σκοτώσω! Αὐτὸ ὅμως μὲ προσβάλλει. Γι' αὐτό, ὅταν ἐσὺ ἀντιληφθῆς ὅτι πρόκειται νὰ μοῦ σκαρώσουν πάλι τὴν ἴδια δουλειά, σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ προειδοποιήσης... Θὰ στὸ χρωστῶ χάρι... καὶ θὰ σὲ ἀνταμείψω πλουσιοπάροχα.

— Θὰ μὲ κάνετε δηλαδὴ νὰ χάσω τὴ θέσι μου! ἀπάντησε μὲ τὸ συνηθισμένο του θάρρος ὁ Φραγκῖσκος.

Ὁ βασιλεὺς τὸν ἐβεβαίωσε ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ ἔχη κανένα φόβο, γιατὶ δὲν θὰ ἐπέτρεπε σὲ κανένα ἀπὸ τοὺς αὐλικούς, οἱ ὁποῖοι θὰ δυσηρεστοῦντο μαζύ του, νὰ τοῦ κάνη τὸ παραμικρὸ κακό.

Τότε ὁ Φραγκῖσκος ὑποσχέθηκε στὸ βασιλέα ὅτι θὰ συμμορφωνόταν μὲ τὴ θέλησί του.

Πράγματι δέ, ὕστερ' ἀπὸ λίγες ἡμέρες τὸν εἰδοποίησε πῶς οἱ αὐλικοί του ἑτοιμαζόντουσαν νὰ τοῦ ξαναπαίξουν τὸ ἴδιο κόλπο.

Ἀμέσως ὁ βασιλεὺς τοὺς ἐκάλεσε καὶ τοὺς ἐπέπληξε αὐστηρότατα γιὰ τὴ συμπεριφορά τους αὐτή. Τότε ἐκεῖνοι, μαθαίνοντας πῶς ὁ Φραγκῖσκος τοὺς εἶχε καταδόσει, τὰ ἔβαλαν μαζύ του καὶ ὅ,τι εἶχε προΐδει ὁ δυστυχισμένος ὑπηρέτης, συνέβη: Ἕνα πρωῒ ἔλαβε τὴν ἀπόλυσί του ἀπὸ τὴ θέσι του.

Καταστενοχωρημένος ὁ φτωχὸς νέος παρουσιάστηκε στὸ βασιλέα.

— Βλέπετε, Μεγαλειότατε! τοῦ εἶπε. Καλὰ σᾶς τὸ εἶχα προείπει ἐγώ: Ἔχασα τὴ θέσι μου...

— Θὰ τὴν ξαναπάρης! τοῦ ἀπάντησε ὁ Λουδοβῖκος.

— Πότε;

— Αὔριο κιόλας!

— Εἴθε νὰ τὸ θελήση ὁ Θεός!...

— Τὸ θέλω ἐγώ, κι' αὐτὸ ἀρκεῖ...

— Ἀμφιβάλλω...

— Ἄ! Ὥστε μὲ προκαλεῖς! Ξαναέλα λοιπὸν αὔριο, γιὰ νὰ μάθης ἂν ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας δὲν μπορεῖ νὰ κρατήση στὴν ὑπηρεσία του ἕναν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος τοῦ εἶνε πιστὸς καὶ ὁ ὁποῖος τοῦ λέει τὴν ἀλήθεια...

— Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο δὲν θὰ παραμείνω στὴν ὑπηρεσία σας...

Ὁ Φραγκῖσκος ὅμως ἔλεγε καὶ πάλι τὴν ἀλήθεια, γιατί, ὅταν τὴν ἄλλη μέρα ξαναεῖδε τὸ βασιλέα, τὸν βρῆκε σκεφτικὸ καὶ στενοχωρημένο.

— Τί ἐκάνατε, λοιπόν, Μεγαλειότατε; τὸν ρώτησε.

— Τί θέλεις νὰ σοῦ κάνω... μουρμούρισε ὁ βασιλεύς. Μὲ ζάλισαν τόσο πολύ, ὥστε δὲν ξέρω πειὰ ποιὸς ἔχει δίκηο καὶ ποιὸς ἔχει ἄδικο! Γιατί καὶ σὺ πάλι νὰ μὴν λάβης τὰ μέτρα σου; Ἔπρεπε νὰ κρυφτῆς ἀπ' τοὺς αὐλικούς, βρὲ παιδί μου...

Ὁ Λουδοβῖκος 15ος

— Μά... ἐσεῖς, Μεγαλειότατε, μὲ ἀποκαλύψατε...

— Ἐγώ... ἐγώ... Τέλος πάντων, ὅ,τι ἔγινε, ἔγινε... Ἡ θέσις σου πάρθηκε τώρα πειὰ ἀπὸ ἄλλον... Ὑπάρχουν ὅμως χιλιάδες ἄλλες θέσεις. Γιὰ πές μου, ποιὰ θέσι θὰ ἤθελες;

— Νὰ μοῦ παραχωρήσετε ἕνα περίπτερο νὰ πουλάω διάφορα μικροπράγματα...

— Θαυμάσια! Ἐτελείωσε! φώναξε ὁ βασιλεύς. Θὰ τὄχης τὸ περίπτερό σου!

— Ὄχι... ἔτσι εὔκολα...

— Ἀφοῦ στὸ ὑπόσχομαι ἐγώ!

— Ἔστω... Ἡ ὑπόσχεσίς σας ὅμως δὲν ἀρκεῖ, Μεγαλειότατε... Πρέπει νἄχω καὶ τὴν ὑπόσχεσι τοῦ ὑπουργοῦ κ. ντὲ Σαὶν-Φλοραντέν...

— Θὰ τὸν διατάξω νὰ σοῦ παραχωρήση τὸ πρῶτο κιόσκι ποὺ θὰ εἶνε ἐλεύθερο... Θὰ δῆς ὅτι κρατῶ τὸ λόγο μου...

— Ἂς τὸ ἐλπίσω! ἀπάντησε διστάζοντας πάντα ὁ ὑπηρέτης.

Ὁ Φραγκῖσκος, ὡστόσο, δὲν ἐπῆρε τὸ περίπτερο ποὺ ζητοῦσε. Ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ἀπάντησε στὸ βασιλέα ὅτι τὸ ἴδιο ρουσφέτι τοῦ εἶχαν ζητήσει ἤδη ἡ γυναῖκα τοῦ διαδόχου καθὼς καὶ ἡ πριγκήπισσα ἀδελφή του, ὅτι εἶχε δώσει σ' αὐτὲς τὸ λόγο του καὶ ὅτι κανένα περίπτερο πειὰ δὲν ἔμενε ἐλεύθερο.

Ὁ δυστυχισμένος Φραγκῖσκος τότε παρουσιάστηκε καὶ πάλι στὸ βασιλέα καὶ τοῦ εἶπε:

— Καλὰ τὄχα πῆ ἐγώ, Μεγαλειότατε! τοῦ εἶπε στὸ τέλος. Ἤμουν βέβαιος πὼς καὶ πάλι θ' ἀποτυγχάνατε. Ἄ! Τί ἄτυχος ποὺ εἶμαι νὰ μὴν ἔχω παρὰ ἐσᾶς γιὰ προστάτη!...

Ὁ Λουδοβῖκος πικαρίστηκε ἀπὸ τὰ τελευταῖα αὐτὰ λόγια τοῦ ὑπηρέτου του. Ἔτρεξε νευρικὰ στὸ γραφεῖο του, ἄνοιξε ἕνα συρτάρι, ἐπῆρε ἕνα σακκουλάκι μὲ χρυσᾶ νομίσματα, καί, δίνοντάς το στὸν Φραγκῖσκο, τοῦ εἶπε:

— Νά... Πάρε αὐτὰ τὰ 50 λουδοβίκεια καὶ πήγαινε νὰ τὰ δώσης ἀμέσως στὴν καμαριέρα τῆς κυρίας ντὲ Λανζάκ... Παρακάλεσέ την νὰ φροντίση αὐτὴ γιὰ τὴ δουλειά σου καὶ ὕστερα ἔλα νὰ μοῦ πῆς ἂν δὲν ἀξίζω πραγματικὰ τίποτε!...

Ὁ Φραγκῖσκος ἐξετέλεσε τὴν ἐντολὴ τοῦ βασιλέως. Ἡ καμαριέρα, ἀφοῦ πῆρε τὰ χρήματα, συνέστησε τὸ νέο στὴν κυρία της, ἡ ὁποία μίλησε γιὰ τὴν ὑπόθεσί του στὸν ὑπουργό. Ἔτσι, ἔπειτα ἀπὸ μιὰ βδομάδα, εἶχε παραχωρηθῆ στὸ Φραγκῖσκο ἕνα κεντρικώτατο περίπτερο τοῦ Παρισιοῦ.

Κατενθουσιασμένος τότε ὁ ὑπηρέτης, ἔτρεξε νὰ εὐχαριστήση τὸ βασιλέα.

— Βλέπεις; τοῦ εἶπε ὁ βασιλεὺς μὲ θριαμβευτικὸ ὕφος. Βλέπεις! Καλὰ σοῦ ἔλεγα ἐγὼ ὅτι θὰ πάρης τὸ περίπτερο ποὺ ζητοῦσες... Νά, τὸ πῆρες τώρα, καὶ τὸ ὀφείλεις αὐτὸ σὲ μένα...

— Ναί, τὸ ὀφείλω καὶ σὲ σᾶς, ἀπάντησε τότε θαρρετὰ ὁ Φραγκῖσκος. Ἀλλ' ἂν δὲν ἐπενέβαινε ἡ ὑπηρέτρια τῆς κυρίας ντὲ Λανζάκ, ἀσφαλῶς δὲν θὰ χάνατε τίποτε!...

ΔΥΟ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΙ

ΤΙ ΕΙΔΕ ΕΝΑΣ ΚΙΝΕΖΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ οἱ κάτοικοι τῶν ἄλλων ἠπείρων. Τί ἰδέα εἶχαν στὴν Κίνα γιὰ τὴν Εὐρώπη πρὸ 30 ἐτῶν. Τὰ... ἀλύγιστα γόνατα τῶν Εὐρωπαίων. Τὰ μπαστούνια καὶ τὰ μαχαιροπήρουνα. Τὰ κομφὸρ τῶν Εὐρωπαίων καὶ ἡ ἁπλῆ ζωὴ τῶν Κινέζων. Ἡ φαινομενικὴ ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου. Τὰ βάσανα τῶν Εὐρωπαίων μὲ τὴ γραφειοκρατία. Οἱ σκληροὶ καὶ ἀπάνθρωποι Εὐρωπαϊκοὶ νόμοι. Ἡ ἀνύπαρκτη ἰσότης τῶν πολιτῶν. Ἡ οἰκογένεια στὴν Εὐρώπη καὶ στὴν Κίνα κ.τ.λ.

Ὁ Κινέζος καθηγητὴς Τὶγκ Βὲν Γιουάν.

Ἐμεῖς οἱ Εὐρωπαῖοι εἴμαστε συνηθισμένοι, ὅταν διαβάζουμε περιγραφὲς ξένων μακρυνῶν χωρῶν καὶ μαθαίνουμε τὶς περίεργες συνήθειες, τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν κατοίκων τους, νὰ γελοῦμε ἢ ν' ἀποροῦμε μὲ ὅ,τι μᾶς φαίνεται ἀντίθετο πρὸς τὶς δικές μας ἀντιλήψεις. Δὲν ἐνδιαφερθήκαμε ὅμως ποτὲ νὰ μάθουμε τί ἐντύπωσι κάνουμε κι' ἐμεῖς, ἡ χῶρες μας, ἡ συνήθειές μας, τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμά μας σ' ἕναν μορφωμένο μὴ Εὐρωπαῖο, ὁ ὁποῖος θὰ ἦταν σὲ θέσι ν' ἀντιληφθῆ καὶ νὰ κρίνη μερικὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα σὲ μᾶς ὄχι μόνον φαίνονται φυσικώτατα, ἀλλὰ καὶ δὲν μποροῦμε νὰ φαντασθοῦμε διαφορετικά.

Ἀπ' αὐτῆς τῆς ἀπόψεως βρίσκουμε πὼς θὰ ἦταν ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον νὰ μάθουν οἱ ἀναγνῶσται μας τὶς ἐντυπώσεις ποὺ προξένησε ἡ ἤπειρός μας σ' ἕνα Κινέζο ὑφηγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου, τὸν δόκτορα Τὶγκ-Βὲν-Γιουάν, ὁ ὁποῖος τὴν ἐπεσκέφθη τελευταῖα:

«Πρὸ τριάντα ἀκόμα ἐτῶν—γράφει ὁ κ. Τὶγκ-Βὲν-Γιουάν—ἐμεῖς οἱ Κινέζοι θεωρούσαμε τοὺς Εὐρωπαίους ὡς βαρβάρους, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχαν κανένα πολιτισμό. Ὡς σήμερα μάλιστα θυμᾶμαι ἐκεῖνα ποὺ μοῦ διηγοῦντο γιὰ τὴν Εὐρώπη, ὅταν ἤμουν μικρὸ παιδί. Μοῦ ἔλεγαν π. χ.—καὶ ἐπίστευαν πραγματικῶς αὐτὸ ποὺ ἔλεγαν—ὅτι τῶν Εὐρωπαίων τὰ γόνατα ἦσαν ἔτσι πλασμένα, ὥστε δὲν μποροῦσαν νὰ λυγίσουν καὶ ὅτι, ἅμα ἔπεφταν κάτω, δὲν μποροῦσαν πειὰ νὰ σηκωθοῦν.

Τοὺς Εὐρωπαίους στὴν Κίνα, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, τοὺς ὠνόμαζαν «Ξένους Διαβόλους», γιατὶ ἐμοίαζαν ὅλοι μὲ τὸν Διάβολο μὲ τὰ ξανθά τους τὰ μαλλιά, τὰ γαλανά τους μάτια καὶ τὸ ροδοκόκκινό τους πρόσωπο. Μᾶς φαινόταν μάλιστα περίεργο γιατὶ τοὺς ἔλεγαν λευκούς, ἐνῶ ἦσαν κόκκινοι... Ἐπίσης τότε οἱ Εὐρωπαῖοι μᾶς ἔκαναν τρομακτικὴ ἐντύπωσι, ἐπειδή, ἀντὶ νὰ μεταχειρίζωνται ξυλάκια γιὰ νὰ τρῶνε τὸ φαγητό τους, χρησιμοποιοῦσαν κάτι φοβερά, σιδερένια φονικὰ ὄργανα, τὰ πηρούνια καὶ τὰ μαχαίρια!...

Αὐτὴ ἦταν ἡ γενικὴ γνώμη ποὺ ἐπικρατοῦσε γιὰ τοὺς Εὐρωπαίους στὴν Κίνα πρὸ 30 ἐτῶν. Ἀπὸ τότε ὅμως τὰ πράγματα ἄλλαξαν καὶ ἀρχίσαμε νὰ βλέπουμε τὴν Εὐρώπη διαφορετικά. Ἔτσι, σιγὰ-σιγὰ ἀντιληφθήκαμε ὅτι οἱ Εὐρωπαῖοι εἶχαν κι' αὐτοὶ τὸν πολιτισμό τους καὶ μάλιστα ἀργότερα ἀναγνωρίσαμε ὅτι ὁ πολιτισμὸς αὐτὸς ἔδινε στοὺς Εὐρωπαίους τὴν τεραστία τους δύναμι. Ἡ νεολαία ἰδίως τῆς Κίνας, κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια, εἶχε ἐνθουσιαστῆ μὲ τὸν Εὐρωπαϊκὸ πολιτισμό. Μὰ ὁ ἐνθουσιασμὸς μὲ τὸν καιρὸ ἐμετριάστηκε πολύ. Ὁ παγκόσμιος πόλεμος μᾶς δίδαξε ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ θεωροῦμε τὸν Εὐρωπαϊκὸ πολιτισμὸ τέλειο. Μολαταῦτα ὁ θαυμασμός μας γιὰ τὴν μεγαλοφυᾶ ὀργάνωσι, τὰς τεχνικὰς προόδους καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς ἀνακαλύψεις τῶν Εὐρωπαίων ἐξακολουθεῖ ἀκόμα νὰ εἶνε πολὺ μεγάλος.

Ὁ Κινέζος μένει τρομοκρατημένος βλέποντας τὸν Εὐρωπαῖο νὰ τρώη τὸ φαγητό του μεταχειριζόμενος τέτοια φοβερὰ φονικὰ ἐργαλεῖα!

Ἐκεῖνο ποὺ προκαλεῖ περισσότερο ἀπ' ὅλα τὸν θαυμασμό μας εἶνε αἱ τεχνικαὶ πρόοδοι τῶν Εὐρωπαίων. Αὐτὲς συνετέλεσαν ὥστε νὰ γίνουν ὅλα στὴν Εὐρώπη ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ βολικὰ γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ἔτσι, εἴτε κατοικεῖ κανεὶς σ' ἕνα καινούργιο σπίτι στὴν Εὐρώπη, εἴτε ταξειδεύει μὲ τὴν «Ταχεῖα», εἴτε πετάει μὲ τὸ ἀεροπλάνο, εἴτε πηγαίνει στὴν Ἀμερικὴ μ' ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα νέα ὑπερωκεάνεια, θὰ τοῦ κάνη ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι τὸ «κομφὸρ» ποὺ ἐπικρατεῖ παντοῦ. Ἀντιθέτως στὴν Κίνα τὰ πολλὰ κομφὸρ θεωροῦνται ὡς ἐξαιρετικὴ πολυτέλεια καὶ γι' αὐτὸ ὅλοι οἱ Κινέζοι, ἀπὸ τὸν πλουσιώτερο ὣς τὸν φτωχότερο, ζοῦν ἐντελῶς ἁπλᾶ καὶ λιτά.

Ἐπίσης ἀξιοθαύμαστη εἶνε ἡ τάξις καὶ ἡ σκοπιμότης ποὺ ἐπικρατεῖ στὸ καθετὶ στὴν Εὐρώπη. Ἀκόμα καὶ στὰ σπίτια βλέπει κανεὶς ὅτι τὰ δωμάτια εἶνε χτισμένα καὶ χωρισμένα ἔτσι, ὥστε νὰ εὐκολύνουν ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ πολὺ τὴ διαμονὴ τῶν ἐνοίκων καὶ ὅτι τὸ κάθε πρᾶγμα σ' αὐτὰ ἔχει τὴ θέσι του καὶ τὴ χρησιμότητά του. Ἔχουμε βέβαια καὶ στὴν Κίνα μεγάλα σπίτια μὲ πελώριες αἴθουσες, ἀλλ' ὅλα αὐτὰ τὰ δωμάτια εἶνε μᾶλλον γιὰ «φιγούρα», παρὰ γιὰ πραγματικὴ χρῆσι. Τὸ κυριώτερο γιὰ ἕνα Κινέζικο σπίτι εἶνε νὰ φαίνεται μεγαλοπρεπὲς ἀπέξω κι' ἀπὸ μέσα. Τὰ «κομφὸρ» ὅμως σπανιώτατα τὰ λαμβάνουμε ὑπ' ὄψι μας.

Φυσικά, καὶ στὴν Εὐρώπη ὑπάρχουν μερικὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἐμεῖς εἶνε ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ τὰ ἐννοήσουμε. Ὅταν π. χ. εἴμαστε στὴν Κίνα, ἀκούγαμε νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν ἀπόλυτη ἐλευθερία τοῦ ἀτόμου ποὺ ἐπικρατεῖ σὲ ὅλη τὴν Εὐρώπη καὶ ἐνθουσιαζόμαστε. Πόσο μεγάλη ὅμως ἦταν ἡ ἀπογοήτευσίς μας, ὅταν γνωρίσαμε τὴν ἐλευθερία αὐτὴ ἀπὸ κοντά! Μόνον πολιτικὴ ἐλευθερία ὑπάρχει στὴν Εὐρώπη. Ἐκεῖ μπορεῖ κανεὶς νὰ κρίνη τὶς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως, πρᾶγμα ποὺ σὲ μᾶς ἀπαγορεύεται ἀπολύτως. Κατὰ τὰ ἄλλα ὅμως ὅλοι οἱ Εὐρωπαῖοι εἶνε δοῦλοι. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ πουλήση τίποτε, ἂν δὲν ἔχη τὴ σχετικὴ ἄδεια. . μπορεῖ ν' ἀνοίξη ἕνα ὁποιοδήποτε μαγαζὶ ὅπου θέλει ὁ ἴδιος, ἂν δὲν ζητήση πρῶτα σχετικὴ ἄδεια. Ἐπίσης, ὁπότε τυχαίνει γάμος, γέννησις, θάνατος, πρέπει κανεὶς νὰ εἰδοποιῆ τὶς Ἀρχές. Ὅταν, τέλος, θέλη κανεὶς νὰ ταξειδεύη, καὶ πάλι πρέπει νὰ εἰδοποιήση τὶς Ἀρχές. Ἔτσι, στὴν Εὐρώπη ζῆ κανεὶς εὑρισκόμενος σχεδὸν διαρκῶς ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησι!

Οἱ νόμοι ποὺ ἐπικρατοῦν στὴν Εὐρώπη δὲν γνωρίζουν οὔτε τὸν οἶκτο, οὔτε τὴν ἀγάπη πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Ἔτσι, ἂν μιὰ οἰκογένεια χάση τὸν ἀρχηγό της ἀπὸ μολυσματικὴ νόσο κατὰ τὴ διάρκεια ἑνὸς ταξειδίου, εἶνε ὑποχρεωμένη νὰ πληρώση ἀποζημίωσι στὸν ξενοδόχο γιὰ τὴν ἀπολύμανσι τοῦ δωματίου, στὸ ὁποῖο πέθανε ὁ ἄρρωστος. Ἐν τούτοις οὔτε ὁ νεκρός, οὔτε ἡ οἰκογένειά του φταῖνε γι' αὐτὸν τὸ θάνατο! Γιὰ ποιὸν λόγο λοιπὸν νὰ ὑποχρεωθῆ νὰ πληρώση ἡ οἰκογένεια καὶ ἀποζημίωσι, ἐνῶ ἀσφαλῶς ἡ ζημία της εἶνε χίλιες φορὲς μεγαλείτερη ἀπὸ τὴ ζημία τοῦ ξενοδόχου;

Ἐπίσης, ἂν κανένας φτωχὸς ἄνθρωπος χρωστάη σ' ἕναν πλούσιο καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τὸν πληρώση, θὰ πᾶνε στὸ σπίτι του ἢ στὸ μαγαζί του οἱ δικαστικοὶ κλητῆρες καὶ θὰ τοῦ κατασχέσουν ὅλα του τὰ ἔπιπλα, ὅλα του τὰ πράγματα! Καὶ ὅμως, πόσο θὰ ζημιωθῆ ὁ πλούσιος, ἂν χάση τὶς λίγες πεντάρες ποὺ τοῦ χρωστάει ὁ φτωχός; Στὴν Εὐρώπη αὐτὰ τὰ κανονίζει ὁ νόμος. Σὲ μᾶς τέτοιοι νόμοι δὲν ὑπάρχουν, ὑπάρχουν οἱ ἄγραφοι νόμοι τῆς ἠθικῆς!

Στὴν Εὐρώπη ἐπίσης ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις παίζει πολὺ μεγαλείτερο ρόλο παρὰ στὴν Κίνα. Γιὰ μᾶς εἶνε πολλὲς φορὲς ἀκατανόητο ὅταν βλέπουμε σὲ μιὰ πρόσκλησι νὰ σημειώνεται ἀπὸ κάτω: «Ἔνδυμα ἐπίσημον ὑποχρεωτικὸν» ἢ τίποτε παρόμοιον. Ἐὰν πραγματικῶς ὁ κύριος ποὺ προσκαλεῖ θεωρῆ τιμητικὸν γιὰ τὸ σπίτι του τὴν παρουσία τοῦ προσκαλουμένου, τότε δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ τοῦ ἐπιβάλη τοὺς ὅρους ὑπὸ τοὺς ὁποίους θὰ τὸν δεχθῆ. Πρέπει νὰ τοῦ εἶνε ἀπολύτως ἀδιάφορο τί θὰ φορέση ὁ ξένος του, ἐφόσον ἐνδιαφέρεται νὰ ἰδῆ αὐτὸν καὶ ὄχι τὸ κοστοῦμι του!...

Οἱ Κινέζοι, πλούσιοι καὶ φτωχοὶ ντύνονται ἁπλᾶ.

Οἱ Κινέζοι πλούσιοι καὶ φτωχοὶ ντύνονται ἁπλᾶ.

Ἡ ἰσότης τῶν πολιτῶν εἶνε φαινομενικὴ μονάχα στὴν Εὐρώπη. Καὶ σ' αὐτὰ ἀκόμα τὰ κράτη ὅπου τὸ πολίτευμα εἶνε δημοκρατικό, ὅλοι φέρονται μὲ πολὺ μεγαλείτερον σεβασμὸ σ' ἕναν κύριο ποὺ ἔχει τίτλο καὶ εἶνε πρίγκηψ ἢ βαρῶνος ἢ λόρδος, ἔστω κι' ἂν δὲν ἀξίζει μιὰ πεντάρα, παρὰ σ' ἕναν ἄλλον ποὺ ἔχει μόνον τὴν προσωπική του ἀξία, ἀλλὰ στερεῖται τίτλου!

Ἐκεῖνο ποὺ κάνει μεγάλη ἐντύπωσι σ' ἕναν Κινέζο μόλις πάη στὴν Εὐρώπη γιὰ πρώτη φορὰ εἶνε ἡ μικρὴ ἔκτασις τῶν διαφόρων κρατῶν ποὺ τὴν ἀποτελοῦν. Στὴν Κίνα μπορεῖ κανεὶς νὰ ταξειδεύη τρεῖς καὶ τέσσερες ἡμέρες συνεχῶς μὲ τὸν σιδηρόδρομο χωρὶς νὰ φτάση στὰ σύνορά της. Στὴν Εὐρώπη μέσα σὲ μιὰ ἡμέρα μόνον μπορεῖ κανεὶς νὰ περάση μὲ τὸν σιδηρόδρομο τὰ σύνορα τριῶν κρατῶν!

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ εἶνε τὸ πιὸ ἀκατανόητο γιὰ ἕναν Κινέζο εἶνε ἡ οἰκογενειακὴ ζωὴ τῶν Εὐρωπαίων. Ἐδῶ, στὴν Εὐρώπη, ὀνομάζουν οἰκογένεια μόνον τὸ σύζυγο, τὴ σύζυγο καὶ τὰ παιδιά. Οἱ γονεῖς καὶ τὰ ἀδέλφια εἶνε ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκογένεια, ἀκόμα περισσότερο δὲ οἱ ἀδελφοὶ τῶν γονέων καὶ τὰ παιδιά τους. Ἀγάπη ὀνομάζεται μόνον ἡ ἀγάπη ποὺ τρέφει κανεὶς στὴ σύζυγό του καὶ στὰ παιδιά του. Ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς γονεῖς, τ' ἀδέλφια, τοὺς ἄλλους συγγενεῖς, τοὺς φίλους, εἶνε ἕνα πρᾶγμα σπανιώτατο στὴν Εὐρώπη. Εἶνε ἀκατανόητο γιὰ μᾶς τοὺς Κινέζους πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ ἀγαπήση ἕνα κορίτσι ποὺ ὣς χθὲς τοῦ ἦταν τελείως ἄγνωστο, σὲ τέτοιο βαθμό, ὥστε νὰ ἐγκαταλείψη καὶ νὰ ἀποξενωθῆ γιὰ χάρι της, τελείως ἀπὸ τοὺς γονεῖς του καὶ τ' ἀδέλφια του, μὲ τοὺς ὁποίους ἔζησε ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκε. Ὅποιος ἐγκαταλείπει τοὺς γονεῖς του χάριν τῆς γυναίκας του, μπορεῖ αὔριο νὰ ἐγκαταλείψη καὶ τὴ γυναίκα του χάριν ἑνὸς ἄλλου κοριτσιοῦ. Γιατὶ μιὰ τέτοια ἀγάπη δὲν εἶνε ἀγάπη, εἶνε ἐγωϊσμός.

Στὴν Εὐρώπη ἐπίσης μαλλώνουν συχνὰ ὁ ἄνδρας μὲ τὴ γυναίκα, ὁ πατέρας μὲ τὸ παιδί, ὁ ἀδελφὸς μὲ τὸν ἀδελφὸ γιὰ μιὰ δραχμὴ ἢ γιὰ μιὰ πεντάρα. Αὐτό, στὴν Κίνα δὲν συμβαίνει ποτέ, γιατὶ τέτοιου εἴδους διενέξεις καταστρέφουν τὴν οἰκογενειακὴ ἁρμονία. Σύμφωνα μὲ τὴ δική μας ἀντίληψι, ὁ ἄνθρωπος τότε μόνον μπορεῖ νὰ εἶνε εὐτυχισμένος, ὅταν ζῆ ἁρμονικὰ μὲ ὁλόκληρη τὴν οἰκογένειά του».

Λοιπόν, τί λέτε, ἀγαπητοὶ ἀναγνῶσται; Δὲν ἔχει δίκηο σὲ πολλὰ πράγματα ὁ Κινέζος αὐτός, ποὺ κυττάζει τὴν Εὐρώπη μὲ μάτια διαφορετικὰ ἀπ' τὰ δικά μας;

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Οἱ θυμοὶ τῶν γυναικῶν μοιάζουν μὲ τὶς ἀνοιξιάτικες καταιγίδες. Ὕστερα ἀπ' τὶς βροντές, τὶς ἀστραπὲς καὶ τὶς βροχὲς θάρθη δίχως ἄλλο ἡ ξαστεριά.

Ζακκομέττι.

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΠΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥΝ ΣΑΝ ΑΝΔΡΕΣ

Ὁ ἡρωϊσμὸς τῆς Ρόζας Μπουγιόν. Ἡ ἐκκεντρικὴ Ἀμερικανίς, ποὺ αὐτοτιτλοφορήθηκε στρατηγός. Πῶς τὴν ἔπιασαν αἰχμάλωτο οἱ Ρῶσσοι. Ἡ ἀπόδρασίς της. Ἕνα περίεργο ἔγγραφο. Τὸ στρατιωτικὸ σῶμα μιᾶς Ἰνδῆς. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἄρεως κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Μεταξὺ τῶν γυναικῶν ποὺ ἀποθανατίστηκαν ἀπὸ τὴν Ἱστορία γιὰ τὸν ἡρωϊσμό τους καὶ τὸν πατριωτισμό τους, πρέπει νὰ συμπεριληφθῆ καὶ ἡ Ρόζα Μπουγιόν.

Ἡ ἀτρόμητη αὐτὴ Γαλλίδα, λίγες μέρες μετὰ τὴν ἀναχώρησι τοῦ συζύγου της γιὰ τὸν πόλεμο στὰ 1793, ντύθηκε ροῦχα ἀνδρικά, παρουσιάστηκε στὸν ἴδιο λόχο ὅπου ὑπηρετοῦσε κι' αὐτὸς καὶ κατατάχθηκε ὡς ἐθελοντής.

Ἔλαβε μέρος σ' ὅλες τὶς μάχες ποὺ ἐπακολούθησαν καὶ πολεμοῦσε πάντα στὴν πρώτη γραμμή, ἀψηφῶντας τὸ πῦρ τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐνθαρρύνοντας μὲ τὸ παράδειγμά της τοὺς συντρόφους της.

Σὲ κάποια μάχη, ὁ σύζυγός της ἐδέχθηκε σχεδὸν ταυτοχρόνως τρεῖς σφαῖρες κι' ἔπεσε ἀναίσθητος δίπλα της. Τότε ἡ ἄφοβη ἐκείνη γυναίκα, μολονότι ἡ ἐχθρικὲς σφαῖρες ἔπεφταν βροχή, τὸν ἐφορτώθηκε στοὺς ὤμους της, τὸν μετέφερε στὸ χειρουργεῖο κι' ἔπειτα ξαναγύρισε στὴν πρώτη γραμμή, ὅπου ἐπολέμησε ἡρωϊκώτατα ὡς τὸ τέλος τῆς μάχης.

Ἡ γενναιότης ποὺ ἔδειξε κατὰ τὴ διάρκεια τῆς μάχης αὐτῆς ἡ Ρόζα Μπουγιὸν ἐπροξένησε τόση ἐντύπωσι, ὥστε ὁ διοικητὴς τοῦ Σώματος, φανταζόμενος πὼς ἦταν ἄνδρας, ἐζήτησε νὰ μάθη τὸ ὄνομά της. Ὅταν δὲ ἔμαθε ὅτι ὁ γενναιόκαρδος ἐκεῖνος στρατιώτης ἦταν μιὰ γυναῖκα, τὴν ἀνέφερε εὐφημότατα στὴν ἡμερησία διαταγή του καὶ ἐνήργησε νὰ τῆς ἀπονεμηθῆ ἰσοβία σύνταξις ἀπὸ τὸ κράτος...

* * *

Ἐπίσης, κατὰ τὸ Ρωσσοτουρκικὸ πόλεμο, κάποια Ἀνατολίτισσα διοικοῦσε ὁλόκληρο τάγμα Κούρδων, τὸ ὁποῖο κατήγαγε τέσσερες ἀλλεπάλληλες καὶ περιφανεῖς νίκες.

Στὸν ἴδιο πόλεμο εἶχε λάβει μέρος κατὰ τῶν Ρώσσων καὶ κάποια ἐκκεντρικὴ πλουσία Ἀμερικανίδα, ἡ ὁποία κατήρτισε μὲ δαπάνες της Σῶμα ἐθελοντῶν καὶ ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς των, ἀφοῦ προηγουμένως περιεβλήθη μιὰ κομψοτάτη στολή... στρατηγοῦ.

Ἀτυχῶς ὅμως ἡ φιλόδοξη Ἀμερικανίδα, ἐπειδὴ ἐξετίθετο ἄφοβα στοὺς κινδύνους, ἔχασε πολλοὺς στρατιῶτες της καὶ στὸ τέλος συνελήφθη καὶ ἡ ἰδία αἰχμάλωτος. Οἱ Ρῶσσοι ἐσεβάσθησαν τὸ φύλο της καὶ δὲν τὴν ἐνώχλησαν στὸ παραμικρό. Ἀπεναντίας μάλιστα τῆς προσέφεραν κάθε εἴδους περιποίησι. Ἐκείνη ὅμως, περιφρονῶντας τὴ φιλοξενία τους, κατώρθωσε νὰ δραπετεύση καὶ νὰ ἐπιστρέψη στὴν πατρίδα της...

* * *

Κατὰ τὸ 1885, κάποια φύλαρχος Ἰνδή, ὀνόματι Μαρία-Τζοῦμα-Μπάκρ, ὑπέβαλε στὸν ἀντιβασιλέα τῶν Ἰνδιῶν ἕνα περιεργότατο ὑπόμνημα, ἀφοῦ ἐν πρώτοις τοῦ ἔκανε γνωστὸ ὅτι εἶχε ὑπὸ τὰς διαταγάς της ὁλόκληρο πολεμικὸ Σῶμα γυναικῶν, καταγομένων ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ Θεὸ Ἄρη, καθὼς ἰσχυριζόταν, τοῦ ἔλεγε κατόπιν ὅτι ἦταν ἕτοιμη νὰ τεθῆ στὴ διάθεσί του, ἐν περιπτώσει πολέμου κατὰ τῆς Ρωσσίας.

«Ἐλπίζω, κατέληγε τὸ μοναδικὸ αὐτὸ ἔγγραφο, ὅτι ἡ προσφορά μου θὰ γίνη δεκτὴ καὶ ὅτι θὰ χρησιμεύση ὡς ἕνα καλὸ προηγούμενο, ἀποδεικνύοντας ὅτι τὸ γυναικεῖο φύλο ξέρει νὰ φέρη ἐπαξίως τὰ ὅπλα καὶ νὰ πολεμῆ μὲ γενναιότητα παρὰ τὸ πλευρὸ τῶν ἀνδρῶν».

Ἡ τρομερὴ αὐτὴ φύλαρχος διατηροῦσε πράγματι στρατιωτικὸ Σῶμα ἀποτελούμενο ἀποκλειστικῶς ἀπὸ γυναῖκες καὶ εἶχε θριαμβεύσει μ' αὐτὸ σὲ διαφόρους πολέμους κατὰ τῶν ἰθαγενῶν.

Κατὰ τὸν Γαλλοκινεζικὸ πόλεμο, τέλος, ὁ περίφημος στρατηγὸς τοῦ Τογκίνου Λιοὺ συνοδευόταν ἀπὸ μιὰ σκληρόκαρδη Ἀμαζόνα, ἡ ὁποία ἐκτελοῦσε χρέη δημίου ἐπὶ τῶν συλλαμβανομένων αἰχμαλώτων μὲ μοναδικὴ ψυχραιμία.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΘΙΜΑ

Ο ΓΑΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΘΝΟ

Ἡ προξενῆτρες μὲ τὶς διαφορετικὲς κάλτσες. Οἱ «νυφόστολοι» καὶ ἡ «γεροκούρτινα». Τὸ τραπέζι κι' ὁ χορός. Τὰ ἐπιθαλάμια τῶν Κυθνίων. Τὸ σαμάρωμα τοῦ κουμπάρου. Ὁ ἀντίγαμος κ.τ.λ.

Τὸν παλαιότερο καιρὸ στὴν Κύθνο, ἡ προξενῆτρες ποὺ πήγαιναν νὰ γυρέψουν τὴ νύφη ἐφοροῦσαν διαφορετικὲς κάλτσες ἢ παπούτσια σὲ κάθε πόδι, γιατὶ ἔτσι πίστευαν «πῶς θὰ πιάση ἡ προξενειά».

Μιὰ ἢ δυὸ μέρες πρὶν ἀπ' τὸ γάμο, οἱ συγγενεῖς τοῦ γαμπροῦ καὶ τῆς νύφης πήγαιναν κι' ἔκοβαν ξύλα στὸ λόγγο καὶ ἔπειτα τὰ μετέφεραν στὸ σπίτι τοῦ νεονύμφου μὲ τραγούδια καὶ χαρές.

Ἐπίσης μιὰ βδομάδα πρὶν ἀπ' τὸ γάμο, οἱ οἰκεῖοι τῆς νύφης ἐφρόντιζαν νὰ τῆς παραγγείλουν τὰ νυφικὰ φορέματα, τοὺς «νυφοστόλους», ὅπως τὰ λένε, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, οἱ συγγενεῖς τοῦ γαμπροῦ ἀγόραζαν τὴν παραμονὴ τοῦ γάμου τὸ νυφικὸ κρεββάτι, τὴ «γεροκούρτινα».

Τὸ μεσημέρι τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου ἔβγαιναν στοὺς δρόμους οἱ ντελάληδες καὶ προσκαλοῦσαν στὸ σπίτι τοῦ γαμπροῦ τοὺς «γαμιῶτες», δηλαδὴ τοὺς καλεσμένους, οἱ ὁποῖοι πήγαιναν ἐκεῖ φέρνοντας μαζύ τους τὶς γυναῖκες, τὰ παιδιά τους, καθὼς καὶ διάφορα τρόφιμα.

Ἅμα τελείωνε τὸ φαΐ, τραβοῦσαν ὅλοι στὸ μεσοχῶρι καὶ ἄρχιζαν τὸ χορό, τὸν ὁποῖον ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ σύρη πρῶτος ὁ γαμπρός.

Τὴν ἄλλη μέρα οἱ καλεσμένοι μαζεύονταν πολὺ πρωῒ μὲ μουσικὰ ὄργανα μπροστὰ στὸ θάλαμο τῶν νεονύμφων καὶ τραγουδοῦσαν τὰ «ξυπνητούρια», ποὺ θυμίζουν τὰ περίφημα ἐπιθαλάμια τῶν ἀρχαίων:

Ξύπνα ποὺ δὲν ἐχόρτασες τοῦ ὕπνου
(τὴ γλυκάδα,
ξύπνα τοῦ μόσκου ἀδερφή, τοῦ μπα-
(μπακιοῦ ἀσπράδα...

Ὕστερα ἀπ' αὐτὸ κατὰ τὸ μεσημέρι στρωνόταν δεύτερο τραπέζι, στὸ ὁποῖο γινόταν ἡ τελετὴ τοῦ «σαμαρώματος». Ὁ κουμπάρος δηλαδὴ ἔπαιρνε στὴ ράχη του ἕνα σαμάρι γαϊδάρου καὶ χόρευε, κάνοντας τοὺς ἄλλους νὰ ξεκαρδίζουνται στὰ γέλια μὲ τὶς κωμικὲς κινήσεις του.

Ἡ τρίτη μέρα τοῦ γάμου ἦταν ἀφιερωμένη στοὺς συμπεθέρους, οἱ ὁποῖοι τὶς δυὸ προηγούμενες ἡμέρες ὑπηρετοῦσαν τοὺς καλεσμένους καὶ οἱ ὁποῖοι τώρα τὸ ἔρριχναν στὸ γλέντι γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν ἀπὸ τοὺς κόπους των.

Ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα, οἱ νεόνυμφοι μαζὺ μὲ τοὺς οἰκείους τοῦ γαμπροῦ πήγαιναν στὸ σπίτι τῆς νύφης, ὅπου γινόταν ὁ «ἀντίγαμος», τὰ συνήθως λεγόμενα «πιστρόφια».

Πρέπει νὰ σημειωθῆ ὅτι κατὰ τὶς πρῶτες ὀχτὼ μέρες ἡ νύφη φυλασσόταν ἀγρύπνως, ἀπὸ τὴν πεθερά της ἰδίως, γιὰ νὰ μὴν «πιάση ἀπὸ μάτι» ἢ τὴ «χτυπήσουν τ' ἀγερικά».

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

Η ΑΝΑΦΛΕΞΙΣ ΤΟΥ ΟΡΟΥΣ ΠΕΛΛΕ.

Ἡ περιγραφὲς τῶν μαρτύρων τῆς καταστροφῆς. Πῶς τὴν περιγράφουν οἱ δυὸ ἄνθρωποι ποὺ σώθηκαν ἀπ' τὶς 30.000 κατοίκους τοῦ Ἁγίου Πέτρου. Ὁ φυλακισμένος μαῦρος. Μέσα στὴ νεκρὴ πολιτεία... Ἀγωνία τεσσάρων ἡμερονυκτίων. Πῶς ἐσώθηκε ὁ ὑποδηματοποιὸς Κομπέρ. Σπαρακτικὲς σκηνὲς τῆς καταστροφῆς. Ἡ περιπέτεια τοῦ Ἀγγλικοῦ πλοίου «Ρόνταμ». Μέσα στὸ λιμάνι τοῦ θανάτου. Οἱ ναῦτες πνίγονται καὶ καίγονται... Πῶς συνετελέσθη ἡ καταστροφὴ κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Β'.

Συνεχίζουμε σήμερα τὴν περιγραφὴ τῆς καταστροφῆς ποὺ προκάλεσε στὸν Ἅγιο Πέτρο τῆς Μαρτινίκας ἡ ἔκρηξις τοῦ ἡφαιστείου τοῦ ὄρους Πελλέ.

Ὅπως εἴπαμε καὶ στὸ προηγούμενο φύλλο, ἀπὸ τοὺς τριάντα χιλιάδες κατοίκους τῆς δυστυχισμένης πόλεως, δυὸ μονάχα ἐσώθηκαν. Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν κάποιος μαῦρος, ὀνομαζόμενος Λουδοβῖκος Σύπαρις, ποὺ ἦταν φυλακισμένος, κατὰ τὴν ὥρα τῆς ἐκρήξεως, κατηγορούμενος γιὰ κλοπή. Αὐτὸ ὅμως ἦταν καὶ ἡ σωτηρία του, γιατὶ τὸ κελλί του βρισκόταν μέσα σ' ἕνα βαθὺ ὑπόγειο, σκαμμένο μέσα στὸ βράχο, ὁ ὁποῖος τοῦ χρησίμευε καὶ ὡς στέγη. Ὁ μοναδικός του φεγγίτης βρισκόταν πρὸς τὸ ἀντίθετο μέρος τοῦ ἡφαιστείου, ἔτσι ποὺ ὁ φλογισμένος καὶ δηλητηριασμένος ἀέρας δὲν μπόρεσε νὰ εἰσχωρήση ὡς αὐτό...

Ὁ φτωχός, ἀλλὰ καὶ τυχερὸς μαῦρος, ἔμεινε τέσσερες ἡμέρες καὶ τέσσερες νύχτες μετὰ τὴν καταστροφὴ μέσα στὴ φυλακή του, ὡς ὅτου, τέλος, τὸν ἀνακάλυψαν.

Ὅπως διηγήθηκε στοὺς σωτῆρες του, θὰ ἦταν πάνω-κάτω ὀχτὼ ἡ ὥρα, ὅταν, ἔξαφνα, ἄκουσε ἀπέξω ἀπεγνωσμένες κραυγὲς ἀνθρώπων ποὺ φώναζαν: «Βοήθεια! Βοήθεια! Σῶστε με! Καίγομαι! Πεθαίνω!...» Ἐπὶ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας, ἡ τρομερὲς αὐτὲς κραυγὲς ἐξακολουθοῦσαν νὰ φτάνουν ἀπὸ τὸ δρόμο. Ἔπειτα ἁπλώθηκε ἀπόλυτη καὶ τρομακτικὴ σιωπή. Ἀπὸ τὸ μικρὸ φεγγίτη τοῦ κελλιοῦ, ἔμπαινε μέσα ἕνας φλογισμένος καπνός, ποὺ τὸν ἔκανε νὰ ὑποφέρη τόσο, ὥστε στριφογύριζε κάτω στὸ χῶμα, νοιώθοντας ἀνυπόφορους πόνους. Ὅταν τὸν ἀνεκάλυψαν, ἔπειτα ἀπὸ τέσσερες ἡμέρες, ἦταν ἐντελῶς ἀναίσθητος καὶ ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς περιποιήσεις, τὸν συνέφεραν, ἔμεινε ἀκόμα ὧρες ὁλόκληρες χωρὶς νὰ μπορῆ νὰ προφέρη λέξι...

Ὁ ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἐπιζήσαντας τῆς τρομερῆς καταστροφῆς, ὁ ὑποδηματοποιὸς Λεὸν Κομπέρ, διηγήθηκε ὡς ἑξῆς τὶς τρομακτικὲς περιπέτειές του στὸν ἀνταποκριτὴ τοῦ Παρισινοῦ «Χρόνου»:

«Στὶς 8 Μαΐου, κατὰ τὶς ὀχτὼ ἡ ὥρα τὸ πρωΐ, καθόμουν στὴν ἐξώπορτα τοῦ σπιτιοῦ μου, ποὺ βρισκόταν στὸ νοτιοδυτικὸ μέρος τῆς πόλεως. Ἔξαφνα, ἄκουσα τὸν ἄνεμο νὰ μουγκρίζη δυνατά, εἶδα τὸν οὐρανὸ ποὺ ἔγινε κατάμαυρος καὶ ἔννοιωσα τὴ γῆ ποὺ ἄρχισε νὰ τρέμη. Θέλησα νὰ ξαναμπῶ μέσα στὸ σπίτι μου, μὰ διαρκῶς κλονιζόμουν καὶ μὲ μεγάλη δυσκολία ἀνέβηκα τὰ τέσσερα σκαλοπάτια ποὺ μὲ χώριζαν ἀπὸ τὸ δωμάτιό μου. Τὰ χέρια μου καὶ τὰ πόδια μου εἶχαν φλογιστῆ. Ὡστόσο, κατώρθωσα καὶ χώθηκα μέσ' στὸ κρεββάτι μου. Ἔξαφνα τότε ἡ πόρτα τοῦ δωματίου μου ἄνοιξε καὶ τέσσερα πρόσωπα ὥρμησαν μέσα στὴν κάμαρή μου, οὐρλιάζοντας καὶ ζητῶντας βοήθεια. Στέναζαν ἀπὸ τοὺς πόνους των καὶ στριφογύριζαν τὰ χέρια τους, μὰ στὰ ροῦχα τους δὲν ἔβλεπε κανεὶς οὔτε ἴχνος φωτιᾶς. Ὕστερα ἀπὸ μερικὰ λεπτά, τὸ ἕνα ἀπ' αὐτά, μιὰ νέα κόρη, σωριάστηκε κάτω στὸ πάτωμα. Οἱ ἄλλοι τότε βγῆκαν ἔξω ἀπὸ τὸ δωμάτιο. Ὅταν σηκώθηκα ἀπὸ τὸ κρεββάτι μου, μολονότι ἔννοιωθα ἀνυπόφορους πόνους σὲ ὅλο μου τὸ σῶμα, εἶδα πῶς ἡ νέα κόρη ἦταν νεκρή. Τὸ σῶμα της ἦταν μελανιασμένο καὶ καψαλισμένο, μολονότι τὰ ροῦχα της παρέμειναν ἄθικτα. Βγῆκα ἔξω κι' ἀμέσως μέσ' στὴν αὐλή μου βρῆκα δυὸ πτώματα ἀγκαλιασμένα. Ἦσαν ἕνα νεαρὸ ἀνδρόγυνο, ποὺ καθόταν κοντὰ στὸ σπίτι μου. Δέκα βήματα πιὸ μακρυά, σκόνταψα σὲ δυὸ ἄλλους νεκρούς. Ξαναγύρισα τότε τρέχοντας στὴν κάμαρή μου γιὰ νὰ περιμένω ἐκεῖ τὸ θάνατό μου. Ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα, εἶδα ὅτι ἡ στέγη τοῦ σπιτιοῦ μου καιγόταν. Συγχρόνως εἶδα ὅτι τὰ χέρια μου καὶ τὰ πόδια μου ἦσαν γεμάτα ἐγκαύματα καὶ ὅτι εἶχαν καταματώσει. Νοιώθοντας ὅτι δὲν μποροῦσα νὰ σηκωθῶ, συγκέντρωσα ὅλες τὶς δυνάμεις μου καὶ βγαίνοντας ἔξω, ἄρχισα νὰ τρέχω μέσ' ἀπ' τοὺς ἔρημους καὶ γεμάτους πτώματα δρόμους, ὡς ὅτου ἔφτασα στὸ προάστειο τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, ἕξη χιλιόμετρα μακρυὰ ἀπὸ τὸ σπίτι μου. Ἐκεῖ σωριάστηκα καταγῆς ἀναίσθητος...»

Ὑπάρχει ἀκόμα κι' ἕνας ἄλλος μάρτυς τῆς καταστροφῆς, τοῦ ὁποίου ἡ σχετικὴ ἀφήγησις εἶνε ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρουσα. Ὁ μάρτυς αὐτὸς ἦταν ὁ κυβερνήτης τοῦ μοναδικοῦ πλοίου ποὺ μπόρεσε νὰ βγῆ σῶο ἀπὸ τὸ λιμάνι τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ὁ πλοίαρχος Φρῆμαν τοῦ Ἀγγλικοῦ ἀτμοπλοίου «Ρόνταμ».

«Ἦταν ὀχτὼ ἡ ὥρα τὸ πρωΐ — διηγήθηκε στὸν ἀνταποκριτὴ τοῦ «Ματέν» — καὶ βρισκόμουν ἐπάνω στὴ γέφυρά μου, ὅταν ἔξαφνα εἶδα μιὰ ἀπὸ τὶς πλευρὲς τοῦ ὄρους Πελλὲ ν' ἀνοίγη ἀπὸ πάνω ὡς κάτω. Ἕνα τεράστιο μαῦρο σύννεφο βγῆκε ἀπὸ τὸ ἄνοιγμα καί, μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα, ἄρχισε νὰ κατεβαίνη πρὸς τὸν Ἅγιο Πέτρο. Ὅταν ἔφτασε πάνω ἀπὸ τὴν πόλι, ἔγινε ἀκόμα πιὸ μεγάλο καὶ πῆρε τὸ σχῆμα βεντάγιας. Ὕστερ' ἀπὸ ἕνα λεπτὸ μετὰ τὸ ἄνοιγμα τοῦ βουνοῦ, τὸ σύννεφο, σαρώνοντας τὴν προκυμαία, προχώρησε πρὸς τὸ «Ρόνταμ». Ἀμέσως τότε τὸ πλοῖο μου ἔγειρε πρὸς τὴ μιὰ πλευρά. Ἂν οἱ φεγγίτες του ἦσαν τὴν ὥρα ἐκείνη ἀνοιγμένοι, ὡρισμένως θὰ βυθιζόταν. Ἔτρεξα ἀμέσως στὴν καμπίνα τῶν χαρτῶν καὶ ἔμεινα ἐκεῖ μερικὰ λεπτά. Ἦταν προφανὲς γιὰ μένα, ὅτι ἔπρεπε ν' ἀπομακρυνθοῦμε ὅσο τὸ δυνατὸν γρηγορώτερα. Βγῆκα ἀμέσως ἔξω καὶ ἐνῷ ἔπεφτε ἀπὸ πάνω μου μιὰ τρομακτικὴ βροχὴ πετρῶν καὶ τεφρῶν, ἔννοιωθα τὸν ἀγέρα νὰ μὲ πνίγη. Μὲ τὴ βοήθεια δυὸ ναυτῶν, σήκωσα τότε τὴν ἄγκυρα καὶ μὲ τὸν τηλέγραφο ἔδωσα διαταγὴ στὶς μηχανές: «Πίσω ὁλοταχῶς!» Εἶχα ὅλο μου τὸ κορμὶ γεμάτο ἐγκαύματα. Εὐτυχῶς οἱ δυὸ μηχανικοί μου ποὺ βρισκόντουσαν στὶς καμπῖνες τους ἦσαν ἐντελῶς ἄθικτοι καὶ τὸ πλοῖο ξεκίνησε ἀμέσως. Τὰ χέρια μου μοῦ πονοῦσαν τόσο, ὥστε ἀναγκαζόμουν νὰ χειρίζωμαι τὸν τηλέγραφο μὲ τοὺς ἀγκῶνες μου. Ἐπὶ μιὰ ὥρα ἐπλέαμε, περιβαλλόμενοι ἀπὸ τρομερὸ σκότος, καὶ μόνο ἡ ἀλλεπάλληλες ἀστραπὲς μοῦ ἐπέτρεπαν νὰ διακρίνω τὴν ἀκτή. Ἡ τέφρα ἐξακολουθοῦσε νὰ πέφτη ἀκατάπαυστα καὶ νὰ μπαίνη στ' αὐτιά μας, στὸ στόμα μας καὶ στὴ μύτη μας, τόσο ποὺ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ κινδυνεύαμε νὰ πάθουμε ἀπὸ ἀσφυξία. Ἐθεωροῦσα πειὰ βέβαιο τὸ θάνατό μου. Ὅταν ἐβγήκαμε, τέλος, ἔξω ἀπὸ τὸ λιμάνι, ὅλα τὰ ξάρτια μας, ἡ βάρκες καὶ τὰ σχοινιὰ καιγόντουσαν. Στρῶμα τέφρας ὕψους περισσοτέρου ἀπὸ σαράντα ἑκατοστόμετρα, ἐκάλυπτε ὅλο τὸ κατάστρωμα. Δέκα ἄνδρες τοῦ πληρώματος καὶ δυὸ ἀπὸ τοὺς ἀξιωματικούς μου εἶχαν πεθάνει, ἐνῷ ἄλλοι δεκαεφτὰ ἄνδρες εἶχαν πηδήξει στὴ θάλασσα καὶ εἶχαν πνιγῆ. Ὁλόγυρά μου βρισκόντουσαν νεκροὶ καὶ ἑτοιμοθάνατοι. Καθὼς ἀφήσαμε τὸ λιμάνι, ἐπρόφτασα καὶ εἶδα ἑκατοντάδες ἀνθρώπων ποὺ ριχνόντουσαν, μισότρελλοι ἀπὸ τὸν τρόμο τους, μέσα στὴ θάλασσα, ποὺ κυριολεκτικῶς ἔβραζε καὶ ὅπου μοιραίως ἔμελλαν νὰ βροῦν τὸ θάνατο...»

Αὐτὲς εἶνε ἡ περιγραφὲς τῶν αὐτοπτῶν τῆς τρομερῆς καταστροφῆς. Ἀπ' αὐτὲς μπορεῖ νὰ καταλήξη κανεὶς στὸ ἀσφαλὲς συμπέρασμα ὅτι ἡ πόλις δὲν κατεστράφη ἀπὸ χείμαρρο λάβας, ἀλλὰ ἀπ' τὰ δηλητηριώδη καὶ φλεγόμενα ἀέρια ποὺ περιεῖχε τὸ πελώριο σύννεφο τοῦ καπνοῦ, τὸ ὁποῖο ξεπετάχτηκε ἀπὸ τὸ ἡφαίστειο. Ὁ πληθυσμὸς τοῦ Ἁγίου Πέτρου χάηκε καὶ ἔπαθε συγχρόνως ἀπὸ ἀσφυξία, ὅπως καὶ τὰ σπίτια του χάηκαν ἀπὸ τὸν φλεγόμενο ἀέρα. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἡ καταστροφὴ αὐτὴ εἶνε μοναδικὴ στὴν ἱστορία τῶν ἐκρήξεων τῶν ἡφαιστείων, γιατὶ ποτὲ δὲν ἐπέθαναν μέσα σὲ λίγα λεπτὰ 30,000 ἄνθρωποι, σκοτωμένοι ἀπὸ ἕνα σύννεφο ποὺ βγῆκε ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῆς γῆς.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ τεραστία πλημμύρα τοῦ Μισσισιπῆ τοῦ 1927.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

— Καὶ πῶς τὸν ἄφησαν καὶ πέθανε, ἀφοῦ συνεκάλεσαν συμβούλιο ἀπὸ τρεῖς γιατρούς;

— Μὰ γι' αὐτό, ἴσα-ἴσα, τὴν ἔπαθε ὁ κακομοίρης... Τί νὰ σοῦ κάνη ἕνας ἐναντίον τριῶν;

* * *

Σὲ μιὰ ἑσπερίδα, μιὰ νέα τραγουδάει ἐνῷ ὁ μουσικοδιδάσκαλος τῆς κρατάει τὸ χρόνο μὲ τὴ μπαγκέττα. Κι' ἕνας μικρὸς περίεργος ρωτάει:

—Μαμᾶ, γιατί αὐτὸς ὁ κύριος δέρνει ἐκείνη τὴν κυρία, μὲ τὸ ραβδί;

—Ἀνόητε, δὲν τὴ δέρνει.

—Μὰ τότε, γιατί αὐτὴ οὐρλιάζει;

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΜΑΞΙΜΙΛΙΑΝΟΥ ΠΕΡΡΕΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

(Ἀφιερωμένο στὶς νεαρὲς δεσποινίδες, γιὰ νὰ μάθουν ποῦ ὁδηγεῖ μιὰ ἀπερίσκεπτη ἀγάπη, ἕνας τυφλὸς ἔρωτας...).

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

— Κολοκύθια! Ποτέ μου δὲν καταπιάστηκα μὲ τέτοια δουλειά. Μόνον τὸν τίτλο διατηροῦσα, καὶ τοῦτο γιὰ νὰ ἱκανοποιήσω τὴ φιλοδοξία τῆς μακαρίτισσας τῆς θειᾶς μου. Τί σημαίνει ὅμως αὐτό, ἀγαπητή μου, ἀφοῦ μιὰ ὑψηλὴ καὶ ἐπίσημη θέσι μπορεῖ νὰ ἀναπληρώση καὶ χρήματα καὶ ἐπιστήμη; Ἄφησε λοιπόν, Ἀλίκη, τὴν ἐπιζήμια σεμνότητά σου καὶ ἐφοδιάσου μὲ λίγη πανοῦργο φιλαρέσκεια. Ἄφησε τὶς ἀνόητες προλήψεις σου καὶ προσπάθησε νὰ ἀνταποκριθῆς στὸ πάθος τοῦ πρίγκηπος, δίνοντάς του ἐλπίδες μέχρις ὅτου καταφέρουμε τὴ δουλειά μας. Αὐτὸς εἶνε ὁ λόγος ποὺ μὲ ἀνάγκασε νὰ σὲ ὁδηγήσω στὸ σπίτι τῆς κυρίας Μπωχαλιέ, ὅπου ἤξερα πὼς θὰ συναντούσαμε τὸν πρίγκηπα...

— Ὦ Θεέ μου! Τί εἶνε αὐτὰ ποὺ μοῦ προτείνεις, Γουσταῦε; Ἄ, ὄχι, μὴν ἐλπίζης νὰ ὑποχωρήσω ποτὲ στὶς ἀπαιτήσεις σου. Ἀρνοῦμαι νὰ σὲ συντρέξω, διακινδυνεύοντας τὴν τιμή μου. Δὲν εἶμαι ἱκανὴ γιὰ τέτοιες ἀνηθικότητες, φίλε μου.

— Ἀλίκη, εἶνε ἀνάγκη νὰ μὲ ὑπακούσης, γιατὶ μόνον ὑπ' αὐτὸν τὸν ὅρο θὰ δεχθῶ νὰ πραγματοποιήσω τὴ νόμιμη ἕνωσί μας! μοῦ εἶπε ὁ Γουσταῦος.

— Πρεβάλ! Ἄκουσα καλὰ ἢ μήπως γελάστηκα; Θὰ γίνης λοιπὸν ἄτιμος, ἐπίορκος; τοῦ φώναξα κυττάζοντάς τον κατάπληκτη.

— Μάλιστα. Πρέπει νὰ ἐνθαρρύνης τὸν ἔρωτα τοῦ πρίγκηπος, γιατὶ μονάχα ἔτσι θὰ ἱκανοποιηθῆ ἡ φιλοδοξία μου καὶ θὰ μπορέσω νὰ σὲ στεφανωθῶ. Μόνον ἂν ὑποκύψης, θὰ μὲ ὀνομάζη πατέρα του τὸ παιδί σου...

— Ἀλλ' αὐτό, ἄθλιε, σοῦ τὸ ἐπιβάλλει τὸ καθῆκον, ἡ τιμή, ὁ οἶκτος.

— Δὲν ὑπάρχει νόμος μεγαλείτερος ἀπ' τὴν ἀνάγκη. Τ' ἀκοῦς; Ἀποκρίσου, γιατὶ μὲ χάνεις...

— Ἄτιμε!...

— Τρελλή!... Ναί, εἶσαι τρελλὴ κι' ἀνόητη, γιατὶ κάθεσαι καὶ στενοχωριέσαι γιὰ ἕνα τίποτε. Τί θὰ πάθης ἂν κολακεύσης τὸν ἔρωτα ἑνὸς εὐγενοῦς; ἂν τὸν ἀφήσης νὰ ἐλπίζη γιὰ λίγον καιρό;...

— Πρεβάλ, θὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια καὶ δὲν μὲ μέλλει ἂν σοῦ κακοφανῆ. Μὲ τὴν πρότασι ποὺ μοῦ ἔκανες πρὸ ὀλίγου, δείχνεις ὅτι εἶσαι ἕνας ἄθλιος ποὺ δὲν ἔννοιωσε ποτὲ τὴν ἀληθινὴ συγκίνησι τοῦ ἔρωτος, ἕνας ἄτιμος ποὺ μὲ τὸ πρόσχημα τοῦ ἐραστοῦ ἀποπλανᾶ καὶ διαφθείρει τίμιες κοπέλλες γιὰ νὰ ἐμπορεύεται ἔπειτα τὴν ὠμορφιά τους μὲ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς ἰσχυροὺς τῆς ἡμέρας.

— Ὄχι, Ἀλίκη, ὄχι! ἔσπευσε νὰ μὲ διακόψη ὁ Γουσταῦος ὑποκριτικώτατα. Σὲ ἀγαπῶ μὲ ὅλη μου τὴν καρδιὰ καὶ ἡ μόνη μου ἐπιθυμία εἶνε νὰ σοῦ προσφέρω ὅ,τι καλύτερο ὑπάρχει στὸν κόσμο. Κι' αὐτὸς ἀκριβῶς ὁ πόθος μου νὰ σ' ἀνεβάσω ψηλότερα ἀπ' ὅλες τὶς γυναῖκες μὲ ἀναγκάζει σήμερα νὰ ζητήσω τὴ συνδρομή σου γιὰ νὰ ἐκμεταλλευθοῦμε πρὸς ὄφελός μας τὸ αἴσθημα τοῦ πρίγκηπος... Ἄφησε λοιπὸν τοὺς δισταγμούς σου, ἀγαπητή μου καὶ θελκτική μου Ἀλίκη, καὶ μὴν ἐπιμένης νὰ μὲ στενοχωρῆς χωρὶς λόγο. Ὑπάκουσε κι' ἐσὺ μιὰ φορὰ μὲ χαρὰ στὴ θέλησι καὶ στὴν παράκλησι τοῦ φίλου σου, τοῦ μέλλοντος συζύγου σου, τοῦ πατέρα τοῦ παιδοῦ σου! Ἀλίκη, σ' ἐξορκίζω στὴ μνήμη τῆς μητέρας σου, μὴ μοῦ χαλᾶς τὸ χατῆρι...

Μὰ ἐγὼ δὲν μποροῦσα νὰ τοῦ ἀπαντήσω πειά... Εἶχα πέσει κάτω κι' ἔκλαιγα, ἔκλαιγα ἀπελπισμένα...

ΧΥΔΑΙΟΣ, ΑΤΙΜΟΣ, ΠΡΟΙΚΟΘΗΡΑΣ

— Ἄ, σὺ εἶσαι ἀγαπητέ μου φίλε! Τί νέα; ρωτοῦσε ὁ Πρεβὰλ τὸν Ἀλβάν, δεκαπέντε μέρες ὕστερ' ἀπ' τὸ παραπάνω περιστατικό.

— Τὰ πράγματα πᾶν ὅπως τὰ θέλουμε ἐμεῖς, ἀπάντησε ἐκεῖνος. Γιὰ νὰ μὴν ἀνυπομονῆς, σὲ πληροφορῶ ὅτι κατὰ τὴν προχθεσινὴ χοροεσπερίδα κατέκτησες τὴν καρδιὰ τῆς δεσποινίδος Δουβιὲ καὶ ὅτι ὁ πατέρας της, πρώην μεγαλέμπορος ξυλανθράκων, ἀποφάσισε νὰ σὲ κάνη γαμπρό του, προσφέροντάς σου ὡς προῖκα 200,000 φράγκα. Προηγουμένως ὅμως ἔχει τὴν ἀπαίτησι νὰ καταλάβης τὴν ὑψηλὴ θέσι ποὺ ἐπιδιώκεις.

— Θὰ τὴν καταλάβω, φίλτατε Ἀλβάν, γιατὶ ἡ Ἀλίκη ἐπὶ τέλους ὑποχώρησε. Ὅσο κι' ἂν σοῦ φαίνεται ἀπίστευτο, σὲ βεβαιώνω ὅτι κατώρθωσα νὰ κατανικήσω τὴν ἐπιμονή της καὶ νὰ ἐξαφανίσω τὶς προλήψεις της. Ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ παρακάλια, μοῦ ὑποσχέθηκε ἐπὶ τέλους ὅτι δὲν θὰ φανῆ ἀδιάφορη πρὸς τὸν εὐγενῆ Ρῶσσο καὶ ὅτι θὰ κολακεύση κάπως τὴν αἰσθηματικὴ ἀδυναμία του...

— Τὴν ἡμέρωσες λοιπὸν αὐτὴ τὴν ἀγρία σεμνότυφη;

— Μὴν τὰ ρωτᾶς, φίλε μου. Ἐπὶ δυὸ βδομάδες τὴν παρακαλοῦσα, πότε μὲ τὸ καλὸ καὶ πότε μὲ τὸ θυμό, ἀλλ' ἐκείνη ἔμενε ἀμετάπειστη. Στὸ τέλος τὴν ἀπείλησα ὅτι θὰ τὴν ἐγκαταλείψω καὶ ἡ ἀπειλὴ αὐτή, ποὺ τῆς ἐστοίχισε δάκρυα καὶ λιποθυμίες, τὴ μετέβαλε ἀμέσως σὲ ὑπάκουο σκυλάκι. Τί τὰ θέλεις ὅμως... Ἡ σκληρή μου καρδιὰ ραγίστηκε ἀπ' τοὺς ἀπελπισμένους της θρήνους, γιατὶ ὁμολογῶ ὅτι τὴν ἀγαπῶ τὴν Ἀλίκη. Ναί, ἀλήθεια, στὴν τιμή μου! Εἶμαι ξετρελλαμένος μαζύ της καί, ἂν ἡ φιλοδοξία καὶ ἡ ἀνάγκη δὲν μοῦ ἐπέβαλλαν νὰ παντρευτῶ τὴ δεσποινίδα Δουβιέ, εἶχα ἀποφασίσει νὰ διατηρήσω τὴν Ἀλίκη φίλη μου ἐπὶ πολὺν καιρὸ ἀκόμα...

— Δηλαδὴ ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ μάθαινε ὅτι ἔγινες σύζυγος μιᾶς ἄλλης καὶ ὅτι αὐτὴ ὑπῆρξε τὸ θῦμα σου...

— Ὄχι! Σοῦ ἐπαναλαμβάνω ὅτι μὲ ἀγαπᾶ τόσο πολύ, ὥστε εἶνε ἱκανὴ νὰ μοῦ συγχωρήση τὰ πάντα...

— Περίεργο πρᾶγμα! Ἀλλὰ τί εἶνε αὐτὰ τὰ χαρτιὰ ποὺ κρατᾶς;

— Ἄφησέ τα, φίλε μου. Κλήσεις, ἐκδικάσεις, κατασχέσεις, ἀποφάσεις δικαστηρίων, ὅ,τι θέλεις, τέλος πάντων... Μ' ἔχουν λυσσάξει οἱ δανεισταί μου. Μόλις ἐπληροφορήθηκαν τὸ θάνατο τῆς θείας μου, ἔσπευσαν νὰ μοῦ ἁρπάξουν τὴ μισὴ περιουσία.

— Τὸ παιγνίδι, πῶς πάει;

— Μούντζωσέ τα κι' αὐτό! Λίγες βραδυὲς ἀκόμα νὰ μοῦ τύχουν ἔτσι ἄσχημες καὶ πάω στὸ Διάβολο! Φαντάσου πὼς ἕνα βράδυ ἔχασα μονομιᾶς μπρὸς ἀπὸ τὰ μάτια μου 30,000 φράγκα! Καὶ σὰν νὰ μὴ μοὔφτανε αὐτό, τὸ πρωῒ ποὺ ἔβγαινα ἀπ' τὸ χαρτοπαίγνιο μὲ ἔπιασαν ἀπ' τὸ γιακᾶ κάτι ἀπαίσιοι δικαστικοὶ κλητῆρες καὶ δὲν ἐννοοῦσαν νὰ μ' ἀφήσουν, ἂν δὲν τοὺς μετροῦσα τὴν ἴδια στιγμὴ ἄλλες δεκαπέντε χιλιάδες. Ὕστερα λοιπὸν ἀπὸ μιὰ τέτοια καταστροφή, ὕστερ' ἀπὸ τὸ χάσιμο τῶν 200.000 φράγκων ποὺ μοῦ κληροδότησε ἡ μακαρίτισσα ἡ θειά μου, φαντάσου νὰ μοῦ μιλοῦν γιὰ τιμή, συνείδησι, καθῆκον!... Δὲν πᾶν κατὰ Διαβόλου ὅλ' αὐτά! Τώρα λοιπόν, μετὰ τὴν ἐξόφλησι τῶν χρεῶν μου, δὲν μοῦ μένουν δικά μου παρὰ 2,000 φράγκα...

— Καὶ ποιὸς σοὔλεγε νὰ πληρώσης, ἀνόητε;

— Μποροῦσα νὰ κάνω κι' ἀλλοιῶς; Στίφη ὁλόκληρα δικαστικῶν κλητήρων μ' εἶχαν περικυκλώσει ἐπισείοντας τελεσίδικες ἀποφάσεις καὶ ἀπειλῶντας με μ' ἄμεση φυλάκισι. Τί νὰ γίνη ὅμως... Θὰ κάνω ὑπομονὴ κι' ἐλπίζω ν' ἀποζημιωθῶ μὲ τὸ παραπάνω ἀπὸ τὴ θέσι ποὺ περιμένω νὰ πάρω κι' ἀπὸ τὴν προῖκα τῆς δεσποινίδος Δουβιέ...

— Ναί, ἀλλὰ ξέρεις πόσοι ἄλλοι κυνηγοῦν αὐτὴ τὴ θέσι;

— Μεῖνε ἥσυχος, φίλε μου. Χθὲς εἶδα τὸν ὑπουργὸ καὶ μὲ δέχτηκε εὐμενέστατα. Καθὼς καταλαβαίνεις, ἡ εὔνοια τοῦ ὑπουργοῦ συνεπάγεται τὴν προστασία, ἡ προστασία τὴ θέσι, ἡ θέσις τὴ δόξα, ἡ δόξα τὸ γάμο, ὁ γάμος τὴν εὐτυχία κι' ἡ εὐτυχία τό... μεγαλεῖο! Ζήτω λοιπόν, διεφθαρμένε δάσκαλέ μου!...

— Διάβολε! Τὸ νὰ κυνηγᾶς μιὰ θέσι τόσο σπουδαία καὶ μιὰ προῖκα τόσο μεγάλη, μοῦ φαίνεται πολὺ τολμηρό. Δὲν ξέρεις ὅτι ὅποιος γυρεύει τὰ πολλά, χάνει καὶ τὰ λίγα;

— Θάρρος κι' ἐπιτηδειότης χρειάζεται μόνον, ἀγαπητέ μου καὶ ποτὲ δὲν ἀποτυγχάνει κανείς. Αὐτὴ εἶνε ἡ ἀρχὴ ποὺ ἀκολουθῶ στὴ ζωή μου καὶ ἡ ὁποία ποτὲ δὲν μὲ διέψευσε ὡς τὰ σήμερα.

— Καὶ τί ἀμοιβὴ θὰ δώσης στὴν κυρία Μπωχαλιὲ ποὺ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ σχετιστῆς μὲ τὸν κύριο Δουβιέ;

— Τριάντα χιλιάδες φράγκα, γιὰ τὴν πληρωμὴ τῶν ὁποίων ἡ διαβολεμένη αὐτὴ γυναῖκα μὲ ὑπεχρέωσε νὰ συντάξουμε ἐπίσημο ἔγγραφο.

— Δὲν εἶνε καὶ λίγα, ξέρεις. Μιὰ ἐρώτησι ἔχω νὰ σοῦ ἀπευθύνω ἀκόμα. Τί σκοπεύεις νὰ κάνης τὸ παιδὶ τῆς Ἀλίκης ποὺ θὰ τὸ φέρη στὸν κόσμο σὲ λίγον καιρό;

— Σκέφτομαι νὰ τὸ ἀφήσω κοντὰ στὴ μητέρα του καὶ νὰ φροντίσω γιὰ τὶς ἀνάγκες καὶ τῶν δύο, μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεως τῆς Ἀλίκης, ὁπότε θὰ ἔχη τὸ δικαίωμα νὰ ζητήση λογαριασμὸ τῆς περιουσίας της ἀπὸ τὸν ἐντιμώτατο κηδεμόνα της κύριο Δουκάστελ...

— Πολὺ εὐγενικὲς εἶνε ἡ προθέσεις σου! Μπράβο! Καὶ σοῦ εὔχομαι νὰ σὲ συνδράμουν ὁ Θεὸς ἢ ὁ Διάβολος γιὰ νὰ τὶς πραγματοποιήσης!

— Ἄφησέ τα τώρα αὐτὰ καὶ ἔλα, ἂν θέλης, νὰ φᾶμε μαζὺ στὸ «Καφὲ Ἀγγλαί».

— Εὐχαρίστως, ἂν μοῦ ὑπόσχεσαι πὼς θὰ προσφέρης μιὰ μποτίλια σαμπάνια...

('Ακολουθεῖ).

— Θὰ γίνης ἄτιμος, ἐπίορκος; τοῦ φώναξα, κυττάζοντάς τον κατάπληκτη...

ΑΓΓΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΧΑΡΥ ΟΥΑΪΤ

Η ΤΥΧΕΡΗ ΛΙΛΙΑΝ

ΠΟΣΕΣ φορὲς τάχα, ὡραία μου δεσποινίς, σεῖς ποὺ διαβάζετε αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὸ διήγημά μου αὐτό, δὲν εἴπατε μέσα σας:

— Μὰ δὲν ἔχω τύχη! Ἂν εἶχα τύχη...

Τί ἐννοεῖτε ὅμως ὅταν τὸ λέτε αὐτό; Κι' ἂν εἴχατε τάχα τύχη, τί θὰ γινόταν; Θὰ κερδίζατε τὸ λαχεῖο, δὲν εἶνε ἔτσι; Ἢ θὰ βρίσκατε στὸ δρόμο ἕνα πουγγὶ γεμάτο. Ἤ, ἀκόμα καλύτερα, ἐκεῖ ποὺ πηγαίνατε, μὲ τὸ τράμ, στὸ σπίτι μιᾶς φίλης σας ἢ στῆς μοδίστας σας, ἕνας νέος θὰ ἐρχόταν ἔξαφνα νὰ καθήση ἀντίκρυ σας. Ὁ νέος αὐτὸς θὰ ἦταν ὤμορφος, χαριτωμένος... Θὰ σᾶς ἔρριχνε μιὰ ματιά, θὰ θαμπωνόταν ἀπὸ τὴν ὠμορφιά σας, τὴν ὁποίαν δὲν τὴν ἀμφισβητεῖ καθόλου, θὰ ἔτρεχε ἔπειτα νὰ μάθη ἀμέσως ποιὰ εἶσαστε, ποῦ κάθεστε καὶ θὰ ζητοῦσε τὸ χέρι σας. Ὁ νέος αὐτός, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, θὰ ἦταν βαθύπλουτος καὶ θὰ σᾶς φόρτωνε μὲ δῶρα...:

Αὐτὸ δὲν ἐννοεῖτε, ὅταν λέτε: «Ἂν εἶχα τύχη!...»;

Ἀκοῦστε λοιπὸν νὰ σᾶς διηγηθῶ μιὰ νόστιμη ἱστορία κάποιας φτωχῆς κοπέλλας ποὺ εἶχε τύχη...

Κάποτε, δὲν εἶνε πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε, ζοῦσε σὲ μιὰ ἀπόμακρη συνοικία τοῦ Λονδίνου, μιὰ οἰκογένεια ποὺ ἀπετελεῖτο ἀπὸ τὸν πατέρα, τὴ μητέρα καὶ τὰ τρία κορίτσια. Ὁ πατέρας εἶχε κάποιο συνοικιακὸ μπὰρ καὶ μόλις ἔβγαζε τὰ ἔξοδα τοῦ σπιτιοῦ. Ἡ μεγάλη κόρη ἐργαζόταν ὡς πωλήτρια σὲ ἕνα μεγάλο κατάστημα νεωτερισμῶν, ἡ δεύτερη, ἡ Νόρα, φρόντιζε γιὰ τὸ σπίτι καὶ ἔπαιρνε κάπου-κάπου παραγγελίες ἀπὸ διάφορες κυρίες καὶ ἡ τρίτη, ἡ Λίλιαν, δὲν ἔκανε τίποτε.

Ἡ μητέρα, ἡ κυρία Μπρίξον, ἀγαποῦσε πολὺ τὴ μικρή της κόρη. Τὴν ἔστειλε στὸ σχολεῖο, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὴν ἰδῆ μιὰ μέρα σπουδασμένη. Μὰ ἡ Λίλιαν δὲν εὕρισκε καμμιὰ εὐχαρίστησι νὰ περνᾶ τὸν καιρό της καθισμένη ἐπάνω σ' ἕνα ξύλινο θρανίο καὶ νὰ βλέπη ὁλοένα μπροστά της ἕναν σχολαστικὸ καὶ ξερακιανὸ καθηγητὴ ἢ τὸν ψηλὸ κότσο κάποιας ἀπηρχαιωμένης καθηγήτριας. Ἡ Λίλιαν προτιμοῦσε νὰ περνᾶ τὸν καιρό της ρεμβάζοντας σὲ κανένα πάγκο τοῦ δημοσίου κήπου ἢ περπατῶντας ἀργὰ-ἀργά, κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ ποὺ ρίχνουν ἡ δενδροστοιχίες τὴν ὥρα τοῦ δειλινοῦ.

Ἔτσι, περνοῦσαν τὰ χρόνια καὶ ἡ Λίλιαν μεγάλωνε, μὰ ἀντὶ νὰ μάθη νὰ κλίνη τὰ ἀνώμαλα ρήματα καὶ νὰ κάνη πράξεις μὲ τοὺς κλασματικοὺς ἀριθμούς, ἤξερε ποιὸ χρῶμα πήγαινε καλύτερα στὸ πρόσωπό της, πῶς πρέπει νὰ περπατῆ μιὰ κοπέλλα γιὰ νὰ κάνη τοὺς ἄνδρες νὰ γυρίζουν καὶ νὰ τὴ βλέπουν καὶ πῶς ἔπρεπε ν' ἀλλάζη τὴ φωνή της, γιὰ νὰ τὴν κάνη γλυκειὰ καὶ παθητική, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ μιλήση σὲ κανέναν ξένο. Οἱ καθηγηταὶ τῆς Λίλιαν ὅμως δὲν ἦσαν εὐχαριστημένοι μαζύ της, ἴσως ἐπειδὴ ἦσαν γέροι καὶ σχολαστικοί, καὶ γι' αὐτὸ οἱ γονεῖς της ἀναγκάστηκαν νὰ τὴν ἀποσύρουν ἀπ' τὸ σχολεῖο.

Τὴν κράτησαν στὸ σπίτι. Μὰ ἐκεῖ ὅλοι ἐργαζόντουσαν. Ἔπρεπε λοιπὸν καὶ ἡ Λίλιαν κάτι νὰ κάνη. Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε μάθει τίποτε, ἔκανε τὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ, σκούπιζε καὶ μπάλωνε τὶς κάλτσες. Ὅσο γιὰ τὸ λοῦσο της, ντυνόταν μὲ τὰ ἀποφόρια τῆς μεγάλης ἀδελφῆς της καὶ τῆς δεύτερης, τῆς Νόρας...

Ἡ δυὸ ἀδελφές της, μόλις τὸ ἔμαθαν, πῆγαν νὰ τὴν πνίξουν...

Καταλαβαίνετε ὅτι ἡ ἀσχολίες αὐτὲς δὲν ἦσαν γιὰ τὰ λεπτὰ χεράκια τῆς Λίλιαν. Μὰ τὸ χειρότερο εἶνε τὸ ἄλλο: Ἡ Λίλιαν ἦταν ἡ παραπεταμένη κόρη τοῦ σπιτιοῦ, ἀκριβῶς ὅπως καὶ ἡ Σταχτοπούτα στὰ παληὰ παραμύθια. Ἡ κυρία Μπρίξον δὲν ἦταν βέβαια μητρυιά, δὲν τυραννοῦσε τὴ Λίλιαν ἀπὸ κακία. Μὰ ἡ μεγάλη της κόρη δὲν εἶχε παντρευτῆ ἀκόμα, ἂν καὶ ἦταν ἐπάνω ἀπὸ τριάντα χρόνων. Ἡ δεύτερη, ἡ Νόρα, ἦταν κι' αὐτὴ ἀνύπαντρη καὶ ἦταν τόσο ἄσχημη... Ἔτσι λοιπὸν ἡ καϋμένη ἡ κυρία Μπρίξον δὲν πρόσεχε καὶ τόσο τὴ Λίλιαν καὶ προσπαθοῦσε πῶς καὶ πῶς νὰ παντρέψη τὶς μεγάλες της κόρες. Τὶς ἔπαιρνε μαζύ της στὶς ἐπισκέψεις καὶ τὴν Κυριακὴ τὶς ἔβγαζε στὸ πάρκο ἢ τὶς πήγαινε στὸ Σινεμά. Ὅσο γιὰ τὴ Λίλιαν, γι' αὐτὴν δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ φροντίζη τόσο πολύ, γιατὶ πρέπει νὰ ξέρετε πὼς ἡ Λίλιαν ἦταν ὡραία, ἄσπρη σὰν τὸ κρίνο καὶ χαριτωμένη σὰν ἕνα ζαρκάδι...

Αὐτήν, παρ' ὅλα τὰ δάκρυα ποὺ ἔχυνε, ἡ μητέρα της τὴν ἄφινε στὸ σπίτι γιὰ νὰ κάνη τὶς δουλειές...

Μὰ νά ποὺ κάποτε ἕνας πελάτης τοῦ κ. Μπρίξον προσκάλεσε ὅλη τὴν οἰκογένεια Μπρίξον στὸ σπίτι του, ὅπου ἔδινε κάποια γιορτή. Ἡ οἰκογένεια Μπρίξον δέχτηκε, φυσικά, τὴν πρότασι μὲ χαρά. Ἡ δυὸ μεγάλες ἀδελφὲς βάφτηκαν καλὰ-καλὰ προτοῦ πᾶνε. Ὅσο γιὰ τὴ Λίλιαν, αὐτὴ πῆγε χωρὶς νὰ βάλη τίποτε στὸ πρόσωπό της. Ἦταν τόσο ὤμορφη! Μά, ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, ἡ δυὸ μεγαλείτερες ἀδελφές της δὲν τῆς ἐπέτρεπαν ποτὲ νὰ μακιγιαριστῆ. Ἡ Λίλιαν ἔπρεπε νὰ μένη καὶ νὰ φαίνεται σὰ μικρὸ κοριτσάκι, ὥσπου νὰ παντρευτοῦν καὶ ἡ δυό τους.

Μὰ στὸ φιλικὸ σπίτι ποὺ πήγανε, ἦταν προσκεκλημένος καὶ ἕνας ἀξιωματικός, νέος καὶ ὤμορφος. Πῶς θέλετε τώρα, αὐτὸς ὁ νέος ἀξιωματικὸς νὰ μὴν προσέξη τὴ Λίλιαν; Ποῦ ἤξερε αὐτὸς ὅτι ἡ δυὸ μεγάλες ἀδελφὲς ἤθελαν τὴ Λίλιαν νὰ περνᾶ πάντα γιὰ ἕνα μικρὸ κοριτσάκι;

Ὁ ἀξιωματικὸς Μίσελ Πὲν ἦταν ὁ μόνος κληρονόμος τοῦ θείου του Γκρέγκορυ καὶ ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ εἶχε καὶ ὁ ἴδιος μεγάλη περιουσία. Ζήτησε ἀμέσως τὴν ἄλλη μέρα τὸ χέρι τῆς Λίλιαν!

Τύχη μιὰ φορά! Ἡ κυρία Μπρίξον πήγαινε νὰ πετάξη ἀπὸ τὴ χαρά της. Ἡ δυὸ ἀδελφές, στὴν ἀρχή, μόλις τὸ ἔμαθαν αὐτό, πῆγαν νὰ τὴν πνίξουν. Μὰ ὁ κύριος Μίσελ Πέν, ὁ γαμπρός, ἤξερε πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ καταφέρη μιὰ γεροντοκόρη. Ἐδήλωσε ὅτι ἀνελάμβανε αὐτὸς νὰ ἀποκαταστήση τὰ δυὸ «κορίτσια», μόλις θὰ γινόταν ὁ δικός του ὁ γάμος. Ἔτσι, ἡ δυὸ ἀδελφές, ὄχι μονάχα δέχτηκαν, μὰ καὶ βιαζόντουσαν τώρα νὰ γίνη ὅσο τὸ δυνατὸ γρηγορώτερα ὁ γάμος αὐτός.

Γιὰ τὴ Λίλιαν, τὴ φτωχὴ Λίλιαν, ποὺ ὡς τότε ἔπλυνε πιάτα καὶ μπάλωνε κάλτσες, ἀνέτειλαν τώρα καινούργιες μέρες. Ποτέ της, οὔτε στὰ καλύτερα ὄνειρά της, δὲν τὸ εἶχε φανταστῆ αὐτό.

Ἡ Λίλιαν, ποὺ ντυνόταν πάντα μὲ τὰ ἀποφόρια τῆς Νόρας, εἶχε τώρα μιὰ ὁλόκληρη γκαρδερόμπα, μὲ τὰ δῶρα τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ της. Ἡ Λίλιαν, ποὺ σ' ὅλη της τὴ ζωὴ εἶχε πάει δυὸ ἢ τρεῖς φορὲς στὸ Σινεμά, εἶχε τώρα τὸ θεωρεῖο της στὰ καλύτερα θέατρα τοῦ Λονδίνου. Ἡ Λίλιαν, ποὺ ρέμβαζε κάτω ἀπὸ τὴ σκιὰ τῶν δένδρων στὸ δημόσιο κῆπο, μποροῦσε τώρα νὰ ἔχη αὐτοκίνητο ὅποια ὥρα καὶ στιγμὴ θὰ τὸ ἐπιθυμοῦσε ἡ καρδιά της...

Ἡ Λίλιαν ζοῦσε τώρα σὰν μέσα σὲ ὄνειρο. Ἐννοεῖται ὅτι καὶ ἡ δυὸ ἀδελφές της, καθὼς καὶ ἡ μητέρα της καὶ ὁ πατέρας της, ζοῦσαν τώρα σὰν ἀληθινοὶ μεγαλοαστοί. Ἡ μεγάλη ἀδελφὴ ἔφυγε ἀπὸ τὸ κατάστημα ὅπου ἐργαζόταν ὡς πωλήτρια. Ἡ Νόρα ἄφησε τὸ κέντημα, ὁ πατέρας κρατοῦσε τὸ μπὰρ μονάχα γιὰ νὰ κάνη κάτι. Τὸ σπίτι τὸ συντηροῦσε ὁ γαμπρὸς καί, ὅταν θὰ γινόταν ὁ γάμος, θὰ κατοικοῦσαν ὅλοι μαζὺ στὸ μέγαρό του. Ἡ Λίλιαν εἶχε σπουδαία τύχη...

Ναί, ἀλλὰ σᾶς εὔχομαι, ὡραία μου δεσποινίς, νὰ μὴν ἔχετε ποτέ σας τὴν τύχη τῆς Λίλιαν!

Ναί, μὴ μὲ κυττάζετε ἔτσι μ' αὐτὰ τὰ μάτια, δὲν σᾶς ταιριάζει νὰ θυμόνετε. Ἀκοῦστε τί ἔγινε. Θὰ σᾶς τὸ πῶ μὲ δυὸ λόγια:

Ὁ Μίσελ Πέν, ὁ ἀρραβωνιαστικὸς τῆς Λίλιαν, πέθανε ξαφνικά, πρὶν ἀκόμα γίνη ὁ γάμος τους!...

* * *

Ἀγαπητή μου δεσποινίς, ἕνας παληὸς Ἰταλὸς ποιητής, ὁ Δάντης, λέγει ὅτι δὲν ὑπάρχει μεγαλείτερη πίκρα, ἀπὸ ἐκείνη ποὺ μᾶς κυριεύει ὅταν θυμόμαστε εὐτυχισμένες μέρες, ποὺ ἔχουμε περάσει ἄλλοτε, ἐνῶ τώρα δυστυχοῦμε.

Θυμηθῆτε τὰ λόγια τοῦ Δάντη καὶ σκεφθῆτε τὴ θέσι τῆς Λίλιαν. Ἡ κατάστασίς της καὶ ἡ κατάστασις ὁλόκληρης τῆς οἰκογενείας Μπρίξον ἦταν τώρα πολὺ χειρότερη ἀπ' ὅ,τι ἦταν προτοῦ γίνη ὁ ἀρραβῶνας. Ἦταν τραγική. Καὶ αἰτία τῆς δυστυχίας αὐτῆς ἦταν ἡ... ἔκτακτη τύχη τῆς Λίλιαν!

ΧΑΡΥ ΟΥΑ·Ι·Τ

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΜΑΚΡΟΒΙΟΤΗΤΟΣ

Οἱ ἄνθρωποι οἱ προωρισμένοι νὰ ζήσουν πολλὰ χρόνια διακρίνονται κυρίως ἀπὸ τὰ ἑξῆς γνωρίσματα:

1) Ἀνάστημα μέτριο. 2) Κρᾶσι ὁπωσδήποτε γερή. 3) Δέρμα δυνατό, ἀλλ' ὄχι σκληρό. 4) Μαλλιὰ μᾶλλον μαῦρα. 5) Κεφαλὴ ὁπωσδήποτε μεγάλη. 6) Φλέβες ἐξογκωμένες στὰ χέρια καὶ στὰ πόδια. 7) Ὤμους πλατειοὺς ἢ στρογγυλούς. 8) Τράχηλο μᾶλλον μικρό. 9) Κοιλιὰ μὴ ἐξέχουσα. 10) Χέρια μεγάλα. 11) Πόδια μᾶλλον χοντρὰ παρὰ μακρυά. 12) Κνῆμες στρογγυλές. 13) Στῆθος προτεταμένο. 14) Φωνὴ δυνατή. 15) Σφυγμὸ ἀργὸ καὶ κανονικό. 16) Ἱκανότητα στὸ βάσταγμα τῆς ἀναπνοῆς. 17) Στομάχι γερό. 18) Ὄρεξι διαρκῆ καὶ 19) Δίψα ὀλίγη. (Ἡ μεγάλη καὶ διαρκὴς δίψα εἶνε πάντα σημεῖο προώρου μαρασμοῦ).

Ὅσοι λοιπὸν ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας βρίσκουν ὅτι ἔχουν τὰ παραπάνω προσόντα, μποροῦν νὰ εἶνε βέβαιοι ὅτι θὰ φτάσουν καὶ θὰ περάσουν τὸ Μαθουσάλα.

Η ΑΓΙΑ ΕΥΓΕΝΙΑ

Ζητοῦμεν συγγνώμην ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας διότι ἀναγκαζόμεθα ν' ἀναβάλουμε γιὰ τὸ ἄλλο φύλλο τὴ συνέχεια τοῦ ἀναγνώσματος τῆς «Ἁγίας Εὐγενίας», λόγῳ ἀσθενείας τοῦ συγγραφέως.

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ (ΠΑΤΡΟΣ)

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΒΑΣΙΛΕΩΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου).

Στὸ δρόμο ὁ Γάστων εἶχε ἀναγκάσει τὸν ἀμαξᾶ νὰ τρέχη μ' ὅλη τὴν ταχύτητα κι' ἔτσι ὕστερ' ἀπὸ ἕνα τέταρτο μονάχα ἀνέβαινε τὶς σκάλες τοῦ γνωρίμου του σπιτιοῦ.

Ἡ Ἑλένη καθόταν στὸ παράθυρο τοῦ περιπτέρου καὶ τὸν περίμενε. Μόλις εἶδε τὸν ἀμαξᾶ, τὸν ἀνεγνώρισε, κι' ἔσπευσε μὲ λαχτάρα νὰ συναντήση τὸν λατρευτό της.

— Σώθηκα! τῆς φώναξε ὁ Γάστων πέφτοντας στὴν ἀγκαλιά της. Σωθήκαμε ὅλοι. Οἱ φίλοι μου, ἐγώ, ἐσύ!...

— Ὤ, Θεέ μου! ψιθύρισε ἡ Ἑλένη χλωμιάζοντας. Τὸν ἐσκότωσες λοιπόν;...

— Ὄχι, ὄχι, δόξα σοι ὁ Θεός... Ἄ, Ἑλένη, δὲν μπορεῖς νὰ φανταστῆς τί λαμπρὸς ἄνθρωπος, τί χρυσῆ καρδιὰ ποὺ εἶνε ὁ ἀντιβασιλεύς!... Ὤ, πρέπει νὰ τὸν ἀγαπᾶς! Πές μου, Ἑλένη, θὰ τὸν ἀγαπᾶς;...

— Ἐξηγήσου, Γάστων, γιατὶ δὲν καταλαβαίνω τίποτε...

— Ἂς τ' ἀφήσουμε αὐτὰ τώρα κι' ἂς μιλήσουμε μονάχα γιὰ τὸν ἑαυτό μας. Τὶς λεπτομέρειες θὰ τὶς μάθης ἀπὸ τό... δοῦκα. Ἐγὼ μονάχα λίγα λεπτὰ θὰ μείνω κοντά σου, Ἑλένη...

— Ἀπάντησέ μου τοὐλάχιστο σ' αὐτὸ ποὺ θὰ σὲ ρωτήσω. Ἐσὺ εἶσαι ἐξασφαλισμένος πειά;

— Καὶ μὲ ρωτᾶς ἀκόμα, ἀφοῦ πρόκειται σὲ λίγο νὰ γίνω σύζυγός σου; Ἄ, Ἑλένη, εἶμαι τρελλὸς ἀπ' τὴ χαρά μου... Τί νὰ σοῦ πῶ...

— Καὶ δὲν θὰ μείνης τώρα μαζύ μου;

— Ὄχι, Ἑλένη. Φεύγω...

— Θεέ μου!

— Μὰ θὰ γυρίσω πάλι...

— Θὰ χωριστοῦμε πάλι λοιπόν;

— Μονάχα γιὰ τρεῖς μέρες τὸ πολύ... Φεύγω γιὰ νὰ πάω κάπου ποὺ μὲ περιμένουν μὲ λαχτάρα...

— Μὰ ποῦ πᾶς;

— Στὴ Νάντη...

— Στὴ Νάντη!

— Μάλιστα. Ἡ διαταγὴ ποὺ κρατῶ στὰ χέρια μου θὰ φέρη τὴ σωτηρία στὸν Πονταλέκ, στὸν Μονλουΐ, στὸν Ταλουὲ καὶ στὸν Γουεδίκ. Καταλαβαίνεις; Ἔχουν καταδικαστῆ σὲ θάνατο καὶ τρέχω νὰ τοὺς σώσω μὲ τὸ διάταγμα τῆς χάριτος. Θὰ μοῦ χρεωστοῦν τὴ ζωή τους καὶ μαζὺ μ' ἐμένα θὰ ἀγαπήσουν καὶ σένα, τὴν ἀγαπημένη μου, καὶ τὸ δοῦκα, τὸν εὐεργέτη μας. Ὤ, μὴ μὲ κρατᾶς περισσότερο, Ἑλένη... Συλλογίσου πόσο ὑπέφερες πρὸ ὀλίγου ἐσὺ ἐνῶ μὲ περίμενες καὶ φαντάσου τὴ θέσι τους...

— Καὶ πόσο θὰ ὑποφέρω ἀκόμα!

— Ὄχι, ὄχι, Ἑλένη μου, γιατὶ τώρα δὲν ἔχω τίποτε νὰ φοβηθῶ. Νὰ εἶσαι βέβαιη ὅτι θὰ γυρίσω πίσω σῶος καὶ ἀβλαβής, χωρὶς νὰ συναντήσω κανένα ἐμπόδιο τὸ δρόμο μου...

— Γάστων μου, ξέρεις ὅτι δὲν σ' εἶδα ἀκόμα ὅσο ἤθελα; Καταλαβαίνεις πόση ἀνάγκη ἔχω νὰ γίνω εὐτυχισμένη!

— Θὰ γίνης! Μεῖνε ἥσυχη, ἀγάπη μου.

— Φοβᾶμαι...

— Ὅταν μάθης ὅμως κάτι...

— Καὶ γιατί δὲν μοῦ φανερώνεις ἐσὺ τώρα αὐτὸ ποὺ θὰ μοῦ ποῦν ἀργότερα οἱ ἄλλοι;

— Ἑλένη μου, ὡρκίστηκα νὰ μὴν ἀνοίξω τὸ στόμα μου...

— Πάντα μυστικὰ θὰ μοῦ βαστᾶς, Γάστων;

— Αὐτὸ τὸ μυστικὸ ὅμως εἶνε ἡ εὐτυχία σου...

— Γάστων! Γάστων! Κύτταξέ με πῶς τρέμω...

— Κύτταξέ με κι' ἐσύ, Ἑλένη, κι' ὅταν ἰδῆς τὴν ἀφάνταστη χαρά μου ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό μου, εἶμαι βέβαιος πὼς δὲν θὰ φοβᾶσαι πειὰ οὔτε θὰ τρέμης...

— Γιατί δὲν μὲ παίρνεις κι' ἐμένα μαζύ σου, Γάστων;

— Ἑλένη!

— Ἔλα, κάνε μου τὴ χάρι. Ἂς φύγουμε μαζύ...

— Αὐτὸ ποὺ μοῦ ζητᾶς, εἶνε ἀδύνατο!

— Γιατί;

— Γιατὶ πρέπει νὰ βρίσκωμαι στὴ Νάντη μέσα σὲ εἰκοσιτέσσερες ὧρες.

— Θὰ σὲ ἀκολουθήσω, ἔστω κι' ἂν πρόκειται νὰ πεθάνω ἀπὸ τὴν κούρασι...

— Ἐκτὸς αὐτοῦ, μὴ λησμονῇς ὅτι ἐδῶ εἶνε ὁ προστάτης σου, στὸν ὁποῖον ὀφείλεις τυφλὴ ὑπακοή.

— Ὁ δούξ;

— Μάλιστα, ὁ δούξ. Ὅταν μάθης πόσα ἔκανε γιὰ μᾶς...

— Καὶ δὲν τοῦ γράφουμε ἕνα γράμμα, μέσα στὸ ὁποῖο νὰ τοῦ ζητήσουμε συγχώρησι;

— Ὄχι, ὄχι, θὰ μᾶς θεωρήση ἀχάριστους, καὶ μὲ τὸ δίκηο του μάλιστα. Ἄκουσέ με λοιπόν, Ἑλένη. Ἐνῶ ἐγὼ θὰ πάρω τρέχοντας τὸ δρόμο γιὰ τὴ Βρετάνη, σωστὸς ἄγγελος σωτηρίας, ἐσὺ θὰ μείνης ἐδῶ γιὰ νὰ προετοιμάσης τὰ σχετικὰ μὲ τὸ γάμο μας. Γιατί, μόλις γυρίσω, θὰ σὲ ὀνομάσω σύζυγό μου καὶ θὰ πέσω μπρός σου γονατιστὸς γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω γιὰ τὶς εὐτυχισμένες στιγμὲς ποὺ μοῦ χάρισες...

— Φεύγεις, Γάστων μου! ἀνέκραξε ἡ νέα μὲ φωνὴ σπαρακτική.

Ὁ ἱππότης, ἀφοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι της καὶ τὸ φίλησε...

— Μὴν χάνεις ἔτσι, Ἑλένη μου, ἔσπευσε νὰ τὴν καθησυχάση ἐκεῖνος. Μήπως πρόκειται νὰ φύγω γιὰ πάντα καὶ κλαῖς ἔτσι; Ἀντὶ νὰ θρηνῇς, θἄπρεπε μᾶλλον νὰ γελᾶς καὶ νὰ μὲ παρακινῇς ν' ἀναχωρήσω ἐκεῖ ὅπου μὲ καλοῦν ἡ τιμή μου, τὸ καθῆκον, ἡ φιλία...

— Ναί, φίλε μου, ἔτσι ἔπρεπε νὰ φερθῶ, ἀπάντησε ἡ Ἑλένη σφουγγίζοντας τὰ δάκρυά της. Σὲ βεβαιώνω ὅμως ὅτι δὲν ἔχω τὴ δύναμι νὰ συγκρατηθῶ. Συγχώρησέ με...

— Μὰ δὲν πρέπει νὰ κλαῖς, Ἑλένη, ἀφοῦ ἐγώ, καθὼς βλέπεις, εἶμαι τόσο εὐχαριστημένος...

— Τί θέλεις νὰ κάνω, Γάστων μου; Δὲν μπορῶ νὰ μὴν κλάψω. Φεύγεις καὶ μαζύ σου παίρνεις τὴ ζωή μου...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ τὸ ρολόϊ ἀκούστηκε νὰ χτυπάη τρεῖς φορὲς καὶ ὁ Γάστων ἀνατρίχιασε.

— Ἔχε γειά! εἶπε στὴν Ἑλένη.

— Ὥρα καλή! ψιθύρισε ἡ κόρη.

Κι' ὁ ἱππότης, ἀφοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι της καὶ τὸ φίλησε, ὥρμησε ἔξω ἀπ' τὴν αἴθουσα ἀκράτητος. Καθὼς κατέβαινε τὴ σκάλα, ἄκουσε πίσω τοὺς λυγμοὺς τῆς ἀγαπημένης του. Κοντοστάθηκε τότε λίγο κι' ἀνέβηκε πάλι ἀπάνω.

Τὴν εἶδε νὰ στέκεται στὴν πόρτα καὶ ἔτρεξε νὰ τὴν ἀγκαλιάση. Ἐκείνη, ἐξαντλημένη ἀπὸ τὴ λύπη της, ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά του.

— Ὤ, Θεέ μου! τοῦ φώναξε. Φεύγεις λοιπόν; Μὲ ἀφίνεις μόνη; Ἄκουσε αὐτὸ ποὺ θὰ σοῦ πῶ καὶ πίστεψέ με. Δὲν εἶνε γραφτὸ νὰ ξαναϊδωθοῦμε...

— Καϋμένη μου ἀγάπη, τρελλάθηκες; φώναξε ὁ Γάστων μὲ ἀκουσία ταραχή.

— Ναί, τρελλάθηκα... ἀπὸ τὴν ἀπελπισία μου! ἀπάντησε ἡ Ἑλένη, ἐνῶ τὰ δάκρυά της ἔτρεχαν ποτάμι.

Ἔξαφνα, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ μυστικὴ πάλη στὴν ψυχή της, κόλλησε τὸ στόμα της στὰ χείλη τοῦ Γάστωνος καὶ τὸν ἔσφιξε παράφορα πάνω στὸ στῆθος της...

Ἡ ἄτυχη κόρη, κλαίγοντας πάντα, σωριάστηκε κατόπιν σ' ἕνα ντιβάνι καὶ εἶπε στὸν ἱππότη:

— Πήγαινε, Γάστων, πήγαινε! Τώρα θὰ πεθάνω εὐχαριστημένη...

Ὁ Γάστων ἐξακολουθοῦσε νὰ χαϊδεύη μὲ περιπάθεια τὴν ἀγαπημένη του, ὅταν ἔξαφνα τὰ ρολόγια τῆς πόλεως ἐσήμαιναν τρεῖς καὶ μισή.

— Πέρασε μισὴ ὥρα, εἶπε ὁ ἱππότης. Πρέπει νὰ τὴν κερδίσω τρέχοντας. Χαῖρε, γλυκειά μου ἀγάπη!...

— Σύρε στὸ καλό, Γάστων! Ἔχεις δίκηο. Ἔπρεπε μάλιστα νἄχης φύγει πρὸ πολλοῦ... ψιθύρισε ἡ Ἑλένη.

— Χαῖρε, Ἑλένη μου!

— Χαῖρε, Γάστων μου!

Ἕνα φίλημα ἀκόμα κι' ὁ ἱππότης ἔφυγε τρέχοντας. Ἡ Ἑλένη μπῆκε βουβὴ στὸ δωμάτιό της, σὰν σκιὰ ποὺ ξαναγυρνάει στὸν τάφο της.

Ὁ Γάστων, μόλις ἔφτασε στὸν ταχυδρομικὸ σταθμό, ζήτησε τὸ καλύτερο ἄλογο. Πήδησε ἀμέσως ἀπάνω καὶ ὥρμησε σὰν ἀστραπή, ἀκολουθῶντας τὸ δρόμο πρὸς τὴ Νάντη.

ΟΙ ΜΕΛΛΟΘΑΝΑΤΟΙ

Οἱ δικασταὶ ποὺ εἶχαν διοριστῆ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸ Ντυμπουᾶ γιὰ νὰ δικάσουν τοὺς συνωμότας, ἐγκαταστάθηκαν στὴ Νάντη μὲ ἀπόλυτη καὶ ἀπεριόριστη ἐξουσία. Ἐπειδὴ ὅμως ἐφοβοῦντο μήπως ὑποστοῦν καμμιὰ ἐπίθεσι ἐκ μέρους τῶν κατοίκων, συνεδρίαζαν στὸν πύργο τῆς πόλεως, προστατευόμενοι ἀπὸ ἰσχυρὰ στρατιωτικὰ ἀποσπάσματα.

Οἱ ἐν Βρετάνη κατεπλάγησαν βέβαια μόλις συνελήφθησαν οἱ τέσσερες εὐγενεῖς συμπατριῶτες των, ἀλλὰ κανένας δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐξεγερθῆ καὶ νὰ ἀναλάβη φανερὰ τὴν ὑπεράσπισί τους. Ἐν τούτοις ἡ ἡμέρα τῆς δίκης ἐπλησίαζε καὶ ὁ λαὸς ἐξακολουθοῦσε νὰ τηρῆ μιὰ στάσι ἀναμονῆς.

Τὴν παραμονὴ τῆς ἐμφανίσεώς των στὸ δικαστήριο, ὁ Πονταλὲκ κάλεσε τοὺς φίλους του καὶ τοὺς εἶπε σοβαρώτατα:

(Ἀκολουθεῖ).

ΤΙ ΚΑΝΕΙ Η ΑΦΗΡΗΜΑΔΑ...

ΤΑ «ΧΑΜΕΝΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ»

Τὰ εἰδικὰ ἀστυνομικὰ τμήματα τῶν ἀπωλεσθέντων ἀντικειμένων στὴν Εὐρώπη. Τί γίνεται στὰς Ἀθήνας. Εἰδικὰ καμιόνια γιὰ τὴ μεταφορὰ τῶν χαμένων πραγμάτων. Ποιὰ πράγματα χάνονται εὐκολώτερα. Συλλογὲς ἀπὸ ὀμπρέλλες, χαρτοφυλάκια καὶ καπέλλα. Περίεργα καὶ ἀφάνταστα εὑρήματα. Ἀστυνομικὰ τμήματα ἢ παλαιοπωλεῖα; Ἡ χαμένες μασέλες. Τί γίνονται τὰ ἀζήτητα κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Δὲν ὑπάρχει ἀσφαλῶς ἄνθρωπος ποὺ νὰ μὴν ἔχασε κατὰ τὸ διάστημα τῆς ζωῆς του τὴν ὀμπρέλλα του, τὸ πορτοφόλι του, τὸ μπαστοῦνι του, τὸ καπέλλο του, ἕνα κόσμημα, ἕνα ὁποιοδήποτε, τέλος πάντων, πρᾶγμα, ἀπὸ τὰ πιὸ κοινὰ ὥς τὰ πιὸ πολύτιμα. Τί γίνονται ὅλ' αὐτὰ τὰ χαμένα πράγματα; Σᾶς ἀπευθύνουμε τὴν ἐρώτησι αὐτή, γιατὶ ἴσως νομίζετε ὅτι τὰ χαίρουνται ὅλα αὐτοὶ ποὺ τὰ βρίσκουν... Ἂν τὸ πιστεύετε αὐτό, κάνετε μεγάλο λάθος. Τὶς περισσότερες φορὲς βέβαια, ὅποιος βρῆ ἕνα πορτοφόλι μὲ χρήματα ἢ ἕνα πολύτιμο κόσμημα, θὰ προτιμήση, ἀντὶ νὰ τὸ ἐπιστρέψη στὸν κάτοχό του, νὰ τὸ κρατήση γιὰ λογαριασμό του, ὅσο τίμιος κι' ἂν εἶνε. Τὸ ἴδιο κάνουν ἐπίσης πολλοὶ ἄνθρωποι, ποὺ βρίσκουν ἔστω καὶ μιὰ ὀμπρέλλα. Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι, ἐξαιρετικὰ εὐσυνείδητοι, οἱ ὁποῖοι προτιμοῦν νὰ παραδώσουν στὴν ἀστυνομία τὸ εὕρημά τους, ὅσο πολύτιμο κι' ἂν εἶνε.

Ἐπίσης πολλὰ ἀπὸ τὰ χαμένα πράγματα, βρίσκονται ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ἀστυφύλακας, οἱ ὁποῖοι τὰ παραδίδουν καὶ αὐτοὶ στὸ τμῆμα «τῶν ἀπωλεσθέντων ἀντικειμένων». Οἱ περισσότεροι ἀσφαλῶς οὔτε θὰ ξέρουν κἂν ὅτι ὑπάρχει στὰς Ἀθήνας ἕνα τέτοιο τμῆμα. «Καὶ ὅμως ὑπάρχει!...» γιὰ νὰ χρησιμοποιήσουμε τὴν περίφημη φράσι τοῦ Γαλιλαίου. Εἶνε τὸ ἀστυνομικὸν τμῆμα τῆς ὁδοῦ Κυδαθηναίων. Ὅποιος περάση ἀπ' αὐτό, θὰ ἰδῆ κρεμασμένον στὴν πόρτα του ἕνα μεγάλο πίνακα, στὸν ὁποῖο εἶνε γραμμένα ὅλα τὰ εὑρεθέντα ἀντικείμενα, τὰ ὁποῖα φυλάγονται στὸ τμῆμα καὶ περιμένουν τὸν κύριό τους νὰ τὰ πάρη. Καὶ τί δὲν εἶνε γραμμένο στὸν κατάλογον αὐτόν; Τσάντες γυναικεῖες, ὀμπρέλλες, γοῦνες, πορτοφόλια, κοσμήματα, καπέλλα, ὡς καὶ γοβάκια ἀκόμα! Ὅλ' αὐτὰ τὰ πράγματα φυλάγονται στὸ τμῆμα καὶ περιμένουν τὸν κύριό τους, ὁ ὁποῖος, τὶς περισσότερες φορές, δέν... πηγαίνει νὰ τὰ πάρη!

* * *

Στὴν Εὐρώπη, ἡ ὑπηρεσία τῶν ἀπωλεσθέντων ἀντικειμένων εἶνε θαυμάσια ὀργανωμένη. Τὰ ἰδιαίτερα τμήματα ἔχουν στὴ διάθεσί τους μεγάλα φορτηγὰ αὐτοκίνητα γιὰ τὴ μεταφορὰ τῶν διαφόρων ἀπωλεσθέντων ἀντικειμένων. Τὰ αὐτοκίνητα αὐτὰ γυρίζουν ἀπὸ τὶς 12 τὴ νύχτα ὥς τὶς 6 τὸ πρωῒ ὅλα τὰ γκαρὰζ τῶν λεωφορείων καὶ τὶς ἀποθῆκες τῶν τρὰμ καὶ παραλαμβάνουν τὰ διάφορα ἀντικείμενα ποὺ ξεχάστηκαν, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἡμέρας, μέσα στὰ ταξί, στὰ λεωφορεῖα καὶ στὰ τράμ. Κάθε πρωῒ δὲ τὰ καμιόνια αὐτὰ ἐπιστρέφουν στὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα, φορτωμένα μὲ πράγματα ποὺ μπορεῖ νὰ μὴν ἔχουν ἐμπορικὴ ἀξία, μὰ τὰ ὁποῖα εἶνε πολύτιμα καὶ δυσαναπλήρωτα γι' αὐτὸν ποὺ τὰ ἔχασε.

Τὰ ἀντικείμενα ποὺ χάνονται εὐκολώτερα καὶ συχνότερα ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα, εἶνε ἀσφαλῶς ἡ ὀμπρέλλες καὶ καὶ τὰ χαρτοφυλάκια. Ἅμα ἰδῆ κανεὶς τὶς διάφορες ὀμπρέλλες ποὺ εἶνε ἀραδιασμένες στὴ σειρὰ κατὰ ἑκατοντάδες μέσα στὰ εἰδικὰ τμήματα τῶν μεγαλουπόλεων τῆς Εὐρώπης, νομίζει πὼς βρίσκεται μέσα σὲ ὀμπρελλάδικο, ὅπου ἀντιπροσωπεύονται ὅλα τὰ εἴδη τῶν ἀλεξιβροχίων καὶ ἀλεξιλίων. Ὑπάρχουν ἐκεῖ ὀμπρέλλες μεταξωτές, δίπλα σὲ ὀμπρέλλες πάνινες ξεβαμμένες ἀπὸ τὴν πολυκαιρία, ὀμπρέλλες μὲ ἁπλὸ ξύλινο χεροῦλι καὶ ὀμπρέλλες μὲ πολύτιμο χέρι ἀπὸ σκαλισμένο κόκκαλο ἢ ταρταροῦγα, ὀμπρέλλες τῆς τελευταίας μόδας καὶ ὀμπρέλλες τῆς προκατακλυσμιαίας ἐποχῆς...

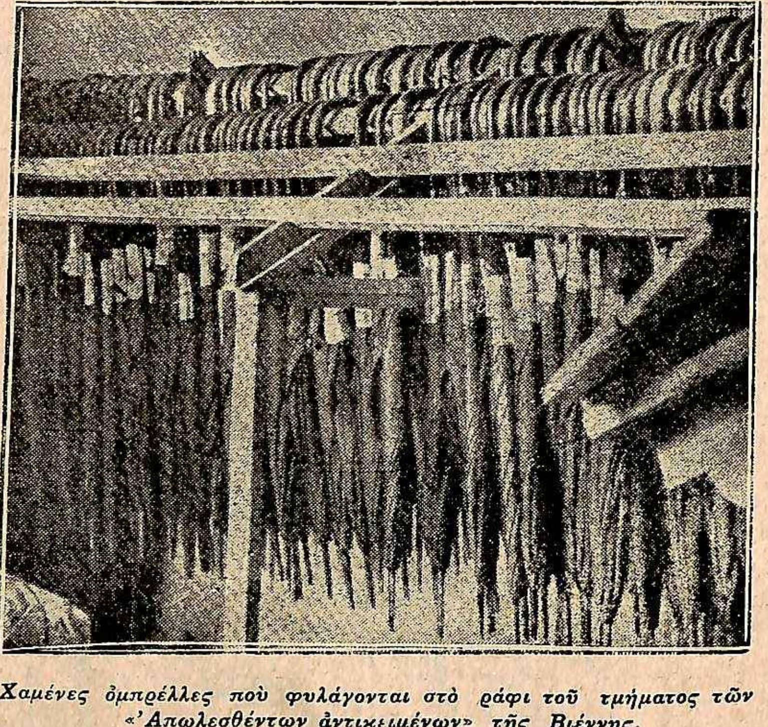

Χαμένες ὀμπρέλλες ποὺ φυλάγονται στὸ ῥάφι τοῦ τμήματος τῶν «Ἀπωλεσθέντων ἀντικειμένων» τῆς Βιέννης.

Στὴ Βιέννη μόνο, γιὰ ν' ἀναφέρουμε μιὰ ἀπὸ τὶς Εὐρωπαϊκὲς πρωτεύουσες, βρίσκονται κάθε βροχερὴ ἡμέρα μέσα στὰ τρὰμ καὶ παραδίδονται στὴν ἀστυνομία 50—60 ὀμπρέλλες, ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὲς ποὺ δὲν παραδίδονται!... Ἔτσι, χάνονται πάνω ἀπὸ 30,000 ὀμπρέλλες τὸν χρόνο πρὸς χαρὰν τῶν Βιεννέζων ὀμπρελλάδων, οἱ ὁποῖοι ἀσφαλῶς πρέπει νὰ στήσουν ἀνδριάντα στὴν ἀφηρημάδα τῶν συμπολιτῶν τους!...

Ἐπίσης τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ μὲ τὰ χαρτοφυλάκια. Σωροὶ ὁλόκληροι ἀπὸ χαρτοφυλάκια κάθε μεγέθους καὶ κάθε ποιότητος, ποὺ ἔχουν πολλὲς φορὲς μέσα ἔγγραφα σπουδαῖα, μετοχὲς ἢ καὶ σεβαστὰ χρηματικὰ ποσά, στολίζουν τὰ ῥάφια τῶν εἰδικῶν ἀστυνομικῶν τμημάτων. Ὑπολογίζεται ὅτι 2,000 ἕως 3,000 χαρτοφυλάκια χάνονται στὴ Βιέννη κάθε χρόνο.

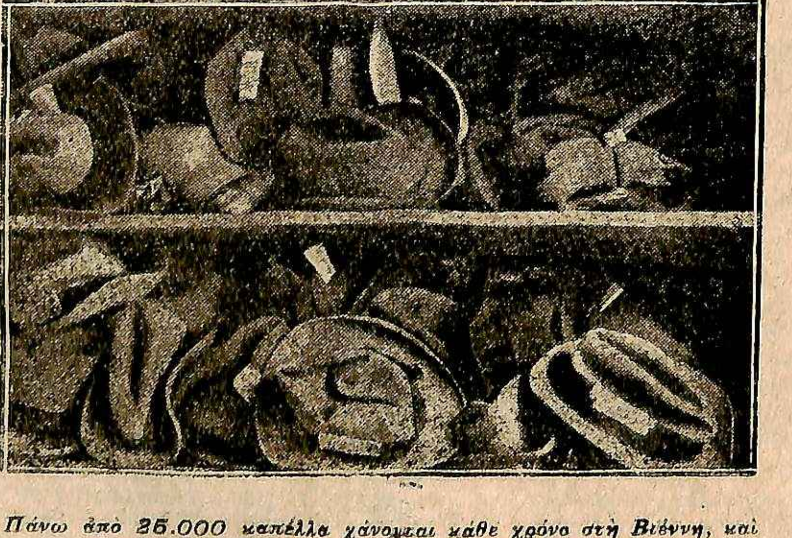

Πάνω ἀπὸ 25.000 καπέλλα χάνονται κάθε χρόνο στὴ Βιέννη, καὶ φυλάγονται στὰ εἰδικὰ ῥάφια τῆς ἀστυνομίας.

Ἔπειτα ἀπὸ τὶς ὀμπρέλλες καὶ τὰ χαρτοφυλάκια ἔρχονται τὰ καπέλλα. Ρεμπούμπλικες, ψαθάκια, παναμάδες, κασκέτα, καπέλλα γυναικεῖα, καπέλλα παιδικὰ χάνονται καθημερινῶς στὶς Εὐρωπαϊκὲς λουτροπόλεις. Ὁλόκληρο δηλαδὴ θεατρικὸ βεστιάριο ποὺ θὰ ἐνθουσίαζε κάθε σκηνοθέτη.

Ἔπειτα ἔρχονται ἡ γυναικεῖες τσάντες. Ἔχει γίνει ἕνας ὑπολογισμός, κατὰ τὸν ὁποῖο μιὰ Βιεννέζα μέσα στὶς 200 χάνει κάθε χρόνο τὴν τσάντα της καὶ μαζὺ μ' αὐτήν, φυσικά, καὶ τὰ λεπτά της καί, τὸ κυριώτερο, τὰ φτιασίδια της!... Ἡ γυναικεῖες τσάντες ἀποτελοῦν τὸν ἐφιάλτη τῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων, γιατὶ πρέπει νὰ καταγράψουν λεπτομερῶς στὸ σχετικὸ βιβλίο τοῦ τμήματος ὄχι μόνον τὸ σχῆμα τους καὶ τὸ εἶδος τους, ἂν δηλαδὴ εἶνε δερμάτινες, πάνινες, μεταξωτὲς κτλ., ἀλλὰ καὶ τὰ παραμικρότερα ἀντικείμενα ποὺ θὰ βροῦν μέσα. Καὶ ὅλοι ξέρετε τί ἀφάνταστα πράγματα μπορεῖ νὰ περιέχη μιὰ γυναικεία τσάντα.

Καὶ νὰ ἦταν μόνο αὐτά; Καθρεφτάκια, παντόφλες, ἀναπτῆρες, βιβλία, κλουβιά, μποτίλλιες μὲ κονιάκ, βέρες, γάντια, καρφίτσες, ρολόγια, ἀλυσσίδες, ἀσπρόρρουχα, τσιγαροθῆκαι, μανικετόκουμπα, μαξιλάρια, σαμπρέλλες, τρόμπες ποὺ φουσκώνουν τὰ λάστιχα τῶν αὐτοκινήτων, ἠλεκτρικὲς λυχνίες τῆς τσέπης, κουτιὰ μὲ μπισκότα, κονσέρβες, πακέτα ἕτοιμα καὶ δεμένα ἀπὸ τὸν ἔμπορο, ὅλα τέλος τὰ πράγματα ποὺ μπορεῖ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ φαντασθῆ κανείς, βρίσκονται συγκεντρωμένα στὰ εἰδικὰ τμήματα τῶν χαμένων ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ἕνα εἶδος ἐμπορικοῦ καταστήματος μεταχειρισμένων πραγμάτων!... Ἐννοεῖται ὅτι, μεταξὺ αὐτῶν, βρίσκονται καὶ πράγματα ποὺ δὲν ἔχουν τὸ ταῖρι τους.

Ἔτσι, ἕνας Βερολινέζος φοιτητὴς τῆς Ἰατρικῆς, ἔχασε ἕνα βράδυ ποὺ γύριζε στὰ κέφια στὸ σπίτι του, ἕνα γύψινο ἐκμαγεῖο ἀνθρωπίνου χεριοῦ, τὸ ὁποῖο τοῦ χρησίμευε γιὰ τὶς ἀνατομικὲς μελέτες του!

Τὰ χαμένα πράγματα ποὺ βρίσκονται συνήθως μεταξὺ Κυριακῆς βράδυ καὶ Δευτέρας πρωῒ εἶνε ὁδοιπορικὰ μπαστούνια, πανωφόρια καὶ ὁδοιπορικοὶ σάκκοι γεμᾶτοι τρόφιμα. Αὐτὰ εἶνε ἡ ζημίες τῶν ἀφηρημένων ἐκδρομέων!...

Αὐτὸ ὅμως, ποὺ λίγοι θὰ μποροῦσαν νὰ διανοηθοῦν ὅτι εἶνε δυνατὸν νὰ χαθῆ, εἶνε μιὰ μασέλα! Μάλιστα, μιὰ μασέλα! Μιὰ ντουζίνα μασέλες, ἐννοεῖται ξένες, παραδίδονται κάθε μῆνα στὸ τμῆμα τῶν ἀπωλεσθέντων ἀντικειμένων τῆς Βιέννης, ἀριθμὸς ποὺ μᾶς κάνει 134 ὀδοντοστοιχίες τὸ χρόνο!

* * *

Καὶ τί γίνονται ὅλ' αὐτὰ τὰ χαμένα πράγματα ποὺ βρίσκονται; Φυλάγονται ἔτσι ἐπ' ἄπειρον στὰ ῥάφια τῆς ἀστυνομίας; Ὄχι, βέβαια. Μένουν τρεῖς μῆνες στὰ ῥάφια μὲ τὸν ἀριθμό τους καὶ περιμένουν τὸν ἀφηρημένο κύριό τους νὰ πάη νὰ τὰ πάρη. Κατόπιν, ὅλα τὰ ἀζήτητα ἀντικείμενα μεταφέρονται στὸ Δημαρχεῖο, ὅπου φυλάγονται μέσα σὲ πελώριες κασσέλες ἐπὶ τρία ὁλόκληρα χρόνια. Ἂν ὕστερα ἀπὸ τὰ τρία χρόνια δὲν παρουσιαστῆ κανεὶς νὰ τὰ ζητήση ἐπιστρέφονται αὐτοδικαίως σ' αὐτὸν ποὺ τὰ βρῆκε. Τὰ ἀντικείμενα ὅμως ποὺ δὲν ζητοῦνται οὔτε κἂν ἀπὸ τὸν «εὑρόντα», βγαίνουν σὲ πλειστηριασμὸ πρὸς ὄφελος τοῦ κράτους...

Τὸ περίεργο σχετικῶς εἶνε ὅτι μόνο τὸ ἕνα τρίτο τῶν ἀπωλεσθέντων ἀντικειμένων ζητεῖται ἀπὸ τοὺς κατόχους των. Αὐτοὶ ποὺ τὰ χάνουν, τὰ θεωροῦν φαίνεται ὡς ὁριστικῶς χαμένα καὶ δὲν πιστεύουν πὼς εἶνε δυνατὸν ἐκεῖνος ποὺ τὰ βρῆκε νὰ τὰ παρέδωσε στὴν ἀστυνομία. Γι' αὐτὸ οὔτε πᾶνε νὰ τὰ ζητήσουν.

Ἐκεῖνοι ὅμως ποὺ πηγαίνουν στὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα καὶ βρίσκουν τὰ χαμένα πράγματά τους πόση χαρὰ αἰσθάνονται καὶ πόση εὐγνωμοσύνη δείχνουν στοὺς ὑπαλλήλους! Οἱ εὐτυχεῖς ἀστυνομικοὶ δέχονται μάλιστα συχνότατα ἀσπασμοὺς ἀπὸ τὶς ἐνθουσιώδεις κυρίες ποὺ πηγαίνουν καὶ βρίσκουν τὴν χαμένη τσάντα τους ἢ τὴν ὀμπρέλλα τους.

Δὲν λείπουν ὅμως καὶ ἡ γκρινιάρες, ἡ ὁποῖες διαμαρτύρονται πὼς ἡ ὀμπρέλλα τους ἦταν πιὸ καινούργια καὶ τοὺς τὴν ἔσχισαν, πὼς ἡ τσάντα τους εἶχε πολὺ περισσότερα πράγματα καὶ τοὺς τὰ ἔκλεψαν, πώς, πώς, πώς...

Μιὰ κυρία ἔφτασε μέχρι τοῦ σημείου νὰ ζητήση ἀπὸ τὴν ἀστυνομία τὸ καναρίνι της ποὺ τῆς εἶχε φύγει... Ἦταν ἀδύνατον μάλιστα νὰ πεισθῆ πὼς στὸ σχετικὸ τμῆμα δὲν κρατοῦν τέτοιου εἴδους... εὑρήματα. Πραγματικῶς, τὰ χαμένα οἰκιακὰ ζῶα ποὺ βρίσκονται στὴ Βιέννη, παραδίδονται στὴν Ἑταιρεία τῶν ζωοφίλων, ἀπὸ τὴν ὁποία μπορεῖ καὶ νὰ τὰ ζητήση ὁ κύριός τους. Τὰ ἀζήτητα ἐξωτικὰ ζῶα ποὺ ἔχουν μεγάλη ἀξία παραδίδονται στὸ θηριοτροφεῖο τοῦ Σίεμπρουν. Τὰ τρόφιμα καὶ τὰ νεκρὰ ζῶα πετιοῦνται στὸ κάρρο τῶν σκουπιδιῶν. Τὰ εὔφλεκτα ὑφάσματα καίγονται καὶ τέλος τὰ δηλητηριώδη ἀντικείμενα καταστρέφονται...

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Τοῦ **Uhland**

Τὸ ῥόδο ποὺ μοῦ χάρισες τὸ μοσχομυ-
(ρισμένο
στοῦ ἥλιου τὸ βασίλεμμα ἔγειρε μα-
(ραμμένο.
Ὁ χωρισμός σου ὁ σκληρός, μικροῦ-
(λα λατρεμμένη,
τ' ἀφάνισε τὸ δύστυχο κι' ὁλόχλωμο
(ἀπομένει.
Ἀλλὰ ἡ ψυχὴ ποὺ κρύβονταν μέσ'
(στ' ἄδολο λουλοῦδι
τώρα σ' ἐσὲ γοργοπετᾶ μ' αὐτό μου
(τὸ τραγοῦδι.

Μετάφρ. Γ. ΖΕΡΜΠΙΝΗ

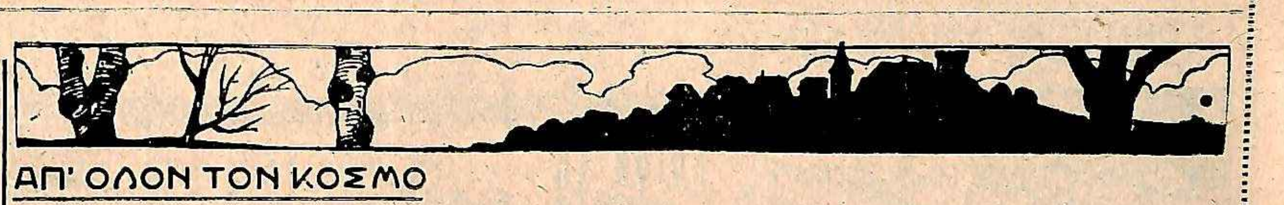

ΑΠ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ὁ Μόργκαν καὶ ὁ Γερμανὸς δημοσιογράφος. Πῶς τὸν ἐκδικήθηκε. Ὁ Ρομπὲρ ντὲ Φλὲρ καὶ τὰ «Πράσινα Φράκα». Μιὰ ἀπάντησις τοῦ ῥάφτη. Ἰδιοτροπίες συγγραφέων. Ὁ Σαρδοὺ καὶ ἡ κατάληξις «..ὤρα». Τὰ δράματα τοῦ Μπερνστάϊν. Ὁ βουλευτὴς καὶ ὁ βοσκός. Τὰ ἔξοδα τοῦ φιλαργύρου κ.τ.λ.

Κάποτε ὁ Ἀμερικανὸς πολυεκατομμυριοῦχος Μόργκαν βρισκόταν στὸ Βερολῖνο. Ἕνας Γερμανὸς δημοσιογράφος ποὺ ἤθελε νὰ πάρη μὲ κάθε τρόπο συνέντευξι μαζύ του, τοῦ ἔστειλε μιὰ ἐπιστολὴ διὰ τῆς ὁποίας τὸν παρακαλοῦσε νὰ τὸν δεχθῆ, ἔστω καὶ γιὰ δυὸ λεπτὰ τῆς ὥρας μόνο. Ὁ Μόργκαν ὅμως, ὁ ὁποῖος συχαίνεται τρομερὰ τὶς συνεντεύξεις, ἀπάντησε στὸ Γερμανὸ δημοσιογράφο ὅτι δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸν δεχθῆ οὔτε καὶ γιὰ δυὸ λεπτά, γιατὶ κάθε λεπτὸ γι' αὐτὸν ἰσοδυναμεῖ μὲ πενῆντα δολλάρια.

Ὁ Γερμανὸς δημοσιογράφος, χωρὶς νὰ τὰ χάση ἔστειλε τότε καὶ δεύτερη ἐπιστολὴ στὸν πολυεκατομμυριοῦχο, στὴν ὁποία τοῦ ἔγραφε ὅτι ἦταν πρόθυμος νὰ τὸν ἀποζημιώση γιὰ τὰ δυὸ λεπτὰ ποὺ θὰ ἔχανε ἀπασχολούμενος μαζύ του, πληρώνοντάς του τα μάλιστα πρὸς 100 δολλάρια τὸ ἕνα...

Ὁ Μόργκαν, γιὰ νὰ τὸν ξεφορτωθῆ, τοῦ ἔγραψε πάλι, ὁρίζοντάς του μιὰ ὥρα τῆς ἐπομένης ἡμέρας, γιὰ τὴ συνέντευξι ποὺ τοῦ ζητοῦσε.

Ὅταν τὴν ἄλλη μέρα ὁ Γερμανὸς δημοσιογράφος παρουσιάστηκε στὸ ξενοδοχεῖο τοῦ Μόργκαν, ὁ πολυεκατομμυριοῦχος τὸν ρώτησε:

—Πέστε μου τώρα, τί θέλετε ἀπὸ μένα;

—Ὤ! τίποτε ἀπολύτως! τοῦ ἀπάντησε ὁ δημοσιογράφος. Ἦρθα μόνο γιὰ νὰ σᾶς πληρώσω τὰ δυὸ λεπτὰ τῆς ὥρας ποὺ δεχτήκατε νὰ μοῦ πουλήσετε...

Καὶ βγάζοντας ἀπὸ τὴν τσέπη του διακόσια δολλάρια, ἐπρόσθεσε:

—Πάρτε σᾶς παρακαλῶ τὴν ἀμοιβή σας...

Τότε ὁ Μόργκαν, μόλις συγκρατώντας τὴν ὀργή του, εἶπε:

—Μοῦ φαίνεται ὅμως πὼς θὰ θέλατε νὰ σᾶς δώσω μιὰ συνέντευξι γιὰ τὴν ἐφημερίδα σας...

—Ὄχι! Ὄχι! διαμαρτυρήθηκε ὁ δημοσιογράφος.

—Τότε γιατὶ ἐπιμένατε τόσο νὰ μὲ δῆτε;

—Ἄ, ἁπλούστατα... Αὐτὸ νὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω ἀμέσως, εἶπε ὁ πονηρὸς δημοσιογράφος. Ὅλος ὁ κόσμος ξέρει ὅτι ἀποφεύγετε τρομερὰ τοὺς δημοσιογράφους... Ἐστοιχημάτισα λοιπὸν μὲ κάποιο φίλο μου πεντακόσια δολλάρια ὅτι θὰ σᾶς ἀνάγκαζα νὰ μὲ δεχθῆτε... Καθὼς βλέπετε δέ, κέρδισα τὸ στοίχημα... Ἔτσι, σᾶς πλήρωσα διακόσια δολλάρια καὶ κέρδισα τριακόσια...

Καὶ ἐνῶ ὁ Μόργκαν τὸν ἄκουγε σαστισμένος, μὴ ξέροντας ἂν ἔπρεπε νὰ γελάση ἢ νὰ θυμώση, ὁ δημοσιογράφος ἐπρόσθεσε:

—Καθὼς βλέπετε λοιπόν, τὰ λεπτὰ τῆς ὥρας μου εἶνε πολυτιμώτερα ἀπὸ τὰ δικά σας... Ἀξίζουν διακόσια πενῆντα δολλάρια τὸ ἕνα. Χαίρετε, κύριε! Χαίρετε!...

* * *

Ὁ γνωστὸς Γάλλος συγγραφεὺς Ρομπὲρ ντὲ Φλέρ, ὅταν ἔγραψε τὴν κωμωδία του «Τὰ Πράσινα Φράκα», ἕνα ἔργο στὸ ὁποῖο σατυρίζει τὰ μέλη τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας, ἀνάγκασε τοὺς ἠθοποιοὺς ποὺ θὰ ὑπεδύοντο τὰ πρόσωπα τοῦ ἔργου του, νὰ παραγγείλουν τὰ φράκα τους στὸν ἴδιο ῥάφτη ποὺ ἔφτιαχναν καὶ τὰ δικά τους φράκα οἱ Ἀκαδημαϊκοί.

Ὅταν, ὕστερ' ἀπὸ χρόνια, ὁ Ρομπὲρ ντὲ Φλὲρ ἔγινε κι' αὐτὸς Ἀκαδημαϊκός, πῆγε στὸν ἴδιο ῥάφτη γιὰ νὰ παραγγείλη καὶ τὸ δικό του φράκο. Καθὼς δὲ ὁ ῥάφτης τοῦ ἔπαιρνε μέτρα, τὸν ρώτησε ἂν οἱ πελάτες του ἦσαν μόνο οἱ Ἀκαδημαϊκοί.

—Μάλιστα, κύριε, τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος. Μιὰ φορὰ μόνο, πρᾶγμα γιὰ τὸ ὁποῖο αἰσθάνομαι τύψεις ἀκόμα, ἔρραψα πράσινα φράκα Ἀκαδημαϊκῶν γιὰ μερικοὺς παληοθεατρίνους, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ παίξουν μιὰ φάρσα κάποιου ἠλιθίου συγγραφέως, στὴν ὁποία ἐσατυρίζοντο οἱ ἀθάνατοι συνάδελφοί σας!...

Κόκκαλο ὁ ντὲ Φλέρ...

* * *

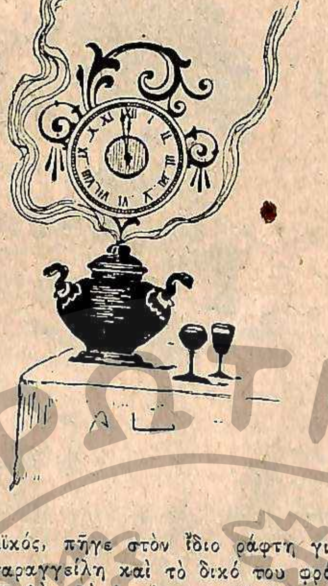

Ὁ διάσημος Γάλλος συγγραφεὺς Βικτωριανὸς Σαρδοὺ εἶχε τὴν περίεργη πρόληψι ὅτι, γιὰ νὰ ἐπιτυγχάνουν τὰ θεατρικά του ἔργα ἔπρεπε ὁ τίτλος τους νὰ καταλήγη σὲ «...ώρα». Ἔτσι, ὅλα τὰ πρῶτα του ἔργα κατέληγαν εἰς «ώρα», ὅπως «Φαιδώρα», «Θεοδώρα», «Δώρα» κτλ.

Μιὰ παρομοία πρόληψι εἶχε καὶ ὁ Ἀνρὺ Μπερνστάϊν, ὁ ὁποῖος ἐπίστευε ὅτι, γιὰ νὰ πετυχαίνουν τὰ ἔργα του, ἔπρεπε ὁ τίτλος τους νὰ ἔχη ἕξη μόνο στοιχεῖα. Γι' αὐτὸ καὶ τὰ ἔργα του εἶχαν τοὺς τίτλους: «Κλέφτης», «Ἔφοδος», «Ἰσραήλ», «Ραφαήλ» κλπ. πού, καθὼς βλέπετε, ἀποτελοῦνται ἀπὸ ἕξη στοιχεῖα. Μόνο στὸ τελευταῖο ἔργο του ὁ Μπερνστάϊν ἔδωσε τὸν τίτλο «Elévation», ποὺ ἔχει ἐννέα στοιχεῖα. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμπόδισε τὸ πατριωτικὸ ἐκεῖνο ἔργο νὰ σημειώση τεραστία ἐπιτυχία.

* * *

Ὁ Ἄγγλος πολιτικὸς κ. Φένμπο συνηθίζει κατὰ τὰς διακοπὰς τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων, τῆς ὁποίας εἶνε ἀπὸ τριακονταετίας μέλος, νὰ ἀποσύρεται σὲ μιὰ ἀγροικία του, μακρυὰ ἀπὸ τὸ Λονδῖνο.

Ἐκεῖ περνάει τὸ καλοκαίρι του περιποιούμενος τὰ λαχανικά του καὶ πιάνοντας συζητήσεις μὲ τὰ παιδιὰ τοῦ γειτονικοῦ χωριοῦ, στὰ ὁποῖα ἀπευθύνει διάφορες περίεργες ἐρωτήσεις γιὰ νὰ δοκιμάζη τὴν ἀντίληψί τους.

Ἔτσι, κατὰ τὸ περασμένο καλοκαίρι, ὁ Ἄγγλος βουλευτής, ἐρώτησε ἕνα μικρὸ βοσκό:

—Δὲν μοῦ λές, φίλε μου, γιατὶ ἡ Βουλὴ τῶν Κοινοτήτων κάνει διακοπές;

Ἀμέσως ὁ μικρὸς βοσκὸς τοῦ ἀπάντησε:

—Γιὰ νὰ μποροῦν νὰ κάνουν δουλειὰ καὶ τ' ἄλλα κέντρα διασκεδάσεως.

Ἡ χαριτωμένη αὐτὴ ἀπάντησις ἔκανε τὸν Ἄγγλο πολιτικὸ νὰ γελάση τόσο πολύ, ὥστε ἔβγαλε κ' ἔδωσε μιὰ λίρα ὡς φιλοδώρημα στὸ μικρὸ βοσκό.

* * *

Ἕνας φιλάργυρος ἔχασε κάποτε τὴ γυναῖκα του. Τὴν ἐπομένη τῆς κηδείας ὁ ἐργολάβος κηδειῶν τοῦ παρουσίασε ἕνα λογαριασμὸ δυὸ χιλιάδων φράγκων.

—Δυὸ χιλιάδες! Δυὸ χιλιάδες! φώναξε ὁ φιλάργυρος, ἔξω φρενῶν. Μά, ἂν τὸ ἤξερα πὼς θὰ μοῦ παίρνατε τόσα πολλά, θὰ προτιμοῦσα νὰ μὴν εἶχε πεθάνει ἡ γυναῖκα μου!...

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικά, ἐφημερίδας, βιβλία καὶ βιβλιοθήκας. Γράψατέ μας: Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκκα 7, Ἀθήνας.

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΖΥΛ ΜΑΡΙΕ

ΠΟΙΟΝ ΑΠ' ΤΟΥΣ ΔΥΟ;

Ἡ Ἰουλία βρισκόταν σὲ δίλημμα: Ποιὸν ἀπ' τοὺς δυὸ νὰ διαλέξη; Τὸν Ἐρρῖκο ἢ τὸν Ἀλβέρτο; Ἦσαν κι' οἱ δυὸ ἐξίσου γοητευτικοὶ καὶ τὴν ἀγαποῦσαν μὲ τὸν ἴδιο θερμὸ ἔρωτα. Ἡ γιαγιά της πάλι, μιὰ συμπαθητικὴ γρηοῦλα, τοὺς ἐκτιμοῦσε καὶ τοὺς δυὸ καὶ τὴν εἶχε ἀφήσει ἀπολύτως ἐλεύθερη στὸ ζήτημα τῆς ἐκλογῆς.

Ὁ Ἐρρῖκος μὲ τὰ ὡραῖα κατάμαυρα μαλλιά, εἶχε ὕφος ὑπερήφανο καὶ ἀξιοπρεπές, ἐνῶ ὁ Ἀλβέρτος ἔκλεινε μιὰ γλυκειὰ μελαγχολία μέσα στὰ βαθυγάλανα μάτια του. Ὁ ἕνας τὴ συνετάρασσε, ὁ ἄλλος τὴν καταμάγευε!...

Στὸ τέλος, ἡ Ἰουλία, μὴ μπορῶντας νὰ διαλέξη μόνη της, ἀποφάσισε νὰ ἀναθέση τὴ φροντίδα τῆς ἐκλογῆς στὴν τύχη. Στὸ βάθος τοῦ κήπου της ὑπῆρχε ἕνα ἀνθισμένο ἡλιοτρόπι, στὰ κλαδιὰ τοῦ ὁποίου συνήθιζαν νὰ κάθωνται τακτικὰ ἕνα σπουργίτι κι' ἕνας σπῖνος. Ἂν λοιπόν, πηγαίνοντας τὸ πρωΐ στὸν κῆπο, εὕρισκε ἀπάνω στὸ ἡλιοτρόπι καθισμένο τὸ σπουργίτι, θἄπαιρνε τὸν Ἐρρῖκο. Ἂν δὲ τύχαινε νὰ βρῆ τὸ σπῖνο, θὰ προτιμοῦσε τὸν Ἀλβέρτο.

Δυστυχῶς ὅμως, ὅταν τὸ ἄλλο πρωΐ ἡ Ἰουλία κατέβηκε στὸν κῆπο εἶδε ἀπάνω στὰ κλαδιὰ τοῦ φυτοῦ καὶ τὰ δυὸ πουλιὰ μαζύ...

Τότε ἀναγκάστηκε νὰ καταφύγη στὸ γνωστὸ παιγνίδι τῆς μαργαρίτας ἡ ὁποία ὅμως περιέργως σὲ κάθε ξεφύλλισμά της τὴν ἐπληροφοροῦσε ὅτι καὶ οἱ δυὸ νέοι τὴν ἀγαποῦσαν μὲ τὴν ἴδια περιπάθεια.

Ναί, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς πάρη καὶ τοὺς δυὸ μαζύ... Ἔπρεπε νὰ διαλέξη... Πολλὲς φορὲς βυθιζόταν σ' ἀτέλειωτες σκέψεις, ἀλλὰ πολὺ γρήγορα κουραζόταν καὶ τὶς ἄφινε γιατὶ δὲν κατέληγε ποτὲ σὲ θετικὸ συμπέρασμα.

Μιὰ βραδυά, τέλος, εἶδε ἕνα πολὺ παράξενο ὄνειρο. Βρισκόταν σ' ἕνα μέρος, ἀπ' ὅπου ἔβλεπε τὴν Κόλασι ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ μὲ τὰ σκοτεινὰ καὶ ἀπαίσια μονοπάτια της κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη τὸν Παράδεισο σὲ ὅλη τὴν ἀκτινοβολία καὶ τὴ δόξα του.

Αὐτὴ εἶχε σταθῆ ἀκίνητη στὴ θέσι της καὶ κύτταζε μπροστά της ταραγμένη. Ἔξαφνα εἶδε νὰ προβαίνη ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Κολάσεως ἕνας κατάμαυρος ἄγγελος μὲ μελαγχολικὴ ὄψι, ἀπὸ τ' ἀστραφτερὰ μάτια τοῦ ὁποίου κυλοῦσαν ἄφθονα δάκρυα καὶ ὁ ὁποῖος βύθιζε τὰ νύχια του μέσ' στὸ γυμνό του στῆθος, ξεσχίζοντας μὲ λύσσα τὴν καρδιά του. Βλέποντας τὴν Ἰουλία, ὁ ἄγγελος αὐτός, γύρισε πρὸς τὸ μέρος της καὶ τῆς εἶπε μὲ φωνὴ παρακλητικὴ συγχρόνως κι' ἐπιτακτική:

— Ἔλα, ἔλα! Γίνε δική μου! Θὰ σὲ κρατῶ ἀπάνω στὸ ματωμένο στῆθος μου γιὰ νὰ μοιραστῇς τὴν ἄγρια χαρά μου καὶ νὰ βυθιστῇς μαζύ μου μέσα στὶς πύρινες φλόγες!...

Ἡ νέα, κυριευμένη ἀπὸ μιὰ ἀκατανίκητη γοητεία, ἦταν ἕτοιμη νὰ πέση στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ μαύρου ἀγγέλου, ὅταν ἔξαφνα εἶδε μπροστὰ στὴν πύλη τοῦ Παραδείσου ἕναν ἄλλον ἄγγελο μὲ λευκὰ φτερά.

Τὰ μάτια τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ ἔλαμπαν σὰν οὐρανοὶ γεμᾶτοι ἀστέρια καί, μέσ' ἀπ' τὰ κάτασπρα στήθια του, φαινόταν ἡ καρδιά του ποὺ ἔλαμπε σὰν γαλήνια καὶ γλυκόφωτη λάμπα μέσα σ' ἀλαβάστρινο δοχεῖο.

— Ἔλα, ἔλα! τῆς εἶπε κι' ὁ ἄγγελος μὲ τὰ λευκὰ φτερά. Γίνε δική μου. Θὰ σὲ σφίξω ἀπάνω στὸ χιονόλευκο στῆθος μου ποὺ σκορπάει δροσιὰ καὶ δύναμι, θὰ σοῦ δώσω κι' ἐσένα φτερὰ καὶ θὰ σὲ ὁδηγήσω ἔκθαμβη κι' ἐκστατικὴ στὴ μαγικὴ κατοικία τοῦ Παραδείσου...

Τρομεροὶ ἐφιάλτες τὴν ἐβασάνιζαν...

Ὅταν ξύπνησε ἡ Ἰουλία τὸ πρωΐ, ἔννοιωθε τὸν ἑαυτό της εὐτυχισμένο, γιατὶ εἶχε ἀντιληφθῆ ἀμέσως τὴ βαθύτερη σημασία τοῦ ὀνείρου. Ὁ μαῦρος ἄγγελος ἦταν ὁ Ἐρρῖκος κι' ὁ λευκὸς ὁ Ἀλβέρτος. Τώρα ἐξηγοῦσε γιὰ ποιὸ λόγο ἔτρεμε, σὰν νὰ τὴν ἐπερίμενε καμμιὰ συμφορὰ μεγάλη, μόλις ἄκουγε στὸν πρόθαλαμο τὸ βῆμα τοῦ Ἐρρίκου, καὶ γιὰ ποιὰ αἰτία συγκινιόταν ἔτσι τρυφερά, ὅταν τὸ βλέμμα τοῦ Ἀλβέρτου καρφωνόταν ἀπάνω της.

Χωρὶς λοιπὸν νὰ σκεφθῆ περισσότερο, ἐτήρε τὴν ἀπόφασί της. Δὲν θὰ παντρευόταν τὸ μυστηριώδη γόητα Ἐρρῖκο, ποὺ θὰ τὴν παρέσυρε σ' ἕναν παράφορο καὶ ἄγριο ἔρωτα. Θἄπαιρνε γιὰ σύντροφο τῆς ζωῆς της τὸν ἥσυχο Ἀλβέρτο, ποὺ ἡ μιλιά του μάγευε καὶ τὸ βλέμμα του φωτιζόταν ἀπ' τὴ σεμνότητα.

Ἀμέσως γνωστοποίησε τὴν ἀπόφασί της στὴ γιαγιά της κι' ὁ Ἐρρῖκος τὴν ἄλλη μέρα ἀπομακρύνθηκε μ' εὐσχημο τρόπο, ἀφίνοντας τὴν ἀγαπημένη του στὸν ἀντίζηλό του. Ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα οἱ δυὸ νέοι ἀρραβωνιάστηκαν.

Ἂν ὑπάρχη στὴ γῆ κάποιο θέλγητρο ποὺ νὰ ἐξισώνεται μὲ τὶς ἐπουράνιες ἀπολαύσεις, αὐτὸ δὲν μπορεῖ νἆναι ἄλλο ἀπὸ τὴν περίοδο τῶν ἀρραβώνων σὲ καιρὸ ἀνοίξεως. Στὴν ἐποχὴ αὐτὴ τὰ λουλούδια σκάζουν δειλά, σὰν τὶς καρδιές, καὶ προσκαλοῦν τὰ πουλιὰ νὰ κελαδήσουν. Τότε τὰ μισάνοιχτα ρόδα μοιάζουν μὲ μικρὲς ἐρωτευμένες ψυχὲς κι' ἡ νέες ψυχὲς εἶνε ἴδιες μὲ δροσερὰ τριαντάφυλλα...

Οἱ δυὸ μνηστῆρες ἀγαπιόντουσαν μὲ μιὰ γλυκειὰ κι' ἀδιάκοπη στοργὴ καὶ περνοῦσαν τὶς περισσότερες ὧρες των μέσα στὸν ὁλάνθιστο κῆπο, καθισμένοι ἐπάνω σ' ἕνα παγκάκι. Κρατοῦσαν ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου τὰ χέρια καὶ κυτταζόντουσαν βαθειὰ μέσα στὰ μάτια χωρὶς ν' ἀλλάζουν λέξι.

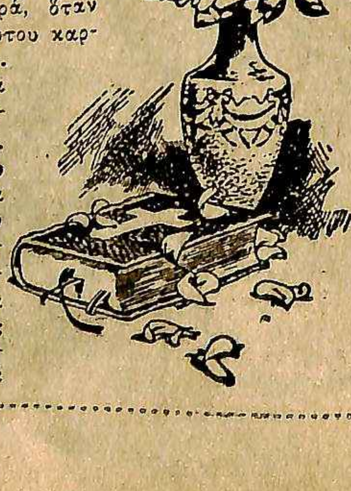

Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρό, τοὺς ἐφαινόταν πὼς ἡ καρδιές των, κατεβαίνοντας ἀπ' τὸ στῆθος, ἔφταναν στὴν ἄκρη τῶν δαχτύλων κι' ἐκεῖ σμιγόνταν μέσα στὴ θερμή τους ἐπαφή. Περιοριζόνταν σ' αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς συνεννοήσεως καὶ πολὺ σπάνια μιλοῦσαν. Γιὰ τὸν ἔρωτά τους ἢ γιὰ τὸν ἐπικείμενο γάμο τους δὲν ἔκαναν νύξι κι' ἔμεναν ἐκεῖ, ἀκίνητοι κι' ἀμίλητοι, ὥσπου νὰ βγῆ ἡ γιαγιὰ στὸ παράθυρο καὶ νὰ τοὺς φωνάξη:

— Ἐλᾶτε μέσα, παιδιά! Ἔχει ὑγρασία ἔξω!

Ἡ μικρὴ ἀρραβωνιαστικιὰ ὑπάκουε, βγάζοντας ἕναν ἐλαφρὸ καὶ παρατεταμένο στεναγμό, κι' ὅταν ἀναχωροῦσε ὁ Ἀλβέρτος, πολλὲς φορὲς ξέφευγε ἀπ' τὸ δωμάτιο τῆς γιαγιᾶς της κι' ἔτρεχε στὴν πόρτα γιὰ νὰ ἰδῆ τὸ δρόμο ποὺ θὰ ἔπαιρνε ἐκεῖνος...

* * *

Μόλις ἔγινε, ὕστερ' ἀπὸ ἕνα μῆνα, ὁ γάμος των, ἔφυγαν σ' ἕνα ὡραῖο καὶ μακρυνὸ ταξεῖδι, ποὺ θὰ βαστοῦσε ἀρκετὸν καιρό. Πρῶτα-πρῶτα ὁ Ἀλβέρτος ὡδήγησε τὴ νεόνυμφη στὶς θερμὲς ἡλιοφώτιστες χῶρες ὅπου ἡ ἐλῃὰ πρασινίζει πάντα σὰν τὴν αἰώνια ἐλπίδα καὶ τὰ ρόδα ἀνθοῦν παντοτεινὰ σὰν τὴν ἀθάνατη χαρά.

Ἔπειτα τὴν ἔφερε στὴν ἀπέραντη γαλάζια θάλασσα κι' ἐνῶ ἔπλεαν ἀπάνω στὰ γελαστὰ κύματά της, τῆς ἐμίλησε γιὰ τὴν ἀγάπη του μὲ ὅλη τὴ θέρμη ἐκείνου ποὺ ἐρωτεύεται γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του.

Στὸ τέλος, τὴν ἐπῆγε στὴν ὀνειρεμένη Βενετία, ὅπου ἔκαναν κάθε βράδυ περιπάτους μὲ γόνδολες καὶ περνοῦσαν ἀξέχαστες ὧρες, ἀκούγοντας τὸ παθητικὸ τραγοῦδι τοῦ γονδολιέρη, κάτω ἀπ' τὴ λαμπρότατη σελήνη τῆς Ἰταλίας.

Τὸ σπίτι ποὺ νοίκιασαν προσωρινὰ βρισκόταν στὴν ἀκροθαλασσιὰ καὶ πολλὲς φορὲς οἱ δυὸ νεόνυμφοι βγαίναν στὸ παράθυρο καὶ κυττάζαν τὶς εἰκόνες των ζωγραφισμένες μέσα στὸ νερό. Τότε ὁ Ἀλβέρτος ἔπιανε σφιχτὰ τὴ γυναίκα του ἀπ' τὰ χέρια καὶ τῆς ἔλεγε:

— Πές μου, ἀγαπημένη μου, τὰ ἀστέρια ἢ τὰ μάτια σου εἶνε αὐτὰ ποὺ λάμπουν ἔτσι μέσ' στὴ θάλασσα;

Ἐκείνη δὲν τοῦ ἀπαντοῦσε, ἀλλὰ μὲ τὸ φιλὶ ποὺ τοῦ ἔδινε προσπαθοῦσε νὰ τὸν πείση ὅτι ἦταν εὐτυχισμένη.

* * *

Ὅταν ξαναγύρισαν ὅμως ἀπὸ τὸ ταξεῖδι, ἡ γιαγιά, βλέποντας τὴν ἐγγονή της, ἔβγαλε μιὰ δυνατὴ κραυγὴ τρόμου. Πραγματικὰ ἡ νεόνυμφη ἦταν θανάσιμα ὠχρή, μὲ τὰ χείλη λευκὰ σὰν νεκράνθεμα καὶ μὲ τὰ μάτια χωμένα στὶς κόγχες των.

— Εἶσαι ἄρρωστη; Πονεῖς; Τί ἔχεις; τὴν ἐρώτησε μὲ μιὰ δύσκολα συγκρατούμενη ἀγωνία.

Ἡ νέα ὅμως ὑποδέχτηκε τὶς ἐρωτήσεις της μὲ μιὰ ἀνεξήγητη σιωπή, ποὺ μὲ κανέναν τρόπο δὲν ἐδεχόταν νὰ τὴ λύση. Ἂν καὶ ὑπόφερε τρομερά, καθὼς μαρτυροῦσε ἡ ὄψι της, ὡστόσο δὲν ἄνοιγε ποτὲ τὸ στόμα της γιὰ νὰ παραπονεθῆ καὶ μὲ τὸ φέρσιμό της ἔδειχνε πὼς ἤθελε μονάχα νὰ τὴν ἀφήσουν ἥσυχη.

Εἶχε κυριευθῆ ἀπὸ μιὰ φοβερὴ ἀδυναμία ποὺ κάθε μέρα τὴν ἔλυωνε, ἀφαιρῶντας τὶς δυνάμεις της καὶ καταπονῶντας τὸ κορμί της. Τρομεροὶ ἐφιάλτες ἐβασάνιζαν τὸν ὕπνο της, ποὺ τὴν ἔκαναν νὰ πετιέται περίτρομη ἀπὸ τὸ κρεββάτι της. Ἦταν φανερὸ πὼς ἂν ἐξακολουθοῦσε νὰ πηγαίνη ἔτσι ἡ κατάστασίς της, σίγουρα θὰ τὴν ὁδηγοῦσε στὸν τάφο.

Ὁ δυστυχισμένος Ἀλβέρτος εἶχε γίνει σὰν τρελλὸς ἀπὸ τὴ λύπη του καὶ τὴν παρακαλοῦσε μὲ δάκρυα στὰ μάτια νὰ τὸν λυπηθῆ καὶ νὰ ζήση.

Ἐκείνη τοῦ χαμογελοῦσε μελαγχολικὰ καὶ τοῦ ἀπαντοῦσε κουνῶντας ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι της.

Μέρα μὲ τὴν ἡμέρα, ἡ Ἰουλία χειροτέρευε καὶ στὸ τέλος ἔπεσε στὸ κρεββάτι της, μισοπεθαμένη. Ἡ γιαγιά της τὴν ἐπαράστεκε σὰν ἕνας σιωπηλὸς μάρτυρας καὶ τὴν ἔβλεπε νὰ μαραίνεται σχεδὸν θεληματικά. Ἐπὶ τέλους μιὰ μέρα δὲν ἐβαστάχτηκε καὶ τῆς εἶπε:

— Μίλησέ μου, σκληρὴ κόρη, ποὺ μὲ θανατώνεις μὲ τὴ σιωπή σου, μίλησέ μου... Ποιὰ θλίψη σὲ κυρίεψε καὶ σὲ βασανίζει τόσο φριχτά;...

Στὰ λόγια αὐτὰ ἡ ἄρρωστη σήκωσε τὰ χέρια της, στὰ ὁποῖα εἶχε ἀρχίσει ν' ἁπλώνεται ἡ παγωνιὰ τοῦ ἐπικειμένου θανάτου καί, πιάνοντας ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τὸ κεφάλι της, εἶπε μὲ φωνὴ ποὺ φαινόταν σὰν νἄρχόταν ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο:

— Ὦ γιαγιά, μὴ δίνετε ποτὲ ἐμπιστοσύνη στὴν κρίσι μιᾶς κοπέλλας δεκαεφτὰ χρόνων. Ἡ καρδιά της ξεγελάει κι' ἡ φαντασία της παραληρεῖ.

Καὶ χαμηλώνοντας ἀκόμα περισσότερο τὴ φωνή της, πρόσθεσε:

— Ὦ, πῶς ἀπατήθηκα! Ἐκεῖνος ποὺ ἀγαποῦσα ἀληθινὰ ἦταν ὁ ἄλλος... Ὁ Ἐρρῖκος!

Ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ὧρες ξεψύχησε.

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΗΡΩΟΣ

Μέσα στὴ σύγχυσι κάποιας μάχης, τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου, ἕνας Γάλλος στρατιώτης, ποὺ εἶχε πληγωθῆ θανάσιμα, εἶχε μείνει πίσω ἀπὸ τοὺς ἄλλους.

Ὅταν οἱ συνάδελφοί του γύρισαν πίσω καὶ τὸν βρῆκαν, μόλις ἀνάσαινε. Ὡστόσο ὅμως εἶχε τὴ δύναμι νὰ τοὺς πῆ πὼς διψοῦσε. Τότε αὐτοὶ τοῦ ἔβαλαν στὸ στόμα ἕνα παγοῦρι γεμᾶτο μὲ ροῦμι.

Ἀφοῦ ὁ ἑτοιμοθάνατος ἔσβυσε κάπως τὴ δίψα του, ἄνοιξε τὰ μάτια του καὶ εἶπε στοὺς συναδέλφους του:

— Βάλτε με ν' ἀκουμπήσω σ' αὐτὸν τὸν κορμὸ τοῦ δέντρου... Ἄ, ἔτσι, καλὰ εἶμαι... Δῶστε μου τώρα μιὰ ξιφολόγχη... Εὐχαριστῶ...

Μὲ τὸ βλέμμα ὑψωμένο στὸν οὐρανό, μὲ τὴν ξιφολόγχη στὸ χέρι, ἄρχισε νὰ προσεύχεται σιωπηλά. Τὰ μαλλιά του ἔλαμπαν κάτω ἀπὸ τὸ χρυσὸ σεληνόφως καὶ τὰ μάτια του φαινόνταν πιὸ ἐκφραστικά.

Σὲ λίγο ἕνας σπασμὸς τὸν συγκλόνισε, κι' ἐνῶ οἱ συνάδελφοί του ἔσκυβαν νὰ τὸν κρατήσουν, αὐτὸς ἐψιθύρισε ξεψυχῶντας:

— Τί ὡραῖα ποὺ πεθαίνω!... Ὁ Κάϊζερ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ πεθάνη τόσο ἥσυχα... Χαίρετε, ἀδέρφια μου!...

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΠΑΘΗΣΙΣ

Ο ΔΑΛΤΩΝΙΣΜΟΣ

Τὸ πάθημα ἑνὸς μεγάλου χημικοῦ. Πῶς ἔβλεπε γκρὶ τὸ κατακόκκινο κοστοῦμι του. Τὸ ἐναρκτήριο μάθημα στὸ Βασιλικὸ κολλέγιο. Πῶς διεγνώσθη ὁ δαλτωνισμός. Πῶς ἕνας περίφημος γλύπτης δέν... ἔγινε ζωγράφος. Ἡ πραγματικότης καὶ ὁ δαλτωνισμός. Τί ἔπαθε ἕνας Ἰταλὸς μυθιστοριογράφος. Πῶς παρ' ὀλίγον νὰ πιῆ τὴ μελάνη γιὰ κρασί, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὁ δαλτωνισμός, ἡ περίεργη αὐτὴ πάθησις τῶν ματιῶν, ἀπὸ τὴν ὁποία ὅσοι πάσχουν δὲν μποροῦν ν' ἀντιληφθοῦν τὸ πραγματικὸ χρῶμα ἑνὸς ἀντικειμένου, πρὸ ἑκατὸν ἀκόμη ἐτῶν ἦταν τελείως ἄγνωστος. Ἀκριβῆ διάγνωσί του ἔκανε πρῶτος, κατὰ πολὺ περίεργο τρόπο, ἕνας «παθός», ὁ περίφημος Ἄγγλος χημικὸς Τζῶν Δάλτων, ἀπ' τὸν ὁποῖο πῆρε καὶ τὸ ὄνομά του. Κατὰ τὸ 1793, ὁ Δάλτων διωρίστηκε καθηγητὴς στὸ Βασιλικὸ Κολλέγιο τοῦ Μάντσεστερ. Γιὰ νὰ εἶνε λοιπὸν ἀξιοπρεπὴς κατὰ τὴν πρώτη ἐπίσημη ἐμφάνισί του ἐνώπιον τῶν φοιτητῶν, ἐπῆγε στὸ Λονδῖνον καὶ παρήγγειλε ἕνα καινούργιο κοστοῦμι σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς καλυτέρους ράφτες. Ἐπειδὴ ὅμως ἀνῆκε στὴν αἵρεσι τῶν Κουακέρων, διάλεξε ἕνα ὕφασμα σταχτὶ ἀνοιχτό, γιατὶ αὐτὸ ἦταν τὸ χρῶμα, τὸ ὁποῖο χρησιμοποιοῦσαν γιὰ τὶς ἐνδυμασίες τους οἱ Κουακέροι. Εἶπε κατόπιν στὸ ράφτη νὰ τοῦ κόψη καὶ νὰ τοῦ ἑτοιμάση τὸ κοστοῦμι του, χωρὶς νὰ τοῦ πῆ οὔτε ὅτι εἶνε Κουακέρος, οὔτε ὅτι τὸ κοστοῦμι αὐτὸ θὰ τὸ φοροῦσε κατὰ τὸ ἐναρκτήριο μάθημά του ὡς καθηγητής. Ἔτσι ὁ ράφτης, χωρὶς νὰ κάνη καμμιὰ παρατήρησι, τοῦ ἑτοίμασε τὸ κοστοῦμι του ἀπὸ τὸ ὕφασμα ποὺ εἶχε διαλέξει ὁ ἴδιος.

Ὅταν ὅμως ὁ νέος καθηγητὴς παρουσιάστηκε κατὰ τὸ ἐναρκτήριο μάθημά του στὸ Πανεπιστήμιο, οἱ νεαροὶ φοιτηταί, βλέποντάς τον, ἔμειναν ἄναυδοι... Ὁ σοβαρὸς καὶ ἡλικιωμένος Δάλτων ἦταν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρις ὀνύχων ντυμένος στὰ κατακόκκινα!...

Ἀπὸ τὰ σιγοψιθυρίσματα τῶν φοιτητῶν ὁ καθηγητὴς ἀντελήφθη ὅτι κάτι ἔκτακτο συνέβαινε. Τότε τοὺς ἐρώτησε τί εἶχαν ποὺ κρυφομιλοῦσαν κι αὐτοὶ τοῦ ἐξήγησαν περὶ τίνος ἐπρόκειτο. Ὁ Δάλτων στὴν ἀρχὴ δυσκολεύτηκε νὰ πιστέψη στὰ λόγια τους καὶ νόμισε πὼς τὸν κοροΐδευαν. Δὲν μποροῦσε, βλέπετε, νὰ παραδεχθῆ ὅτι τὸ κοστοῦμι του ἦταν κατακόκκινο, τὴ στιγμὴ ποὺ τὰ μάτια του τὸ ἔβλεπαν σταχτί. Μόνον δὲ ὅταν οἱ ἄλλοι καθηγηταὶ τὸν ἐβεβαίωσαν πὼς οἱ φοιτηταὶ εἶχαν δίκηο, ἀναγκάστηκε νὰ παραδεχτῇ ὅτι πράγματι ἐκεῖνοι ἔβλεπαν τὰ πράγματα μὲ ἄλλο χρῶμα ἀπ' ὅ,τι τὰ ἔβλεπε αὐτός, καὶ ὅτι ἑπομένως ἡ ὅρασίς του ἦταν ἐλαττωματική.

Ἔπειτα ἀπ' αὐτό, κάθησε μόνος του καὶ ἐξήτασε τὸ περίεργο αὐτὸ φαινόμενο καὶ διέγνωσε τὴν πάθησι ποὺ φέρει τὸ ὄνομά του.

Ἀπὸ τότε, χάρις σὲ ἐπιμελεῖς καὶ πολυχρόνιες ἔρευνες πολλῶν σοφῶν ἐπιστημόνων, ἐξηκριβώθη ὅτι ὁ δαλτωνισμὸς εἶνε μιὰ πάθησις ποὺ παρουσιάζεται πολὺ συχνά, σὲ διαφόρους βαθμούς, μεγαλειτέρους ἢ μικρότερους, καὶ ὅτι εἶνε κληρονομική, ὅπως ἡ διάφορες ἄλλες παθήσεις τῶν ματιῶν, ἡ μυωπία κτλ.

Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ὑποφέρουν ἀπὸ δαλτωνισμό, δὲν ἐννοοῦν νὰ πεισθοῦν πὼς τὰ μάτια τους βλέπουν διαφορετικὰ ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ἕνα σχετικὸ ἐνδιαφέρον παράδειγμα παρουσιάζει ἕνας διάσημος Γάλλος γλύπτης, ὁ ὁποῖος, στὴν ἀρχὴ τοῦ σταδίου του εἶχε ἐπιδοθῆ στὴ ζωγραφική. Μὲ τὰ ζωγραφικὰ ἔργα τοῦ γλύπτου αὐτοῦ συνέβαινε τὸ ἑξῆς περίεργο: ἐνῶ στὸ σχέδιο οἱ διάφοροι ζωγραφικοί του πίνακες ἦσαν τέλειοι, στὸ χρωματισμό τους ὅμως ἦσαν ἐντελῶς ἐξωφρενικοί. Τὰ διάφορα ἀντικείμενα ποὺ ζωγράφιζε εἶχαν τόσο ἐξωφρενικὰ χρώματα, ὥστε ἦταν ἀδύνατο τὰ χρώματα αὐτὰ ν' ἀνταποκρίνωνται μὲ τὴν πραγματικότητα. Γι' αὐτὸ τὸ λόγο οἱ κριτικοὶ ρίχτηκαν ἀγρίως ἐναντίον τοῦ δυστυχισμένου ζωγράφου, ὁ ὁποῖος στὸ τέλος ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλείψη τὴ ζωγραφικὴ καὶ νὰ ἐπιδοθῆ ἀποκλειστικῶς στὴ γλυπτική, ὅπου καὶ ἔγινε ἔνδοξος.

Ἐννοεῖται ὅτι αὐτὰ συνέβησαν πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ὅταν ἡ διάφορες μοντέρνες σχολὲς τῆς ζωγραφικῆς ἦσαν ἀκόμη τελείως ἄγνωστες. Ἂν ὁ ζωγράφος αὐτὸς ζοῦσε σήμερα καὶ ζωγράφιζε τοὺς ἀνθρώπους πράσινους καὶ τὰ δένδρα κόκκινα, θὰ ἐθεωρεῖτο ἀπ' ὅλους ὡς σπουδαῖος ἀνακαινιστὴς καὶ δὲν θ' ἀναγκαζόταν νὰ ἐγκαταλείψη τὴ ζωγραφική.

Οἱ εἰδικοὶ ὑποστηρίζουν ἀκόμη ὅτι καὶ πολλοὶ συγγραφεῖς ὑπέφεραν ἀπὸ δαλτωνισμό, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὶς διάφορες περιγραφὲς τοπείων κλπ. ποὺ διαβάζει κανεὶς στὰ λογοτεχνικά τους ἔργα. Μιὰ τέτοια περίπτωσι ἀναφέρει ὁ Ἰταλὸς δόκτωρ Γκαβανέλλι σ' ἕνα ἰδιωτικό του γράμμα:

«Εἶχα πάει — γράφει — μὲ τὸ φίλο μου συγγραφέα κ. Γκ. σ' ἕνα Παρισινὸ ἑστιατόριο. Ἐκεῖ, ὁ φίλος μου θυμήθηκε ὅτι ἔπρεπε νὰ γράψη ἕνα ἐπεῖγον σημείωμα γιὰ κάποια ἐφημερίδα καὶ παρεκάλεσε τὸ γκαρσόνι νὰ τοῦ φέρη γραφικὴ ὕλη. Ἔφερε πράγματι χαρτὶ καὶ πέννα, τὸ δὲ μελάνι — ἐπειδή, φαίνεται, δὲν εἶχαν καλαμάρι — τοῦ τὸ ἔφερε μέσα σ' ἕνα ποτῆρι τοῦ κρασιοῦ. Συγχρόνως τὸ γκαρσόνι μᾶς ἔφερε καὶ δυὸ ποτήρια Βουργουνδικοῦ κρασιοῦ. Ὁ φίλος μου ἄρχισε ἀμέσως νὰ γράφη βιαστικά, ἐνῶ ἐγὼ τὸν παρακολουθοῦσα μ' ἐνδιαφέρον. Παρετήρησα τότε πὼς ὁ φίλος μου βουτοῦσε τὴν πέννα του ἀδιακρίτως πότε στὸ ποτῆρι τοῦ κρασιοῦ καὶ πότε στοῦ μελανιοῦ, χωρὶς νὰ δείχνη πὼς ἀντιλαμβάνεται ὅτι τὰ γράμματά του γινόντουσαν πότε πιὸ σκοῦρα καὶ πότε πιὸ ἀνοιχτά. Ἐγὼ γελοῦσα ἀπὸ μέσα μου γιὰ τὴν ἀφηρημάδα του καὶ τὴν ἀφοσίωσί του στὰ γραφόμενά του, ὅταν, στὸ τέλος, τὸν βλέπω ἔξαφνα νὰ σηκώνη τὸ ποτῆρι μὲ τὸ μελάνι καὶ νὰ ἑτοιμάζεται νὰ πιῆ τὸ περιεχόμενό του! Τότε ἔπιασα γελῶντας τὸ χέρι του καὶ τοῦ εἶπα: «Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τί θέλεις νὰ κάνῃς; Θέλεις νὰ πιῇς τὸ μελάνι;». Κατάπληκτος ὁ φίλος μου μ' ἐκύτταξε, ἐκύτταξε ἔπειτα καὶ τὰ δυὸ ποτήρια καὶ εἶπε: «Καὶ ἀπὸ ποῦ θέλεις νὰ καταλάβω ποιὸ εἶνε τὸ κρασὶ καὶ ποιὸ τὸ μελάνι;». Ἐγὼ ἐγέλασα μὲ τὴν ἐρώτησί του καὶ τοῦ εἶπα ὅτι τὸ χρῶμα ἔφτανε γιὰ νὰ τὸν κάνη νὰ διακρίνη τὸ ἕνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. «Πῶς θὰ τὰ διακρίνω ἀπὸ τὸ χρῶμα, μοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος, ἀφοῦ καὶ τὰ δυὸ ἔχουν τὸ ἴδιο χρῶμα;...». Στὴν ἀρχὴ ἐνόμισα ὅτι τὸ ἔλεγε αὐτὸ στ' ἀστεῖα. Ἀμέσως ὅμως ἐξακρίβωσα ὅτι ἐπίστευε πραγματικῶς αὐτὸ ποὺ ἔλεγε. Γι' αὐτὸν τὸ μαῦρο μελάνι εἶχε τὸ ἴδιο χρῶμα μὲ τὸ κεχριμπαρένιο κρασί! Ὁ φίλος μου ὑπέφερε ἀπὸ δαλτωνισμό. Δὲν εἶχε καμμιὰ ἀντίληψι τῶν χρωμάτων. Ἀπὸ τότε δὲ ἐννόησα τὸ λόγο, γιὰ τὸν ὁποῖον ἡ διάφορες περιγραφὲς τῆς φύσεως, ποὺ ἔκανε στὰ μυθιστορήματά του, ἐγρονθοκοποῦντο ἀπολύτως μὲ τὴν πραγματικότητα!...».

ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΠΑΣΚΑΛ

Συνήθως εὐκολώτερα πείθεται κανεὶς ἀπὸ τὶς δικαιολογίες τὶς δικές του παρὰ ἀπὸ τῶν ἄλλων.

— Δὲν ὑπάρχει πιὸ εὐχάριστο αἴσθημα ἀπὸ τὸ νἆσαι μέσα σ' ἕνα πλοῖο, νάχη τρικυμία καὶ νὰ εἶσαι βέβαιος ὅτι θὰ σωθῇς.

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Η... ΧΑΡΤΙΝΕΣ ΑΦΡΟΔΙΤΕΣ

Ἕνα παράδοξο θέαμα. Τὰ ἐργοστάσια κατασκευῆς χαρτίνων κουκλῶν. Τί χρειάζεται γιὰ νὰ γίνη μιὰ κοῦκλα. Ὁ γλύπτης καὶ τὰ μοντέλλα. Μιὰ περίεργη ἐργασία. Τὸ βάψιμο καὶ τὸ μακιγιάρισμα. Ἀρσενικὲς καὶ θηλυκὲς κοῦκλες. Χαμόγελο, ἔκφρασις, πόζα... Ἡ κερένιες κοῦκλες κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Τὸ βάψιμο τῶν χειλιῶν μὲ τὸ ἠλεκτρικὸ «πιστόλι».

Κυττάξτε λοιπόν!...

Ἀπὸ τοὺς τοίχους κρέμονται κομψὰ γυναικεῖα χέρια καὶ πόδια, σ' ἕνα πελώριο ντουλάπι βρίσκεται μαζεμμένο πλῆθος γυναικείων μαλλιῶν κάθε χρώματος καὶ ἀποχρώσεως, ἀπὸ ἕνα μισάνοιχτο συρτάρι ξεπροβάλλουν μάτια μαῦρα, γαλανὰ ἢ καστανὰ καὶ δόντια κάθε σχήματος καὶ μεγέθους, σὲ μιὰ μεγάλη καπελλιέρα εἶνε ριγμένα ἀνθρώπινα κεφάλια μὲ τὰ μαλλιὰ ἀναστατωμένα καὶ τὰ μάτια γυρισμένα πρὸς τὰ ἐπάνω, σώματα, τέλος, ἀκέφαλα καὶ ἀκρωτηριασμένα βρίσκονται σωριασμένα στὶς γωνιές.

Ποῦ βρισκόμαστε; Στὸν πύργο τοῦ Κυανοπώγωνος, στὴν κατοικία τοῦ φοβεροῦ Λανδρὺ ἢ στὸ Ἀνατομεῖο; Ὄχι, μὴ φοβᾶστε. Δὲν εἴμαστε σὲ κανένα ἀπὸ τὰ μακάβρια αὐτὰ μέρη. Βρισκόμαστε ἁπλούστατα σ' ἕνα μεγάλο ἐργοστάσιο, στὸ ὁποῖο κατασκευάζουν κοῦκλες, σ' ἕνα ἐργοστάσιο ποὺ ἀπασχολεῖ τριακόσιους ἐργάτες καὶ κατασκευάζει 30—40 κοῦκλες τὴν ἡμέρα, κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς μεγάλης ζητήσεως.

Ἡ χαρτονένιες αὐτὲς κοῦκλες, ποὺ στολίζουν τὶς βιτρίνες τῶν μεγάλων καταστημάτων, δὲν εἶνε ἄγνωστες στοὺς Ἀθηναίους. Οἱ περισσότεροι τὶς πρωτοεῖδαν πρόπερσυ στὴ Γαλλικὴ ἔκθεσι στὸ Ζάππειο. Στολισμένα μὲ τὰ ὡραιότερα φορέματα τῆς ἐποχῆς, τὰ ἄψυχα αὐτὰ μαννεκὲν ἀντεπροσώπευαν τὰ μεγαλείτερα καταστήματα τῆς Παρισινῆς μόδας. Ἀπὸ τότε μάλιστα ἄρχισαν καὶ τὰ μεγάλα Ἀθηναϊκὰ καταστήματα νὰ χρησιμοποιοῦν τὶς κοῦκλες αὐτὲς στὶς βιτρίνες τους. Πολλοὶ μάλιστα ἁπλοϊκοὶ ἐπαρχιῶτες στέκονται ξαφνιασμένοι μπροστὰ στὶς βιτρίνες, βλέποντας τὶς κοῦκλες αὐτὲς ποὺ τὶς παίρνουν γιὰ ζωντανές.

Ἂν ὅμως τὸ θέαμα ποὺ δίνουν ἡ κοῦκλες στὶς βιτρίνες τῶν καταστημάτων εἶνε ὡραῖο, στὸ ἐργοστάσιο εἶνε... ἀνατριχιαστικὸ καὶ πρὸ πάντων γιὰ ἕναν ἀσυνήθιστον. Ὅλα αὐτὰ τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια, τὰ ἀσώματα κεφάλια καὶ τὰ ἀκέφαλα σώματα ποὺ βλέπετε στὶς εἰκόνες, θὰ προκαλέσουν σὲ ὅποιον τὰ ἰδῆ ρίγη φρίκης καὶ θὰ τὸν κάνουν νὰ κλωμιάση, ὅσο κι' ἂν εἶνε ψύχραιμος. Μόνον ἂν παρακολουθήση κανεὶς τὴν κατασκευὴ τῆς κούκλας ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὥς τὸ τέλος, μόνον τότε θὰ συνηθίση σιγὰ-σιγὰ σ' αὐτὸ τὸ θέαμα.

Νομίζετε τώρα πὼς εἶνε ἁπλὸ καὶ εὔκολο πρᾶγμα ἡ κατασκευὴ μιᾶς κούκλας; Κάθε ἄλλο. Ὄχι μόνον κόπο καὶ χρόνο χρειάζεται, ἀλλὰ χρειάζεται ἀκόμα πολλὰ ἐργατικὰ χέρια καὶ τὴ βοήθεια εἰδικῶν καλλιτεχνῶν. Γιατὶ τὰ πρότυπα, τὰ μοντέλλα δηλαδή, γιὰ τὶς κοῦκλες αὐτές, τὰ κατασκευάζουν σὲ πηλὸ πραγματικοὶ καλλιτέχναι, γνωστοὶ γλύπται καὶ ζωγράφοι. Τὰ κατασκευάζουν δέ, ἔχοντας ὡς μοντέλλο τους ζωντανὰ κορίτσια μὲ κανονικὲς καὶ συμμετρικὲς γραμμές. Χωριστὰ ὅμως κατασκευάζουν τὰ κεφάλια, στὸ καθένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα προσπαθοῦν νὰ δώσουν μιὰ ἰδιαίτερη ἔκφρασι ἢ ἕνα ἰδιαίτερο χαρακτηριστικό.

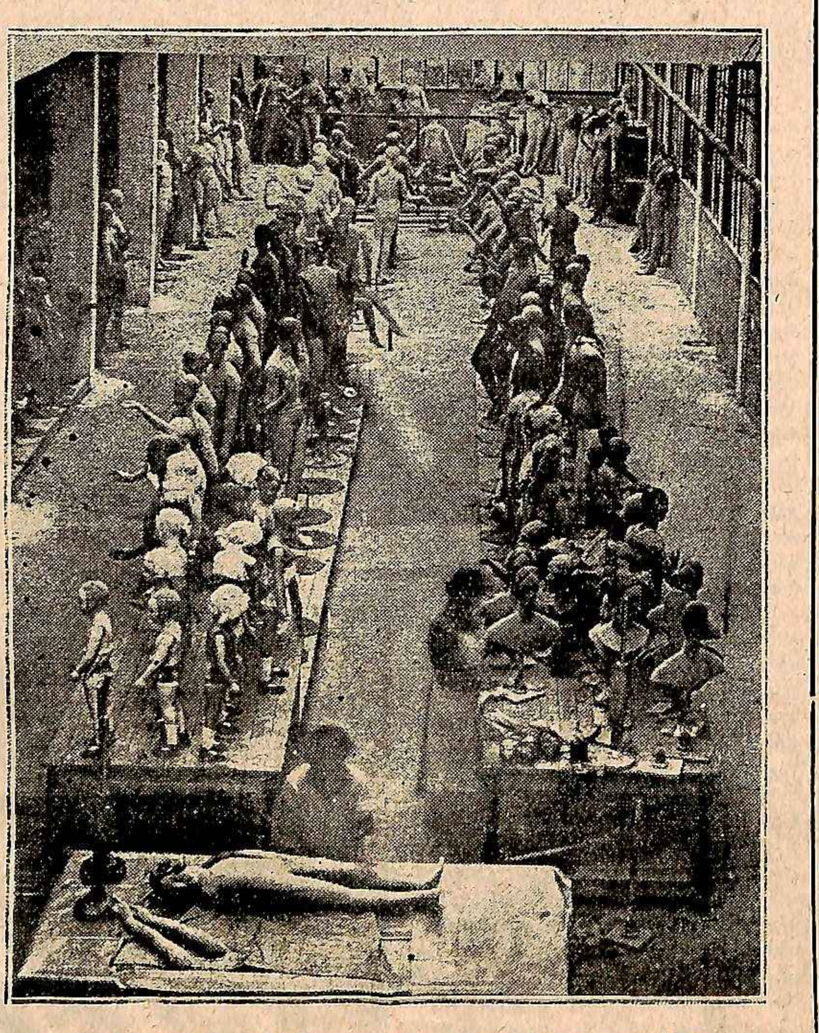

Τὸ ἐσωτερικὸν ἑνὸς ἐργοστασίου χαρτονένιων κουκλῶν.

Ἀπὸ τὰ πρότυπα αὐτὰ βγάζουν κατόπιν γύψινα καλούπια, τὰ ὁποῖα τὰ χωρίζουν σὲ διάφορα κομμάτια. Χώρια τὰ χέρια, χώρια τὰ πόδια καὶ χώρια τὸ κορμί. Πάνω στὰ καλούπια αὐτὰ φορμάρουν κατόπιν τὸ σῶμα καὶ τὰ μέλη τῆς κούκλας μὲ χαρτόνι βρεγμένο. Ὅλα αὐτὰ τὰ χαρτονένια σώματα καὶ μέλη τὰ στέλνουν κατόπιν στὰ στεγνωτήρια, ὅπου στεγνώνουν καὶ γίνονται σκληρὰ σὰν ξῦλα.

Μὰ ἡ κοῦκλες δὲν εἶνε ἀκόμα ἕτοιμες. Εἶνε ἀχρωμάτιστες καὶ ἔχουν τομὲς σ' ὅλο τους τὸ σῶμα. Ἐπίσης δὲν ἔχουν ἀκόμα οὔτε μάτια, οὔτε στόμα, οὔτε δόντια, οὔτε ἔκφρασι.

Γιὰ νὰ πάρουν τὸ χρῶμα τῆς ζωῆς, τὶς μεταφέρουν μέσα σὲ μιὰ εἰδικὴ αἴθουσα, ὅπου τὶς ἀλείφουν ὁλόκληρες μ' ἕνα τριανταφυλλὶ μῖγμα, ποὺ σκεπάζει ἐντελῶς τὸ σταχτὶ φόντο τους. Κατὰ τὸ βάψιμο αὐτὸ διορθώνονται καὶ ὅλες ἡ ἀνωμαλίες τους.

Ὕστερα τοὺς στερεώνουν τὰ μάτια τους, τὰ δόντια τους, τὴν περρούκα τους,—ἂν εἶνε καμωμένη ἀπὸ ἀληθινὰ μαλλιὰ καὶ ὄχι ἀπὸ βαμμένο χαρτόνι,—καὶ τὶς στέλνουν στὸν ἀρχιτεχνίτη ποὺ θὰ τοὺς ἐμφυσήση τὴ ζωή, ποὺ θὰ δώση δηλαδὴ τὸ ἐλαφρὸ ρόδινο χρῶμα στὰ μάγουλά τους καὶ τὸ κόκκινο στὰ χείλη τους. Μ' ἕνα ἠλεκτρικὸ πιστόλι ποὺ ἔχει φοβερὴ τὴν ὄψι, ἀλλὰ πραγματικῶς δὲν εἶνε παρὰ ἕνα μηχάνημα σὰν κι' αὐτὸ ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ ἐπιπλοποιοὶ γιὰ νὰ βερνικώνουν τὰ ἔπιπλά τους, ὁ ἀρχιτεχνίτης τὶς ραντίζει μὲ βερνίκι κόκκινο γιὰ τὰ χείλη, ρόδινο γιὰ τὰ μάγουλα, ξανθὸ ἢ καστανὸ γιὰ τὰ φρύδια καὶ γιὰ τὰ μαλλιά.

Καὶ τώρα ἡ κοῦκλα εἶνε ἕτοιμη. Δὲν μένει πειὰ παρὰ νὰ τῆς φορέσουν κάλτσες καὶ παπούτσια, νὰ τὴν στήσουν ἐπάνω σ' ἕνα σιδερένιο βάθρο καὶ νὰ τὴν τοποθετήσουν ἐκεῖ ποὺ βρίσκονται καὶ ὅλες ἡ ἄλλες. Ἐκεῖ μπορεῖ κανεὶς νὰ τὶς θαυμάση σὲ ὅλες τὶς πόζες καὶ τὶς στάσεις. Ἄλλες ἁπλώνουν τὰ χέρια πρὸς τὰ ἐμπρός, ἄλλες τὰ διπλώνουν σὰν νὰ τὰ ἔχουν τυλιγμένα μέσα σὲ ἀόρατες γοῦνες, ἄλλες σηκώνουν μὲ τὸ χέρι τους τὴν ἀνύπαρκτη οὐρὰ τοῦ φορέματός των, ὅλες δὲ ἀνεξαιρέτως χαμογελοῦν μ' ἕνα ἐλαφρὸ αἰνιγματικὸ χαμόγελο καὶ κυττάζουν τσαχπίνικα ἢ ὀνειροπόλα μὲ τὰ μεγάλα ὡραῖα μάτια τους.

Ἀπέναντί τους πάλι στέκονται ἡ... ἀρσενικὲς κοῦκλες μὲ τὰ ψύχραιμα καὶ ἀπαθῆ πρόσωπά τους.

Μὴ νομίσετε ὅμως τώρα πὼς ἡ ἀνδρικὲς κοῦκλες, ἐπειδὴ εἶνε κοῦκλες, εἶνε καὶ θηλυπρεπεῖς. Πὼς ἔχουν δηλαδὴ κοράλλινα χειλάκια καὶ ρόδινα μαγουλάκια. Ὄχι, ὄχι, κάθε ἄλλο. Οἱ ἄνδρες ὡς κοῦκλες δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ παριστάνουν τὸν Ἄδωνι. Ἀρκεῖ νὰ φαίνωνται ζωντανοὶ καὶ νὰ σᾶς κάνουν τὴν ἐντύπωσι πὼς κάπου τοὺς εἴδατε. Ἔτσι βλέπετε μπροστά σας διπλωμάτες μὲ τὸ μονόκλ στὸ μάτι καὶ τὸ εἰρωνικὸ χαμόγελο στὰ χείλη, σοβαροὺς ἡλικιωμένους κυρίους, ἀξιοπρεπεῖς μεγαλοβιομηχάνους, σπόρτσμαν μὲ ἡλιοκαμμένο πρόσωπο, δυνατὰ σαγόνια καὶ κατάλευκα δόντια, κοσμικοὺς κυρίους μὲ κουρασμένο πρόσωπο, καθὼς καὶ ἥρωας τοῦ κινηματογράφου, γιατὶ σὲ κάθε ἐργοστάσιο βρίσκονται κι' ἀπὸ δέκα ὁμοιώματα τοὐλάχιστον τοῦ Χάρολδ Λόϋδ, τοῦ Ἀδόλφου Μενζού, τοῦ Ντούγκλας Φαίρμπανκς κτλ., προωρισμένα γιὰ νὰ προσελκύουν τοὺς ἀγοραστὰς ποὺ νομίζουν πὼς ἅμα φορέσουν τὸ κοστοῦμι ποὺ φοράει ὁ Ντούγκλας Φαίρμπανκς θὰ γίνουν καὶ αὐτοὶ ἴδιοι κι' ἀπαράλλακτοι.

Σὲ μιὰ γωνιά, τέλος, τοῦ ἐργοστασίου βρίσκονται παραπεταμμένες ἡ κοῦκλες ποὺ δὲν εἶνε πειὰ τῆς μόδας καὶ ποὺ εἶνε ἀμφίβολο ἂν θὰ κατορθώσουν νὰ «πασσαρισθοῦν» σὲ κανένα ἀφελῆ ἐπαρχιώτη καταστηματάρχη ἀντὶ εὐτελοῦς τιμῆς. Ἡ περισσότερες ἀπὸ τὶς παραπεταμμένες αὐτὲς κοῦκλες εἶνε καμωμένες ἀπὸ κερί. Ἡ κέρινες κοῦκλες ὅμως δὲν χρησιμοποιοῦνται πειὰ σήμερα, γιατὶ δὲν εἶνε ἀρκετὰ σκληρὲς καὶ τὸ καλοκαῖρι λυώνουν καὶ γίνονται ἐλεεινές, ἅμα τὶς χτυπήση ὁ ἥλιος. Ἐπίσης γιὰ νὰ τὶς ντύση κανείς, πρέπει νὰ φορέση ἄσπρα γάντια, γιατὶ ἀλλοιῶς μπορεῖ νὰ τὶς λερώση καὶ ν' ἀφήση ἐπάνω τους τὰ δαχτυλικά του ἀποτυπώματα. Τὸ χειρότερο, τέλος, εἶνε ὅτι ἡ κέρινες κοῦκλες, μόλις πέσουν κάτω, σπάζουν, ἐνῶ, ἀντιθέτως, ἡ χαρτονένιες εἶνε πολὺ πιὸ στερεές. Μποροῦν νὰ πέσουν κάτω καὶ νὰ μὴν πάθουν τίποτε. Ἐπίσης οὔτε μαλακώνουν οὔτε λυώνουν. Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτά, ἡ κατασκευὴ τῆς κέρινης κούκλας εἶνε πολὺ πιὸ πολυδάπανη καὶ κοπιαστική. Καὶ γι' αὐτήν, ὅπως γιὰ τὴν χαρτονένια, βγαίνει καλοῦπι ἀπὸ τὸ πρότυπον, ποὺ θὰ κάνη ὁ γλύπτης. Στὸ καλοῦπι αὐτὸ χύνουν λυωμένο κερὶ καὶ ὕστερα μὲ σίδερα ζεστὰ καὶ μὲ μαχαίρια τοῦ δίνουν τὶς γραμμὲς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος. Ἔπειτα προσθέτουν τὰ μάτια καὶ τὰ δόντια καὶ καρφώνουν μιὰ-μιὰ τὶς τρίχες τῶν μαλλιῶν καὶ τῶν φρυδιῶν μὲ μιὰ λεπτὴ βελόνα, ὕστερα δὲ τὶς χρωματίζουν μὲ ἕνα πινέλο, σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνας τῆς ζωγραφικῆς.

Τὰ διάφορα κεφάλια ποὺ μπαίνουν κατ' ἐκλογὴν στ' ἀκέφαλα σώματα.

Γι' αὐτὸ κι' ἡ χαρτονένιες κοῦκλες ἔθεσαν σ' ἀχρηστία τὶς κέρινες. Αὐτὰ ἔχει ἡ πρόοδος.

ΑΠΟ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟ

ΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΤΩΝ ΕΠΑΡΧΩΝ

Στὴν ἐποχὴ τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας οἱ «Ἔπαρχοι» ποὺ διορίζοντο στὶς διάφορες ἐπαρχίες καὶ ποὺ ἦσαν ἕνα εἶδος σημερινῶν Διοικητῶν ἢ Νομαρχῶν, ἔπαιρναν γιὰ μισθοδοσία: Εἴκοσι λίτρες ἀργύρου, ἑκατὸ νομίσματα χρυσᾶ, ἔξη πιθάρια κρασί, δυὸ μουλάρια, δυὸ ἄλογα, δυὸ ἐπίσημες στολές, ἕνα... λουτῆρα, ἕνα μάγειρο κι' ἕναν ἡνίοχο.

Τὸ περιεργότερο εἶνε ὅτι στοὺς ἀγάμους ὑπαλλήλους ποὺ ἐστέλλοντο στὶς ἐπαρχίες, ἐδίδετο ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω καὶ μιά... νεαρὰ καὶ ὡραία φιλενάδα γιὰ νὰ μὴ πλήττουν μακρὰν τῆς πρωτευούσης.

Ὅταν ἀπελύοντο ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία, οἱ ὑπάλληλοι αὐτοὶ ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ ἐπιστρέψουν τὰ μουλάρια, τὰ ἄλογα, τὸν μάγειρο καὶ τὸν ἡνίοχο.

Τὰ ἄλλα δῶρα τὰ κρατοῦσαν, ἂν ὅμως εἶχαν ὑποπέσει στὴ δυσμένεια τοῦ αὐτοκράτορος, τὰ ἐπέστρεφαν... τετραπλασιάζοντες αὐτά!

Ὁ σχετικὸς Βυζαντινὸς χρονογράφος δὲν ἀναφέρει ἂν ἐπέστρεφαν, τετραπλασιάζοντες καὶ τίς... φιλενάδες!

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ αὐτῇ ἂς ἀναγράψουμε καὶ τοὺς μισθοὺς ποὺ ἔπαιρναν οἱ Γάλλοι Νομάρχαι, ἐπὶ Καρόλου τοῦ Μεγάλου, οἱ ὀνομαζόμενοι Βασιλικοὶ Ἐπίτροποι.

Ἡ ἀποδοχές των ἦσαν ἡ ἑξῆς:

Δυό... χοιρομέρια, ἕνα... γουρουνάκι, ἕνα ἀρνί, τέσσερες κόττες, εἴκοσι... αὐγά, ἐννηὰ πιθάρια κρασί, δυὸ «μέτρα» ἀπὸ κάποιο δυνατὸ οἰνοπνευματῶδες ποτὸ τῆς ἐποχῆς καὶ δυὸ «μόδια» σιτάρι!

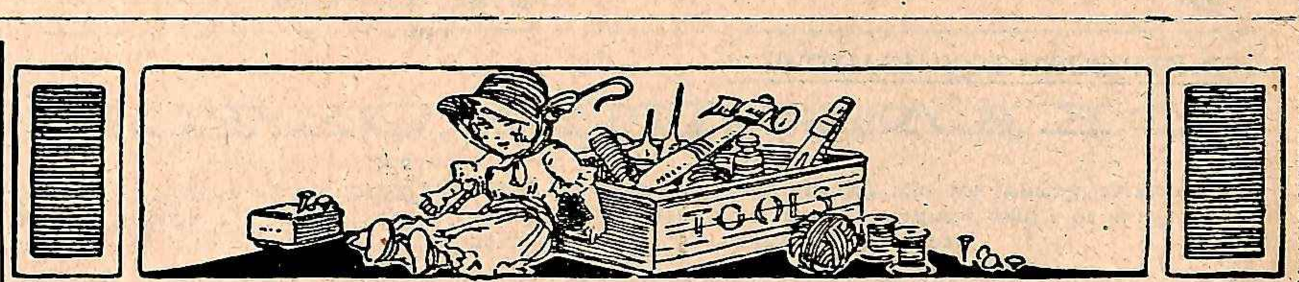

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΕΥΘΥΜΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

Ὁ Μπλὸχ καὶ ὁ Μπλοὺμ κουβεντιάζουν, ἐνῶ βρέχει, κάτω ἀπὸ μιὰ τέντα.

— Πολὺ εὐεργετικὴ αὐτὴ ἡ βροχή, λέει ὁ Μπλόχ. Ὅ,τι βρίσκεται μέσα στὴ γῆ, θὰ βγῆ ἀμέσως...

— Αὐτὸ θὰ ἦταν μεγάλο δυστύχημα γιὰ μένα, ἀπαντάει ὁ Μπλούμ.

— Γιατί;

— Γιατὶ ἔχω... θαμένες τὶς τέσσερες γυναῖκες μου!

* * *

— Μωϋσῆ, λέγει ὁ Μάγερ, εἶνε ἀλήθεια πὼς τὸ σῶμα σου εἶνε πολὺ τριχωτό;

Ὁ Μωϋσῆς κυττάζει τὸ φίλο του μιὰ στιγμὴ καὶ κατόπιν τοῦ ἀπαντάει:

— Βλέπω, φίλε μου, ὅτι ἡ γυναῖκα σου εἶνε πολὺ φλύαρη...

* * *

— Δὲν θέλω νά... ξαναϊδῶ ποτὲ μπροστά μου αὐτὸ τὸν παληάνθρωπο τὸ Γκρός.

— Γιατί;

— Χτὲς τοῦ ζήτησα χίλια φράγκα δανεικά.

— Καὶ σοῦ τὰ ἀρνήθηκε...

— Ἴσια-ἴσια... Μοῦ τὰ ἔδωσε!

* * *

Ὁ μικρὸς Μωϋσῆς ἐρωτᾷ τὸν πατέρα του:

— Πές μου, πατέρα, τί εἶνε τιμιότης;

— Θὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω ἀμέσως, τοῦ ἀπαντᾷ ἐκεῖνος. Μά, πρόσεξε νὰ μὲ ἀκούσης καλά, γιὰ νὰ συμμορφωθῆς μὲ αὐτὰ ποὺ θὰ σοῦ πῶ... Ἂν βρῆς στὸ δρόμο σου ἕνα φράγκο, τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε σπουδαῖο καὶ δὲν ἀξίζει τὸν κόπο νὰ τὸ πᾷς στὴν ἀστυνομία. Ἂν βρῆς ὅμως ἕνα χιλιάρικο, πρέπει νὰ το πᾷς ἀμέσως στὴν ἀστυνομία, γιατὶ θὰ ποῦν πὼς εἶσαι τίμιος καὶ ἡ τιμιότης εἶνε σπουδαῖο ἠθικὸ κεφάλαιο. Ἀλλὰ ἂν βρῆς ἕνα μεγάλο ποσό, τὸ πρᾶγμα ἀλλάζει. Αὐτὸ δὲν θὰ τὸ πᾷς στὴν ἀστυνομία, γιατὶ δὲν σοῦ χρειάζεται πειὰ τό... κεφάλαιο τῆς τιμιότητος!

* * *

Ἕνας ἀρχιψεύτης ἐκαυχᾶτο ὅτι εἶχε ταξειδέψει σὲ πολλὰ μέρη τῆς γῆς.

— Πρέπει τότε νὰ γνωρίζετε πολὺ καλὰ τὴ Γεωγραφία, τοῦ εἶπε κάποιος ποὺ τὸν ἄκουγε.

— Ἐκεῖ μόνο δὲν ἐπῆγα, ἀπάντησε ὁ Μιγχάουζεν, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται πὼς ἐπέρασα ἀπὸ πολὺ κοντά...

* * *

Ἕνας ζητιάνος μπαίνει σ' ἕνα κατάστημα καὶ ζητάει ἐλεημοσύνη ἀπὸ τὸν καταστηματάρχη. Μὰ ὁ καταστηματάρχης τὸν διώχνει κακὴν κακῶς. Ὁ ζητιάνος βγαίνοντας ἔξω παραπονεῖται γιὰ τὸ κακὸ φέρσιμο τοῦ ξενοδόχου σὲ κάποιο συνάδελφό του.

— Ὢ! εἶπε ἐκεῖνος. Ὁ Θεὸς θὰ τὸν τιμωρήση γιὰ τὴν ἀπανθρωπία του...

— Αὐτὸ ἔγινε κιόλας, τοῦ ἀπαντάει ὁ πρῶτος ἐπαίτης, δείχνοντάς του ἕνα ἀσημένιο κουτάλι ποὺ εἶχε κλέψει καὶ εἶχε κρύψει κάτω ἀπὸ τ' ἐπανωφόρι του.

* * *

Ὁ ἀσθενής, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸ γιατρό του, τὸν ἐρωτᾷ μὲ δειλία:

— Τί λέτε, γιατρέ μου; Εἶμαι γερός; Θὰ μπορέσω νὰ ζήσω ἑκατὸ χρόνια;...

— Πόσων ἐτῶν εἶστε τώρα;

— Πενῆντα.

— Καπνίζετε;

— Ὄχι.

— Πίνετε;

— Ὄχι.

— Ἐρωτεύεσθε;

— Ὄχι.

— Διασκεδάζετε;

— Ὄχι.

— Τότε, τί Διάβολο θέλετε νὰ ζήσετε ἑκατὸ χρόνια!...

* * *

Κάποιος ζωγράφος, ποὺ ἤθελε νὰ ζωγραφίση τὴν Ἀφροδίτη, πῆρε γιὰ μοντέλλο του μιὰ ὡραία, ἀλλὰ πολὺ σεμνὴ νέα, ἡ ὁποία, μόλις ἔφτασε στὸ ἀτελιέ του, κρύφτηκε πίσω ἀπὸ τὸ παραβὰν γιὰ νὰ γδυθῆ. Μόλις γδύθηκε, προβάλλοντας ἀπὸ τὸ παραβὰν τὸ κεφάλι της, φώναξε στὸ ζωγράφο:

— Εἶμαι ἕτοιμη, κύριε.

— Ἐλᾶτε τότε λοιπόν... Γιατί ἀργεῖτε; τῆς φώναξε ἀνυπομονῶντας ὁ ζωγράφος. Θὰ ποζάρετε ἐπὶ τέλους;

— Θὰ ποζάρω, ἀπαντάει ἡ νέα δειλά, ἀλλὰ νὰ μὴ μὲ βλέπετε σεῖς!

* * *

Στὸ μέτωπο, ἕνας λόχος τῶν προφυλακῶν ἀνεβαίνει σ' ἕνα λόφο. Ὅταν ἔφτασε σὲ κάποιο ἐπίκαιρο σημεῖο, ὁ λοχαγὸς λέει στὸ Ρότ:

— Ἄκουσε, παιδί μου... Θὰ μείνης ἐδῶ καὶ θὰ παρακολουθῆς τὶς κινήσεις τοῦ ἐχθροῦ!

— Μάλιστα, λοχαγέ μου, ἀπαντάει ὁ Ρότ.

Ὁ λοχαγὸς ἔπειτα ἀπὸ ἕνα τέταρτο ξαναγυρίζει στὸ ἐπίκαιρο σημεῖο καὶ βλέπει ὅτι ὁ Ρὸτ δὲν βρίσκεται στὴ θέσι του. Ψάχνει κι' ἐπὶ τέλους τὸν βρίσκει κρυμμένο πίσω ἀπὸ ἕνα βράχο.

— Ἔλα δῶ! τοῦ φωνάζει. Γιατί ἐγκατέλειψες τὴ θέσι σου; Ἐκεῖ ποὺ βρίσκεσαι δὲν μπορεῖς νὰ δῆς τὸν ἐχθρό...

— Λοχαγέ μου, ἀπαντάει τότε ὁ Ρότ, πῆγα ἐκεῖ γιατὶ μισῶ τόσο πολὺ τὸν ἐχθρό, ὥστε δὲν θέλω νὰ τόν... βλέπω στὰ μάτια μου!

* * *

Ὁ Χὰμ πάει σὲ κάποιο ξενοδοχεῖο τοῦ Βερολίνου καὶ ζητάει δωμάτιο.

— Σὲ ποιὸ πάτωμα θέλετε; τὸν ρωτάει ὁ ξενοδόχος. Στὸ πρῶτο ἔχει πενῆντα μάρκα τὸ δωμάτιο.

— Στὸ δεύτερο;

— Σαράντα.

— Στὸ τρίτο;

— Τριάντα.

— Στὸ τέταρτο;

— Εἰκοσιπέντε.

— Στὸ πέμπτο;

— Εἴκοσι.

— Στὸ ἕκτο;

— Δὲν ἔχει ἕκτο, κύριε.

— Τότε χαίρετε, λέει ὁ Χάμ. Τὸ ξενοδοχεῖο σας εἶνε πολὺ χαμηλὸ γιὰ μένα!

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΗΤΕΡΕΣ

— Ὅ,τι εἶνε ὁ ἀέρας γιὰ τοὺς πνεύμονας, εἶνε τὸ λουτρὸ γιὰ τὸ σῶμα. Μόλις βγῆ τὸ παιδὶ ἀπὸ τὸ λουτρό, πρέπει νὰ τυλίγεται μ' ἕνα θερμὸ μάλλινο ροῦχο γιὰ νὰ μὴν κρυώση.

— Προσέχετε νὰ εἶνε καθαρὰ τὰ ἀναπνευστικὰ ὄργανα τοῦ παιδιοῦ σας γιὰ νὰ γίνεται κανονικὴ ἡ ἀναπνοή. Πολλὲς φορὲς τὰ βρέφη ἀρνοῦνται νὰ θηλάσουν γιὰ τὸ λόγο ὅτι ἔχουν ἀκάθαρτη τὴ μύτη τους.

ΣΤΟ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ο ΚΑΛΛΩΠΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΓΡΙΩΝ

Τὸ κόκκινο χρῶμα καὶ οἱ... δανδῆδες τῆς Αὐστραλίας. Ὁ στιγματισμὸς τῶν ἀγρίων. Ἡ περίεργη ὑπογραφὴ ἑνὸς φυλάρχου. Οἱ ἄγριοι καὶ τὸ λευκὸ χρῶμα. Ὅπου ἀκρωτηριάζονται, χάριν τῆς ὠμορφιᾶς! Τὸ κεφάλι τῶν ἰθαγενῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Περίεργα κοσμήματα. Ἐξωφρενικὲς κομμώσεις. Τὰ μαλλιὰ τῶν Ἀβησσυνῶν, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἡ λεπτομέρειες ποὺ μᾶς παρέχουν οἱ ἐθνολόγοι σχετικῶς μὲ τὸν καλλωπισμὸ τῶν πρωτογόνων καὶ τῶν ἀγρίων λαῶν, οἱ ὁποῖοι καὶ σήμερα ἀκόμα ὑπάρχουν στὸν κόσμο, εἶνε πολὺ ἐνδιαφέρουσαι. Γι' αὐτὸ καὶ θὰ σᾶς ἀναφέρουμε ἐδῶ τὶς περιεργότερες.

Στοὺς ἀγρίους τῆς Μελανησίας ἐπικρατεῖ ἔξαφνα ἡ μόδα τοῦ κόκκινου χρώματος. Οἱ δανδῆδες τῆς Αὐστραλίας, προτοῦ πᾶνε στὸ χορὸ ἢ σὲ καμμιὰ ἐπίσκεψι, βάζουν καὶ τοὺς ζωγραφίζουν στὸ στῆθος καὶ στὰ πόδια κόκκινες λωρίδες, ποὺ διασταυρώνονται μεταξύ τους κατὰ διαφόρους τρόπους. Ἡ γυναῖκες τῆς Μελανησία ζωγραφίζονται λιγώτερο ἀπὸ τοὺς ἄνδρες, πρᾶγμα ποὺ συμβαίνει σὲ ὅλους σχεδὸν τοὺς πρωτογόνους λαούς. Οἱ ἄνδρες μάλιστα δίνουν ἰδιαίτερη προσοχὴ στὸν καλλωπισμό τους, ὅταν πρόκειται νὰ πᾶνε στὸν πόλεμο.

Σπουδαιότατο μέσο καλλωπισμοῦ στοὺς ἀγρίους τῆς Τασμανίας καὶ τῆς Πολυνησίας εἶνε ἐπίσης ὁ στιγματισμός. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἐκεῖ στιγματίζουν τὸ στῆθος τους, τὰ μπράτσα τοὺς ὤμους καὶ τὰ πόδια μὲ μιὰ μυτερὴ πέτρα, μὲ τὴν ὁποία ἀνοίγουν ἐπάνω τους μακρὲς παράλληλες πληγές, τὶς ὁποῖες γεμίζουν ἔπειτα μὲ ζωηρὸ κόκκινο χρῶμα. Στὴ Νέα Ζηλανδία ὅμως ὁ στιγματισμὸς εἶνε πολὺ πιὸ τελειοποιημένος. Οἱ ἰθαγενεῖς ἐκεῖ σχεδιάζουν στὴν ἀρχὴ ἐπάνω στὸ δέρμα τους τὰ σχήματα ποὺ θέλουν νὰ ἔχουν ἐπάνω τους ἀνεξάλειπτα σὲ ὅλη τους τὴ ζωή, ἔπειτα ἀρχίζουν καὶ τσιμποῦν μὲ μιὰ λεπτὴ βελόνα ἐπάνω στὰ σχέδια αὐτά, τὰ ἀλείφουν ἔπειτα μὲ ἕνα χρῶμα δικῆς τους ἐφευρέσεως καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγες μέρες ὁ καλλωπισμός τους εἶνε ἕτοιμος.

Πόση σημασία ἀποδίδουν στὰ στίγματά τους αὐτὰ οἱ ἄγριοι τῆς Πολυνησίας, φαίνεται ἀπὸ τὸ παρακάτω ἀνέκδοτο. Οἱ ἀντιπρόσωποι μιᾶς Εὐρωπαϊκῆς Ἑταιρείας εἶχαν ἀγοράσει κάποτε ἀπὸ τὸν ἀρχηγὸ κάποιας φυλῆς τῆς Αὐστραλίας μιὰ ἔκτασι γῆς. Ἡ πρᾶξις τῆς ἀγοραπωλησίας ἔγινε κανονικώτατα, μόνο ποὺ ὁ ἄγριος ἀρχηγός, ἀντὶ νὰ ὑπογράψη τὸ ἔγγραφο, πρᾶγμα ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ κάνη ἄλλωστε, ἔβαλε καὶ ζωγράφισαν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ σχετικὴ πρᾶξι τὰ ἴδια στίγματα ποὺ εἶχε στὸ πρόσωπό του. Ἔτσι, ἦταν τὸ ἴδιο σὰν νὰ εἶχε ὑπογράψει!...

Ὅλοι οἱ πρωτόγονοι λαοὶ καὶ ἰδιαιτέρως οἱ Ἐσκιμῶοι, ἔχουν τὴ συνήθεια τοῦ στιγματισμοῦ. Οἱ ἄγριοι ποὺ κατοικοῦν στὶς ὄχθες τοῦ Ὀρενόκου, στὴ Νότιο Ἀμερική, εἶνε ἐπίσης φανατικοὶ ὀπαδοὶ τοῦ στιγματισμοῦ καὶ τοῦ βαψίματος. Ὅταν μάλιστα θέλουν ν' ἀποδείξουν ὅτι ἕνας ἀπὸ τὴ φυλή τους εἶνε παραπολὺ φτωχός, συνηθίζουν νὰ λένε: «Αὐτὸς ἐδῶ δὲν ἔχει τὰ μέσα νὰ βάψη οὔτε τὸ μισό του σῶμα!» Οἱ ἄγριοι αὐτοὶ θεωροῦν ὡς τὴ μεγαλείτερη ντροπὴ στὸν κόσμο τὸ νὰ μὴν μποροῦν νὰ ἐπιδείξουν τὰ βαψίματα καὶ τὰ στίγματα τοῦ σώματός τους.

Στὴ Σενεγαμβία πάλι, ἡ γυναῖκες βάφουν μονάχα μὲ γαλάζιο χρῶμα τὰ χείλη καὶ τὰ οὖλα τους, τσιμπῶντας τα μὲ ἀγκάθια, τὰ ὁποῖα βουτοῦν μέσα σὲ λουλάκι.

Καὶ οἱ ἰθαγενεῖς τῆς Ἀφρικῆς ἔχουν τὶς ἴδιες συνήθειες. Ἕνας περιηγητὴς γράφει ὅτι στὰ 1867 συνήντησε κοντὰ στὴ λίμνη Τσάδ, τὸ Σουλτάνο μιᾶς μωαμεθανικῆς φυλῆς, ὁ ὁποῖος εἶχε τὰ γένεια του βαμένα μὲ ὡραιότατο γαλάζιο χρῶμα. Ἡ γυναῖκες τοῦ Σακκατοῦ, μιᾶς Ἀφρικανικῆς ἐπίσης φυλῆς, βάφουν μὲ λουλάκι τὰ μαλλιά τους καταγάλανα καὶ μὲ κόκκινο χρῶμα τὰ δόντια τους, τὰ χέρια, τὰ πόδια καὶ ἰδιαιτέρως τὰ νύχια τους. Οἱ βάρβαροι αὐτοὶ εἶνε τόσο πολὺ ξετρελλαμένοι μὲ τὰ χτυπητὰ χρώματα, ὥστε ἡ λευκὴ ἐπιδερμίδα τῶν Εὐρωπαίων τοὺς προκαλεῖ τὴ φρίκη καὶ τὸν ἀποτροπιασμό. Εἶνε ἐπίσης γνωστὸ ὅτι στὴ Μαλάκκα τῆς Ἰνδοκίνας, οἱ ἰθαγενεῖς συνηθίζουν νὰ βάφουν τὰ δόντια τους μαῦρα. Ὁ Γάλλος περιηγητὴς Λαπλὰς διηγεῖται σχετικῶς ὅτι ἕνας δοῦλος τοῦ βασιλέως τῆς Κοχιγκίνας εἶχε πῆ κάποτε μὲ τὴ μεγαλείτερη περιφρόνησι γιὰ τὴ γυναῖκα τοῦ Ἄγγλου ἀπεσταλμένου, τὴν ὁποία εἶχε ἰδῆ: «Αὐτὴ ἐδῶ ἔχει τὰ δόντια ἄσπρα σὰν τοῦ σκυλιοῦ καὶ τὸ δέρμα ρόδινο σὰν τὰ λουλούδια τῆς πατάτας!»

Περιεργότερη ὅμως ἀπ' ὅλες εἶνε ἡ ἀντίληψις ποὺ ἔχουν γιὰ τὴν ὠμορφιὰ ἡ γυναῖκες κάποιας φυλῆς τοῦ Θιβέτ, τῆς Λχὰ-Σσά. Ἐκεῖ μιὰ γυναῖκα, ἂν δὲν θέλη νὰ δυσφημισθῆ, πρέπει, προτοῦ βγῆ ἔξω, νὰ μουντζουρώση τὸ πρόσωπό της μὲ ἕνα κατάμαυρο καὶ γλοιῶδες βερνίκι!

* * *

Εἶνε πολὺ γνωστὴ ἐξ ἄλλου ἡ συνήθεια ποὺ ἔχουν οἱ πρωτόγονοι λαοὶ νὰ ἀκρωτηριάζουν καὶ νὰ παραμορφώνουν κατὰ διαφόρους τρόπους τὰ διάφορα μέλη τοῦ σώματός τους, καθὼς καὶ τὸ νὰ διαπεροῦν μέσα στὸ κρέας τους διάφορα στολίδια, βελόνες, κρίκους κλπ. Τὸ φρικτότερο ὅμως εἶνε ἐκεῖνο ποὺ κάνουν οἱ ἄγριοι Σινούκ, Κακτάς, Νατσὲζ κλπ. τῆς Βορείου Ἀμερικῆς. Αὐτοὶ θεωροῦν ὡς θαῦμα ὠμορφιᾶς τὸ νὰ ἔχη κανεὶς ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ στενὸ καὶ πιὸ μακρὺ κεφάλι! Γι' αὐτό, μόλις γεννηθοῦν τὰ παιδιά τους, συμπιέζουν σιγὰ-σιγὰ τὸ κεφάλι τους κατὰ τέτοιον τρόπο, ὥστε τὸ κρανίο τους γίνεται σωστὸς κῶνος!

Ἐπίσης παράξενες λεπτομέρειες μᾶς δίνουν οἱ ἐθνογράφοι καὶ γιὰ τὰ κοσμήματα, τὴν ἐνδυμασία καὶ τὴν κόμμωσι τῶν πρωτογόνων λαῶν. Οἱ Ἐσκιμῶοι λ. χ., οἱ ὁποῖοι κατοικοῦν δυτικῶς τοῦ ποταμοῦ Μάκενσι, ἀνοίγουν τρύπες στὰ μάγουλά τους καὶ περνοῦν μέσα σ' αὐτὲς τὶς τρύπες διάφορα χρωματιστὰ λιθάρια. Ἡ γυναῖκες τῆς φυλῆς τῶν Δίγκας, στὰ νότια τῆς Αἰγύπτου, κρεμοῦν ἀπὸ τὸ λαιμό τους καὶ στὰ μπράτσα τους ἕναν ὄγκο ὁλόκληρο ἀπὸ σιδερένια κοσμήματα, τῶν ὁποίων τὸ συνολικὸ βάρος, ὅπως ἀναφέρει ὁ περιηγητὴς Σβάϊνφουρτ, ἀνέρχεται σὲ πενῆντα ὁλόκληρα κιλά!

ΑΓΡΙΕΣ ΚΑΛΛΟΝΕΣ

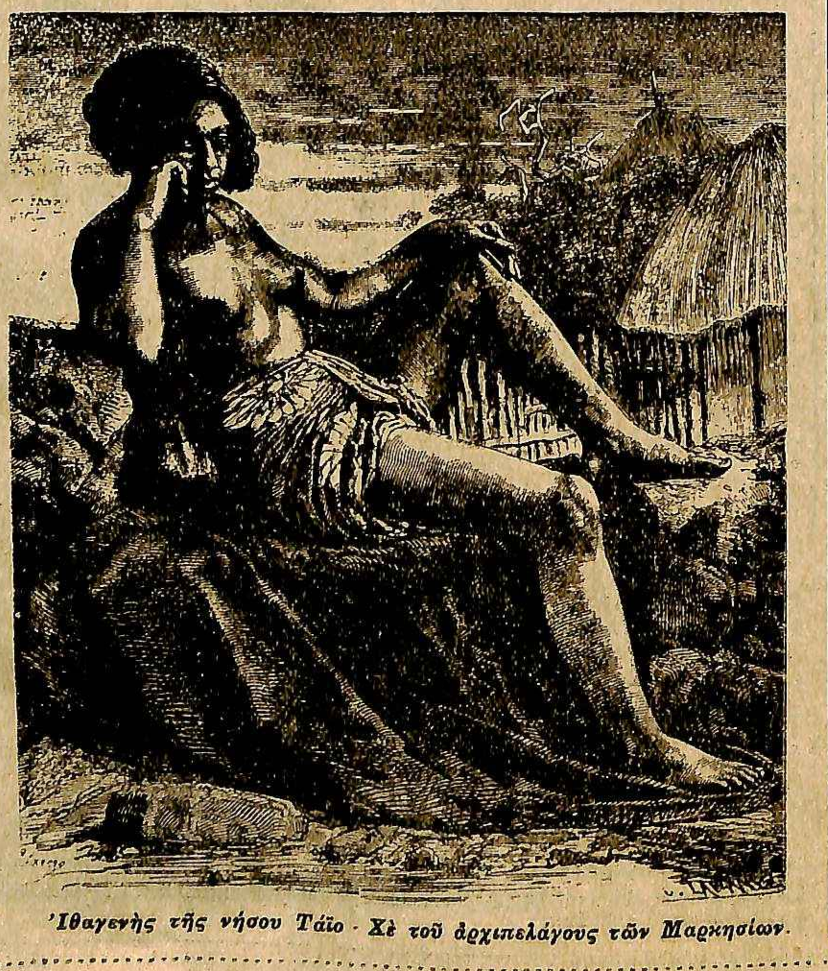

Ἰθαγενὴς τῆς νήσου Τάϊο - Χὲ τοῦ ἀρχιπελάγους τῶν Μαρκησίων.

Ὅσο γιὰ τὴν κόμμωσι, θ' ἀναφέρουμε μερικὲς πολὺ περίεργες συνήθειες. Ἄλλοτε στὴν Ἀβησσυνία, τὰ μαλλιὰ τῶν πολεμιστῶν χρησίμευαν γιὰ νὰ διαφημίζουν τὰ ἀνδραγαθήματά τους. Ἔτσι, σὲ κάθε ἕναν ἐχθρὸ ποὺ σκότωνε ἢ ποὺ συνελάμβανε αἰχμάλωτο ὁ πολεμιστὴς αὐτός, εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ πλέξη κι' ἀπὸ μιὰ κοτσίδα στὸ κεφάλι του. Καὶ ὅταν συμπλήρωνε τὰ δέκα τέτοια κατορθώματα, εἶχε ἔπειτα τὸ δικαίωμα νὰ φτιάνη τὰ μαλλιά του ὅπως τοῦ κατέβαινε!

Οἱ βάρβαροι τῆς κοιλάδος τοῦ Νίγηρος, στὴν Ἀφρική, εἶνε ἀληθινοὶ ἀριστοτέχναι στὴν κόμμωσι τῶν μαλλιῶν.

Ἐπίσης οἱ Βιτιανοί, ὅπως ἀναφέρει ὁ περιηγητὴς Οὐΐλλιαμς, φτιάνουν πύργους ὁλόκληρους ἀπὸ κοτσίδες καὶ κότσους μὲ τὰ μαλλιά τους. Ὅσο γιὰ μιὰ ἄλλη φυλή, τοὺς Γιέννα, αὐτῶν τὰ μαλλιά, ὅταν τὰ φτιάνουν, ἁπλώνονται τόσο πολύ, ὥστε ἡ περιφέρειά τους φτάνει τοὺς πέντε Ἀγγλικοὺς πόδας!

Ἡ ἐνδυμασία τῶν ἀγρίων δὲν εἶνε λιγώτερο περίεργη, ἂν καί, γιὰ νὰ ποῦμε τὴν ἀλήθεια, οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς δὲν ντύνονται καθόλου καὶ στολίζονται μονάχα.

Ἔτσι, οἱ ἄγριοι τῆς Νέας Καληδονίας φοροῦν ἕνα κουρέλλι μονάχα μπροστά τους. Ἄλλοι ἀντιθέτως ντύνονται ὣς τὰ δόντια! Ἔτσι, στὸ κρανίο ἑνὸς νεκροῦ τῆς φυλῆς τῶν Νταγιὰκ βρῆκαν κρεμασμένες ἀπὸ τὰ δόντια κάτι μπίλλιες. Καὶ ὅταν πρόσεξαν καλύτερα, παρετήρησαν ὅτι ὁ ἄγριος αὐτὸς εἶχε ἀνοίξει μέσα τὰ δόντια του καὶ ἔπειτα τὰ βούλωσε μὲ κλωστές, ἀπ' τὴν ἄκρη τῶν ὁποίων κρεμιόντουσαν αὐτὲς ἡ μπίλλιες!

Τέλος θὰ ἀναφέρουμε καὶ τοὺς ἰθαγενεῖς τῆς Βραζιλίας, οἱ ὁποῖοι ντύνονται μὲ ὑφάσματα ποὺ κατασκευάζουν ἀπὸ φτερὰ παπαγάλων!

ΤΕΤΡΑΣΤΙΧΑ

Καράβι ἐσὺ ἀλιμάνιστο χρόνια καὶ
(χρόνια τώρα,
κάμε ἕναν τρόπο σκλάβος σου γιὰ
(πάντα νὰ βρεθῶ,
μέσ' στὴν αἰώνια τρικυμιά, μέσ' στὴν
(αἰώνια μπόρα
νὰ λησμονήσω μοναχὰ καὶ νὰ λησμο-
(νηθῶ...

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

ΕΝΑ ΣΠΟΡΤ ΤΟΥ ΜΕΣΑΙΩΝΟΣ

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΙΕΡΑΚΟΘΗΡΙΑΣ

Τὶ κυνηγοῦσαν τὰ γεράκια.— Ἡ διασκέδασις τῶν πριγκήπων καὶ τῶν εὐγενῶν. Ὁ ἀγὼν τῶν γερακιῶν καὶ τῶν θηραμάτων τους. Τὸ κυνῆγι τοῦ τσαλαπετεινοῦ.— Πῶς κυνηγοῦσαν τὶς χῆνες. Πῶς ἐξέπεσε ἡ ἱερακοθηρία. Ποῦ κυνηγοῦν καὶ σήμερα μὲ γεράκια.

Καὶ ἄλλοτε γράψαμε γιὰ τὴν ἱερακοθηρία, μὲ τὴν ὁποία εἶχαν ξετρελλαθῆ οἱ εὐγενεῖς κατὰ τὸ μεσαίωνα καὶ ἡ ὁποία ἦταν τό... σπὸρ τῆς μόδας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Τὰ εἰδικὰ γεράκια ποὺ γύμναζαν καὶ χρησιμοποιοῦσαν ἀποκλειστικῶς γιὰ τὰ κυνήγια τους οἱ εὐγενεῖς, εἶχαν τὰ πόδια τους περιβεβλημένα μὲ δερμάτινες λωρίδες, στὸ λαιμό τους δὲ τοὺς περνοῦσαν ἕνα περιδέραιο, χρυσοκέντητο τὶς περισσότερες φορές, γιὰ νὰ προφυλάσσωνται ἔτσι ἀπὸ τὰ χτυπήματα τῶν ἀντιπάλων τους.

Τὰ γεράκια γυμναζόντουσαν γιὰ νὰ κυνηγοῦν κυρίως λαγούς, κουροῦνες, κίσσες, φασιανούς, ὀρτύκια, πέρδικες, ξυλόκοτες καὶ ἀγριόχηνες τῶν ποταμῶν. Στὸ κυνῆγι τῆς κίσσας καὶ τῆς κουρούνας εὐχαριστοῦντο ἰδιαιτέρως οἱ πρίγκηπες οἱ ὁποῖοι διασκέδαζαν ἀρκετὰ παρακολουθῶντας τὴν πάλη τῶν γερακιῶν καὶ τῶν πουλιῶν αὐτῶν.

Τὸ σπουδαιότερο ὅμως ἀπ' ὅλα τὰ κυνήγια ἐθεωρεῖτο τὸ κυνῆγι τοῦ ἰκτίνου ἢ περδικοϊέρακος. «Γιὰ νὰ τὸν κατεβάσουν ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ στρώματα τῆς ἀτμοσφαίρας—γράφει κάποιος σύγχρονος χρονικογράφος — ἔπιαναν μιὰ μεγάλη κουκουβάγια, τῆς ἔδεναν πίσω μιὰ οὐρὰ ἀλεποῦς καὶ τὴν ἄφιναν νὰ τριγυρίζη στὸν κάμπο. Ὁ ἰκτῖνος, βλέποντάς την ἀπὸ ψηλά, τὴ νόμιζε γιὰ ἀλεποῦ καὶ ὁρμοῦσε καταπάνω της. Συγχρόνως ριχνόταν ἐναντίον του καὶ τὸ γυμνασμένο γεράκι τῶν κυνηγῶν. Τότε ἄρχιζε μεταξὺ τῶν δυὸ πουλιῶν τρομερὸς καὶ μεγαλοπρεπὴς ἀγῶνας, ὁ ὁποῖος κατέληγε φυσικὰ σὲ αἱματοχυσία καὶ στὸν ὁποῖον οἱ φτερωτοὶ ἀντίπαλοι ἔβαζαν σ' ἐνέργεια ὅλο τὸ στρατηγικό τους δαιμόνιον».

Στὸ τέλος τὸ γεράκι ἐσκότωνε τὸν περδικοϊέρακα καὶ τὸν πήγαινε στὸν κύριό του.

* * *

Δυσκολώτερο ὅμως ἀπ' ὅλα ἦταν τὸ κυνῆγι τοῦ τσαλαπετεινοῦ, γιατὶ πολλὲς φορὲς τὸ πουλὶ αὐτὸ κατώρθωνε νὰ ξεφεύγη ἀπὸ τὸ γεράκι, τὸ ὁποῖο καταμάτωνε καὶ καταπλήγωνε μὲ τὰ ἀλλεπάλληλα φοβερὰ ραμφίσματά του. Γι' αὐτὸ στὸ κυνῆγι τῶν τσαλαπετεινῶν, ἐκτὸς τοῦ ἀπαραιτήτου σκύλου, χρησιμοποιοῦσαν τρία γεράκια: Τὸ πρῶτο γιὰ νὰ τὸν ἀνυψώνη στὸν ἀέρα, τὸ δεύτερο γιὰ νὰ τὸν πιάση καὶ τὸ τρίτο γιὰ νὰ τὸν σκοτώση.

Τὸ κυνῆγι τῆς κουρούνας καὶ τῆς κίσσας παρουσίαζε τὸ ἑξῆς ἐξαιρετικό: Ἐνῶ τὰ πουλιὰ αὐτὰ στὴν ἀρχὴ προσπαθοῦσαν νὰ γλυτώσουν μὲ τὴ φυγή, μόλις ἔβλεπαν τὸ ἀδύνατο τῆς σωτηρίας των ἔτρεχαν νὰ κρυφτοῦν σὲ καμμιὰ κουφάλα δένδρου, ἀπ' ὅπου μὲ μεγάλη δυσκολία τὰ ξετρύπωναν οἱ κυνηγοί.

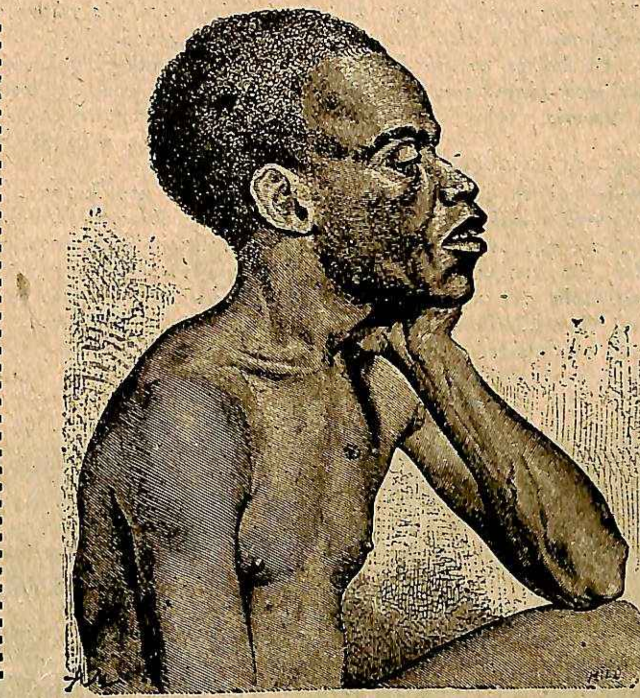

Τύπος ἀγρίου τοῦ Κέντρου τῆς Ἀφρικῆς.

Ὅταν γινόταν κυνῆγι λαγοῦ στὴν ἐξοχὴ καὶ στὶς ἀκροποταμιές, οἱ κυνηγοὶ ἀπολοῦσαν στὴν ἀρχὴ τὰ σκυλιά. Ὅταν δὲ αὐτὰ ξετρύπωναν τὸ θήραμα, ἄφιναν καὶ τὰ γεράκια, τὰ ὁποῖα ριχνόντουσαν ὁρμητικὰ κατὰ τοῦ λαγοῦ καὶ τὸν κατασπάραζαν μὲ τὰ νύχια τους.

Ὅταν πάλι κυνηγοῦσαν χῆνες, οἱ κυνηγοὶ πλησίαζαν κρυφὰ στὴν ἄκρη τῆς λίμνης ὅπου βρισκόντουσαν αὐτὲς καὶ χτυποῦσαν δυνατὰ τὰ τύμπανά τους. Ἡ χῆνες τότε πετοῦσαν φοβισμένες στὸν ἀέρα κατὰ κοπάδια. Ἀμέσως οἱ κυνηγοὶ ἀπολοῦσαν ἐναντίον τους τὰ γεράκια, τὰ ὁποῖα κατώρθωναν κι' ἔπιαναν ἀρκετὲς ἀπ' αὐτές. Πολλὲς φορὲς ὅμως ἡ χῆνες γιὰ νὰ σωθοῦν ἀναγκάζονταν νὰ πέσουν στὸ νερό, ἀλλὰ καὶ τότε δὲν ἐγλύτωναν, γιατὶ τὶς ἀνεκάλυπταν καὶ τὶς ἔβγαζαν στὴν ξηρὰ εἰδικὰ σκυλιὰ ποὺ ἤξεραν κολύμπι.

* * *

Ἡ καταλληλότερη ὥρα γιὰ τὴν ἱερακοθηρία ἦταν τὰ χαράμματα ἢ τὸ σούρουπο. Οἱ κυνηγοὶ ἔβγαιναν ἔξω ἔφιπποι κρατῶντας στὰ χέρια τους τὸ γεράκι, τὸ ὁποῖο ἀπολοῦσαν ἀμέσως μόλις ἔβλεπαν κανένα πουλὶ στὸν ὁρίζοντα.

Ἅμα τὸ γεράκι κατώρθωνε νὰ συλλάβη τὴ λεία του, τὴν ἔφερνε πίσω στὸν κύριό του, ὁ ὁποῖος, εἰς ἀνταμοιβήν, τοῦ προσέφερε ἕνα καλὸ κομμάτι κρέατος.

Ἡ ἱερακοθηρία ὅμως ἀργότερα, μετὰ τὴν ἀνακάλυψι τῆς πυρίτιδος, περιῆλθε σὲ ἀχρηστία καὶ σχεδὸν ἐξαφανίστηκε.

Μεταξὺ τῶν περιφημοτέρων ἱερακοθηρῶν τῶν τελευταίων χρόνων πρέπει νὰ συγκαταλεχθῆ ὁ λόρδος Ὄξφορντ, ὁ ὁποῖος ἔζησε κατὰ τὰ τέλη τοῦ προπαρελθόντος αἰῶνος καὶ διατηροῦσε πλῆθος γερακιῶν καὶ ὑπηρετῶν, ποὺ ἔργο τους εἶχαν τὴν περιποίησι τῶν πρώτων. Ἐπίσης μανιώδης ἱερακοθήρας ἦταν καὶ ὁ δοὺξ ντ' Ἀλμπάν, ὁ ὁποῖος ἔφερε κληρονομικῷ δικαιώματι τὸν τίτλο τοῦ μεγάλου ἱερακοθήρα τῆς Γαλλίας.

Ἡ ἱερακοθηρία εἶνε καὶ σήμερα μιὰ ἀπὸ τὶς προσφιλέστερες διασκεδάσεις τῶν Ἀράβων, οἱ ὁποῖοι γυμνάζουν γεράκια καὶ τὰ χρησιμοποιοῦν στὰ κυνήγια τῶν περδίκων, τῶν περιστερῶν, τῶν λαγῶν καὶ τῶν ἐλάφων.

Ἐπίσης καὶ στὴν Περσία, στὸ Τουρκεστάν, στὰς Ἰνδίας καὶ στὴν Αἴγυπτο χρησιμοποιοῦν καὶ σήμερα τὰ γεράκια στὸ κυνῆγι.

Θανατικὴ ἐκτέλεσις Δαζοῦ λῃστοῦ στὸ Ἰκόνιο.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Ο ΤΟΛΣΤΟΪ, Η ΧΑΡΤΟΠΑΙΞΙΑ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ

('Απὸ τὰς «'Αναμνήσεις» τοῦ γυιοῦ τοῦ περιφήμου συγγραφέως κόμητος Λέοντος Τολστόϊ).

Ὁ Τολστόϊ μανιώδης χαρτοπαίκτης. Τί ἔλεγε γι' αὐτὸν ὁ Τουργκένιεφ. 'Αντιστροφὴ τῶν ὡρῶν τῆς ζωῆς. Ξενύχτια μπρὸς στὸν πράσινο τάπητα. Πῶς ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ παντρέφτηκε δὲν ξανάπιασε χαρτιὰ στὸ χέρι του. Ἡ μανία του γιὰ τὸ σκάκι. Πῶς θυσίασε, χάριν τῶν ἰδεῶν του, τὴν περιουσία του, τὴ δόξα του, τὴν οἰκογένειά του. Ἡ περιφρόνησίς του πρὸς τοὺς πολιτικούς. Οἱ δύο γαΐδαροί του: Βίσμαρκ καὶ Μὰκ-Μαόν. Ὁ Ρωσσοϊαπωνικὸς πόλεμος κ.τ.λ. κ.τ.λ.

«Κατὰ τὴ νεότητά του, ὁ πατέρας μου—γράφει στὶς «'Αναμνήσεις» του ὁ υἱὸς Τολστόϊ—ἦταν μανιώδης χαρτοπαίκτης.

Ὁσάκις πήγαινε στὴ Μόσχα ἢ στὴν Πετρούπολι—τὶς ὁποῖες, σημειῶστε, δὲν ἐχώνευε καθόλου—περνοῦσε ὁλόκληρες σχεδὸν τὶς νύχτες του μπρὸς στὸν πράσινο τάπητα.

Κάθε φορὰ ποὺ ἐπήγαινε στὴν Πετρούπολι, ἐφιλοξενεῖτο στὸ σπίτι τοῦ φίλου του Τουργκένιεφ. Ἐκεῖ κοιμόταν τὸ πρωῒ καὶ ξυπνοῦσε τὸ βράδυ. Ὅταν δὲ οἱ φίλοι τοῦ οἰκοδεσπότου πήγαιναν νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν, ὁ Τουργκένιεφ τοὺς ἔλεγε, δείχνοντάς τους τὸν πατέρα μου ποὺ κοιμόταν ξαπλωμένος σ' ἕνα σοφᾶ:

—Κυττᾶχτε τον! Αὐτὸ γίνεται κάθε μέρα.

Ὁ πατέρας μου ἔχανε κατὰ κανόνα πάντοτε στὸ παιγνίδι, γιατὶ δὲν ἤξερε νὰ συγκρατηθῆ. Τὰ φύλλα τοῦ Ἡμερολογίου του—ποὺ συνέτασσε κατὰ τὴν ταραχώδη αὐτὴ περίοδο τῆς ζωῆς του—εἶνε γεμάτα ἀπὸ κανόνας τοῦ τυχεροῦ παιγνιδίου «Στόςς»—τοῦ παιγνιδιοῦ τῆς μόδας—οἱ ὁποῖοι καταπλήσσουν μὲ τὴν ἀφέλειά του καὶ οἱ ὁποῖοι ἀσφαλῶς δὲν τὸν βοηθοῦσαν σὲ τίποτε.

Ὁ πατέρας μου, ὄχι μόνο δὲν ἐκέρδιζε ποτέ, ἀλλὰ στὸ τέλος ἔχασε ἕνα μεγάλο μέρος τῶν κτημάτων του καὶ τὸ μεγάλο σπίτι τῆς Γιασνάγιας Πολιάνας, μέσα στὸ ὁποῖο εἶχε γεννηθῆ. Ἡ ἀπώλειες αὐτές, ὄχι μόνο κατέστρεφαν οἰκονομικῶς τὸν πατέρα μου, ἀλλὰ κι' ἐξουθένωναν τὸ πνεῦμα του. Ὡς τὸ τέλος δὲ τῆς ζωῆς του διετήρησε τὴν πικρὴ ἀνάμνησί τους καὶ ποτὲ δὲν μᾶς ἔκανε λόγο γι' αὐτές.

* * *

Ὁ πατέρας μου παντρεύτηκε σὲ ἡλικία τριαντατεσσάρων ἐτῶν καὶ ἀπὸ τὴ στιγμὴ ἐκείνη δὲν ἔπαιξε οὔτε μιὰ φορὰ πειὰ στὴ ζωή του. 'Αντικατέστησε τὰ χαρτιὰ μὲ τὸ σκάκι, τὸ ὁποῖο ἔπαιζε μέχρι τοῦ θανάτου του. Μεταξὺ τῶν φίλων του ἦταν καὶ ὁ ἥρως τῆς ἁλώσεως τῆς Σεβαστουπόλεως πρίγκηψ Σέργιος Οὐρούσωφ, ὁ ὁποῖος κατὰ κανόνα τὸν ἐκέρδιζε. Μὲ τὸν Τουργκένιεφ πάλι ἐβγόντουσαν διαρκῶς ἰσόπαλοι.

Ὁ πατέρας μου ἤθελε νὰ εἶνε πάντοτε ὁ ἐπιτιθέμενος στὸ παιγνίδι, ἔκανε τοὺς πιὸ τολμηρούς, ἀλλὰ καὶ πιὸ ἐπικίνδυνους συνδυασμοὺς καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἐκέρδιζε ποτέ. Κατὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς του, ἔπαιζε καθημερινῶς σκάκι μὲ τὸν πιανίστα Γκολντενβέϊζερ, γνωστὸν γιὰ τὸ ἄτιμο βιβλίο ποὺ ἔγραψε, μετὰ τὸ θάνατό του, ἐναντίον του.

Ὁ πατέρας μου δὲν ἦταν μόνο μανιώδης στὰ τυχερὰ παιγνίδια—ἔπαιξε καὶ μ' αὐτὰ τὰ μεγαλείτερα ἀγαθὰ τῆς ζωῆς του, μὲ τὴ δόξα του, μὲ τὴν περιουσία του, μὲ τὴν οἰκογένειά του, μὲ αὐτὴ τὴν ἴδια τὴ ζωή του.

Τί ἄξιζε—ἔλεγε—ἡ πρόσκαιρη καὶ χιμαιρικὴ δόξα ἑνὸς μεγάλου συγγραφέως, ἡ ὑλικὴ περιουσία του, ἡ οἰκογένειά του. Τὰ ἔπαιξε καὶ τὰ ἔχασε ὅλα αὐτὰ καὶ στὸ χάσιμό του παρέσυρε καὶ τὴ Ρωσσία στὴν καταστροφή της.

Νοιώθοντας τὸ τέλος του νὰ πλησιάζη, ἔπαιξε καὶ τὸ τελευταῖο του παιγνίδι, χάριν τῶν ἰδεῶν του. Συνέταξε, σφίγγοντας τὴν καρδιά του, μιὰ διαθήκη, διὰ τῆς ὁποίας ἄφινε ὅλη του τὴν περιουσία στὸ κράτος, ἀποκληρώνοντας τὴν οἰκογένειά του. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς πράξεώς του αὐτῆς ὑπῆρξαν ἀξιοθρήνητα. Ἡ οἰκογένειά του ἔμεινε στὸ δρόμο καί, ὡς σήμερα, οὔτε σ' αὐτὴ τὴ Ρωσσία δὲν ἐξεδόθησαν τὰ Ἅπαντά του...

* * *

Ὁ πατέρας μου ἀπὸ νέος ἦταν πλούσιος καὶ ἀνεξάρτητος. Δὲν ἀποτελείωσε τὶς σπουδές του, γιατὶ δὲν εἶχε ἀνάγκη νὰ ἐργαστῆ. Διαφορετικὰ ἴσως ν' ἀκολουθοῦσε τὸ πολιτικὸ στάδιο, καί, ἀντὶ νὰ γίνη συγγραφεύς, νὰ γινόταν πολιτικός, σπουδαῖος ἀσφαλῶς καὶ πρωτότυπος.

Μὰ ἀπὸ τὴν πρώτη του νεότητα ἀποφάσισε ν' ἀκολουθήση τὸ στάδιο τοῦ ἀνθρώπου τῶν γραμμάτων καὶ περήφανος καθὼς ἦταν ἀπὸ τὴν παιδική του ἡλικία ὡς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του, ἐκύτταζε ὅτι δὲν εἶχε σχέσι μὲ τὴ δουλειά του μὲ οἶκτο καὶ περιφρόνησι.

Τὴ μεγαλείτερη μάλιστα περιφρόνησι τὴν ἔτρεφε ἐναντίον τῶν πολιτικῶν ἀνδρῶν, τόσο τῆς χώρας του ὅσο καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ζῶντας ἔξω ἀπὸ τὰ πολιτικὰ γεγονότα τῆς ἐποχῆς του, τὰ ἔκρινε πάντοτε μὲ τὴν προσωπική του ἄποψι, ἡ ὁποία ὅμως ἀπεῖχε πολὺ τῆς πραγματικότητος.

Ὁ πόλεμος ποὺ ἔκανε ἡ Ρωσσία γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι τῶν Σλαυϊκῶν λαῶν τῶν Βαλκανίων, ἦταν ἡ πρώτη ἀφορμὴ γιὰ νὰ ἐκδηλώση τὶς πρωτότυπες ἀπόψεις του ἐπὶ τῶν πολιτικῶν γεγονότων τῆς ἐποχῆς του. Διαμαρτυρήθηκε ἔντονα ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ πολέμου, λέγοντας ὅτι ἡ Ρωσσία δὲν εἶχε τίποτε τὸ κοινὸν μὲ τοὺς Σέρβους καὶ ὅτι ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἔπρεπε ν' ἀναλάβη τὴν ὑπεράσπισί του.

Διαρκοῦντος τοῦ Γαλλογερμανικοῦ πολέμου τοῦ 1870, ὁ πατέρας μου, κρίνοντας τὰ πράγματα σύμφωνα μὲ τὰ αἰσθήματά του, ἦταν βέβαιος πῶς οἱ Γάλλοι θὰ νικοῦσαν καὶ ἔλπιζε πάντοτε ὅτι ἡ πεποιθήσεις του αὐτὲς θὰ ἐπραγματοποιοῦντο. Γι' αὐτὸ ξαφνιάστηκε πολὺ μὲ τὴ μεγάλη καταστροφὴ ποὺ ἔπαθαν οἱ Γάλλοι.

Ὅσο γιὰ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἔπαιξαν τὸ σπουδαιότερο ρόλο σ' αὐτὸ τὸν πόλεμο, ἐξεδήλωσε τὴ γνώμη του μ' ἕνα τρόπο ἐντελῶς δικό του. 'Αγόρασε δυὸ γαϊδάρους καὶ τοὺς ἔκανε δῶρο, τὸν ἕνα σὲ μένα καὶ τὸν ἄλλο στὸν ἀδελφό μου Ἠλία. Τοὺ ἐβάφτισε μόνος του καὶ στὸν δικό μου ἔδωσε τὸ ὄνομα τοῦ Γερμανοῦ ἀρχικαγκελλαρίου Βίσμαρκ καὶ στοῦ ἀδελφοῦ μου τοῦ Γάλλου στρατάρχου Μὰκ-Μαόν!

* * *

Θυμοῦμαι ἀκόμα καθαρὰ τὴ μεγάλη συγκίνησι καὶ τὴν ἀγανάκτησι ποὺ ἔννοιωσε ὁ πατέρας μου, ὅταν, κατὰ τὸ ἔτος 1881, ἔμαθε τὴ δολοφονία τοῦ Τσάρου 'Αλεξάνδρου Β'. Ἤμουν τότε δώδεκα χρόνων καί, τυχαίως, βρισκόμουν μέσα στὸ γραφεῖο του, τὴ στιγμὴ ποὺ ἕνας γέρος Ρῶσσος προσκυνητὴς μᾶς ἔφερε τὴ θλιβερὴ εἴδησι.

Ὅλη ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ὁ πατέρας μου δὲν ἔβαλε τίποτε στὸ στόμα του.

* * *

Ἡ στάσις τοῦ πατέρα μου, κατὰ τὸν Ρωσσοϊαπωνικὸ πόλεμο, ὑπῆρξε πολὺ περίεργη. Ἂν καὶ ἐξεφράζετο καθαρὰ ἐναντίον αὐτῆς τῆς περιπετείας, ὡς ἄνθρωπος καὶ ὡς πατέρας, ἐν τούτοις δὲν ἔκανε τίποτε ποὺ νὰ δείχνη τὴ γνώμη του αὐτή. Παρακολουθοῦσε, σὰν ἀληθινὸς πατριώτης, μὲ ζωηρὸ ἐνδιαφέρον τὰ γεγονότα, διάβαζε μὲ ἐνδιαφέρον τὶς ἐφημερίδες καὶ λυπόταν εἰλικρινῶς γιὰ τὶς καταστροφὲς τῶν Ρώσσων.

Μιὰ μέρα ποὺ διάβαζε ἕνα Ρωσσικὸ δελτίο τῶν ἐπιχειρήσεων, ποὺ ἔγραφε ὅτι τὸ πυροβολικό μας εἶχε χάσει «μόνον ὀχτὼ κανόνια», θυμήθηκε τὸν ἑαυτό του τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν ἀξιωματικὸς τοῦ πυροβολικοῦ, τσαλάκωσε μὲ μανία τὴν ἐφημερίδα καὶ φώναξε:

—Ἆ! τοὺς παληανθρώπους! Δὲν ντρέπονται νὰ γράφουν «μόνον ὀχτὼ κανόνια!...»

Τὸ εἶπε αὐτό, γιατὶ κατὰ τὴν πολιορκία τῆς Σεβαστουπόλεως, στὴν ὁποία ριψοκινδύνευσε τὴ ζωή του, οἱ ἥρωες τῆς ἐποχῆς του δὲν παρέδιδαν τόσο εὔκολα ὀχτὼ κανόνια.

Ὅταν ὁ ἀδελφός μου 'Ανδρέας ξαναγύρισε ἀπὸ τὸν 'Ιαπωνικὸ πόλεμο μὲ τὸ Σταυρὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, φαινόταν πολὺ περήφανος γι' αὐτό. Μά, ὅταν ἐγὼ ἔγραψα ἕνα ἄρθρο στὴν ἡμιεπίσημη ἐφημερίδα τῆς Πετρουπόλεως «Ὁ Νέος Καιρός», διὰ τοῦ ὁποίου ζητοῦσα τὴν ἐξακολούθησι τοῦ πολέμου μέχρι τῆς νίκης, γιατὶ οἱ 'Ιάπωνες δὲν εἶχαν πειὰ οὔτε πολεμοφόδια, οὔτε τρόφιμα, ὁ πατέρας μου θύμωσε τρομερὰ καὶ μοῦ εἶπε ὅτι μποροῦσα νὰ γράφω ὅ,τι ἤθελα, μὰ ὄχι καὶ ἄρθρα ὑπὲρ τοῦ πολέμου.

Δὲν θέλησε μάλιστα ποτὲ νὰ μὲ συγχωρήση γιὰ τὸ ἄρθρο μου αὐτό, στὸ ὁποῖο δεινόμουν γιὰ πρώτη φορὰ ἀντίθετος μὲ τὶς ἰδέες του.

Ὅταν ἄρχισαν ἡ διαπραγματεύσεις γιὰ τὴ Γαλλορωσσικὴ συμμαχία, ὁ πατέρας μου ἔγινε ἔξω φρενῶν. Ποτὲ στὴ ζωή του δὲν διαμαρτυρήθηκε ἐναντίον ἑνὸς γεγονότος πιὸ ἔντονα, ὅσο τὴ φορὰ αὐτή. Ἔγραψε σειρὰ ἄρθρων ἐναντίον τῆς συμμαχίας καὶ δὲν ἔπαψε ποτὲ νὰ κοροϊδεύη τοὺς πολιτικοὺς οἱ ὁποῖοι ἔλαβαν μέρος στὶς Γαλλορωσσικὲς ἐπιδείξεις τῆς Κρονστάνδης καὶ τῆς Τουλῶνος.

Δὲν ξέρω ἂν προαισθανόταν τὶς δυσάρεστες συνέπειες τῆς συμμαχίας αὐτῆς, ἢ ἂν ἁπλῶς διεμαρτύρετο ἐναντίον τῶν πράξεων τῶν δύο Κυβερνήσεων, ἡ ὁποῖες προπαρασκεύαζαν ἔτσι τὸν Εὐρωπαϊκὸ πόλεμο...

* * *

'Αλήθεια, τί θὰ ἔλεγε ὁ φτωχός μου πατέρας, ἂν εἶχε ζήσει καὶ κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸ πόλεμο;...

Σὰν παληὸς στρατιώτης, θὰ κοκκίνιζε, χωρὶς ἄλλο, γιὰ τὶς ἧττες τῶν Ρώσσων, γιὰ τὴν καταστροφή τους, γιὰ τὴν συντριβή τους...

Τί θὰ ἔλεγε, τέλος, γιὰ τὴ Ρωσσικὴ 'Επανάστασι καὶ ὅλες της τὶς φρῖκες;

Ἴσως θὰ καταλάβαινε γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του ποιὰ εἶνε ἡ πραγματικότης καὶ νὰ ἔπαυε νὰ εἶνε ὁ παλαιὸς Λέων Τολστόϊ.

'Εν πάσῃ περιπτώσει δὲν θὰ ἐνεθάρρυνε οὔτε τὴν ἀντιθρησκευτικὴ προπαγάνδα τῶν Μπολσεβίκων, οὔτε θὰ ἐπεδοκίμαζε τὶς θανατικὲς ἐκτελέσεις γενναίων καὶ τιμίων ἀνθρώπων, ποὺ δὲν ἔκαναν ἄλλο ἔγκλημα παρὰ νὰ πιστέψουν, ὅπως αὐτός, στὸ Θεό...

Θὰ ἐξακολουθοῦσε τάχα ἀκόμα νὰ ζητάη τὴν κατάργησι τῆς οἰκογενείας, ἅμα ἔβλεπε τὶς χιλιάδες τῶν παιδιῶν χωρὶς οἰκογένεια νὰ ζητιανεύουν στοὺς δρόμους;... Θὰ ἐξακολουθοῦσε τάχα ἀκόμα νὰ κηρύσση τὴν ἀναρχία, σὲ μιὰ χώρα, τῆς ὁποίας ὅλες ἡ δυστυχίες καὶ ἡ συμφορὲς ὀφείλονται στὴν κατάστασι ποὺ ἐδημιούργησε τὸ καθεστὼς τῆς ἀναρχίας; 'Αμφιβάλλω πολύ...»

Κόμης ΛΕΩΝ ΤΟΛΣΤΟΪ, υἱός.

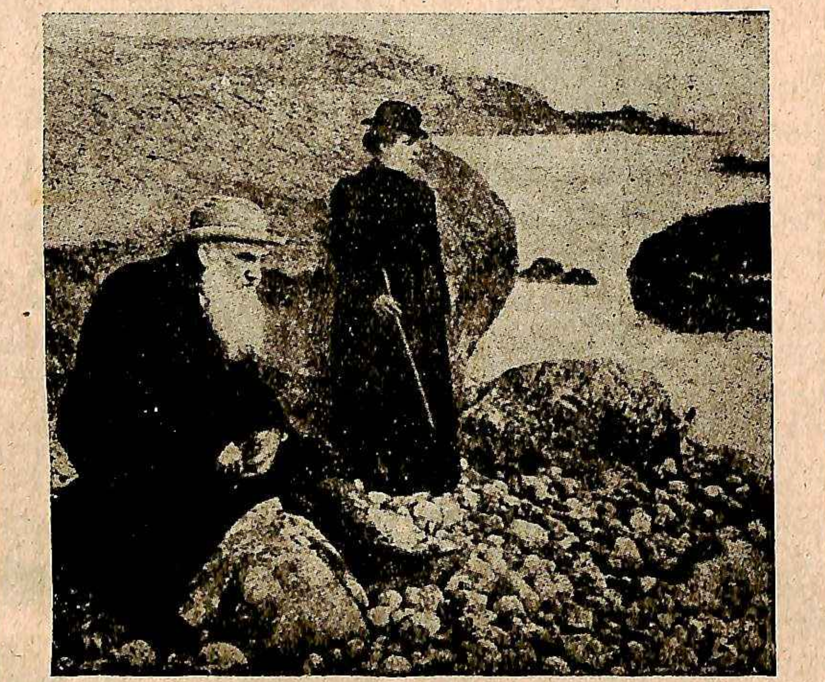

'Ο Λ. Τολστόϊ μετὰ τῆς συζύγου του, στὴ Γιασνάγια Πολιάνα

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ο ΛΑΒΩΜΕΝΟΣ ΚΛΕΦΤΗΣ

Σήμερα ἡ μέρα πέρασε κι' αὔριο θὲ
(νἄρθη ἡ ἄλλη.
Τὸ ποιὸς θὰ πάη γιὰ τὸ ψωμί, τὸ
(ποιὸς κρασὶ θὰ φέρη;
—Σύρτε, παιδιά μ', καὶ πάρετε πέντε
(παχειὰ κριάρια.
περάστε κι' ἀπ' τὸ γούμενο ἐκεῖ στὸ
(μοναστῆρι,
πέστε του χαιρετίσματα ἀπὸ τὸν κα-
(πετάνιο
καὶ πάρτε καὶ γλυκὸ κρασὶ γιὰ τὶς
(λαβωματιές μου.
Πικρὲς εἶν' ἡ λαβωματιὲς κι' οἱ ἔρη-
(μοι γεράδες!
Γιὰ πάρτε με καὶ σύρτε με σὲ μιὰ
(ψηλὴ ραχοῦλα
καὶ φτιάστε τὸ κιβοῦρι μου τοῦ μά-
(κρου καὶ τοῦ πλάτου
κι' ἀφῆστε καὶ παράθυρο ἀνήλιο καὶ
προσήλιο,
νὰ μπαινοβγαίνουν τὰ πουλιὰ νὰ φέρ-
(νουν τὰ μαντᾶτα,
τὸ πῶς περνάει ἡ κλεφτουριά, τὰ δώ-
(δεκα πρωτᾶτα.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικά, ἐφημερίδας, βιβλία καὶ βιβλιοθήκας. Γράψατέ μας: Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Δέκα 7, 'Αθήνας.

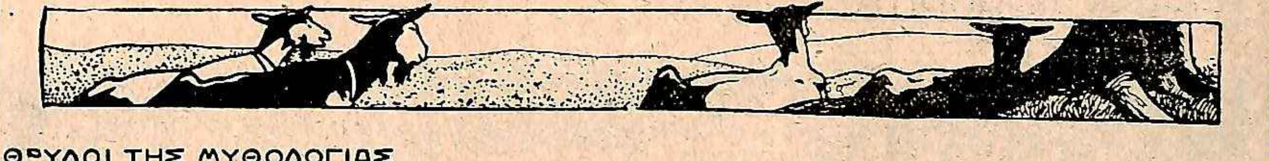

ΘΡΥΛΟΙ ΤΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ

Η ΣΕΙΡΗΝΕΣ ΚΙ' Ο ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Πέρα στὰ ἡλιοφώτιστα ἀκρογιάλια τῆς 'Ιταλίας, κατοικοῦσαν τὸν παληὸ καιρό, μέσα σὲ μεγάλες σπηλιές, ἡ τρεῖς κόρες τοῦ 'Αχελώου, ἡ Παρθενόπη, ἡ Λίγεια καὶ ἡ Λευκωσία, ἡ μελωδικὲς Σειρῆνες. Εἶχαν κι' οἱ τρεῖς τους ἐξαιρετικὴ ὠμορφιά, μολονότι ἀπὸ τὴ μέση κι' ἀπάνω ἦσαν γυναῖκες καὶ στὸ ὑπόλοιπο σῶμα τους ψάρια.

Ὅσοι περνοῦσαν ἀπὸ τὶς ἀκρογιαλιὲς αὐτές, ἄκουγαν τὴν ἁρμονική τους φωνὴ καὶ μαγεμμένοι ἀπὸ τὸ τραγοῦδι, πλησίαζαν γιὰ νὰ τὶς ἀκούσουν καλύτερα. Μόλις ὅμως ἐπήγαιναν σιμώτερα, κυριεύονταν ἀπὸ τέτοια ἀνείπωτη γοητεία, ὥστε, ξεχνῶντας γονεῖς, φίλους καὶ πατρίδα, μεθυσμένοι ἀπὸ τὸ γλυκὸ τραγοῦδι, ἔπεφταν μέσα στὴ θάλασσα γιὰ νὰ βγοῦν στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ νὰ συναντήσουν τὶς Σειρῆνες κι' ἔτσι πνίγονταν.

Ὁ 'Οδυσσεύς, καθὼς ἐγύριζε στὴν 'Ιθάκη ὕστερ' ἀπὸ τὴν περίφημη ἅλωσι τῆς Τροίας, εἶδε ἀπὸ μακρυὰ τὶς σπηλιὲς τῶν Σειρήνων μαζὺ μὲ τὰ κόκκαλα τῶν ἀδικοχαμένων ταξειδευτῶν ποὺ ἄσπριζαν ἄταφα στὸ γιαλό.

Ὁ ἥλιος ἦταν φλογερός, ἡ θάλασσα γαλήνια καὶ δὲν ἐφυσοῦσε οὔτε τ' ἀλαφρότερο ἀγέρι γιὰ νὰ δροσίση τὰ κατακουρασμένα πρόσωπα τῶν ναυτῶν.

Ὅταν τὸ καράβι ἐπλησίασε ἀκόμα περισσότερο στὴν ἀκτή, ὁ 'Οδυσσεύς, βλέποντας τὶς Σειρῆνες νὰ πέφτουν γυμνὲς στὴ θάλασσα, θυμήθηκε μιὰ συμβουλὴ ποὺ τοῦ εἶχε δώσει ἡ Κίρκη κι' ἀποφάσισε νὰ τὴν ἐφαρμόση. Διάταξε λοιπὸν τοὺς ναῦτες του νὰ βουλώσουν τ' αὐτιά τους μὲ κερὶ καὶ αὐτὸν νὰ τὸν δέσουν ψηλὰ στὸ κατάρτι.

Ἅμα πραγματοποιήθηκε ἡ διαταγή του, ὁ 'Οδυσσεὺς διάταξε νὰ προχωρήση τὸ πλοῖο πρὸς τὴν ἀκτή. Τότε, ἔξαφνα, ἄρχισε νὰ ἀντηχῆ μιὰ γλυκύτατη μελωδία ποὺ συντάραξε τὰ βάθη τῆς θάλασσας κι' ἀνέβηκε ὡς τὸν οὐρανό.

Ὁ 'Οδυσσεύς, δεμένος πάντα στὸ κατάρτι του, μόλις ἄκουσε τὸ μαγικὸ τραγοῦδι τῶν Σειρήνων τόσο πολὺ γοητεύθηκε, ὥστε παράγγειλε στοὺς ναῦτες του νὰ τραβήξουν τὰ κουπιὰ δυνατώτερα γιὰ νὰ πλησιάσουν ἀκόμα στὴν ἀκτή.

Οἱ ναῦτες ὑπάκουσαν, ἀλλ' ὁ 'Οδυσσεὺς ποὺ μαγευόταν ὁλοένα καὶ πιὸ πολὺ ἀπ' τὸ τραγοῦδι τῶν Σειρήνων, τοὺς ἔγνεψε νὰ βάλουν ὅλα τὰ δυνατά τους, γιατὶ τοῦ φαινόταν πῶς ἀπεῖχαν ἀκόμα πολὺ ἀπὸ τὶς μοιραῖες σπηλιές.

Σὲ λίγο ἡ μελωδία ἀκούστηκε δυνατώτερη, ἀλλὰ τὰ λόγια δὲν ἔφταναν ἀκόμα ὡς τ' αὐτιά του.

—Ὦ ναῦτες — τραγουδοῦσαν τὰ θαλασσινὰ ἐκεῖνα πλάσματα—γιατί κοπιάζετε τόσο πολὺ μὲ τέτοιον καιρό; Κουραστήκατε κι' ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ ἀνάπαυσι... 'Ελᾶτε κοντά μας γιὰ νὰ ἀναπαυθῆτε κάτω ἀπὸ τοὺς δροσεροὺς αὐτοὺς βράχους! 'Ελᾶτε, ναῦτες, νὰ ἀναπαυθῆτε!

Ὁ 'Οδυσσεὺς ὅμως δὲν μποροῦσε νὰ ξεχωρίση τὰ λόγια τοῦ τραγουδιοῦ καὶ γι' αὐτὸ μάλωνε τοὺς ναῦτες ποὺ ἀργοποροῦσαν νὰ τὸν φέρουν κοντὰ στὶς Σειρῆνες.

Τέλος, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ ὥρα, τὸ καράβι ἔφτασε σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀπὸ τὶς σπηλιὲς κι' ὁ 'Οδυσσεὺς ἄκουγε πειὰ καθαρὰ τὴ μελωδικὴ λαλιὰ τῶν Σειρήνων:

—Ὦ βασιλῆᾶ ξακουσμένε—ἔλεγαν—ἐσὺ ποὺ περιπλανήθηκες περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον, ἐσὺ ποὺ εἶσαι τὸ καμάρι κι' ἡ δόξα τῶν 'Αχαιῶν, γροίκησε τὸ τραγοῦδι μας κι' ἔλα κοντά μας. Ὅλοι ὅσοι περνοῦν ἀπὸ δῶ, μόλις μᾶς ἀκούσουν, βγαίνουν ἔξω στ' ἀκρογιάλι καὶ καθισμένοι κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο τῶν βράχων, λησμονοῦν τὸ καθετὶ στὸν κόσμο. Ἔλα νὰ ξεκουραστῆς, ὦ βασιλῆᾶ, ἔλα νὰ ξεκουραστῆς! Διάβηκες τόσες θάλασσες, πέρασες τόσες κακουχίες, κι' ἂν προχωρήσης ἀκόμα, ἴσως νὰ ναυαγήσης πουθενά. Δὲς τὴ γαλήνη ποὺ ἁπλώνεται ἐδῶ κι' ἔλα νὰ χαρῆς τὴ δροσιὰ τῶν σπηλαίων μας, ἀκούγοντας τὸ τραγοῦδι μας. Ἔλα, βασιλῆᾶ, ἔλα κοντά μας ποὺ σὲ προσκαλοῦμε!...

—Ἔρχομαι, ἔρχομαι! φώναξε μὲ χαρὰ ὁ 'Οδυσσεύς.

Καὶ γυρνῶντας πρὸς τοὺς συντρόφους του, ἐκραύγασε:

—Λύστε με, γρήγορα. Λύστε με, δὲν ἀκοῦτε; Μὲ φωνάζουν...

Ἐκεῖνοι ὅμως δὲν ἔδωσαν καμμιὰ σημασία στὰ λόγια του, γιατὶ εἶχαν λάβει προτήτερα ἀπὸ τὸν ἴδιο διαταγὴ νὰ μὴν τὸν ἀφήσουν ἐλεύθερο ὅ,τι κι' ἂν ἔκανε. Κι' ἐνῶ ὁ 'Οδυσσεὺς προσπαθοῦσε μὲ λύσσα νὰ σπάση τὰ δεσμά του, οἱ ναῦτες ἐπῆγαν καὶ τὸν ἔδεσαν ἀκόμα πιὸ σφιχτά.

—'Αφῆστε με νὰ πάω κοντά τους! φώναζε ἀπελπισμένα ἐκεῖνος. Δὲν θέλω νὰ μείνω πειὰ μαζύ σας. Δὲν ἀκοῦτε; Κράζουνε τὸ ὄνομά μου, δὲν μπορῶ νὰ βαστάξω ἄλλο. Τὸ τραγοῦδι τους εἶνε πολὺ γλυκό... 'Αφῆστε με νὰ πάω...

'Αλλὰ τὰ λόγια του χάνονταν ἄδικα κι' ἡ Σειρῆνες ἐξακολουθοῦσαν τὸ μαγευτικὸ τραγοῦδι τους:

—'Οδυσσεῦ, μεγάλε βασιλῆᾶ, ὕστερ' ἀπὸ τόσα ποὺ ἔπαθες, ἔχεις ἀνάγκη ἀπὸ ἀνάπαυσι. Ἔλα λοιπὸν κοντὰ σὲ μᾶς ποὺ σὲ περιμένουμε. Ἔλα νὰ σ' ἀποκοιμίσουμε μὲ τὰ τραγούδια μας γιὰ νὰ ξεχάσης ὅλες τὶς φροντίδες σου...

Οἱ ναῦτες ὅμως κωπηλατοῦσαν τώρα μ' ὅλη τὴ δύναμί τους καὶ τὸ καράβι ξεμάκραινε γοργὰ ἀπάνω στὰ ἥσυχα νερά, ἐνῶ ἡ Σειρῆνες τραγουδοῦσαν:

—Φεύγεις, 'Οδυσσέα, πᾶς μακρυά μας; Γιατί δὲν κάθεσαι ἐδῶ μαζὺ μὲ μᾶς; Ὤ, γύρισε πίσω, βασιλῆᾶ, ἔλα νὰ κατοικήσης στὶς δροσερές μας σπηλιές, ὅπου δὲν τρύπωσε ποτὲ ἡ θλῖψι κι' ἡ ὀδύνη.

Ἡ φωνή τους ἀκουγόταν τώρα ἀδυνατισμένη, γιατὶ τὸ καράβι βρισκόταν μακρυά.

—Γύρισε πίσω βασιλῆᾶ, γύρισε πίσω, τραγούδησαν γιὰ τελευταία φορά. Σὲ καρτεροῦμε, σὲ καρτεροῦμε...

'Αλλὰ τὸ καράβι εἶχε ἀπομακρυνθῆ πειὰ παραπολὺ κι' ὁ 'Οδυσσεὺς εἶχε διαφύγει ὁριστικὰ τὸν τρομερὸ κίνδυνο.

Τότε ἡ Σειρῆνες, πειραγμένες γιατὶ βρέθηκε ἄνθρωπος ποὺ πέρασε ἀπὸ κοντά τους, χωρὶς νὰ πέση στὴν ἀγκαλιά τους μαγεμένος ἀπὸ τὴ μελωδία τοῦ τραγουδιοῦ τους, ἔπεσαν μέσα στὴ θάλασσα καὶ μεταμορφώθηκαν σὲ σκοπέλους.

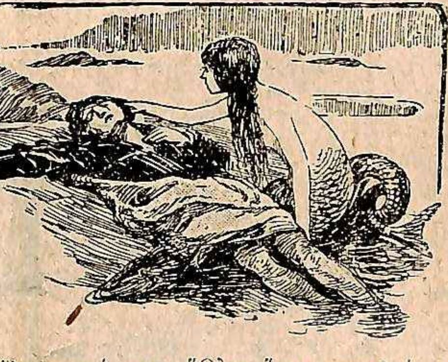

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ

Νύχτες σκληρὲς γιὰ σὲ περνῶ, αὐγὲς
(τυραννισμένες,
γαράματα λυπητερά, μέρες ἀπελπι-
(σμένες.

Ὁ κόσμος μὲ κατηγορεῖ πὼς τραγου-
(δῶ τὴ νύχτα,
μὰ 'γὼ 'χω πόνο στὴν καρδιὰ καὶ βγῆ-
(κα καὶ τὸν εἶπα.

Ἂν πάρουν τἄρματα φωτιὰ καὶ
(σκοτωθῶ [illegible]
ἐπότες θὰ [illegible] λιγνό μου
(κυπαρίσσι.

Στὸ Κάστρο μου βαρήκανε καὶ στὰ
(Χανιὰ θὰ γιάνω
καὶ στὸ πανέμορφο Ῥέθυμνο θὰ πέσω
(νὰ πεθάνω.

ΣΕΛΙΔΕΣ ΕΠΟΠΟΙΪΑΣ

Η ΗΡΩΪΣ ΤΟΥ ΒΙΝΚΑΡΛΙΝΤ

Οἱ γάμοι τῆς Γκρέτσεν καὶ τοῦ Φρειδερίκου. Τὴν ὥρα τοῦ μυστηρίου... Ἡ εἰσβολὴ τῶν Γάλλων. Τὸ δραματικὸ τέλος τῆς τελετῆς. Ὁ θάνατος τοῦ ἱερέως. Ὅπου οἱ μελλόνυμφοι χωρίζουν γιὰ νὰ πολεμήσουν. Ἡ δεκαεφτὰ ἡρωϊκὲς νέες. Στὴν ἐκκλησία τοῦ Βίνκαρλιντ. Ἡ ἡρωϊκὴ ἄμυνα. Τὸ τραγικὸ ὁλοκαύτωμα κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ἕνα ὡραῖο πρωΐ τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1798, ὁ Χέρμαν, ἕνας πλούσιος ἐπαρχιώτης ἀπὸ τὸ Ἄντερβαλτ τῆς Ἑλβετίας, πάντρευε τὴ μοναχοκόρη του Γκρέτσεν μὲ τὸν Φρειδερῖκο Χάλλερ, ἕνα γερὸ παλληκάρι εἰκοσιενὸς ἐτῶν, κατὰ τέσσερα χρόνια μεγαλείτερο τῆς μνηστῆς του.

Ἐπειδὴ τὸ ζευγάρι αὐτὸ ἦταν ταιριαστὸ κι' ἀγαπητὸ σὲ ὅλους, στὴν τελετὴ τοῦ γάμου τους ἐπρόκειτο νὰ συμμετάσχη ὁλόκληρη ἡ περιφέρεια. Γι' αὐτὸ ἡ καμπάνες σημαίναν ἀπ' τὴν αὐγὴ χαρμόσυνα καὶ τὸ σπίτι τῆς μελλονύμφου εἶχε στολιστῆ μὲ λουλούδια καὶ στεφάνια ἀπὸ δροσερὰ κλαδιά.

Τὴν ὥρα ὅμως ποὺ ἡ συνοδεία προχωροῦσε πρὸς τὴν ἐκκλησία, ὑπὸ τοὺς χαρούμενους ἤχους τῆς μουσικῆς καὶ μέσ' στὸ θόρυβο τῶν ἀτελειώτων ἐπευφημιῶν, τὸ πρόσωπο τοῦ Φρειδερίκου σκιαζόταν ἀπὸ μιὰ μελαγχολία ποὺ τοῦ κάκου προσπαθοῦσε νὰ τὴν κρύψη.

Ἡ Γκρέτσεν δὲν ἄργησε ν' ἀντιληφθῆ τὴ μελαγχολία του αὐτὴ καί, σὲ μιὰ στιγμή, τὸν ἐρώτησε σιγανά :

— Φρειδερῖκε, πές μου τί ἔχεις, γιὰ τὸ Θεό !...

— Ἐγώ ! Τίποτε..., ψιθύρισε ἐκεῖνος ταραγμένος.

Ἡ Γκρέτσεν τὸν ἀγαποῦσε τόσο πολύ, ὥστε δὲν ἐπέμεινε περισσότερο. Ὁ νέος, ὡστόσο, μὴ μπορῶντας νὰ κρατήση κρυφὸ τὸ μυστικό του, τῆς εἶπε στὸ τέλος:

— Πῶς μπορῶ νἄχω, ἀγαπημένη μου, χαρούμενη τὴν καρδιά, ἀφοῦ ἀπειλεῖται τὸ πολυτιμότερο ἀγαθὸ ἑνὸς ἀνθρώπου, ἡ ἐλευθερία τῆς πατρίδας μου ;... Τὰ Γαλλικὰ στρατεύματα εἰσέβαλαν στὴν Ἑλβετία ὁρμητικὰ καὶ τὸ αἷμα κυλάει ἄφθονο. Τρεῖς φορές, ὥς τώρα, ἀποπειράθηκε νὰ εἰσβάλη στὸ νομό μας ὁ Γάλλος στρατηγός...

— Ναί, ἀλλὰ καὶ τὶς τρεῖς φορὲς ἀποκρούστηκε, παρατήρησε ἡ νεαρὴ μνηστή του.

— Ὅταν ξαναγυρίση ὅμως, θὰ ἐπιτεθῆ μὲ μεγαλείτερο πεῖσμα, εἶπε σκεφτικὸς ὁ Φρειδερῖκος.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ τοὺς ἐπλησίασε κάπως ἀνήσυχος ὁ Χέρμαν καὶ τοὺς εἶπε :

— Παιδιά μου, δὲν πρέπει νὰ μιλᾶτε ἔτσι μυστικὰ πρὶν ἀκόμα τελειώση ἡ τελετή. Μὰ γιατί εἶστε τόσο σκυθρωποί ; Μπρός, ἀφῆστε τα αὐτὰ καὶ γενῆτε χαρούμενοι. Δὲν βλέπετε ποὺ βρισκόμαστε στὸ κατῶφλι τῆς ἐκκλησίας ;

Σὲ λίγο ἡ πομπὴ μπῆκε στὸ ναό, τὰ μουσικὰ ὄργανα ἀντήχησαν πάλι χαρμόσυνα, καὶ οἱ δυὸ μελλόνυμφοι γονάτισαν μπρὸς στὸ θυσιαστήριο.

Ἐνῶ ὅμως ἐτελεῖτο τὸ μυστήριο, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς παρισταμένους γύριζαν κάθε τόσο ἀνήσυχοι τὸ κεφάλι τους πρὸς τὴν πόρτα κι' ἔρριχναν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο ἐρωτηματικὲς ματιές.

Ἔξαφνα, σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀπὸ τὸ χωριό, ἀκούστηκαν μερικοὶ πυροβολισμοὶ καὶ σὲ λίγο κάποιος χωρικὸς ἔτρεξε μέσα στὴν ἐκκλησία φωνάζοντας περίτρομος :

— Ὁ ἐχθρός ! Ἔφτασε ὁ ἐχθρός!...

Ἀμέσως ἕνας ἀπερίγραπτος πανικὸς δημιουργήθηκε μέσα στὴν ἐκκλησία καὶ ὅλοι ἔτρεχαν νὰ βγοῦν ἔξω πατεῖς με, πατῶ σε...

Οἱ πυροβολισμοὶ ἀκουγόντουσαν τώρα ἀπὸ κοντὰ κι' ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησία, τῆς ὁποίας τὰ τζάμια ἔπεφταν συντριμμένα ἀπ' τὶς σφαῖρες, γινόταν μεγάλη συμπλοκή.

Μόνο ὁ Φρειδερῖκος ἐξακολουθοῦσε νὰ παραμένη ἀτάραχος μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀνεμοζάλη. Σὲ μιὰ στιγμὴ μάλιστα, γυρίζοντας πρὸς τὴ μνηστή του, τῆς εἶπε :

Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶχαν σκοτωθῆ...

— Ἡ τελετὴ πρέπει νὰ τελειώση. Μεῖνε γονατιστὴ Γκρέτσεν.

Καί, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπρόσθεσε :

— Πάτερ, δός μας τὴν εὐλογία σου!

Μὰ αὐτὸς δὲν τοῦ εἶπε τίποτε. Μιὰ σφαῖρα τοῦ εἶχε διαπεράσει τὴ στιγμὴ αὐτὴ τὴν καρδιά, ἀφίνοντάς τον νεκρό. Σωριάστηκε κάτω, μὲ τὴ γαλήνη ζωγραφισμένη στὴν ἥσυχη μορφή του.

Συγχρόνως ὥρμησε ἀσθμαίνοντας μέσα στὴν ἐκκλησία ἕνας χωρικὸς μὲ τὰ ροῦχα του καταματωμένα καὶ φώναξε στὸ νέο :

— Φρειδερῖκε, μὴ στέκεις ἐδῶ. Ἡ θέσις σου εἶνε στὶς φάλαγγές μας. Οἱ ἀρχηγοί μας σκοτώθηκαν. Ἐκάναμε λοιπὸν ἐσένα ἀρχηγό μας.

— Θὰ σᾶς ἀκολουθήσω, ἀπάντησε μὲ ἀποφασιστικὸ τόνο ὁ νέος. Τί γινόμαστε; Προχώρησαν πολὺ οἱ ἐχθροί;

— Φτάσαν ὥς τὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου, ὅπου βρῆκαν ἰσχυρὴ ἀντίστασι.

— Καὶ ὁ ναὸς τοῦ Βίνκαρλιντ ;

— Εἶνε γεμᾶτος ἀπὸ πολεμοφόδια, ἀλλὰ τοῦ λείπουν ὑπερασπιστές...

— Ὑπερασπιστές ! φώναξε τότε ἡ Γκρέτσεν, ἡ ὁποία παρακολουθοῦσε μὲ ἐνδιαφέρον τὴ συζήτησι. Ὄχι ! Ἂν δὲν ἔμειναν ἀρκετοὶ ἄνδρες γιὰ νὰ ὑπερασπίσουν τὴν πατρίδα, τότε θὰ γίνουν ἡ γυναῖκες ἄνδρες !...

— Τί λές, Γκρέτσεν ; φώναξε ὁ Φρειδερῖκος. Τὸ λὲς μὲ τὰ σωστά σου πῶς θὰ πολεμήσης ; Ἐσύ, ἡ τόσο λεπτοκαμωμένη, ἡ τόσο ἀδύνατη, νὰ ἐκτεθῆς στοὺς κινδύνους τῆς μάχης !... Ἄφησε γιὰ μᾶς αὐτὴ τὴ σκληρὴ μοῖρα καὶ γύρισε πίσω στὸ σπίτι τοῦ πατέρα σου !

— Ὄχι, ἀπάντησε ἡ νέα. Αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτό μου ἀρκετὰ θαρραλέο γιὰ νὰ πολεμήσω!... Δὲν νοιώθω καμμιὰ ἀδυναμία. Μὴν προσπαθήσης νὰ μὲ ἀποτρέψης ἀπὸ τὸ σκοπό μου, γιατὶ ἄδικα θὰ χάσης τὰ λόγια σου. Πήγαινε στὴ θέσι σου κι' ἐγὼ πάω στὴ δική μου...

— Ἀποχαιρέτισέ με τοὐλάχιστον, ἀγαπημένη Γκρέτσεν...

— Στὸ καλό, φίλε μου, καὶ καλὴ ἀντάμωσι. Ἂν δὲν ἰδωθοῦμε ἐδῶ κάτω ζωντανοί, θὰ ξαναβρεθοῦμε στὸν ἄλλο κόσμο, ὅταν πειὰ θἄχουν τελειώση τὰ βάσανά μας...

Καί, ἐνῶ ὁ Φρειδερῖκος ἔσπευσε νὰ συναντήση τοὺς συντρόφους του, ἡ Γκρέτσεν, ἀκολουθουμένη ἀπὸ δεκαεφτὰ ἄφοβες κοπέλλες, βγῆκε ἀπὸ τὴν πισινὴ πόρτα τῆς ἐκκλησίας κι' ἔτρεξε νὰ καταλάβη τὸ μικρὸ φρούριο.

Ὁ ναὸς τοῦ Βίνκαρλιντ ἦταν ἕνα κτίριο μὲ γερὲς βάσεις, σκεπασμένο μὲ κόκκινους πλίνθους καὶ προφυλαγμένο μὲ μιὰ σειρὰ ἀπὸ πολεμίστρες. Ὁ ναὸς ἦταν γεμᾶτος ἀπὸ πολεμοφόδια, καθὼς εἶχε πῆ ὁ χωρικός, γιὰ μεγαλείτερη δὲ ἀσφάλεια, οἱ γύρω δρόμοι εἶχαν φραχτῆ μὲ μεγάλα δέντρα καὶ μὲ πελώριες πέτρες.

Ἡ Γκρέτσεν, φτάνοντας ἐκεῖ, νόμιζε ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ κρατήση τὴν ἄμυνα, ὥς ὅτου νὰ κινήσουν οἱ χωρικοὶ τῆς γειτονικῆς κοιλάδος καὶ νἄρθουν πρὸς βοήθεια τῶν συμπατριωτῶν της.

Στὸ μεταξὺ τὰ βουνὰ γύρω ἀντηχοῦσαν ἀπὸ τοὺς πυροβολισμοὺς κι' ὅλος ὁ τόπος εἶχε μεταβληθῆ σ' ἕνα ἀπέραντο πεδίο μάχης. Ὁ ἀγῶνας αὐτὸς γιὰ τοὺς Γάλλους ἦταν ζήτημα τιμῆς, γιὰ τοὺς Ἑλβετοὺς ζήτημα ἐλευθερίας.

Σὲ λίγο, ἐνῶ ἡ Γκρέτσεν νόμιζε πῶς οἱ ἐχθροὶ εἶχαν ἀποκρουσθῆ ἀπὸ τοὺς συμπατριῶτες της, εἶδε ἄξαφνα στὴν ἄκρη τῆς κοιλάδος ἕνα τάγμα Γάλλων. Προχωροῦσαν πρὸς τὸ ὀχύρωμα μὲ ὑψωμένες τὶς σημαῖες, ἐνῶ τὰ τύμπανά τους χτυποῦσαν... Ἡ ἡρωϊκὲς κοπέλλες ἀγκαλιαστῆκαν τότε γιὰ τελευταία φορὰ κι' ὑποσχεθῆκαν νὰ μὴ λιποψυχήσουν στὸν ἱερό τους ἀγῶνα.

Τὴ στιγμὴ ποὺ οἱ πρῶτοι Γάλλοι πλησίασαν ἄφοβα στὴν εἴσοδο τοῦ ναοῦ μὲ τὴν πρόθεσι νὰ μποῦν μέσα, ἡ Γκρέτσεν πυροβόλησε πρώτη κι' ἔρριξε νεκρὸ ἕναν ἀξιωματικό. Τὸ παράδειγμά της ἐμιμήθησαν ἀμέσως κι' ἡ συντρόφισσές της, ἡ ὁποῖες σκόπευαν ἐπίσης ἐξαίρετα, κι' ἔτσι τὸ πῦρ γενικεύθηκε μὲ μιᾶς.

Οἱ Γάλλοι, μὴν μπορῶντας νὰ βροῦν ἐκεῖ γύρω καταφύγιο, δέχονταν σαστισμένοι τὰ φονικὰ πυρὰ τῶν γυναικῶν ποὺ βρισκόντουσαν καλὰ προφυλαγμένες στὸ ὀχύρωμά τους. Ἂν καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς εἶχαν σκοτωθῆ, οἱ ἄλλοι δὲν ἐννοοῦσαν νὰ ὑποχωρήσουν. Θὰ προτιμοῦσαν νὰ σκοτωθοῦν ὥς τὸν τελευταῖο, παρὰ νὰ πάρουν τὸ δρόμο τῆς φυγῆς...

Ὑπερπηδῶντας διαρκῶς τὰ διάφορα ἐμπόδια, ποὺ τοὺς ἔκλειναν τὸ πέρασμα, κατώρθωσαν ἐπὶ τέλους νὰ φτάσουν στὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας, ἀπ' ὅπου μποροῦσαν ἀποτελεσματικὰ νὰ ἀπαντοῦν στὸ πῦρ τῶν ἀοράτων ἐχθρῶν των. Ἐντωμεταξὺ ἡ περισσότερες ἀπὸ τὶς συντρόφισσες τῆς Γκρέτσεν εἶχαν σκοτωθῆ ἢ πληγωθῆ σοβαρά. Ὅσες δὲν μποροῦσαν νὰ πυροβολήσουν, ἐγέμιζαν τὰ ὅπλα τῶν ἄλλων κι' ἔτσι προσέφεραν κάποια ὑπηρεσία στὸν ἀπελπισμένο ἐκεῖνον ἀγῶνα.

Ἐπὶ τέλους ἔφτασε ἡ στιγμή, κατὰ τὴν ὁποία κάθε ἀντίστασι ἐκ μέρους τῶν ἡρωϊκῶν ἐκείνων κοριτσιῶν ἦταν πειὰ περιττή.

— Παραδοθῆτε !... φώναξαν οἱ Γάλλοι.

Ἡ Γκρέτσεν γύρισε τότε πρὸς τὸν ὁρίζοντα κι' εἶδε στὸν ἀπέναντι λόφο νὰ κυματίζουν περήφανα ἡ ἐχθρικὲς σημαῖες.

— Παραδοθῆτε !... ἐπανέλαβαν οἱ στρατιῶτες ἕτοιμοι νὰ ἐξορμήσουν.

Ἡ γενναία κόρη ὅμως δὲν ἀπάντησε, γιατὶ εἶχε γονατίσει καὶ προσευχόταν.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ μιὰ σπίθα, ἄγνωστον πῶς, ἔπεσε σ' ἕνα βαρέλι γεμᾶτο ἀπὸ μπαρούτη, καὶ ἀμέσως μιὰ τρομερὴ ἔκρηξις ἐπακολούθησε. Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ ναὸς τοῦ Βίνκαρλιντ πετάχτηκε στὸν ἀέρα !...

Οἱ πρῶτοι Γάλλοι στρατιῶτες, ποὺ μπῆκαν στὰ ἐρείπια μετὰ τὴν ἀνατίναξι τοῦ φρουρίου, ἔμειναν κατάπληκτοι μόλις ἀνακάλυψαν ὅτι οἱ ἀντίπαλοί των ἦσαν γυναῖκες. Ἐσταυροκοπήθηκαν μὲ εὐλάβεια κι' ἀπομακρύνθηκαν ἀπὸ τὸν τόπο τοῦ ἡρωϊκοῦ ἐκείνου δράματος μὲ δακρυσμένα μάτια καὶ σφιγμένη καρδιά...

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΣΚΥΛΟΙ... ΠΡΟΞΕΝΗΤΑΙ !..

Ἡ ἱστορία τοῦ γάμου τοῦ Γάλλου ἰατροῦ Πασκιέ, μιᾶς ἐπιστημονικῆς ἐξοχότητος τῆς ἐποχῆς του, εἶνε περίεργη, γιατὶ τὸ συνοικέσιό του ἐπραγματοποιήθη χάρις στὴ μεσολάβησι δυὸ... σκύλων !

Μιὰ μέρα τοῦ 1843, καθὼς ὁ γιατρὸς ἔβγαινε ἀπ' τὸ ξενοδοχεῖο του, ἄκουσε σὲ λίγη ἀπόστασι οὐρλιάσματα καὶ θρήνους ζώου. Ἀμέσως ἐπροχώρησε μερικὰ βήματα κι' εἶδε ξαπλωμένον καταγῆς ἕνα σκύλο μὲ τὸ μπροστινὸ πόδι του σπασμένο.

Ὁ καλὸς γιατρὸς ἐλυπήθηκε τὸ δυστυχισμένο ζῶο, τὸ πῆρε μὲ προφύλαξι στὰ χέρια του καὶ τὸ μετέφερε στὸ ξενοδοχεῖο, ὅπου ἔβαλε τὸ σπασμένο κόκκαλο στὴ θέσι του καὶ τοῦ πέρασε ἕναν ἐπίδεσμο ἀπὸ γύψο.

Ὁ τραυματίας, μετὰ τὴν ἐπίδεσι τῆς πληγῆς του, ἄρχισε νὰ κουνάη τὴν οὐρά του καὶ νὰ γλύφη μ' εὐγνωμοσύνη τὰ χέρια τοῦ γιατροῦ. Ὕστερα ἀπὸ δυὸ μῆνες τὸ πόδι του εἶχε γιατρευτῆ ἐντελῶς καὶ ὁ σκύλος χοροπηδοῦσε ἐλεύθερα στὸ δωμάτιο τοῦ σωτῆρος του, ἀπ' τὸν ὁποῖον δὲν ἐννοοῦσε πειὰ ν' ἀπομακρυνθῆ.

Ὕστερ' ἀπὸ ἕνα χρόνο, ὁ γιατρὸς ἄκουσε μιὰ μέρα στὴν πόρτα τοῦ δωματίου του τὸ συνηθισμένο τσαγκρούνισμα τοῦ σκύλου του, καὶ πῆγε ν' ἀνοίξη.

Τὸ θέαμα ποὺ παρουσιάστηκε τότε μπροστά του τὸν ἄφησε κατάπληκτο. Ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα στεκόταν ὁ σκύλος του, φέρνοντάς του μιὰ μικρὴ χαριτωμένη σκυλίτσα ποὺ κούτσαινε ἀπὸ τὸ ἕνα πόδι, γιὰ νὰ τῆς προσφέρη τὶς περιποιήσεις του.

Ὁ γιατρὸς ἐπέδεσε τὸ πληγωμένο πόδι τῆς ἀπροσδοκήτου πελάτιδός του καί, βοηθούμενος ἀπὸ τὰ γράμματα ποὺ εἶχε χαραγμένα στὸ περιλαίμιό της, τὴν ὡδήγησε στὸ σπίτι τῆς κυρίας της.

Ἡ κυρία αὐτή, ἡ ὁποία ἦταν μιὰ ὡραία καὶ πλουσία χήρα, εὐχαρίστησε τὸ γιατρὸ μ' ὅλη της τὴν καρδιὰ γιὰ τὴν καλοσύνη του, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τὴν ἐπισκέπτεται συχνά.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς γνωριμίας αὐτῆς ἦταν ὅτι σὲ λίγον καιρὸ παντρευτῆκαν, ζευγαρώνοντας ἔτσι καὶ τὰ σκυλιά τους, ποὺ ἔγιναν, χωρὶς νὰ τὸ θέλουν, προξενηταί !...

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΘΗΡΙΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΕΛΕΦΑΝΤΩΝ

Ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν ἐλεφάντων. Ἕνας ἐλέφας ποὺ δὲν ξεχνάει τὴν εὐεργετιδά του. Πῶς τιμωροῦν οἱ ἐλέφαντες ἐσους τοὺς ἀδικοῦν. Ὁ ἐλέφας κι' ὁ μεθυσμένος στρατιώτης. Ἕνα ἀσφαλὲς καταφύγιο. Μιὰ ὡραία ἐκδίκησις. Πῶς ὁ χαμένος ἐλέφας ἀνεγνώρισε τὸν κύριό του κ.τ.λ.

Γιὰ τοὺς ἐλέφαντας ὑπάρχουν ἀρκετὰ ἀνέκδοτα, τὰ ὁποῖα δείχνουν ὅτι τὰ πελώρια αὐτὰ τετράποδα διατηροῦν σὲ μεγάλο βαθμὸ τὸ αἴσθημα τῆς εὐγνωμοσύνης ὅσο καὶ τῆς μνησικακίας. Ἀπὸ τ' ἀνέκδοτα αὐτὰ θ' ἀναφέρουμε παρακάτω τὰ πιὸ χαρακτηριστικά.

Στὴν ἀγορὰ κάποιας παραθαλασσίας πόλεως τῆς Ἀφρικῆς, ἕνας ἔμπορος εἶχε ἕναν ἐλέφαντα, τὸν ὁποῖον κρατοῦσε δεμένο στὸ πίσω μέρος τοῦ μαγαζιοῦ του. Ὁ ἐλέφας αὐτὸς εἶχε πιάσει φιλία μὲ μιὰ λαχανοπώλιδα, ἡ ὁποία τοῦ προσέφερε ταχτικὰ ἕνα χραμβολάχανο ἢ κανένα φροῦτο. Μιὰ μέρα ὅμως ὁ ἐλέφας ἀγρίεψε ἔξαφνα, ἔσπασε τὶς ἀλυσσίδες του καὶ ἄρχισε νὰ τρέχη ἀσυγκράτητος μέσα στὴν ἀγορά. Τὸ πλῆθος, βλέποντας τὴ μανία του, τὸ ἔβαλε περίτρομο στὰ πόδια, μαζὺ δὲ μὲ τοὺς ἄλλους ἔφυγε καὶ ἡ λαχανοπῶλις, ἡ ὁποία ἀπὸ τὴ σαστισμάρα της λησμόνησε νὰ πάρη τὸ μικρὸ παιδί της.

Ὁ ἐλέφας μόλις ἔφτασε στὸ μέρος ὅπου καθόταν συνήθως ἡ λαχανοπῶλις, θυμήθηκε, φαίνεται, τὰ φιλοδωρήματά της καὶ σταμάτησε ἀμέσως τὸ τρέξιμό του. Μὰ δὲν περιορίστηκε μόνον σ' αὐτό. Βλέποντας τὸ παιδὶ ποὺ κείτοταν κάτω κι' ἔκλαιγε, τὸ ἐπῆρε μὲ τὴν προβοσκίδα του καὶ τὸ μετέφερε ἥσυχα σ' ἕνα γειτονικὸ σπίτι, ὅπου καὶ τὸ ἀπόθεσε μὲ μεγάλη προφύλαξι.

* * *

Σὲ μιὰ ἐπαρχία πάλι τῶν Ἰνδιῶν βρισκόταν ἕνας ἐλέφας, ὁ ὁποῖος, ἐπειδὴ μιὰ μέρα ὁ κύριός του ξέχασε νὰ τοῦ δώση τὸ συνηθισμένο καθημερινὸ ποτό του, τὸ γνωστὸ μὲ τὸ ὄνομα ἀρράκ, τὸν ἐσκότωσε γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῆ.

Ἀμέσως ἡ γυναῖκα τοῦ σκοτωμένου πῆρε τὰ δυό της παιδιὰ καὶ τὰ πέταξε μπρὸς στὸν ἐξαγριωμένο ἐλέφαντα, φωνάζοντας μ' ἀπελπισία:

— Ἀφοῦ τοὺς ἐσκότωσες τὸν πατέρα, γλύτωσέ τα ἀπὸ τὰ βάσανα κι' αὐτά...

Ὁ ἐλέφας ὅμως μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ θέαμα μετέβαλε ἀποτόμως στάσι καί, ἀφοῦ ἔπιασε τὸ μεγαλείτερο παιδὶ μὲ τὴν προβοσκίδα του, τὸ ἀνέβασε στὸν αὐχένα του, σὰν νὰ ἤθελε νὰ δείξη ὅτι αὐτὸς θ' ἀντικαθιστοῦσε τὸν πατέρα του.

* * *

Στὸ Πουτισχιερρὺ ὑπηρετοῦσε κάποτε ἕνας στρατιώτης, ὁ ὁποῖος συνήθιζε κάθε μέρα τὸ ποτὸ ποὺ ἔπαιρνε νὰ τὸ προσφέρη σ' ἕναν ἐλέφαντα ἐκεῖ κοντά.

Μιὰ μέρα ὅμως ὁ στρατιώτης εἶχε μεθύσει καὶ παρεξετράπη σὲ διάφορες ἀσχημίες. Ἐνῶ δὲ κατεδιώκετο ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρους του, μπρὸς στὸν κίνδυνο νὰ συλληφθῆ καὶ νὰ φυλακισθῆ, σκέφτηκε νὰ ζητήση βοήθεια ἀπὸ τὸν φίλο του ἐλέφαντα.

Ἔτρεξε λοιπὸν κοντά του καὶ κρύφτηκε κάτω ἀπ' τὸ τεράστιο σῶμα του, ὅπου βρῆκε ἀσφαλέστατο ἄσυλο, γιατὶ ὁ προστάτης του ἐμπόδιζε μὲ τὴν προβοσκίδα τοὺς διῶκτας του νὰ πλησιάσουν.

Ὁ στρατιώτης, μεθυσμένος καθὼς ἦταν, βυθίστηκε σὲ βαθὺν ὕπνο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο μόλις τὴν ἐπομένη ξύπνησε. Βλέποντας τότε ὅτι εἶχε κοιμηθῆ κάτω ἀπὸ τὸν ἐλέφαντα ὅλη τὴ νύχτα, κατατρόμαξε καὶ ζήτησε νὰ φύγη. Ὁ ἐλέφας ὅμως, ὁ ὁποῖος ἀντιλήφθηκε τὸν τρόμο του, τὸν ἔπιασε μὲ τὴν προβοσκίδα του καὶ ἀφοῦ τὸν ἐχάϊδεψε ἐλαφρά, τὸν ἔστειλε στὸ κατάλυμά του, δείχνοντάς του ὅτι ἐγνώριζε νὰ ἀνταμείβη τὴν εὐεργεσία.

* * *

Γιὰ κάποιον ἄλλον ἐλέφαντα τοῦ Ζωολογικοῦ Κήπου τῶν Παρισίων διηγοῦνται τὸ ἑξῆς αὐθεντικὸ ἀνέκδοτο :

Ἕνας Γάλλος ζωγράφος ἀπὸ τοὺς πιὸ ὀνομαστοὺς τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς θέλησε νὰ ζωγραφίση κάποτε τὸν ἐν λόγῳ ἐλέφαντα μὲ τὴν προβοσκίδα ὑψωμένη καὶ μὲ τὸ στόμα ἀνοιγμένο. Γιὰ νὰ τὸν ἀναγκάση ὅμως νὰ πάρη αὐτὴ τὴ στάσι, ἔβαλε τὸν ὑπηρέτη του νὰ τοῦ πετάη ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ κανένα φροῦτο.

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ ἐπανελήφθη πολλὲς φορές, κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὁποίων τὸ τετράποδο ἄνοιγε τὸ στόμα του, χωρὶς ὅμως νὰ κατορθώνη νὰ πιάνη τὸ φροῦτο. Ὁ ἐλέφας, ὕστερ' ἀπ' αὐτό, ἀποφάσισε νὰ ἐκδικηθῆ τὸν ζωγράφο. Γι' αὐτό, μόλις ἐκεῖνος ἐτελείωσε τὴν εἰκόνα του κι' ἑτοιμαζόταν νὰ σηκωθῆ, ὁ ἐλέφας γέμισε τὴν προβοσκίδα του μὲ νερὸ καὶ τὸ ἔρριξε ὅλο ἀπάνω στὸν καλλιτέχνη, καταστρέφοντας ἔτσι τὸ ἔργο του.

* * *

Ἕνας ἄλλος ἐξημερωμένος ἐλέφας μιὰ μέρα ἐδραπέτευσε ἀπὸ τὴν κατοικία τοῦ κυρίου του καὶ πῆρε τὰ βουνά. Ὕστερα ἀπὸ δεκαοχτὼ μῆνες συνελήφθη μιὰ ἀγέλη ἀγρίων ἐλεφάντων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπῆρχε καὶ ὁ δραπέτης.

Ὁ κύριός του μόλις τὸν εἶδε τὸν ἀνεγνώρισε. Ἐπειδὴ ὅμως οἱ νέοι του κύριοι δὲν ἤθελαν νὰ τοῦ τὸν δώσουν, γιὰ νὰ τοὺς πείση ὅτι ἦταν πράγματι δικός του κατέφυγε στὸ ἑξῆς στρατήγημα:

Ἐπλησίασε τὸν ἐλέφαντά του, τὸν ὁποῖο οἱ ἄλλοι θεωροῦσαν ἄγριο, τὸν ἐτράβηξε ἀπὸ τ' αὐτὶ καὶ τὸν διέταξε νὰ πέση κάτω. Ἐκεῖνος στὴν ἀρχὴ φάνηκε κάπως σαστισμένος, ἐπειδὴ ὅμως δὲν μποροῦσε νὰ ἀποβάλη τὴν παληά του συνήθεια, ἄφησε ἕναν χαρακτηριστικὸ γρυλισμὸ κι' ἔσπευσε νὰ συμμορφωθῆ μὲ τὴ διαταγὴ τοῦ πρώτου κυρίου του.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΠΕΡΙ ΑΘΑΝΑΣΙΑΣ

Μιὰ μέρα ὁ Μέγας Ναπολέων πῆγε νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ περίφημο Μουσεῖο τοῦ Λούβρου, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸ φίλο του βαρῶνο Δενού.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ αὐτοκράτωρ στάθηκε μπρὸς σ' ἕνα ἔργο κάποιου μεγάλου ζωγράφου καὶ ρώτησε τὸ συνοδό του:

— Τί ἰδέαν ἔχεις γι' αὐτὴ τὴν εἰκόνα, Δενού;

— Εἶνε ἀθάνατη, ἀπάντησε ἐκεῖνος.

— Καὶ πόσο λὲς νὰ διατηρηθῆ;

— Ἂν τὴν προσέξουν καὶ τὴ φυλάξουν καλά, πιστεύω νὰ φτάση τὰ πεντακόσια χρόνια...

— Κι' αὐτὸ λέγεται ἀθανασία ; παρετήρησε τότε ὁ Ναπολέων σαρκαστικά.

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ **ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ EMÉRIC**

ΚΑΡΔΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑΣ

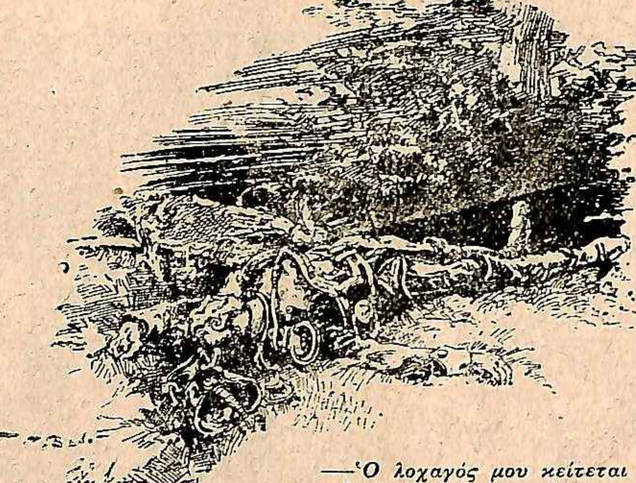

—Ὁ λοχαγός μου κείτεται ἐκεῖ κάτω, σκοτωμένος...

Μεταξὺ τοῦ Ντουαὶ καὶ τοῦ Ἀρρὰς βρισκόταν, στὰ 1870, ὁ πύργος τῆς ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας τῶν βαρώνων ντὲ Φονταινεβάλ, περιβαλλόμενος ἀπὸ τὰ ἀπέραντα κτήματά τους.

Ὁ βαρῶνος Στέφανος ντὲ Φονταινεβὰλ ἦταν ἀντισυνταγματάρχης τῶν λογχοφόρων καὶ ὑπηρετοῦσε στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Στρατιωτικῶν. Ἀλλά, μόλις κηρύχτηκε ὁ πόλεμος, ὑποχρεώθηκε νὰ πάη στὸ μέτωπο. Παντρευμένος πρὸ πέντε χρόνων μὲ τὴν ὡραιοτάτη δεσποινίδα ντὲ Στερνιέρ, εἶχε ἀποκτήσει δυὸ παιδιά, τὸν Πέτρο ποὺ ἦταν τεσσάρων ἐτῶν καὶ τὸν Γάστωνα τριῶν ἐτῶν. Ἡ κ. ντὲ Φονταινεβὰλ καὶ τὰ παιδιά της, μόλις ἄρχισαν ἡ ἐπιχειρήσεις, ἐγκατέλειψαν τὸ Παρίσι καὶ πῆγαν νὰ περιμένουν τὴν ἐξέλιξι τῶν γεγονότων στὸν πύργο τους.

Μὰ ἕνας μῆνας εἶχε περάσει καὶ κανένα γράμμα τοῦ ἀντισυνταγματάρχου δὲν εἶχε φτάσει στὴν οἰκογένειά του. Ἡ βαρώνη, ποὺ ἐλάτρευε τὸ σύζυγό της, ἦταν ἀπελπισμένη. Κάθε μέρα ἡ ἐφημερίδες ἀνήγγελαν καὶ νέες νίκες τῶν Γερμανῶν καὶ κανεὶς δὲν ἤξερε ποῦ βρισκόταν τὸ σύνταγμα τοῦ κ. ντὲ Φονταινεβάλ. Ἡ σύζυγός του ἀγνοοῦσε ἂν εἶχε σκοτωθῆ ἢ πληγωθῆ ἢ ἂν βρισκόταν αἰχμάλωτος σὲ κανένα φρούριο τῆς Γερμανίας. Τὸ μόνο ποὺ ἤξερε ἦταν ὅτι οἱ Πρῶσσοι προχωροῦσαν καθημερινῶς καὶ εἶχαν πλημμυρίσει ἤδη καὶ τὴν ἐπαρχία ποὺ βρισκόταν ὁ πύργος της.

Ὁ πατριωτισμὸς τῶν χωρικῶν εἶχε ξυπνήσει μπρὸς στὸ μεγάλο κίνδυνο καὶ ὅσοι δὲν εἶχαν πάει στὸν πόλεμο, γέροι καὶ παιδιὰ μαζύ, γιὰ ν' ἀντικρούσουν τὸν ἐχθρό, κατάρτιζαν λόχους ἐλευθέρων σκοπευτῶν.

Δυὸ ἀπὸ τοὺς λόχους αὐτοὺς βρισκόντουσαν πρὸ μερικῶν ἡμερῶν μέσ' στὸ χωριὸ τοῦ Φονταινεβάλ. Ἡ νεαρὰ πυργοδέσποινα τοὺς εἶχε παραχωρήσει μιὰ πελώρια ἀποθήκη της, ποὺ ἀπεῖχε εἴκοσι λεπτὰ περίπου ἀπὸ τὸν πύργο. Ἐκεῖ ἐστρατωνίζοντο τριακόσιοι περίπου ἄνδρες περιμένοντας τὴν ἐξέλιξι τῶν γεγονότων.

* * *

Ἕνα πρωΐ, καθὼς ἡ κ. ντὲ Φονταινεβὰλ περιπατοῦσε μελαγχολικὰ μέσα στὸ πάρκο της μὲ τὰ δυό της παιδιὰ καὶ τὸν πατέρα της, τὸ γηραιὸ κόμητα ντὲ Στερνιέρ, ποὺ εἶχε πάει νὰ περάση κοντά της τὶς κρίσιμες ἐκεῖνες ἡμέρες, ξαφνικὰ ἔφτασε τρέχοντας ἕνας ὅμιλος χωρικῶν, οἱ ὁποῖοι τοὺς ἀνήγγειλαν ὅτι μιὰ διμοιρία Πρώσσων ἱππέων διευθυνόταν πρὸς τὸ χωριό.

—Εἰδοποιεῖστε ἀμέσως τοὺς Ἐλευθέρους Σκοπευτὰς ποὺ βρίσκονται στὴν ἀποθήκη, ἐκεῖ κάτω, πίσω ἀπὸ τὸ πάρκο, εἶπε ὁ κόμης ντὲ Στερνιὲρ στοὺς χωρικούς. Ἐσύ, κόρη μου, ξαναγύρισε στὸν πύργο μαζὺ μὲ τὰ παιδιά, γιατὶ μπορεῖ νὰ γίνη καμμιὰ συμπλοκὴ στὰ περίχωρα.

Ἡ βαρώνη, τρομαγμένη πῆρε ἀμέσως τὸ μικρὸ Γάστωνα στὴν ἀγκαλιά της καὶ κρατῶντας τὸν Πέτρο μὲ τὸ χέρι ποὺ τῆς ἔμενε ἐλεύθερο, κίνησε γιὰ νὰ ἐπιστρέψη στὸν πύργο. Ὁ πατέρας της τὴν ἀκολούθησε.

Ἦσαν οἱ Ἐλεύθεροι Σκοπευταί...

Μὰ μόλις ἔφτασε μπρὸς σὲ μιὰ πηγή, ποὺ βρισκόταν μπρὸς στὴ μεγάλη καγκελλόπορτα, εἶδε ἔξαφνα νὰ παρουσιάζωνται μπροστά της δεκαπέντε Οὐλάνοι Γερμανοί, κατασκονισμένοι καὶ συντριμμένοι ἀπὸ κούρασι...

Ἐπὶ κεφαλῆς των βρισκόταν ἕνας ἀξιωματικός, ἕνας ψηλὸς καὶ ὡραῖος Τεύτων, μὲ ὤμους τετράγωνους, πολὺ ξανθὸς καὶ μὲ γαλάζια μάτια, μελαγχολικὰ καὶ γλυκά. Συνοδευόταν ἀπὸ ἕνα ὑπαξιωματικὸ πολὺ νέο, ἀγένειο ἀκόμα, σχεδὸν παιδί, κάποιο φοιτητὴ χωρὶς ἄλλο, ποὺ ὁ πόλεμος τὸν εἶχε ἁρπάξει ἀπὸ κάποιο Πανεπιστήμιο.

Βλέποντας τὴ μητέρα, τὰ δυὸ παιδιὰ καὶ τὸ γέρο, ὁ ἀξιωματικὸς διέταξε τὴ διμοιρία του νὰ σταθῆ. Ἔπειτα, κατεβαίνοντας ἀμέσως ἀπὸ τὸ ἄλογό του, προχώρησε μὲ σεβασμὸ πρὸς τὴ νέα γυναίκα, καί, χαιρετῶντας την στρατιωτικά, τῆς εἶπε μ' εὐγένεια σὲ ἄψογο γαλλική:

—Μὴ φοβᾶστε τίποτε, κυρία... Μὴ φοβᾶστε τίποτε οὔτε γιὰ τὸν ἑαυτό σας, οὔτε γιὰ τοὺς δικούς σας. Δὲν ἦλθα ἐδῶ γιὰ νὰ λεηλατήσω τὸ σπίτι σας. Οἱ ἄνδρες μου καὶ τἄλογά τους ἔχουν ἐξαντληθῆ ἀπὸ τὴν κούρασι μιᾶς μεγάλης πορείας καὶ πεθαίνουν τῆς δίψας. Βλέπω ἐκεῖ κάτω μιὰ πηγή... Σᾶς ζητῶ λοιπὸν τὴν ἄδεια ν' ἀναπαυθοῦν οἱ στρατιῶτες μου μερικὰ λεπτὰ κάτω ἀπ' αὐτὰ τὰ φυλλώματα καὶ νὰ τοὺς ἀφήσετε νὰ πιοῦν νερὸ ἀπὸ τὴν πηγή σας.

Ἡ βαρώνη, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ στιγμὴ δισταγμοῦ, ἀπάντησε:

—Κύριε, δὲν ἔχω κανένα δικαίωμα νὰ σᾶς ἀρνηθῶ ἕνα πρᾶγμα τόσο ἁπλό, τὸ ὁποῖο μάλιστα μὲ τόση εὐγένεια μοῦ ζητᾶτε... Ἐμπᾶτε λοιπὸν στὸ πάρκο καὶ ἂς πιοῦν ἀπὸ τὴν πηγὴ τόσο οἱ ἄνδρες σας, ὅσο καὶ τ' ἄλογά σας...

Συγχρόνως ὅμως, ἡ κυρία Φονταινεβάλ, ἔλεγε μέσα της: «Μέσα σὲ εἴκοσι λεπτά, οἱ Ἐλεύθεροι Σκοπευταί, εἰδοποιημένοι ἀπὸ τοὺς χωρικούς, θὰ φθάσουν... Θὰ γίνη ἴσως καμμιὰ συμπλοκὴ ἐδῶ καὶ τὰ παιδιά μου θὰ ἐκτεθοῦν στὶς σφαῖρες... Πρέπει νὰ γυρίσω στὸν πύργο...»

Ἐν τῷ μεταξύ, κατόπιν ἑνὸς σημείου τοῦ ἀξιωματικοῦ των, οἱ Οὐλάνοι εἶχαν ἀφιππεύσει. Ἕνας ὅμιλος, ἀπὸ στρατιῶτες καὶ ζῶα μαζύ, εἶχε σχηματισθῆ γύρω ἀπὸ τὴν πηγή. Καὶ ἐνῶ αὐτοὶ ἔπιναν, ἡ βαρώνη, ὁ πατέρας της καὶ τὰ παιδιὰ συνέχιζαν τὸ δρόμο τους πρὸς τὸν πύργο.

Ὁ Πρῶσσος ἀξιωματικὸς τοὺς ἐκύτταζε θλιβερὰ ν' ἀπομακρύνωνται, τοὺς ἐκύτταζε μὲ μελαγχολία καὶ πόνο.

Ἔξαφνα, ἕνα ἀπὸ τ' ἄλογα τῶν Οὐλάνων ἀγρίεψε καὶ ὁ μικρὸς Γάστων τρομαγμένος ἄρχισε νὰ κλαίη.

—Κυρία μου, εἶπε ὁ νέος ἀξιωματικὸς πλησιάζοντας τὴ βαρώνη, λυπᾶμαι πολὺ ποὺ ἡ παρουσία μας τρομάζει τὰ παιδιά σας... Μὰ ὁ πόλεμος εἶνε πολὺ σκληρὸ πρᾶγμα. Βλέποντάς σας, βλέποντας τὰ τρομαγμένα παιδιά σας, συλλογίζομαι τοὺς δικούς μου, ποὺ τοὺς ἔχω ἀφήσει στὴ Γερμανία, τὴ γυναίκα μου ποὺ σᾶς μοιάζει λίγο... Ἔχω δυὸ μῆνες τώρα ποὺ τοὺς ἔχω ἀφήσει καί, καθὼς τοὺς ἀναλογίζομαι, μοῦ ξεσχίζεται ἡ καρδιά.

Ἡ κ. ντὲ Φονταινεβὰλ στάθηκε συγκινημένη καὶ τοῦ ἀπάντησε:

—Ἄχ, ναί, κύριε, πολὺ σκληρὸ πρᾶγμα ὁ πόλεμος. Καὶ ὁ σύζυγός μου εἶνε ἀξιωματικὸς σὰν καὶ σᾶς κι' ἔχω ἕνα μῆνα νὰ λάβω γράμμα του... Ἴσως εἶνε πληγωμένος... ἴσως, ἀλλοίμονο, ἔχει σκοτωθῆ...

Καί, λέγοντας αὐτά, ξέσπασε σὲ λυγμούς, ἐνῶ συγχρόνως δυὸ δάκρυα κυλοῦσαν κι' ἀπὸ τὰ μάτια τοῦ Γερμανοῦ ἀξιωματικοῦ. Τότε ὁ κόμης ντὲ Στερνιέρ, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε πῆ ἀκόμα τίποτε, ρώτησε τὸ νέο ἀξιωματικό:

—Καὶ τώρα, κύριε, τί σκοπεύετε νὰ κάνετε; Θὰ ἐξακολουθήσετε τὸ δρόμο σας;

—Θεέ μου, ἀπάντησε ὁ Πρῶσσος ποὺ τὸν εἶχε τρυφεράνει ἡ σκηνὴ αὐτή, θὰ σᾶς μιλήσω μὲ εἰλικρίνεια. Βρίσκομαι ἐδῶ ὡς πρόσκοπος μὲ μερικοὺς ἄνδρες, σὲ ἀπόστασι πενῆντα χιλιομέτρων ἀπὸ τὸ Σῶμα μου. Δὲν ἔχω αὐτὴ τὴ στιγμὴ ἄλλη ἀποστολὴ παρὰ νὰ ἐξακριβώσω ἂν βρίσκωνται Ἐλεύθεροι Σκοπευταὶ στὰ περίχωρα. Ἂν τοὺς ἀνακαλύψω, ἂν μάθω ὅτι βρίσκονται κρυμμένοι σὲ κανένα χωριό, ἔχω διαταγὴ ὄχι μόνο νὰ μὴν τοὺς χτυπήσω, ἀλλὰ νὰ γυρίσω μὲ καλπασμὸ γιὰ νὰ εἰδοποιήσω τὸ Σῶμα μου.

Ἀκούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ κ. ντὲ Στερνιὲρ σκέφτηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ νὰ τοῦ πῆ: «Ἒ, λοιπόν, κύριε, γυρίστε πίσω γρήγορα!» Μά, ἀφοῦ σκέφτηκε λίγο, δάγκασε τὰ χείλη του καὶ δὲν ἀπάντησε τίποτε. Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ ἀξιωματικὸς μὲ φωνὴ πιὸ συγκινημένη καὶ πιὸ γλυκειὰ ἀκόμα ἔλεγε στὴ βαρώνη:

—Κυρία, τὸ βλέπετε, ἔχω κατασυγκινηθῆ κυττάζοντας τὰ παιδιά σας, ποὺ μοῦ θυμίζουν τὰ δικά μου.

Ἔφτασαν μπρὸς στὸν πύργο...

Ἕνα προαίσθημα θανάτου μοῦ σφίγγει σήμερα τὴν καρδιὰ περισσότερο ἀπὸ τὶς ἄλλες ἡμέρες... Διαρκῶς τὰ παιδιά μου συλλογίζομαι ἀπὸ τὸ πρωΐ. Ποτέ μου δὲν τὰ εἶχα συλλογισθῆ τόσο ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ πολέμου... Φανῆτε λοιπὸν συμπονετικὴ καὶ μεγαλόκαρδη, κυρία μου καὶ πέστε μου ἂν ὑπάρχουν Ἐλεύθεροι Σκοπευταὶ στὰ περίχωρα... Πέστε μου ἂν πρέπει νὰ φύγω...

Ἡ κ. ντὲ Φονταινεβὰλ ἔννοιωσε ἕνα σφίξιμο στὴν καρδιά της. Στὴν ἀρχὴ τὰ γυναικεῖα της αἰσθήματα πλημμύρισαν καὶ θέλησε νὰ φωνάξη: «Μάλιστα, κύριε, ὑπάρχουν καὶ σὲ ἕνα λεπτὸ θὰ βρίσκωνται ἐδῶ!» Μὰ ἔξαφνα μιὰ περίεργη ὀπτασία πέρασε ἀπὸ τὰ μάτια της... Εἶδε τὸ σύζυγό της σκοτωμένο σὲ κάποιο χαντάκι τῆς Λωρραίνης, τὰ αἰχμαλωτισμένα συντάγματα τῶν Γάλλων, τὶς ξεσκισμένες σημαῖες, τὴ Γαλλία νικημένη, ἐξευτελισμένη καὶ ἔξαφνα ἀνάκτησε τὴ γαλήνη της. Κύτταξε ψυχρὰ μέσ' στὰ μάτια τὸν Πρῶσσο καὶ τοῦ ἀπάντησε:

—Ὄχι, κύριε, δὲν ὑπάρχει κανεὶς Ἐλεύθερος Σκοπευτὴς στὴν περιφέρεια.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἐδίστασε μιὰ στιγμή, σὰν νὰ τὰ εἶχε χάσει. Ἔπειτα, σὰν νὰ ξύπνησαν πάλι μέσα του τὰ αἰσθήματα τῆς στρατιωτικῆς τιμῆς, εἶπε, ἀνορθωνόμενος ἀρρενωπός:

—Χαίρετε, κυρία... Φεύγω... Θὰ ἐξακολουθήσω τὸ δρόμο μου...

Ἡ βαρώνη, βλέποντάς τον νὰ ἀπομακρύνεται—αὐτὸ τὸν ξένο, αὐτὸ τὸν ἄγνωστο, αὐτὸ τὸν ἐχθρό, ὁ ὁποῖος ὅμως ἀγαποῦσε τόσο τὰ παιδιά του—ἔννοιωσε τὴν καρδιά της νὰ πλημμυρίζη ἀπὸ οἶκτο καὶ τοῦ φώναξε:

—Κύριε, σταθῆτε καὶ ἐλᾶτε νὰ φιλήσετε τὸν μικρό μου Γάστωνα, ἀφοῦ τὰ παιδιά μου σᾶς θυμίζουν τὰ δικά σας.

Καὶ ἡ κυρία Φονταινεβάλ, τρέμοντας καὶ γυρίζοντας ἀλλοῦ τὸ πρόσωπό της γιὰ νὰ κρύψη τὰ δάκρυά της, τοῦ ἔτεινε τὸ μικρὸ παιδί της γιὰ νὰ τὸ φιλήση.

Μιὰ θανάσιμη χλωμάδα εἶχε ἁπλωθῆ στὸ πρόσωπο τοῦ ἀξιωματικοῦ. Πλησίασε τὴ βαρώνη καί, φιλῶντας μὲ πάθος τὸ παιδί της, ψιθύρισε:

—Αὐτὴ τὴ στιγμὴ δὲν φιλάει ὁ ἀξιωματικὸς τὸ παιδί σας. Τὸ φιλάει ὁ πατέρας.

Ἔπειτα τὴν ἐρώτησε πάλι, μὲ ὕφος κουρασμένο καὶ συντετριμμένο:

—Λοιπόν, νὰ ἐξακολουθήσω τὸ δρόμο μου;

—Ναί, τοῦ ἀπάντησε ἡ βαρώνη σταθερά, δὲν ὑπάρχουν Ἐλεύθεροι Σκοπευταὶ στὰ περίχωρα...

* * *

Μετὰ ἕνα λεπτό, οἱ Γερμανοὶ εἶχαν ἀνέβει στ' ἄλογά τους καὶ ἐξακολούθησαν τὸ δρόμο τους. Ἕνα σύννεφο σκόνης τοὺς τύλιξε σὲ λίγο...

Μερικὰ λεπτὰ ἐπέρασαν.

Ἔξαφνα μιὰ τρομακτικὴ ἐκπυρσοκρότησις ἀκούστηκε μέσα στὴ σιωπὴ τοῦ δάσους. Ἦσαν οἱ Ἐλεύθεροι Σκοπευταί. Εἰδοποιημένοι ἀπὸ τοὺς χωρικούς, εἶχαν ἐνεδρεύσει τοὺς Πρώσσους καὶ τοὺς παραφύλαξαν.

Ὁ κ. ντὲ Στερνιὲρ καὶ ἡ κ. ντὲ Φονταινεβὰλ στάθηκαν παγωμένοι ἀπὸ τὸν τρόμο τους. Ἔπειτα, μέσα σ' ἕνα ἀνεμοστρόβιλο, φάνηκαν μερικοὶ Οὐλάνοι ποὺ ἔφευγαν καλπάζοντας.

Καθὼς ἐπέρασαν μπρὸς ἀπὸ τὸ μικρὸ ὅμιλο, ὁ ὑπαξιωματικὸς μὲ τὰ γυαλιὰ φώναξε στὴ βαρώνη:

—Ὁ λοχαγός μου κείτεται νεκρὸς ἐκεῖ κάτω, στὴ γωνία τοῦ πάρκου σας... Ἐσεῖς τὸν σκοτώσατε, κυρία!

Τότε ἡ νέα γυναῖκα τοῦ ἀπάντησε μὲ πατριωτισμὸ καὶ ἀπελπισία:

—Τὸν σκότωσα, γιατὶ εἶμαι Γαλλίδα...

LE COMTE EMERIC

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Ὁ θάνατος ἑνὸς γενναίου στρατιώτου. Πῶς ἐπέθανε τραγουδῶντας τὴ «Μασσαλιώτιδα». Ἡ ἀφήγησις τοῦ λοχαγοῦ του. Ὁ ἡρωϊκὸς Ζουάβος. Ὁ αὐτοχειροτόνητος νεκροθάπτης. Πῶς ἔθαψε τοὺς τρεῖς σκοτωμένους συναδέλφους του. Ὁ θαυμασμὸς τῶν Γερμανῶν. Ἡ αὐταπάρνησις ἑνὸς λοχίου κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Κάποιος Γάλλος ὑπολοχαγὸς διηγεῖτο ὡς ἑξῆς τὸ θάνατο ἑνὸς γενναίου στρατιώτου τοῦ κατὰ τὸν παγκόσμιο πόλεμο.

«—Ὅταν ἄρχισε ἡ μάχη, εἶδα δίπλα μου ἕνα ψηλὸ καὶ λυγνὸ παλληκάρι μὲ συμπαθητικὸ πρόσωπο ποὺ ὥρμησε κατὰ τοῦ ἐχθρικοῦ χαρακώματος, τραγουδῶντας μὲ δυνατὴ φωνὴ τὴ Μασσαλιώτιδα.

»Ἔξαφνα σταμάτησε μὲ μιᾶς τὸ τραγοῦδι του, ἔβγαλε μιὰ βραχνὴ φωνὴ κι' ἔπεσε κάτω, φέρνοντας τὰ χέρια στὸ στῆθος του. Ἀμέσως ἔτρεξα κοντά του γιὰ νὰ τὸν συνδράμω, μὰ ἐκεῖνος μοῦ εἶπε:

«—Προχωρεῖτε, κύριε ὑπολοχαγέ. Μὴ σᾶς νοιάζει γιὰ μένα. Τί σημαίνει κι' ἂν χαθῆ ἕνας ἄντρας;...

»Ὕστερ' ἀπ' αὐτὰ τὰ θαρραλέα λόγια, ἐξακολούθησα τὸ δρόμο μου βαδίζοντας πρὸς τὶς ἐχθρικὲς γραμμές. Πρὶν ἀπομακρυνθῶ ὅμως, ἐγύρισα ἀκόμα μιὰ φορὰ πίσω καὶ ἔρριξα μιὰ τελευταία ματιὰ στὸ πληγωμένο παλληκάρι.

»Τὸν εἶδα τότε νὰ σηκώνη τὰ χέρια του σὰν νἄθελε νὰ μὲ χαιρετίση καὶ τὸν ἄκουσα νὰ ἐξακολουθῆ νὰ τραγουδάη μὲ σβυσμένη πειὰ φωνὴ τὴ Μασσαλιώτιδα.

»Δὲν μποροῦσα ὅμως νὰ τὸν κυττάξω περισσότερο καί, σφουγγίζοντας ἕνα δάκρυ στὰ μάτια μου, ἔτρεξα νὰ φτάσω τοὺς ἄντρες μου. Σὲ λίγο ἐπιτεθήκαμε κατὰ τοῦ χαρακώματος τῶν Γερμανῶν κι' ὕστερα ἀπὸ ἕνα λυσσώδη ἀγῶνα τὸ ἐκυριεύσαμε.

»Ἀπὸ τότε ὅμως πολλὲς φορὲς μοῦ ξανᾶρθε στὸ νοῦ τὸ γενναῖο ἐκεῖνο παλληκάρι ποὺ ξεψύχησε στὸ πεδίο τῆς τιμῆς τραγουδῶντας τὴ Μασσαλιώτιδα. Τὸ μόνο ποὺ ἔμαθα γι' αὐτὸν εἶνε ὅτι τὸν ἔλεγαν Ἀντρέα...»

* * *

Οἱ Ζουάβοι εἶχαν καταλάβει ἕνα χαράκωμα σὲ ἀπόστασι μόλις 250 μέτρων ἀπὸ τὰ Γερμανικὰ καὶ εἶχαν χωθῆ μέσα σ' αὐτό. Κάποιος ὅμως ἐπ' αὐτοὺς θυμήθηκε ὅτι κατὰ τὴν ἔφοδο τῆς περασμένης ἡμέρας εἶχαν πέσει νεκροὶ ἐκεῖ κοντὰ τρεῖς σύντροφοί του καὶ τοῦ κατέβηκε ἡ ἰδέα νὰ πάη νὰ τοὺς θάψη. Οἱ συνάδελφοί του ἔβαλαν ὅλα τὰ δυνατά τους νὰ τὸν ἀποτρέψουν ἀπὸ τὸ ἐπικίνδυνο αὐτὸ ἔργο, ἀλλ' ἐκεῖνος ἔμεινε ἀμετάπειστος.

Πῆρε λοιπὸν μαζύ του ἕνα φτυάρι καὶ μερικὰ τοῦβλα καὶ σχηματίζοντας μ' αὐτὰ ἕνα εἶδος προχώματος στὸ στῆθος του, βγῆκε ἀπὸ τὸ χαράκωμα καὶ προχώρησε συρόμενος ἀπάνω στὸ ἔδαφος.

Ὅταν ἔφτασε κοντὰ στὸν πρῶτο νεκρό, τὸν ἐσκέπασε βιαστικὰ μὲ λίγο χῶμα καὶ προχώρησε πρὸς τὸν δεύτερο, κάτω ἀπὸ τοὺς συνεχεῖς πυροβολισμοὺς τῶν Γερμανῶν. Τὸν ἔθαψε κι' αὐτὸν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο καὶ κοντοστάθηκε.

Βρισκόταν σ' ἀπόστασι 100 μέτρων ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸ χαράκωμα καὶ τὰ τοῦβλα του εἶχαν καταστραφῆ ἀπὸ τὶς σφαῖρες. Οἱ Γερμανοὶ ὅμως βλέποντας τὸν πρωτοφανῆ αὐτὸν ἡρωϊσμό, κατελήφθησαν ἀπὸ θαυμασμὸ καὶ ἀραίωσαν σιγὰ-σιγὰ τοὺς πυροβολισμούς.

Τότε ὁ αὐτοχειροτόνητος νεκροθάφτης σηκώθηκε ὄρθιος καὶ μὲ τὸ φτυάρι στὸν ὦμο βάδισε, ἀτάραχος καὶ ἄοπλος, πρὸς τὸν τρίτο νεκρό. Γι' αὐτὸν ὅμως ἄνοιξε ἕνα βαθὺ λάκκο καὶ τὸν ἔβαλε μέσα, χωρὶς οὔτ' ἕνας πυροβολισμὸς νὰ ταράξη τὴ σιγή.

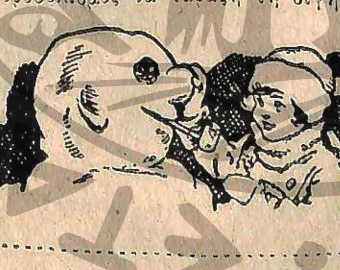

Ἅμα τελείωσε, σφούγγισε τὸ μέτωπό του καί, μὲ τὸ στῆθος πάντα προτεταμένο στοὺς Γερμανούς, ἔσκυψε, μάζεψε μερικὰ ξύλα, σχημάτισε ἕναν πρόχειρο Σταυρὸ καὶ τὸν ἔστησε ἀπάνω στὸν τάφο.

Ὕστερα ξανασηκώθηκε, στάθηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ διστακτικὸς κι' ἀφοῦ χαιρέτισε τοὺς καταπλήκτους ἀντιπάλους του στρατιωτικά, γύρισε στὸ χαράκωμα, χωρὶς νὰ λυγίση καθόλου τὸ κορμί του.

* * *

Ὁ ἥρως τοῦ ἀνδραγαθήματος ποὺ θὰ διηγηθοῦμε ἦταν ἕνας ἁπλοῦς λοχίας τοῦ πεζικοῦ, ὀνόματι Ζακομπίνι, ἕνα παλληκάρι μὲ ἀτρόμητη καρδιά.

Ἐκείνη τὴ νύχτα βρισκόταν στὶς προφυλακὲς μαζὺ μὲ δεκαπέντε ἄνδρες, ὅταν ἔξαφνα διέκρινε μερικὲς σκιὲς νὰ πλησιάζουν πρὸς τὸ μέρος των. Μὴ θέλοντας ὅμως νὰ ἐκθέση σὲ κίνδυνο τοὺς συντρόφους του, ὁ γενναῖος λοχίας προχώρησε μόνος του καὶ ἔτσι σὲ λίγο ἔπεσε στὰ χέρια τῶν Γερμανῶν, οἱ ὁποῖοι ἀμέσως τὸν ἀφώπλισαν.

Συννοόνως τὸν ἐπλησίασε ὁ ἐπὶ κεφαλῆς ἀξιωματικὸς καὶ τὸν ἀπείλησε ὅτι θὰ τὸν σκοτώση ἂν ἀνοίξη τὸ στόμα του... Ἐκεῖνος ὅμως, μὲ μιὰ μοναδικὴ περιφρόνησι πρὸς τὸ θάνατο, γύρισε πρὸς τοὺς συντρόφους του καὶ τοὺς φώναξε δυνατά:

—Πῦρ! Εἶνε Γερμανοί!...

Τὴν ἴδια στιγμὴ μιὰ δυνατὴ ὁμοβροντία ἀκούστηκε κι' ὁ Γερμανὸς ἀξιωματικὸς μὲ μερικοὺς ἄλλους σκοτώθηκαν.

Ὁ Γάλλος λοχίας, ὁ ὁποῖος εἶχε φροντίσει νὰ πέση ἀμέσως καταγῆς, κατώρθωσε νὰ διαφύγη καὶ νὰ ἐπιστρέψη σῶος στὴ θέσι του.

Ο ΠΑΠΑΣ ΚΑΙ Τ' ΑΝΗΨΙΔΙΑ ΤΟΥ

Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ πεθάνη ὁ Πάπας τῆς Ρώμης Ἀλέξανδρος ὁ Η', ἐκάλεσε γύρω ἀπ' τὸ κρεββάτι του τοὺς ἀνεψιούς του καὶ τοὺς ἐμοίρασε ὅλα τὰ χρήματα ποὺ εἶχε μαζέψει κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀρχῆς του.

Ὅταν τὸ ἔμαθε αὐτὸ κάποιος πνευματώδης καρδινάλιος, βασιζόμενος στὸ δόγμα ὅτι ὁ Πάπας εἶνε πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας, εἶπε τὸ ἑξῆς χαριέστατο:

—Ἡ Ἐκκλησία θὰ προτιμοῦσε σ' αὐτὴ τὴν περίστασι νἆταν ἀνεψιὰ καὶ ὄχι κόρη τοῦ Πάπα...

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΜΕΛΑΜΠΟΥΣ, Ο ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ ΚΑΙ ΜΑΝΤΙΣ

Ἕνας περίφημος γιατρὸς τῆς ἀρχαιότητος. Τὰ κατορθώματα τοῦ Μελάμποδος. Ἡ κόρες τοῦ Προίτου. Ἡ τρεῖς μανιακὲς βασιλοποῦλες. Μιὰ περίεργη ἐπιδημία ψυχοπαθείας. Ἡ καταδίωξις τῶν παραφρόνων γυναικῶν στὰ βουνά. Πῶς τὶς θεράπευσε ὁ Μελάμπους. Ἡ μαντική του δύναμις. Στὴ φυλακὴ τοῦ Ἰφίκλου. Ὁ γάμος τοῦ Μελάμποδος κτ.λ. κ.τ.λ.

Ὅλοι θεωροῦμε τὸν Ἀσκληπιὸ ὡς τὸ μεγαλείτερο καὶ ἀρχαιότερο γιατρὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων. Μὰ ἡ μυθολογία μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ἑκατὸν πενῆντα χρόνια πρὶν ἀπ' αὐτὸν καὶ διακόσια ὁλόκληρα χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸν Τρωϊκὸ πόλεμο, ἤκμασε στὴν Ἑλλάδα ἕνας ἄλλος διάσημος γιατρὸς καὶ ψυχοθεραπευτής, ὁ ὁποῖος λεγόταν Μελάμπους ὁ Ἀμυθάωνος. Ὁ προϊστορικὸς αὐτὸς γιατρὸς φαίνεται πὼς ὄχι μόνο ἐξαιρετικὴ γιὰ τὴν ἐποχή του σοφία εἶχε καὶ γιάτρευε πολλὲς δύσκολες ἀρρώστειες, ἀλλὰ ἦταν καὶ προικισμένος μὲ σημαντικὰ μαντικὰ χαρίσματα. Τοὺς ἐπιστημονικοὺς λοιπὸν ἄθλους τοῦ Μελάμποδος θὰ σᾶς διηγηθοῦμε σήμερα, γιατὶ εἶνε ἀρκετὰ περίεργοι καὶ παρουσιάζουν ἐξαιρετικὸ ἐνδιαφέρον.

Στὴν ἐποχὴ τοῦ Μελάμποδος, βασιλεὺς τοῦ Ἄργους ἦταν ὁ Προῖτος, ὁ ὁποῖος εἶχε τρεῖς θυγατέρες, τὴ Λυσίππη, τὴν Ἰφινόη καὶ τὴν Ἰφιάνασσα. Ὅπως ὅμως ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος, ἡ τρεῖς αὐτὲς βασιλοποῦλες δὲν ἦσαν καθόλου φρόνιμες, καί, μιὰ μέρα, περιέπαιξαν τὸ ξύλινο ἄγαλμα τῆς θεᾶς Ἥρας. Ἡ θεὰ θύμωσε πολὺ γι' αὐτὸ καὶ τὶς τιμώρησε πολὺ αὐστηρά. Ὅταν δηλαδὴ ἦρθαν σὲ ἡλικία γιὰ νὰ παντρευτοῦν, τὶς κατέλαβε μιὰ τρομερὴ μανία καὶ φανταζόντουσαν ὅτι εἶχαν γίνει ξαφνικὰ ἀγελάδες, ποὺ ἤθελαν νὰ τὶς ζέψουν στὸ ἀλέτρι!

Μισόγυμνες ἡ κόρες τοῦ Προίτου καὶ μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο πρὸς τὰ κάτω, σὰν νὰ ἤθελαν νὰ χτυπήσουν μὲ τὰ κέρατά τους τοὺς διαβάτες, ἄρχισαν νὰ περιτρέχουν τὰ βουνὰ καὶ τοὺς κάμπους τῆς Ἀρκαδίας. Ἕνας σύγχρονος Εὐρωπαῖος ψυχίατρος, ὁ ὁποῖος μελέτησε τὰ συμπτώματα αὐτά, κατέληξε στὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ τρεῖς βασιλοποῦλες εἶχαν προσβληθῆ ἀπὸ μιὰ ὀξεία ὑστερικὴ κρίσι, μὰ αὐτὸ δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει. Τὸ βέβαιο εἶνε ὅτι ἡ ἀρρώστεια τους γρήγορα μεταδόθηκε καὶ σὲ πολλὲς ἄλλες γυναῖκες τοῦ Ἄργους, ἡ ὁποῖες καὶ ἀκολούθησαν τὸ παράδειγμά τους.

Τότε ὁ Προῖτος ἔστειλε καὶ φώναξε τὸν Μελάμποδα, γιὰ τὸν ὁποῖον εἶχε ἀκούσει νὰ διηγοῦνται θαυμάσια πράγματα. Ὁ Μελάμπους ὅμως, ὁ ὁποῖος συνήθιζε, φαίνεται, νὰ πουλᾶ πολὺ ἀκριβὰ τὶς ἐπιστημονικές του ἐκδουλεύσεις, ζήτησε ἀπὸ τὸν βασιλέα τοῦ Ἄργους τὸ ἕνα τρίτο τοῦ βασιλείου του ὡς ἀμοιβὴ σὲ περίπτωσι ποὺ θὰ θεράπευε τὶς κόρες του. Ὁ Προῖτος θεώρησε ὑπερβολικὴ αὐτὴ τὴν ἀξίωσι καὶ δὲν δέχτηκε. Ἐπειδὴ ὅμως, ἔπειτ' ἀπὸ λίγον καιρό, ἡ κατάστασις τῶν θυγατέρων του καὶ τῶν ἄλλων γυναικῶν τοῦ Ἄργους χειροτέρευε, ὁ ἄμοιρος Προῖτος ἀναγκάστηκε νὰ φωνάξῃ πάλι τὸν Μελάμποδα, στὸν ὁποῖο εἶπε ὅτι ἦταν πρόθυμος νὰ τοῦ δώσῃ τὸ ἕνα τρίτο τοῦ βασιλείου του, ἂν κατώρθωνε νὰ σταματήσῃ αὐτὸ τὸ κακό.

Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως ὁ Μελάμπους ζήτησε ὄχι μόνο τὸ ἕνα τρίτο τοῦ βασιλείου γιὰ τὸν ἑαυτό του, μὰ καὶ ἕνα ἄλλο τρίτο ἀκόμα γιὰ τὸν ἀδελφό του τὸ Βιάντα. Ὁ Προῖτος ἀναγκάστηκε νὰ ὑποχωρήσῃ κι' ἔτσι ὁ Μελάμπους ἄρχισε τὴ θεραπεία μὲ τὸν ἑξῆς τρόπο, ὅπως διηγεῖται ὁ ἱστορικὸς Ἀπολλόδωρος.

Πῆρε μιὰ μέρα μαζύ του τοὺς πιὸ γεροὺς κι' εὐρώστους νέους τοῦ Ἄργους καὶ ἄρχισε νὰ καταδιώκῃ τὶς ἄρρωστες βασιλοποῦλες καὶ τὶς ἄλλες ὁμοιοπαθεῖς τους ἐπάνω στὰ βουνά. Ἡ καταδίωξις ἦταν ἀγρία καὶ μεγάλη καὶ κράτησε ὥς τὴ Σικυῶνα. Ἔφερε ὅμως ἀρκετὰ καλὰ ἀποτελέσματα. Πρώτη ἀπ' ὅλες συνῆλθε ἡ μεγαλείτερη ἀδελφή, ἡ Λυσίππη, κι' ἔπειτα συνῆλθαν καὶ ὅλες ἡ ἄλλες. Ὁ Μελάμπους τὶς πῆρε τότε καὶ τὶς πῆγε στὰ θερμὰ λουτρὰ τοῦ Ἀνίγρου ποταμοῦ καὶ ἐκεῖ τὶς ἔλουσε. Ὁ ποταμὸς αὐτὸς φημιζότανε γιὰ τὶς θεραπευτικές του ἰδιότητες, ὅπως δὲ ἀναφέρει ὁ Στράβων, δὲν μποροῦσαν νὰ ζοῦν μέσα σ' αὐτὸν ψάρια, γιατὶ τὰ νερά του βρωμοῦσαν, ἀπὸ τότε ποὺ ἡ Ἀνιγριάδες νύμφαι εἶχαν πλύνει ἐκεῖ τὸ δηλητήριο τῶν βελῶν τους.

Ἔτσι ὁ Μελάμπους ἐπέτυχε νὰ θεραπεύσῃ τὶς ἄρρωστες. Οἱ σημερινοὶ ἐπιστήμονες ἀγωνίζονται νὰ καταλάβουν ποιὸ μυστικὸ κρύβει αὐτὸ τὸ εἶδος τῆς θεραπείας. Μὰ ὁ παμπάλαιος αὐτὸς συνάδελφός τους, γιὰ νὰ ἀποδείξῃ στὸν Προῖτο πόσο τελεία ἦταν ἡ θεραπευτική του μέθοδος, πῆρε ὁ ἴδιος γυναῖκα του τὴν Ἰφιάνασσα κι' ἔδωσε στὸν ἀδελφό του Βιάντα τὴ Λυσίππη.

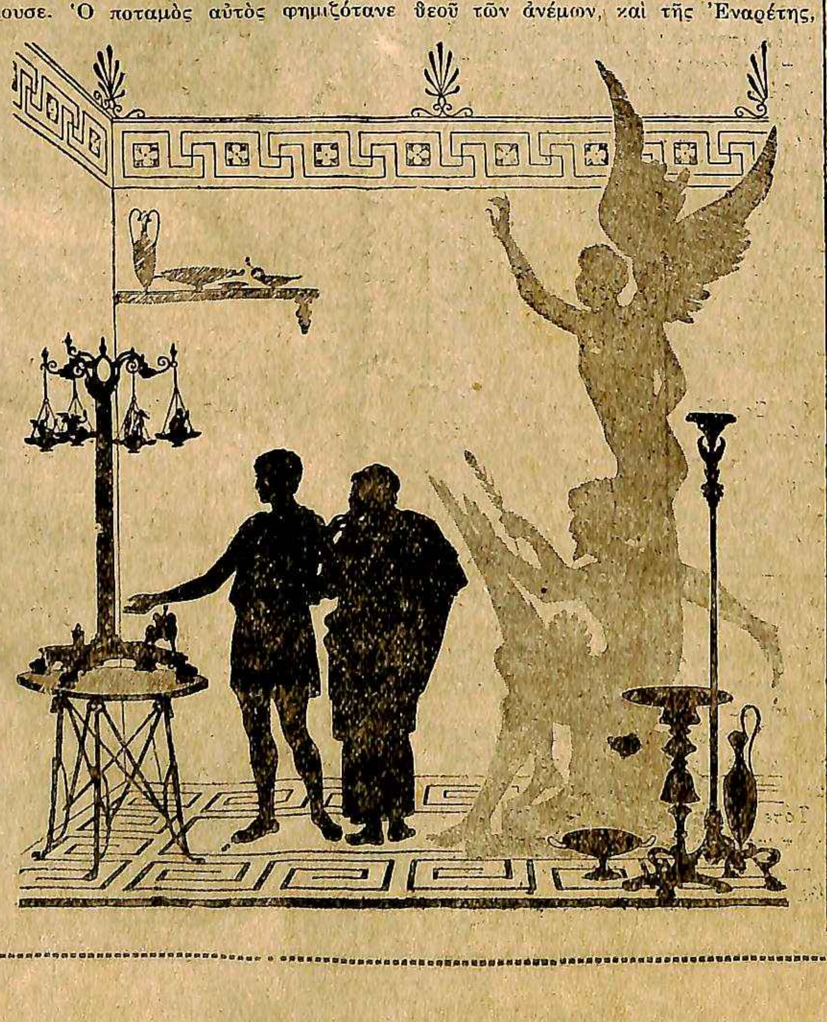

* * *

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἱστορικοὶ ἀναφέρουν πολλοὺς ἄλλους ἐπιστημονικοὺς ἄθλους τοῦ Μελάμποδος. Ἔτσι π. χ. εἶχε θεραπεύσει καὶ τὶς γυναῖκες τῆς Μεσσηνίας, τὶς ὁποῖες εἶχε κάνει μανιακὲς ὁ Διόνυσος. Φαίνεται δὲ ὅτι ἡ μανιακὲς κρίσεις ἦσαν πολὺ συχνὲς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἂν κρίνουμε ἀπὸ τὰ παρακάτω.

Ὁ Ἀθάμας, υἱὸς τοῦ Αἰόλου, τοῦ θεοῦ τῶν ἀνέμων, καὶ τῆς Ἐναρέτης, καὶ βασιλεὺς τοῦ Ὀρχομενοῦ, εἶχε παντρευτῆ, σύμφωνα μὲ τὴν προσταγὴ τῆς Ἥρας, τὴ Νεφέλη, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀπέκτησε τὸ Φρῖξο καὶ τὴν Ἕλλη. Ἀγαποῦσε ὅμως κρυφὰ τὴν Ἰνώ, τὴν κόρη τοῦ Κάδμου, ἀπὸ τὴν ὁποία ἀπέκτησε ἄλλα δυὸ παιδιά, τὸ Λέαρχο καὶ τὸν Μελικέρτη. Ἡ Ἥρα ὅμως τὸν τιμώρησε γι' αὐτὸ πολὺ σκληρά. Ὁ Ἀθάμας κατελήφθη μιὰ μέρα ἀπὸ μανία καὶ ἀπὸ παραλήρημα. Ἄρχισε νὰ νομίζῃ πὼς τὰ ἀνάκτορά του ἤτανε δάσος καὶ πὼς ἡ οἰκογένειά του καὶ οἱ αὐλικοί του ἦσαν ἄγρια θηρία, ποὺ τὸν κατεδίωκαν γιὰ νὰ τὸν κατασπαράξουν!

Ἐπάνω σὲ μιὰ κρίσι του, ὁ Ἀθάμας σκότωσε τὸ γυιό του τὸ Λέαρχο. Τότε ἡ Ἰνὼ καὶ ὁ Μελικέρτης ἔπεσαν στὴ θάλασσα γιὰ νὰ γλυτώσουν καὶ ἡ Ἥρα ὄχι μόνον τοὺς ἔσωσε, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἔκανε θαλασσίους θεούς! Ὡστόσο, ὁ Μελάμπους κατώρθωσε τότε, ἂν καὶ ἀργά, νὰ θεραπεύσῃ τὸν Ἀθάμαντα.

Ἐπίσης ὁ Μελάμπους γιάτρεψε καὶ τὴν Ἀντιόπη, τὴ θυγατέρα τοῦ ποταμίου θεοῦ Ἀσωποῦ. Ἡ Ἀντιόπη, ὅπως ἀναφέρει ἡ μυθολογία, εἶχε ἀποκτήσει ἀπὸ τὸν Δία δυὸ δίδυμα παιδιά, τὸν Ἀμφίωνα καὶ τὸν Ζῆθο. Ἔξαφνα ὅμως, μιὰ μέρα, κατελήφθη ἀπὸ μανία κι' ἄρχισε νὰ διατρέχῃ τὴν Ἑλλάδα μὲ παράδοξες διαθέσεις. Φαίνεται ὅτι τὸ κακὸ αὐτὸ τῆς τὄστειλε ἡ Ἥρα, ἡ γυναῖκα τοῦ Διός, ἀπὸ τὴ ζήλεια της. Εὐτυχῶς ὅμως ὅτι τὴν συνήντησε, ἔπειτα ἀπὸ λίγον καιρό, ὁ Μελάμπους, ὁ ὁποῖος καὶ τὴν ἔκανε καλά.

* * *

Ὅπως εἴπαμε, ὁ Μελάμπους δὲν ἦταν μονάχα γιατρὸς καὶ ψυχοθεραπευτής, μὰ καὶ μάντις σπουδαῖος. Ὁ Εὐριπίδης ἀναφέρει σὲ μιὰ τραγωδία του πῶς ὁ Μελάμπους ἀπέκτησε αὐτὲς τὶς μαντικὲς ἱκανότητές του. Κάποτε, λέγει, τὴν ὥρα ποὺ κοιμότανε, τὸν ἐπλησίασαν μερικὰ ἱερὰ φείδια. Τὰ φείδια αὐτὰ τοῦ καθάρισαν τὰ αὐτιά του, κι' ἔται μποροῦσε ἀπὸ τότε νὰ καταλαβαίνῃ τὶς φωνὲς τῶν πουλιῶν καὶ νὰ προλέγῃ ἐκεῖνα ποὺ ἐπρόκειτο νὰ συμβοῦν στὸ μέλλον!

Θὰ ἀναφέρουμε ἐδῶ μερικὰ ἀνέκδοτά του, ποὺ φανερώνουν τὶς ἱκανότητές του αὐτές. Ὁ Βιάντας, ὁ ἀδελφός του, πρὶν πάρῃ, ὅπως εἴδαμε, γυναῖκα του τὴ Λυσίππη, τὴν κόρη τοῦ Προίτου, ἀγαποῦσε τὴν Πηρώ, τὴ θυγατέρα τοῦ Νηλέως. Ὁ Νηλεὺς ὅμως εἶχε κάνει ὅρκο πὼς θὰ ἔδινε τὴν κόρη του μονάχα σ' ἐκεῖνον ποὺ θὰ τοῦ ἔφερνε ἀπὸ τὴ Δολάκη τῆς Θεσσαλίας τὰ βώδια τοῦ Ἰφίκλου, τὰ ὁποῖα φύλαγε ἕνα ἄγρυπνο σκυλί.

Τότε ὁ Μελάμπους ἀνέλαβε νὰ βοηθήσῃ τὸν ἀδελφό του. Ὅπως ὅμως ἀναφέρει ὁ Ἀπολλόδωρος, ὁ Ἴφικλος τὸν ἔπιασε καὶ τὸν ἔκλεισε μέσα σὲ μιὰ φυλακή. Ὡστόσο ὁ Μελάμπους πρόβλεψε μιὰ μέρα ὅτι ἡ φυλακὴ δὲν ἦταν στερεὰ καὶ θὰ ἔπεφτε, γι' αὐτὸ καὶ παρακάλεσε τὸν Ἴφικλο νὰ τὸν μεταφέρῃ σὲ μιὰ ἄλλη φυλακή, στερεώτερη. Ὁ Ἴφικλος ἄκουσε τὴν παράκλησί του καί, πράγματι, μόλις ἔβγαλαν ἀπ' ἐκεῖ τὸν Μελάμποδα, ἡ φυλακὴ ἔπεσε!

Ὁ Ἴφικλος ἀνεγνώρισε τότε τὸ μαντικὸ δῶρο τοῦ Μελάμποδος καὶ ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἀφήσῃ ἐλεύθερο. Προτήτερα ὅμως τὸν φώναξε καὶ τοῦ εἶπε πὼς θὰ τοῦ ἔδινε ἀκόμη καὶ τὰ βώδια του, ποὺ τὰ ἤθελε γιὰ τὸν ἀδελφό του, ἂν τὸν βοηθοῦσε ν' ἀποκτήσῃ παιδί, γιατὶ ἦταν ἄτεκνος.. Ὁ Μελάμπους δέχτηκε καὶ θεράπευσε πράγματι τὸν Ἴφικλο ὡς ἑξῆς:

Σύμφωνα μὲ τὴ μυθολογία, ὁ πατέρας τοῦ Ἰφίκλου ἔσφαζε κάποτε κριάρια. Ὅταν τελείωσε, ἔμπηξε τὸ μαχαῖρι του στὸν κορμὸ ἑνὸς δένδρου καὶ ἐκεῖ τὸ ξέχασε, ἔτσι ποὺ ἡ φλοῦδα τοῦ δένδρου σιγὰ - σιγὰ τὸ σκέπασε ὁλότελα. Ὁ Μελάμπους ὅμως τὸ ἀνακάλυψε αὐτὸ τὸ μαχαῖρι μὲ τὴ μαντική του δύναμι καὶ συμβούλευσε τὸν Ἴφικλο νὰ πιῇ τὴ σκουριά του ἐπὶ δέκα μέρες. Πράγματι, ἡ θεραπεία αὐτὴ ἐπέτυχε καὶ ὁ Ἴφικλος ἀπέκτησε ἕνα γυιό, τὸν Ποδάρκη, ὁ ὁποῖος πῆρε καὶ μέρος στὸν Τρωϊκὸ πόλεμο.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ ἐπιστημονικὰ κατορθώματά του, οἱ σύγχρονοί του ἀπένειμαν στὸ Μελάμποδα θεϊκὲς τιμές. Στὴ Μεγαρίδα μάλιστα, ὅπως ἀναφέρει ὁ Παυσανίας, ὑπῆρχε καὶ ναὸς στὸ ὄνομά του, ὅπου γινόνταν καὶ θυσίες πρὸς τιμήν του.

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

«ΑΠΟ ΤΑ ΘΛΙΒΕΡΑ ΣΟΝΕΤΤΑ»

(Τοῦ Angelier)

Ἔτσι θὰ ζοῦμε: Πάντα χωρισμένοι.
Θὰ κράζωνται ἡ ψυχὲς καὶ τὰ κορμιά,
χωρὶς ποτὲ νὰ σμίξουμε σὲ μιὰ
ζωὴ θεόσταλτη κι' εὐλογημένη.

Κι' ὅταν τὸ Τέλος, ποὺ ὅλους μᾶς (προσμένει,
φτάσῃ γιὰ μᾶς — στερνή μας πιθυ- (μιά—,
θὰ κατεβῇς στὴν ἄλαλη ἐρημιὰ
χώρια, μακρυὰ ἀπὸ μένανε θαμμένη.

Καθένα σὲ μιὰ πλάκα χωριστὴ
θὰ χαραχτοῦν στὰ ξένα μνήματά μας
τὰ ὀνόματα, τ' ἄτυχα ὀνόματά μας.

Κι' ἡ φλόγα τῆς ἀγάπης μας σβυστὴ
μιὰ σπίθα δὲ θ' ἀφήσῃ γιὰ σημάδι
μέσ' στοῦ χαμοῦ τὸ ἀπέραντο σκοτάδι.

Μετάφρ. Γ. ΔΡΟΣΙΝΗ

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ** εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικά, ἐφημερίδας, βιβλία καὶ βιβλιοθήκας. Γράψατέ μας: **Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Δέκα 7, Ἀθήνας.

ΕΚΛΕΚΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Δυὸ χαρακτηριστικὲς διαταγές. Ἡ συντομωτέρα διαθήκη. Οἱ δώδεκα πολεμισταὶ καὶ ὁ πατέρας τους. Ἡ στρατιωτικὴ τιμὴ στὸ Ἐνεχυροδανειστήριο. Τὸ πνεῦμα ἑνὸς μεθύσου. Πῶς τὸ κρασὶ εἶνε ἡ πηγὴ ὅλων τῶν ἀγαθῶν! Ὁ πρίγκηψ κι' ὁ ὑπασπιστής του. Πῶς ὁ Βάλπιλ ἐπέτυχε τὴν ψήφισι ἑνὸς νόμου. Τὸ κόλπο τοῦ ἀρχιεπισκόπου τοῦ Λονδίνου. Πῶς τὴν ἔπαθαν οἱ ἄλλοι ἐπίσκοποι.

Ὁ Φρειδερῖκος 2ος τῆς Πρωσσίας ἔστειλε μιὰ μέρα σ' ἕνα στρατηγό του τὴν ἀκόλουθη χαρακτηριστικὴ ἐπιστολή:

*«Ἀγαπητέ μου στρατηγέ, ἂν οἱ Αὐστριακοί, ὅπως ἔμαθα, ἀποπειραθοῦν νὰ περάσουν ἀπὸ τὰ ἐδάφη τῆς χώρας μου, εἰδοποίησέ τους ὅτι ἔκαναν λάθος στὸ δρόμο! Ἂν θελήσουν νὰ φέρουν ἀντίρρησι, σύλλαβέ τους αἰχμαλώτους. **Καὶ** ἂν ἀποπειραθοῦν νὰ ἀμυνθοῦν, σκότωσέ τους!...».*

Ἐξ ἴσου λακωνικὲς ἦσαν καὶ ἡ διαταγὲς τοῦ περιφήμου στρατάρχου Μαυρικίου τῆς Σαξωνίας. Ὅταν ὁ μαρκήσιος ντὲ Κουρβιγιὸν τοῦ ἀνήγγειλε ὅτι 4000 Κροάται ἐπρόκειτο νὰ ἐπιτεθοῦν ἐναντίον τοῦ ἐξ 600 ἀνδρῶν ἀποσπάσματός του καὶ τοῦ ζήτησε ὁδηγίες περὶ τοῦ πρακτέου, ὁ στρατάρχης τοῦ ἀπάντησε ὡς ἑξῆς:

«Σύναψε μάχη! Κράτησέ τους κι' ἔφτασα!».

* * *

Ἡ λακωνικώτερη καὶ... χιουμοριστικώτερη συγχρόνως διαθήκη τοῦ κόσμου ἦταν ἀσφαλῶς ἐκείνη τὴν ὁποίαν ἄφησε κάποιος Γάλλος κτηματίας καὶ ἡ ὁποία ἔγραφε μόνον τὰ ἑξῆς:

«Δὲν ἔχω τίποτε, χρωστῶ παντοῦ, τὰ... ὑπόλοιπα τὰ χαρίζω στοὺς φτωχούς!».

* * *

Κάποιος Γάλλος ἀπὸ τὴν Προβηγκία εἶχε δώδεκα γυιούς, οἱ ὁποῖοι ὑπηρετοῦσαν ὅλοι στὸ στρατὸ τοῦ Ναπολέοντος. Κάποτε ἐπῆραν κανονικὴ ἄδεια κι' οἱ δώδεκα καὶ πῆγαν νὰ ἐπισκεφθοῦν τὸν πατέρα τους. Φαντάζεσθε ὅμως τὴ θλίψι τους ὅταν τὸν βρῆκαν ἄρρωστο καὶ κατάκειτο, νὰ στερῆται καὶ αὐτοῦ τοῦ ψωμιοῦ του ἀκόμη.

— Πῶς! τοῦ εἶπε ὁ μεγαλείτερος βλέποντάς τον. Βρίσκεσαι σὲ τέτοια χάλια, ἐσύ, ὁ ὁποῖος ἐπρόσφερες δώδεκα ὑπερασπιστὰς στὴν πατρίδα!

— Εἶνε τρομερό!... ἐπρόσθεσε ὁ δεύτερος. Καί, ἀλλοίμονο, δὲν μποροῦμε οὔτε κι' ἐμεῖς νὰ τὸν βοηθήσουμε...

— Μὰ τί διάβολο! ξανάπε ὁ πρῶτος. Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν κανένα ἐνεχυροδανειστήριο ἐδῶ;...

— Πῶς! Ὑπάρχει... Δὲν δανείζει ὅμως παρὰ ὅταν τοῦ καταθέσουν κάτι γιὰ ἐνέχυρο... Κι' ἐμεῖς δὲν ἔχουμε τίποτε...

— Τί λές... Μήπως δὲν ἔχουμε τὴ στρατιωτική μας τιμή;... Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μᾶς τὴν ἀμφισβητήσῃ...

Οἱ δώδεκα στρατιῶτες ἐπῆγαν τότε στὸ ἐνεχυροδανειστήριο κι' ἐζήτησαν νὰ τοὺς δοθοῦν 50 λίρες, ἔναντι τῶν ὁποίων θὰ ἄφηναν ὡς ἐνέχυρο τὴν... τιμή τους...

Ὁ ἱστορικὸς ντὲ Σαὶντ - Ἰλαίρ, ὁ ὁποῖος ἀναφέρει τὸ ἀνέκδοτο αὐτό, προσθέτει ὅτι ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐνεχυροδανειστηρίου, ὅταν ἄκουσε τὴν πρότασί τους, τόσο ἐθαύμασε γιὰ τὴν ἀγάπη τους πρὸς τὸ γέρο πατέρα τους, ὥστε τοὺς παρέδωσε ἀμέσως τὸ ποσὸν ποὺ τοῦ ζητοῦσαν, χωρὶς νὰ δεχθῇ καμμιὰ ἐγγύησι.

* * *

Κάποιος παπᾶς ἔλεγε κάποτε σ' ἕναν κρασοπατέρα ὅτι μὲ τὸ πάθος ποὺ εἶχε γιὰ τὸ κρασὶ δὲν θὰ μποροῦσε ποτὲ νὰ μπῇ στὸν Παράδεισο.

— Τί λές, πάτερ μου, τοῦ ἀπάντησε ὁ κρασοπατέρας... Τὸ καλὸ κρασί, ἴσα - ἴσα, ἀνανεώνει τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου, τὸ καθαρὸ αἷμα δίνει ὑγεία, ἡ ὑγεία φέρνει τὸ κέφι, τὸ κέφι προκαλεῖ τὶς ἀγαθὲς σκέψεις, ἡ ἀγαθὲς σκέψεις ὑπαγορεύουν τὶς καλὲς πράξεις, καὶ ἡ καλὲς πράξεις ὁδηγοῦν κατ' εὐθείαν στὸν οὐρανό! Βλέπεις λοιπόν, πάτερ μου, ὅτι τὸ κρασὶ εἶνε ἡ πηγὴ ὅλων τῶν ἀγαθῶν!...

* * *

Κάποιος πρίγκηψ, θέλοντας νὰ πειράξῃ ἕναν πρεσβευτή του, τοῦ εἶπε ὅτι ἔμοιαζε μὲ βῶδι!

— Δὲν ξέρω μὲ τί μοιάζω, τοῦ ἀπάντησε ὁ ἔξυπνος αὐλικός. Τὸ μόνο ποὺ ξέρω εἶνε ὅτι μοῦ ἐδόθηκε πολλὲς φορὲς ἡ εὐκαιρία νὰ ἀντιπροσωπεύσω τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα...

Ὅταν ἡ ἰσχὺς τοῦ περιφήμου Ἄγγλου πρωθυπουργοῦ σὶρ Ροβέρτου Βάλπιλ ἄρχισε νὰ κλονίζεται, οἱ πρῶτοι ποὺ τὸν ἐγκατέλειψαν ἦσαν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ κλήρου, στοὺς ὁποίους ἐν τούτοις εἶχε κάμει πολλὲς εὐεργεσίες. Κάποτε ὁ Βάλπιλ, θέλοντας νὰ ὑποβάλῃ στὴ Βουλὴ τῶν Ἰσοτίμων, στὴν ὁποία παρεκάθηντο καὶ οἱ ἐπίσκοποι, κάποιο σχέδιο νόμου, γιὰ τὴν ψήφισι τοῦ ὁποίου ἐνδιαφερόταν πολύ, ἀπευθύνθηκε στὸν ἀρχιεπίσκοπο τοῦ Λονδίνου, τὸν μόνο ποὺ τοῦ εἶχε μείνει πιστός, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ μεσολαβήσῃ στοὺς ἄλλους ἐπισκόπους γιὰ νὰ τὸν ὑποστηρίξουν.

— Εἶνε ἀνάγκη, τοῦ ἐπρόσθεσε, νὰ πᾶς νὰ τοὺς ἐπισκεφθῇς ὁ ἴδιος αὐτοπροσώπως.

Ὁ ἀνώτατος κληρικὸς ὅμως ἐκούνησε τὸ κεφάλι του καὶ τοῦ ἀπάντησε:

— Ἀγαπητέ μου Ροβέρτε, αὐτὸ μόνον δὲν πρέπει νὰ γίνῃ!... Ἄκουσέ με, τοὺς ξέρω ἐγὼ καλά... Δὲν ὑπάρχει παρὰ ἕνα μόνο μέσον γιὰ νὰ ἐξαναγκάσουμε τοὺς ἀγαπητούς μου συναδέλφους νὰ σοῦ δώσουν τὴν ψῆφο τους. Μὴν ἀνησυχῇς ὅμως... Θὰ τὸ μεταχειρισθῶ αὐτὸ τὸ μέσον καὶ μπορεῖς νὰ εἶσαι ἀπὸ τώρα σίγουρος γιὰ τὴν ὑποστήριξί τους...

Μόλις ἔφυγε ὁ πρωθυπουργός, ὁ ἀρχιεπίσκοπος ἔπεσε στὸ κρεββάτι του. Διέταξε νὰ μὴ δεχθοῦν κανένα, νὰ κλείσουν ἑρμητικὰ τὶς γρίλιες ὅλων τῶν παραθυριῶν τοῦ σπιτιοῦ του, νὰ στρώσουν τὸ δρόμο, ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι του, μὲ ἄχυρα, καὶ παρεκάλεσε τὸ γιατρό του νὰ διαδώσῃ παντοῦ ὅτι βρισκόταν στὰ τελευταῖα του. Πράγματι, σὲ λίγο ὅλοι ἤξεραν πὼς ὁ ἀρχιεπίσκοπος δὲν εἶχε παρὰ ἐλάχιστες ἡμέρες ζωῆς. Ἀμέσως οἱ ἄλλοι ἐπίσκοποι, φιλοδοξῶντας, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ ἀρχιεπισκόπου, νὰ καταλάβουν τὴν ἕδρα του, ἔσπευσαν νὰ τρέξουν στὸν πρωθυπουργὸ γιὰ νὰ τὸν καλοπιάσουν. Τὸ κόλπο τοῦ ἀρχιεπισκόπου ἐπέτυχε ἔτσι θαυμάσια. Ὅταν ὁ νόμος, τὸν ὁποῖον ὑπεστήριζεν ὁ Βάλπιλ, ἐψηφίστηκε — παμψηφεὶ φυσικὰ — στὴ Βουλή, ὁ ἀρχιεπίσκοπος σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεββάτι του καὶ πῆγε καὶ δείπνησε μαζύ του, γελῶντας γιὰ τὴ φάρσα ποὺ εἶχε παίξει στοὺς συναδέλφους του...

ΑΛΗΘΕΙΕΣ

Ποτὲ δὲν ὑπῆρξε καλὸς πόλεμος καὶ κακὴ εἰρήνη.

— Οἱ πολιτικοὶ ξέρουν μονάχα δυὸ πράγματα: Νὰ κρατοῦνε τὴ θέσι τους καὶ νὰ μὴν κρατοῦνε τὸ λόγο τους!

ΣΚΑΝΔΙΝΑΥΪΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΡΑΓΚΝΑΡ ΧΟΛΜΣΤΡΕΜ

Ο ΙΩΝΑΣ ΕΔΜΑΡΚ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ

Β'.

ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ σήμερα τὴν τραγικὴ Σκανδιναυϊκὴ παράδοσι, ποὺ ἀρχίσαμε στὸ προηγούμενο φύλλο μας. Ὅπως εἴδαμε, τὸ ἴδιο βράδυ ποὺ ὁ Ἰωνᾶς Ἔδμαρκ πνίγηκε στὴ μεγάλη γοῦρνα τοῦ ὑποστατικοῦ του, ἀποπειράθηκε νὰ κρεμαστῇ καὶ ἡ Βρίττα, ἡ κοπέλλα ποὺ εἶχε στὸ σπίτι του γιὰ παραδουλεύτρα.

Ἦταν τάχα σύμπτωσις αὐτό;... Ὄχι... Ὁ Ἰωνᾶς κι' ἡ Βρίττα εἶχαν ἁμαρτήσει καὶ θέλησαν νὰ πληρώσουν μὲ τὴ ζωή τους τὴν ἁμαρτία τους. Ὁ Ἰωνᾶς εἶχε ἀγαπήσει τὴ Βρίττα καί, σὰν μέσα σ' ἕνα γλυκὸ μεθῦσι, εἶχε ξαναζήσει κοντά της γιὰ λίγες μέρες τὸ ὄνειρο τῆς ζωῆς του. Εἶχε ξαναβρῆ στὸ πρόσωπο τῆς δροσάτης αὐτῆς κοπέλλας τὴ Μαρία, τὴν ὄμορφη κόρη ποὺ εἶχε ἐρωτευθῆ, ὅταν ἦταν νέος, χωρὶς ὅμως νὰ μπορέση νὰ τὴν ἀποχτήση!...

Ἔπειτα ὅμως ἦλθε ἡ ἀγωνία, ἡ μετάνοια, ἡ ἀπελπισία. Στὴν ἀρχή, ὁ Ἰωνᾶς Ἔδμαρκ θέλησε νὰ πνίξη τὰ βαρειὰ αὐτὰ συναισθήματά του, δουλεύοντας ἀπ' τὸ πρωῒ ὥς τὸ βράδυ. Δὲν μπόρεσε ὅμως κι' ἀποζήτησε τὴ γαλήνη κοντὰ στὴ Βρίττα, πέφτοντας πάλι στὴν ἁμαρτία. Μὰ ἡ τύψεις ἔγιναν τότε πιὸ βαρειὲς καὶ μὴ βρίσκοντας πειὰ πουθενὰ τὴ γαλήνη, κατέφυγε στὴν αὐτοκτονία. Τὸ ἴδιο θέλησε νὰ κάνη κι' ἡ Βρίττα, μὰ αὐτὴ δὲν μπόρεσε νὰ σκοτωθῆ, γιατὶ τὴ στιγμὴ ποὺ περνοῦσε τὴ θηλειὰ τῆς κρεμάλας στὸ λαιμό της, τὴν ἔσωσε ὁ Ἀντώνης, ὁ μεγαλείτερος γυιὸς τοῦ Ἰωνᾶ.

Ὁ θάνατος τοῦ Ἔδμαρκ ἔφερε σὲ πολὺ δύσκολη θέσι τὸ σπιτικό του, ὅπως λέει ἡ Σουηδικὴ παράδοσις. Ἂν μαθευόταν ὅτι ὁ Ἰωνᾶς εἶχε αὐτοκτονήσει καὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ποὺ εἶχε ἀποχτήσει τὴν ὑπόληψι ὅλου τοῦ κόσμου εἶχε κάνει μιὰ τόσο μεγάλη ἁμαρτία, θὰ ἀτιμαζόταν κι' αὐτὸς καὶ τὰ παιδιά του. Τί ἔπρεπε νὰ γίνη; Ἔπρεπε ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἔδμαρκ νὰ κρατήση τὸ μυστικὸ ἢ νὰ ὁμολογήση στὸν κόσμο τὴν ἀλήθεια;

Ἡ χήρα Ἔδμαρκ, θέλοντας νὰ ἐκδικηθῆ τὸ σύζυγό της γι' αὐτὸ ποὺ τῆς ἔκανε, ἦταν τῆς γνώμης νὰ ποῦν τὴν ἀλήθεια. Τίποτε τὸ στερεό, ἔλεγε, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ στηριχτῆ ἐπάνω στὸ ψέμμα καὶ στὸ τρομερὸ αὐτὸ μυστικό.

Μὰ ὁ μεγαλείτερος γυιός της, ὁ Ἀντώνης, πού, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα του, πῆρε στὰ χέρια του ὅλη τὴν ἐξουσία μέσα στὸ σπίτι, τοὺς πρόσταξε ὅλους νὰ σιωπήσουν;

Καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ κράτησε κιόλας τὴ Βρίττα στὸ σπίτι.

— Ἂν ἀφίναμε τὴ Βρίττα νὰ φύγη, τί θὰ συνέβαινε τότε; εἶπε στὴν οἰκογένειά του. Ἀμέσως θὰ μάθαιναν ὅλοι ὅτι ὁ πατέρας μας ἔρριξε τὴ Βρίττα στὴ δυστυχία καὶ ὅτι σκοτώθηκε ὕστερα μόνος του. Καὶ τότε ὅλοι θὰ μᾶς κύτταζαν μὲ οἶκτο καὶ μὲ περιφρόνησι μαζύ... Μὰ αὐτὸ δὲν τὸ θέλω ἐγώ. Ἐγὼ θέλω νὰ μείνουμε ἐδῶ, νὰ καλλιεργοῦμε τὴ γῆ ποὺ ξεχέρσωσε ὁ πατέρας μας. Δὲν ξέρω ἐγὼ ἄλλη εὐτυχία ἀπὸ τὸ νὰ ἔχω τὴν ὑπόληψι τοῦ κόσμου...

Ὁ Ἀντώνης εἶχε μέσα του ὅλη τὴ χωριάτικη οἰκογενειακὴ περηφάνεια. Καὶ ἐξακολούθησε:

— Ὄχι, ἡ Βρίττα δὲν θὰ φύγη. Θὰ τὴν πάρω γυναίκα μου ἐγώ!

— Θὰ πάρης γυναίκα σου τὴ Βρίττα; φώναξαν τότε ὅλοι κατάπληκτοι.

— Ναί. Ξέρω καλὰ τὸ τί κάνω, ἀποκρίθηκε αὐτὸς μὲ ἤρεμη φωνή. Τὸ κάνω, γιατὶ εἶνε ὁ μόνος τρόπος νὰ ζήση ἡ οἰκογένειά μας μὲ ὑπόληψι. Τὸ κάνω γιὰ τὸν πατέρα μου καὶ γιὰ μᾶς!

Ἔτσι καὶ ἔγινε. Μὰ μιὰ καινούργια τραγωδία ἄρχισε μὲ τὸ γάμο τοῦ Ἀντώνη.

Τὸ μυστικὸ ἦταν βαρὺ καὶ τὸ φορτίο ποὺ φορτώθηκε ὁ Ἀντώνης μεγάλο, διπλὸ καὶ τριπλό. Δὲν εἶχε μονάχα τὸ μυστικό του. Εἶχε κι' αὐτὴν τὴ γυναίκα, ποὺ ὑπῆρξε φίλη τοῦ πατέρα του καὶ τὸ παιδὶ ἀκόμα, τὸ παιδὶ ποὺ θὰ γεννιόταν καὶ ποὺ θὰ εἶχε πατέρα τὸ δικό του πατέρα!...

Ἂν ἔλειπε τοὐλάχιστον αὐτὸ τὸ παιδί! Μὰ ὁ καιρὸς πέρασε καὶ τὸ παιδὶ γεννήθηκε... Ἦταν ἕνα καλοκαμωμένο καὶ μεγαλόσωμο ἀγοράκι, χωρὶς κανένα ψεγάδι, ἔξω ἀπὸ ἕνα ἐλαφρὸ σημαδάκι γύρω ἀπὸ τὸν παχουλό του λαιμό, σὰν τὸ σημάδι, θἄλεγε κανείς, ποὺ ἀφίνει τὸ σχοινὶ γύρω στὸ λαιμὸ ἑνὸς κρεμασμένου...

Αὐτὸ τὸ παιδὶ ὁ Ἀντώνης τὸ μισοῦσε. Ὅταν τὸ συλλογιζόταν, μιὰ μαύρη σκιὰ περνοῦσε μπρὸς ἀπ' τὰ μάτια του καὶ ἡ γροθιές του σφίγγονταν μονάχες τους. Ὁ Ἀντώνης τοῦ κάκου προσπαθοῦσε νὰ τὶς ἀποδιώξη τὶς μαῦρες αὐτὲς σκέψεις ποὺ τοῦ ἐρχόνταν. Ἐκεῖνες ξαναρχόνταν ὁλοένα ἀπειλητικές, ἀνήσυχες. Τοῦ ἔκλεβαν τὸν ὕπνο, ἔκαναν τὸ αἷμα του νὰ βράζη μέσα στὶς φλέβες του, τὰ μηνίγγια του νὰ χτυποῦν δυνατά.

Καὶ κάτι ἄλλο συνέβαινε ἀκόμα. Τὸ παιδὶ αὐτὸ εἶχε γεννηθῆ λίγο καιρὸ ἔπειτα ἀπὸ τὸ γάμο του μὲ τὴ Βρίττα. Καί, μολονότι ὁ κόσμος δὲν εἶχε πῆ τίποτε, ὁ παπᾶς τοῦ χωριοῦ, ἕνας σεβάσμιος γέροντας, τοῦ εἶχε ψιθυρίσει μιὰ μέρα:

— Ἔχεις καλὴ ὑπόληψι στὸν κόσμο, Ἀντώνη. Τόση, ὅση εἶχε καὶ ὁ Ἰωνᾶς Ἔδμαρκ, ὁ πατέρας σου. Πρέπει νὰ λογαριάζης εὐτυχισμένο τὸν ἑαυτό σου, γιατὶ ὁ πατέρας σου δὲν ἔζησε γιὰ νὰ μάθη τὸ σφάλμα σου!

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ παπᾶ κατατάραξαν τὸν Ἀντώνη Ἔδμαρκ. Γύρισε στὸ σπίτι καὶ ἔπεσε ἀμέσως στὸ κρεββάτι. Μὰ δὲν κοιμόταν, δὲν μποροῦσε νὰ κοιμηθῆ. Στὴ σκέψι του στριφογύριζαν τὰ λόγια τοῦ παπᾶ: «Λογάριαζε εὐτυχισμένο τὸν ἑαυτό σου, γιατὶ ὁ πατέρας σου δὲν ἔζησε καὶ δὲν ἔμαθε τὸ σφάλμα σου!» Τὸ σφάλμα του δὲ ποιὸ ἦταν; Τὸ ὅτι εἶχε παιδὶ πρὶν ἀκόμα περάσουν ἐννηὰ μῆνες ἀπὸ τὸ γάμο του; Μὰ τὸ παιδὶ αὐτό, τίνος ἦταν αὐτὸ τὸ παιδί;...

Τὸ παιδὶ κοιμόταν στὴν κούνια του, δίπλα στὸ κρεββάτι τῆς Βρίττας. Μιὰ σκέψις πέρασε ἔξαφνα ἀπ' τὸ μυαλὸ τοῦ Ἀντώνη: Ὅλοι τους τάχα δὲν θὰ ἀνέπνεαν πιὸ ἐλεύθερα, τὴ μέρα ποὺ δὲν θὰ ζοῦσε πειὰ αὐτὸ τὸ παιδί; Σὲ κανέναν δὲν θἄδινε τὴ χαρά, ἂν μεγάλωνε. Κανεὶς δὲν θὰ εὐλογοῦσε ποτὲ τὶς μέρες του. Τὰ σκοτάδια, τὸ μῖσος, ἡ κατάρες, θὰ μαζευόντουσαν στὸ κεφάλι του, ἂν ζοῦσε.

Ὁ Ἀντώνης Ἔδμαρκ μισοσηκώθηκε ἐπάνω στὸ κρεββάτι του καὶ ἔτεινε τὸ αὐτί του...

Ἔξω ἡ θύελλα φυσομανοῦσε. Ὁ βορηᾶς ἦταν παγερός. Ὅλοι κοιμόντουσαν μέσα.

Στὴ σκέψι τοῦ Ἀντώνη πέρασε τότε μιὰ τρομερὴ σκέψι. Αὐτός, δὲν θὰ τὸ βασάνιζε καθόλου, δὲν θὰ μεταχειριζόταν καμμιὰ βία. Θὰ τὸ κρατοῦσε μιὰ στιγμὴ μονάχα στὸ μπαλκόνι, στὸν παγερὸν ἄνεμο, καὶ τὸ κρύο τῆς νύχτας θὰ συμπλήρωνε τὰ ὑπόλοιπα...

Σηκώθηκε χωρὶς θόρυβο καὶ πλησίασε τὴν κούνια τοῦ μωροῦ. Ἅπλωσε τὰ χέρια του καὶ τὸ πῆρε. Μὰ τὸ παιδὶ ξύπνησε καὶ ἄνοιξε τὰ μάτια του. Ὁ Ἀντώνης αἰσθάνθηκε γύρω στὸ λαιμό του τὴ ζεστὴ ἀναπνοή του.

Καὶ τότε, ἡ θέλησίς του τὸν ἐγκατέλειψε. Τὸ μωρό, ἡ μικρὴ ἐκείνη ζωὴ ποὺ κρατοῦσε στὰ χέρια του, τὸν νίκησε. Γρήγορα-γρήγορα, ἄφησε καὶ πάλι στὴν κούνια του τὸ παιδὶ ποὺ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἄρχισε νὰ κλαίη.

Ἡ Βρίττα, ξύπνησε τότε κι' αὐτή.

— Ἀντώνη!... φώναξε.

Ὁ Ἀντώνης Ἔδμαρκ δὲν ἀποκρίθηκε. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε πολὺ δυνατά.

— Ἀντώνη! ἐπανέλαβε σὰν μέσα στὸν ὕπνο της ἀκόμα ἡ Βρίττα, καταλαβαίνω, ὤ! καταλαβαίνω... Κανεὶς ποτὲ δὲν θὰ μπορέση νὰ μὲ συγχωρήση γιὰ ὅ,τι ἔκανα!

Ὁ Ἀντώνης Ἔδμαρκ χύθηκε τότε ἐπάνω της:

— Ὄχι, εἶπε, θὰ σὲ συγχωρήσω ἐγώ, Βρίττα. Μήπως ἡ ζωὴ εἶνε τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ συγχωροῦμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον; Κανένας στὸν κόσμο δὲν μπορεῖ νἆναι τόσο καλός, ὥστε νὰ μὴν ἔχη νὰ κλάψη γιὰ ἕνα κακὸ ποὺ θέλησε νὰ κάνη ἢ ποὺ ἔκανε...

Μὰ ἡ Βρίττα εἶχε σηκωθῆ ἐπάνω στὸ κρεββάτι της καὶ τουρτούριζε.

— Ὄχι, εἶπε, ὄχι, Ἀντώνη. Ἔχασα αἷμα γι' αὐτὸ τὸ παιδί. Μόλις μπορέσω νὰ σταθῶ στὰ πόδια μου, θὰ τὸ πάρω καὶ θὰ φύγω μακρυά, πολὺ μακρυά... Θὰ βρῶ τὸν τρόπο γιὰ νὰ τὸ ζήσω, θὰ δουλέψω, θὰ ζητιανέψω. Κανεὶς ποτέ, σοῦ τὸ ὁρκίζομαι, δὲν θὰ μάθη τίποτε...

— Ξέρω πόσο μεγάλο βάρος ἔγινα γιὰ σᾶς ὅλους ἐδῶ. Καὶ τὸ σφάλμα, ὅλο τὸ σφάλμα, εἶνε δικό μου, μονάχα δικό μου...

Ὁ Ἀντώνης τὴ διέκοψε τότε:

— Ὄχι, εἶπε, καὶ ἡ φωνή του ἦταν ἤρεμη καὶ βαθειά, ὅπως πάντα. Γι' αὐτὸν ποὺ εἶνε ὁ ἔνοχος δὲν θὰ μιλήσουμε ποτὲ πειά. Θὰ μείνη στὸν τάφο μέσα αὐτὸ γιὰ πάντα. Μὰ σύ, θὰ μείνης γυναῖκα μου καὶ ἐγὼ θὰ ἀναθρέψω τὸ παιδί, σὰν δικό μου. Τὸ ἀποφάσισα πειά... Καὶ ἔπειτα, ποιὸς τάχα εἶνε ὁ ἄνθρωπος ποὺ δὲν ἔχει ἁμαρτήσει στὴ ζωή του;

Καὶ μὲ φωνὴ πολὺ χαμηλή, μουρμούρισε στὸν ἑαυτό του:

— Ἔτσι ἔπρεπε νὰ γίνη, ναί.

Ἐδῶ τελειώνει ἡ Σουηδικὴ παράδοσις. Δὲν λέει τί ἀπόγινε ὁ Ἀντώνης Ἔδμαρκ, ἡ Βρίττα καὶ τὸ παιδί της. Ἴσως νὰ κατώρθωσαν νὰ ζήσουν, ἔστω καὶ μέσα στὸ ψέμμα. Μὰ ἴσως νὰ μὴν τὸ κατώρθωσαν κιόλας. Γιατί, ὅπως μιὰ μέρα ἔλεγε στὸν Ἀντώνη ὁ νεώτερος ἀδελφός του, μόνο κατ' ἐπιφάνεια εἶχαν δώσει μιὰ λύσι στὸ τραγικὸ ζήτημά τους. Ὁ πατέρας τους εἶχε θαφτῆ σὲ ἅγιο χῶμα καὶ οἱ ἄνθρωποι τιμοῦσαν τὴ μνήμη του... Μὰ αὐτοί, αὐτοὶ εἶχαν χάσει ὅ,τι καλύτερο ὑπῆρχε στὸν κόσμο: Τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν εἰλικρίνεια...

ΡΑΓΚΝΑΡ ΧΟΛΜΣΤΡΕΜ

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ»

Ὁ Βολταῖρος

ΒΟΥΛΓΑΡΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ «ΦΛΩΡΟΣΠΙΤΟ»

Σὲ μιὰ πόλι τῆς Ἀνατολικῆς Βουλγαρίας ὑπάρχει κάποιο σπίτι ποὺ ὀνομάζεται «Φλωρόσπιτο», καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἱστορία παρουσιάζει ἀρκετὴ ὁμοιότητα μὲ τὸ δικό μας θρῦλο τοῦ γεφυριοῦ τῆς Ἄρτας.

Ἡ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι τὸ σπίτι αὐτὸ εἶχαν ἀναλάβει νὰ τὸ χτίσουν ἐννηὰ Βούλγαροι χτίστες γιὰ λογαριασμὸ τοῦ ἄρχοντος τῆς περιφερείας. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἔδαφος ἐκεῖ ἦταν λασπῶδες, ἐπαιδεύονταν ἐπὶ πολὺν καιρὸ χωρὶς κανένα ἀποτέλεσμα.

Στὸ τέλος, ἀπελπισμένοι, ἀπέδωσαν τὸ πρᾶγμα στὴν ἐνέργεια σκοτεινῶν δυνάμεων καὶ ἀπεφάσισαν νὰ χτίσουν μέσα στὸν τοῖχο τὴ γυναίκα ἐκείνου ποὺ θὰ τοὺς πήγαινε πρώτη φαΐ.

Ἡ τύχη τὸ ἔφερε νὰ φτάση πρώτη ἡ Φλώρα, ἡ ὄμορφη γυναῖκα τοῦ πρωτομάστορα, τοῦ κὺρ - Μανώλη. Ὁ ἄντρας της, μὴν μπορῶντας νὰ παραβῆ τὸν ὅρκο του, τὴν ἐπῆρε στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὴν ἔβαλε μέσα στὸ θεμέλιο, λέγοντάς της πῶς θὰ τὴ χτίσουν τάχα γι' ἀστειότητα.

Αὐτὴ τὸ πῆρε εὔθυμα στὴν ἀρχή, ἀλλά, ὅταν βρέθηκε χτισμένη ὥς τὰ γόνατα, ἔβαλε τὶς φωνὲς ζητῶντας νὰ τὴ βγάλουν.

Οἱ χτίστες ὅμως, ἀνάλγητοι στὶς ἱκεσίες της, τὴν ἔχτισαν ὥς ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι κι' ἔτσι κατώρθωσαν ἐπὶ τέλους νὰ στερεώσουν τὸ στοιχειωμένο σπίτι, ποὺ πῆρε καὶ τ' ὄνομά της.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ εἰς ἀπολύτως ἱκανοποιητικὴν τιμὴν παλαιὰ περιοδικά, ἐφημερίδας, βιβλία καὶ βιβλιοθήκας. Γράψατέ μας: Περιοδικὸν «Οἰκογένεια», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΩ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΙ ΤΩΝ

Ἡ «μέλισσες τῶν βιβλίων». Ἡ πολύτιμες πέτρες τοῦ Βολταίρου. Τὸ ἔνστικτο ποὺ βοηθεῖ τὸ διάβασμα. Ἡ εὐκολία, μὲ τὴν ὁποίαν ἐδιάβαζαν οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς. Τί διάβαζε ὁ Γκωτιὲ ἀπὸ τὰ βιβλία. Διάφορα ρεκὸρ διαβάσματος. Μιὰ στατιστικὴ τοῦ Οὐγκὼ κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Μεταξὺ τῶν πολυαρίθμων ἀναγνωστῶν τῶν βιβλίων ὑπάρχει καὶ μιὰ κατηγορία, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ αὐτοὺς οἱ ὁποῖοι, καθὼς γράφει ὁ μεγάλος Γάλλος κριτικὸς Σαὶντ - Μπέβ, «διαβάζουν μόνο γιὰ νὰ βροῦν καὶ νὰ μαζέψουν ὡραῖα γνωμικὰ καὶ ὡραῖες ἐκφράσεις», ποὺ τὶς χρησιμοποιοῦν ἀργότερα σὲ κάθε περίστασι.

Οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ μοιάζουν μὲ τὶς μέλισσες, ποὺ πετοῦν ἀπὸ τὸ ἕνα ἄνθος στὸ ἄλλο, χωρὶς νὰ στέκουνται πουθενά, καὶ φεύγουν κατόπιν φορτωμένες μὲ τὴ γύρι ποὺ σύναξαν ἀπ' ὅλ' αὐτὰ τὰ λουλούδια. Στὴν ἀνωτέρω κατηγορία αὐτὴ τῶν φιλαναγνωστῶν δὲν ἀνήκουν μόνον ὅσοι θέλουν νὰ κάνουν ἐπίδειξι γνώσεων καὶ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ ἀληθινοὶ λογοτέχναι. Ἰδοὺ λ. χ. τί ἔγραφε σχετικῶς σὲ κάποια φίλη του ὁ φιλόσοφος Βολταῖρος:

«Πολλὲς φορὲς καὶ τὰ κακὰ βιβλία τὰ βρίσκω ὠφέλιμα, γιατὶ κάτι ἔχουν νὰ μοῦ δώσουν. Περνῶ τὴ ζωή μου ζητῶντας πολύτιμες πέτρες, κι' ὅταν τὶς ἀνακαλύψω, τὶς βάζω στὴν πάντα γιὰ νὰ κάνω μ' αὐτὲς τὴ δουλειά μου».

* * *

Οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς, ἐπειδὴ εἶνε ἀναγκασμένοι νὰ διαβάζουν πολλὰ βιβλία καὶ δὲν ἔχουν καιρὸ νὰ τὰ μελετοῦν προσεκτικά, ἀποκτοῦν μὲ τὸν καιρὸ μιὰ καταπληκτικὴ ἱκανότητα στὴν ταχύτητα τῆς ἀναγνώσεως.

Ὁ περίφημος ἱστορικὸς τῆς Γαλλίας Αὐγουστῖνος Τιερρύ, ἔγραφε κάποτε τὰ ἑξῆς γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα:

«Ἐπειδὴ ἀναγκάζομαι νὰ καταβροχθίζω πολλὲς σελίδες γιὰ νὰ πάρω συχνὰ ἀπ' αὐτὲς μιὰ μονάχα φράσι ἢ μιὰ λέξι, τὰ μάτια μου ἀπέκτησαν μιὰ τέτοια εὐκολία στὸ διάβασμα, γιὰ τὴν ὁποία κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος μένω κατάπληκτος καὶ δὲν μπορῶ νὰ τὴν ἐξηγήσω. Διαβάζω δηλαδὴ σχεδὸν ἐξ ἐνστίκτου καὶ βρίσκω ἀμέσως τὸ μέρος τῶν βιβλίων ποὺ μοῦ χρειάζεται».

Ὁ Μπαλζάκ, ἐξ ἄλλου, γράφει κάπου τὰ ἑξῆς ὡς πρὸς τὴ μέθοδο τοῦ διαβάσματός του:

«Τὸ μάτι μου, μ' ἕνα μόνο βλέμμα, διαβάζει ἑφτὰ - ὀχτὼ στίχους μαζὺ κι' ὁ νοῦς μου συγχρόνως τοὺς ἀντιλαμβάνεται μὲ τὴν ἴδια ταχύτητα. Συχνὰ μάλιστα μοῦ ἀρκεῖ μιὰ φράσι ἢ μιὰ λέξι γιὰ νὰ μπῶ στὴν οὐσία τοῦ νοήματος ἑνὸς ὁλοκλήρου βιβλίου!».

Στὴν τάξι τῶν συγγραφέων ποὺ διαβάζουν μὲ μεγάλη εὐκολία ἀνήκει ἀσφαλῶς καὶ ὁ Λαμαρτῖνος. Ὁ γλυκὺς καὶ ἁρμονικὸς ποιητὴς τῆς ἀσύγκριτης «Λίμνης», ἐδιάβαζε ἀκατάστατα καὶ χωρὶς μέθοδο, δανειζόμενος ἀπὸ διάφορα βιβλιοπωλεῖα ὅποιο βιβλίο ἤθελε, γιατὶ αὐτὸς δὲν εἶχε δική του βιβλιοθήκη. Ἐδιάβαζε ὅμως αὐτὰ τὰ βιβλία, καθὼς μᾶς πληροφορεῖ ἕνας βιογράφος του, «μὲ τὴν ἴδια εὐκολία μὲ τὴν ὁποία διατρέχουν οἱ δικηγόροι τὰ ἔγγραφα τῶν ὑποθέσεών των, ἁρπάζοντας ἀμέσως τὰ κυριώτερα σημεῖα!».

* * *

Ἡ μέθοδος μὲ τὴν ὁποία διάβαζε ὁ περίφημος Γάλλος ποιητὴς Θεόφιλος Γκωτιέ, ἦταν ἀκόμα πιὸ βολική. Τὴν συνιστοῦσε μάλιστα κι' ὁ ἴδιος στοὺς ἀναγνώστας του, «πρὸς οἰκονομίαν χρόνου», καθὼς ἔγραφε:

«Ἐγώ, ὅταν διαβάζω, κυττάζω μονάχα τὰ προοίμια, τοὺς πίνακας περιεχομένων, τὰ λεξιλόγια καὶ τοὺς καταλόγους. Ἔτσι βρίσκω ὅ,τι θέλω, χωρὶς νὰ κοπιάσω σχεδὸν καθόλου. Τὸ προοίμιο εἶνε ὁ σπόρος τοῦ βιβλίου, ὁ πίναξ περιεχομένων ὁ καρπὸς καὶ τὰ ἐνδιάμεσα εἶνε τὰ φύλλα, τὰ ὁποῖα δὲν μοῦ χρησιμεύουν, γιατὶ δὲν περιέχουν παρὰ ὡραῖες φράσεις καὶ τὰ παρόμοια...».

* * *

Ἡ γρηγοράδα τοῦ διαβάσματος ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπὸ τὴν ἀντοχὴ τῶν ματιῶν καὶ ἀπὸ τὸ εἶδος τοῦ βιβλίου. Ἕνας γέρος, βέβαια, δὲν μπορεῖ νὰ διαβάση τόσο γρήγορα ὅσο ἕνας νέος. Ἐπίσης μιὰ κωμωδία διαβάζεται γρηγορώτερα ἀπὸ ἕνα φιλοσοφικὸ σύγγραμμα.

Τὰ διάφορα πειράματα ποὺ ἔχουν γίνει σχετικῶς κατέληξαν στὸ συμπέρασμα ὅτι, μέσα σὲ μιὰ ὥρα, μπορεῖ κανεὶς νὰ διαβάση ἀκούραστα 6.000 στίχους, μέσα σ' ἕνα λεπτὸ δὲ μπορεῖ νὰ φτάση μέχρι 500 λέξεων.

Ὁ Γάλλος φυσιολόγος Ζαβὰλ πάλι ἀναφέρει ὅτι κάποιος μαθητής του ἐδιάβασε ἕνα μυθιστόρημα τοῦ γνωστοῦ Γάλλου συγγραφέως Πὼλ Μπουρζέ, μέσα σὲ μιὰ ὥρα. Ὁ ἴδιος ἐπίσης ἀναφέρει τὸ παράδειγμα κάποιου Ἄγγλου, ὁ ὁποῖος μποροῦσε νὰ διαβάση 800 περίπου λέξεις στὸ λεπτὸ ἀπὸ μέσα του καὶ 360 φωναχτά.

Ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ ἔκανε κάποτε ἕνα λογαριασμὸ καὶ βρῆκε ὅτι, γιὰ νὰ διαβάση κανεὶς μονάχα τὰ ἱστορικὰ ἔργα ποὺ βρισκόνταν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του στὴν Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη τῶν Παρισίων, θὰ χρειαζόταν νὰ ἀφιερώνη 14 ὧρες καθημερινῶς ἐπί... 800 χρόνια.

Ὁ Γκαῖτε, τέλος, γράφει σὲ κάποιο βιβλίο του:

«Ὁ κόσμος συνήθως διαβάζει πάρα πολλὰ βιβλία μέτρια, μὲ τὰ ὁποῖα χάνει τὸν καιρό του χωρὶς νὰ ὠφελῆται. Γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ διαβάζη κανεὶς παρὰ μόνον ἐκεῖνα ποὺ θαυμάζει».

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Τότε μόνο μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ἡ γυμναστικὴ ἐπωφελὴς σ' ἕνα νέο, ὅταν μπορῆ νὰ χρησιμοποιῆ τὸ ἀριστερό του χέρι ἐξίσου μὲ τὸ δεξιό.

— Τὰ παιδιὰ ποὺ δὲν ἔχουν συμπληρώσει ἀκόμη τὸ ἕβδομο ἔτος τῆς ἡλικίας των, δὲν πρέπει νὰ μένουν κλεισμένα στὸ σπίτι περισσότερο ἀπὸ 6—7 ὧρες.

— Τὰ καλύτερα στρώματα γιὰ τὰ παιδιὰ εἶνε τὰ καμωμένα ἀπὸ μαλλιὰ ἢ ἀπὸ μαλλὶ καὶ βαμπάκι μαζὺ γιὰ τὸ χειμῶνα.

— Οἱ νέοι, γιὰ νὰ διατηρήσουν τὴν ὑγεία τους, πρέπει νὰ περιπατοῦν δυὸ ὧρες κάθε μέρα στὸ ὕπαιθρο.

— Γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἐπιδίδεται στὶς ἐργασίες τοῦ ποδιοῦ, ἀρκεῖ κάθε μέρα στερεὰ τροφὴ μιᾶς ἢ μιάμισης λίτρας. Γιὰ ὅσους ὅμως ἐργάζονται στὰ γραφεῖα, ἡ τροφὴ αὐτὴ μπορεῖ νὰ περιορισθῆ κατὰ τὸ τρίτο.

— Τὸ καλύτερο γιατρικὸ γιὰ τὰ μάτια τὰ ἐξασθενημένα ἀπὸ νυκτερινὴ μελέτη ἢ ἐργασία, εἶνε νὰ βρέχωνται κάθε τόσο μὲ κρύο νερό.

— Ὅσο περισσότερα ροῦχα φοροῦμε, τόσο λιγώτερη τροφὴ μᾶς χρειάζεται.

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ **ΤΟΥ DANIEL RICHE**

ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΔΑΧΤΥΛΙΔΙ

Καθισμένοι κοντὰ στὸ τζάκι, ἡ οἰκοδέσποινα καὶ ὁ Βρετόνος ποιητὴς Λαμπρίκ, κουβέντιαζαν...

—... Ἔτσι λοιπόν; ρώτησε ἡ οἰκοδέσποινα. Πέθαναν κι' οἱ δυὸ τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου τους...

— Μάλιστα, κυρία μου, τῆς ἀπάντησε ὁ ποιητής. Πνίγηκαν κι' οἱ δυό!

— Εἶνε τρομακτικό! ψιθύρισε ἡ κόμησσα. Νὰ πνιγοῦν τόσο νέοι... τόσο γεμάτοι ζωή... στὴ στιγμὴ μάλιστα ποὺ ἀγαπιόντουσαν...

— Ὤ! ναί! ἀγαπιόντουσαν... τρυφερά... μὲ πάθος... Μὰ τί σημασία ἔχει αὐτό; Ἡ ἀγάπη, ξέρετε, σκοτώνει πολλὲς φορές... Ἐγὼ μάλιστα τὸ εἶχα προαισθανθῆ ὅτι μιὰ δυστυχία ἔμελλε νὰ τοὺς χτυπήσῃ...

— Πῶς; ρώτησε ἡ κόμησσα ξαφνιασμένη.

— Μὰ δὲν συλλογίζεστε ὅτι ἡ ἕνωσις ἑνὸς Κερντοβὰλ καὶ μιᾶς Φερνόε ἦταν ἀδύνατος...

— Τί τραγικὸ ὕφος ποὺ παίρνετε! εἶπε ἡ κόμησσα χαμογελῶντας. Ἀδύνατος... Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο;

— Δὲν ξέρετε λοιπὸν τὴν ἱστορία τοῦ «Χρυσοῦ Δαχτυλιδιοῦ»; τὴ ρώτησε ὁ ποιητὴς ξαφνιασμένος.

— Θὰ εἶνε κανένα παραμῦθι βέβαια...

— Ἴσως... μὰ γιὰ μᾶς τοὺς Βρετόνους αὐτοὶ οἱ θρῦλοι καταδιώκουν συχνὰ τὶς οἰκογένειες ἐπὶ αἰῶνας ὁλοκλήρους καὶ μ' αὐτοὺς συνδέουμε ὅλα τὰ γεγονότα τῆς ζωῆς μας... Ἀκοῦστε λοιπόν, ὡραία μου κυρία, τὸ θρῦλο τοῦ «Χρυσοῦ Δαχτυλιδιοῦ»!

Καὶ ὁ ποιητὴς ἄρχισε τὴ διήγησί του:

«—... Ἕνα βράδυ, ἐδῶ καὶ ἑκατοντάδες χρόνια, ὁ ἄρχων τοῦ Κερντοβὰλ γονατισμένος πρὸς τὴν Ὑολάνδα ντὲ Φερνόε, τῆς ἔλεγε:

— Λοιπὸν δὲν θὰ θελήσετε νὰ νοιώσετε ποτὲ τοὺς πόνους ποὺ μοῦ σπαράζουν τὴν καρδιά... Ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ σᾶς εἶδα, γιὰ πρώτη φορά, ἐγὼ ποὺ δὲν σκεφτόμουν πρῶτα παρὰ τὰ κυνήγια καὶ τὶς διασκεδάσεις, τὰ ἐγκατέλειψα ὅλ' αὐτά, γοητευμένος ἀπὸ τὴ θεία σας ὄψι, ποὺ, χωρὶς νὰ τὸ θέλω, μὲ παρακολουθοῦσε παντοῦ...

Περήφανη, χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξι, ἡ Ὑολάνδα ντὲ Φερνόε τὸν ἄκουγε.

— Ἄχ! ἐξακολούθησε ὁ Κερντοβάλ, πρέπει ἡ ἀγάπη μου νὰ εἶνε πολὺ δυνατή, γιὰ νάρθω ἐγώ, ὁ ἄρχων τοῦ Κερντοβάλ, σὰν ἕνας ἁπλὸς ἀκόλουθος, νὰ ἱκετεύσω τὰ ὡραῖα σας μάτια...

— Δὲν καταλαβαίνω τὶς κουβέντες σας, τὸν διέκοψε ἡ Ὑολάνδα μὲ φωνὴ σταθερή, καὶ εἶνε κακὸ γιὰ σᾶς, ἄρχοντά μου, νὰ μὲ ἐξαναγκάζετε ν' ἀκούω τέτοια λόγια, στὴ στιγμὴ ποὺ ξέρετε πὼς ἀνήκω στὸ σύζυγό μου, ὁ ὁποῖος μοῦ πέρασε αὐτὸ τὸ δαχτυλίδι στὸ δάχτυλο...

Καί, ὑψώνοντας τὸ λεπτὸ λευκό της χέρι, τοῦ ἔδειξε στὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ τὸ δαχτυλίδι της.

— Ἄ! εἶστε ἀνεύσπλαχνη, εἶπε ὁ ἄρχων μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε. Μὲ ἀφίνετε νὰ φύγω ἔτσι, συντρίβοντας ὅλες τὶς γλυκειὲς ἐλπίδες τῆς καρδιᾶς μου.

— Ἀρκετὰ εἴπατε, κύριε, εἶπε ἡ νέα γυναῖκα. Τὰ λόγια σας μὲ προσβάλλουν...

Καί, χωρὶς νὰ τοῦ ρίξῃ ἕνα βλέμμα, ἡ Ὑολάνδα, ἡ Ὡραία Ὑολάνδα, ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὸ σκύλο της, ἀνέβηκε τὰ ὑψηλὰ πέτρινα σκαλοπάτια καὶ προχώρησε μέσα στὸ θόλο τῆς εἰσόδου τοῦ πύργου.

Ὁ βαρῶνος ντὲ Κερντοβὰλ ἀνορθώθηκε, χλωμὸς ἀπὸ τὴν ὀργή, καὶ ὕψωσε τὸ χέρι του ἀπειλητικὰ πρὸς τὸν ἀρχοντικὸ πύργο τῶν Φερνόε. Ἔπειτα καβάλλησε τ' ἄλογό του καὶ ἄρχισε νὰ καλπάζῃ μέσα στὸ πάρκο ποὺ τὸ σκέπαζε πειὰ ἡ νύχτα...

Ἔξαφνα στάθηκε καὶ ξαναγυρίζοντας ἀκόμα μιὰ φορὰ πρὸς τὸν πύργο, ἔτεινε πρὸς αὐτὸν ἀπελπισμένος τὰ χέρια του... Ἄ! ἡ Ὑολάνδα τὸν ἔδιωχνε, δὲν καταλάβαινε πόσο τὴν ἀγαποῦσε καὶ πόσο καλὸς καὶ γλυκὺς θὰ γινόταν κοντά της, αὐτὸς ποὺ ἦταν φημισμένος γιὰ τὴν ἀγριότητά του! Ἄ! δὲν ἤθελε νὰ ξέρῃ τὴν ἀθεράπευτη ἀρρώστεια τῆς καρδιᾶς του. Καλὰ λοιπόν! Κι' αὐτὸς θὰ ἐξεδικεῖτο, θὰ θάμπωνε μὲ αἷμα τὴ λάμψι τοῦ δαχτυλιδιοῦ, γιὰ τὸ ὁποῖο ἦταν τόσο περήφανη, θὰ τῆς ἄνοιγε στὴν ἀγάπη της γιὰ τὸ σύζυγό της μιὰ πληγὴ βαθειά, σὰν κι' αὐτὴ ποὺ εἶχε ἀνοίξει ἐκείνη στὴν καρδιά του μὲ τὴν περιφρόνησί της...

Καὶ σπιρουνιάζοντας τ' ἄλογό του, ὁ ἄγριος βαρῶνος ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του, ὅταν ἔξαφνα ὁ καλπασμὸς ἑνὸς ἀλόγου, ποὺ ἐρχόταν ἀπὸ τὴν ἀντίθετη διεύθυνσι, ἀντήχησε στὴ δενδροστοιχία. Σὲ λίγο δὲ εἶδε ἕναν ἄλλο καβαλλάρη, ὁ ὁποῖος, βλέποντάς τον κι' αὐτός, στάθηκε ἀμέσως, τοῦ ἔφραξε τὸ δρόμο καὶ τοῦ φώναξε:

— Ποιὸς εἶσαι ἐσὺ ποὺ γυρίζεις τέτοια ὥρα στὸ πάρκο μου;

Ὁ Κερντοβὰλ ἔννοιωσε ἀμέσως τὴν ἐπιθυμία νὰ ὁρμήσῃ ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ τὸν πνίξῃ, γιὰ νὰ κάνῃ ἔτσι τὴν Ὑολάνδα χήρα. Μὰ ἀμέσως συγκρατήθηκε, γιατὶ ἕνα ἄλλο σχέδιο ἐκδικήσεως πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό του καὶ ἀπάντησε σαρκαστικά:

— Μὴ μιλᾶτε τόσο δυνατά, ὦ ἄρχοντα τοῦ Φερνόε... Εἶμαι ἐγὼ ὁ ἄρχων τοῦ Κερντοβὰλ ποὺ βρίσκομαι στὰ κτήματά σας...

Καὶ ἐπρόσθεσε γελῶντας σατανικά:

— Συγχωρήσατέ με... Εἶχα ἐδῶ ἕνα ραντεβοῦ...

— Ἕνα ραντεβοῦ ἐδῶ; ρώτησε ὁ Φερνόε ἀνήσυχος. Καὶ μὲ ποιάν;

— Τί σᾶς ἐνδιαφέρει; τοῦ ἀπάντησε ὁ Κερντοβὰλ μὲ τὸ ἴδιο εἰρωνικὸ πάντοτε ὕφος. Ὅταν ὁ πετεινὸς λείπει...

— Φτάνει! τὸν διέκοψε αὐστηρὰ ὁ Φερνόε. Πέστε μου ποιὰ ἦταν ἡ κόρη ποὺ ἐτόλμησε νὰ σᾶς δεχθῇ στὸν πύργο μου;...

— Θεέ μου!... Μήπως φανταστήκατε, ἀγαπητέ μου κόμη, ὅτι ἀγαπῶ καμμιὰ ὑπηρέτριά σας! Κάθε ἄλλο...

Μά, τὴν ἴδια στιγμή, διακόπτοντας τὰ λόγια του, ἀναγκάστηκε νὰ παραμερίσῃ, γιὰ ν' ἀποφύγῃ ἕνα τρομερὸ χτύπημα τοῦ συζύγου τῆς Ὑολάνδας, ὁ ὁποῖος τοῦ φώναξε μουγκρίζοντας:

— Ἄτιμε, ἱππότη συκοφάντη, λὲς ψέμματα!... Ἀκοῦς!... Ὅπως κι' ἐγώ, ἔτσι κι' ἡ σύζυγός μου σὲ περιφρονεῖ...

Μιὰ τρελλὴ λύσσα ἐκυρίευσε τὸν Κερντοβὰλ καθὼς ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά, ποὺ τοῦ θύμησαν τὴν ἀγέρωχη στάσι μὲ τὴν ὁποία τοῦ εἶχε φερθῆ πρὸ ὀλίγου ἡ Ὑολάνδα...

— Ἄ! ἄ! ἄ! φώναξε γελῶντας νευρικά. Πήγαινε λοιπόν, ἂν τολμᾷς, νὰ τῆς ζητήσῃς τὸ δαχτυλίδι της... Θὰ δῇς γραμμένο ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ ὄνομά μου...

— Λὲς ψέμματα, σκύλε!... Λὲς ψέμματα!...

Καὶ στὸν παροξυσμὸ τῆς ὀργῆς του, ὁ Φερνόε κατέβηκε ἀπ' τ' ἄλογό του καὶ τράβηξε τὸ σπαθί του.

Ἀμέσως κι' ὁ Κερντοβὰλ ἔκανε τὸ ἴδιο κι' οἱ δυὸ ἀντίπαλοι, διψῶντας ὁ ἕνας τὴ ζωὴ τοῦ ἄλλου, μὲ ἀφροὺς στὸ στόμα, ὥρμησαν ἐναντίον ἀλλήλων. Μέσα στὴ σιωπὴ τῆς νύχτας καὶ τοῦ δάσους ἀντηχοῦσαν τώρα τὰ σιδερένια ξίφη βαρειά, δυνατά, τρομερά.

Ἡ μονομαχία ἦταν σύντομη καί, ὕστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα, ὁ Κερντοβὰλ ἔπεσε μὲ τὸ κεφάλι του κομμένο ἀπὸ τὸ σπαθὶ τοῦ ἀντιπάλου του. Ὅσο γιὰ τὸ Φερνόε, ἦταν κι' αὐτὸς πληγωμένος βαρειὰ καὶ ἀπὸ τὴν πληγή του ἔτρεχε τὸ αἷμα ἄφθονο... Ὡστόσο εἶχε τὴ δύναμι νὰ συρθῇ ὥς τὸν πύργο, γιατὶ λαχταροῦσε νὰ μάθῃ...

* * *

Μέσα σὲ μιὰ μεγάλη αἴθουσα τοῦ πύργου, ἡ Ὑολάνδα, καθισμένη πλάϊ στὸ μεγάλο τζάκι, διάβαζε τὴν ἑσπερινή της προσευχή, ὅταν ἔξαφνα εἶδε τὸ σύζυγό της, καταματωμένο, χλωμό, μόλις συγκρατούμενο, νὰ μπαίνῃ μέσα. Ἀμέσως ὥρμησε πρὸς αὐτὸν σὰν τρελλή:

— Φίλε μου, τί ἔχεις; φώναξε.

Ὁ κόμης σωριάστηκε σὲ μιὰ ἕδρα, προφέροντας μέσα σ' ἕνα ρόγχο:

— Τὸ δαχτυλίδι σου!...

Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ὑολάνδα ἦταν κυριευμένη ἀπὸ φρίκη μπρὸς στὸ θέαμα τοῦ ἑτοιμοθανάτου συζύγου της, ὁ κόμης ξαναεῖπε:

— Τὸ δαχτυλίδι σου!... Αὐτὸ ποὺ ἔχεις στὸ χέρι σου!... Τὸ θέλω!...

Γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμία του, ἡ Ὑολάνδα θέλησε νὰ βγάλῃ τὸ δαχτυλίδι της, μὰ δὲν τὸ κατώρθωνε, γιατί, ἐπειδὴ εἶχε δέκα χρόνια νὰ τὸ βγάλῃ, τὸ δάχτυλο ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε θρέψει...

Τότε ἡ ζήλεια κυρίευσε τὴν ψυχὴ τοῦ Φερνόε καί, καταβάλλοντας μιὰ ὑπερτάτη προσπάθεια, ἀνορθώθηκε καὶ τραύλισε μὲ ἀγωνία:

— Ἄ! Ὁ Κερντοβὰλ εἶχε λοιπὸν δίκηο... Τὸ ὄνομά του εἶνε χαραγμένο στὸ δαχτυλίδι αὐτό, μὲ τὸ ὁποῖο ἀντικατέστησες τὸ δικό μου!...

Κατάχλωμη, ἡ Ὑολάνδα, ἔβγαλε μιὰ κραυγή:

— Ψέμμα! Βδελυρὸ ψέμμα!... Δὲν φαντάζομαι νὰ μὲ ὑποψιάζεσαι, ἀγαπητέ μου κύριε, ἱκανὴ νὰ ἔχω διαπράξει μιὰ τέτοια ἀτιμία... Τὸ δαχτυλίδι σου δὲν ἔφυγε ποτὲ ἀπὸ τὸ δάχτυλό μου...

Καί, καταβάλλοντας ἀπεγνωσμένες προσπάθειες νὰ βγάλῃ τὸ δαχτυλίδι της, σακάτευε τὸ δάχτυλό της...

— Πάει! ψιθύρισε ὁ ἑτοιμοθάνατος. Εἶνε πολὺ ἀργά... Πεθαίνω...

Τότε μιὰ ἀστραπὴ φώτισε τὸ μυαλὸ τῆς Ὑολάνδας καὶ μὲ τὴ σκέψι ὅτι ὁ ἀγαπημένος της σύζυγος θὰ πέθαινε νομίζοντάς την ἔνοχη, ἅρπαξε τὸ σπαθὶ τοῦ Φερνόε, τὸ βαμμένο μὲ τὸ αἷμα τοῦ Κερντοβὰλ καὶ ἁπλώνοντας τὸ χέρι της, ἔκοψε τὸ δάχτυλό της...

Ὁ δυστυχισμένος ἄρχων τὸ ἅρπαξε τότε καί, βγάζοντας τὸ δαχτυλίδι, ἐπρόφτασε νὰ δῇ ὅτι ὁ ἀντίπαλός του τοῦ εἶχε πῆ ἕνα βδελυρὸ ψέμμα.

Ἐξαντλημένος τότε σωριάστηκε πάνω στὶς πλάκες καὶ ξεψύχησε, ἐνῶ ἡ Ὑολάνδα λιποθυμοῦσε πάνω ἀπὸ τὸ πτῶμα του...

* * *

— Ἀπὸ τότε, κυρία—ἐξακολούθησε ὁ ποιητής—ἕνα μῖσος θανάσιμο χώρισε τὶς δυὸ οἰκογένειες, ποὺ πήγαινε κληρονομικὸ ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ διὰ μέσου τῶν αἰώνων... Ὁσάκις δὲ ἕνας ἀπὸ τοὺς Φερνόε φαινόταν νὰ κουράζεται ἀπὸ τὴν ἀτελείωτη αὐτὴ πάλη, οἱ συγγενεῖς του τοῦ ἔδειχναν μέσα σὲ μιὰ βελούδινη θήκη τὸ δάχτυλο μὲ τὸ χρυσὸ δαχτυλίδι τῆς Ὑολάνδας, τῆς ὡραίας Ὑολάνδας, ποὺ τὸ φύλαγαν ὡς τὸ πολυτιμώτερο οἰκογενειακό τους κειμήλιο...

Μιὰ μέρα, ὡστόσο, ὁ Ὕβ ντὲ Φερνόε ἔννοιωσε τὸ κληρονομικὸ μῖσος τῆς οἰκογενείας του νὰ μεταμορφώνεται μέσ' στὴν ψυχή του σὲ ἔρωτα πρὸς τὴν ὡραία Παυλίνα, τὴν κληρονόμο τῶν Φερνόε.

Στὴν ἀρχὴ πάλεψε ἄγρια ἐναντίον τοῦ αἰσθήματός του αὐτοῦ, μὰ ἡ ἀγάπη νίκησε στὸ τέλος. Τότε, γιὰ νὰ σβύσῃ γιὰ πάντα τὶς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος, πῆρε τὴ βελούδινη θήκη μὲ τὸ δάχτυλο τῆς Ὑολάνδας καὶ ἀφοῦ κατέβηκε στὸ βαθὺ μνημεῖο, ὅπου ἀναπαυόταν ἡ πρόγονή του, τὴν ἔκλεισε μέσα στὸ φέρετρό της.

Μὰ καθὼς ἐσηκωνόταν, ἕνα φῶς ἔλαμψε μέσα στὸ σκοτάδι τοῦ τάφου... Μέσα ἀπ' τὸ φῶς αὐτό, εἶδε τότε τὴν Ὑολάνδα, τὴν ὡραία Ὑολάνδα, νὰ παρουσιάζεται μπροστά του, φορῶντας τὸ σάβανό της... Ἕνα βαθὺ παράπονο ζωγραφιζόταν στὰ μάτια της καί, χωρὶς νὰ λέῃ τίποτε, ἔδειξε τὸ σακατεμένο χέρι της... Καὶ ἐνῶ ὁ Ὕβ σωριαζόταν περίτρομος, ἡ ὀπτασία διαλύθηκε...

Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ Λαμπρὶκ ἐσώπασε καὶ βύθισε τὰ μάτια του στὸ κενό.

Ἡ οἰκοδέσποινα ἔμενε σιωπηλή, κυριευμένη ἀπὸ τὴν ὀδυνηρὴ ἐντύπωσι ποὺ τῆς εἶχε κάνει ἡ ἀφήγησίς του.

Ἔπειτα ὁ ποιητὴς ἐπρόσθεσε:

— Ἡ ἀγάπη ἐθριάμβευσε στὸ τέλος... Ἡ Ὑολάνδα ἐσυγχώρεσε τὴν ἱεροσυλία, γιατὶ ἕνωσε στὸ θάνατο τὸν Ὕβ καὶ τὴν Παυλίνα... Ὅπως σᾶς εἶπα ἤδη, πνίγηκαν κι' οἱ δυὸ τὴν ἡμέρα τοῦ γάμου των...

Ἡ ὀπτασία τοῦ ἔδειξε τὸ σακατεμένο χέρι της...

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΕΝΑ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΣΚΙΕ

Ποιὸς εἶνε ὁ ἐξυπνώτερος λαὸς τῆς γῆς. Τί ὑπεστήριζε ὁ Γάλλος συγγραφεὺς Μοντεσκιέ. Ὁ ἄγνωστος νυχτερινὸς ἐπισκέπτης. Πῶς ἐτρομοκράτησε τὸν Μοντεσκιέ. Ἡ φάρσα τοῦ Ἄγγλου λόρδου. Εὐφυΐα καὶ γνῶσις Ἡ ὀμελέττα καὶ ἡ ὕπαρξις τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἀββᾶς Λακορνταὶρ καὶ οἱ νεαροὶ ἄθεοι. Ἀπάντησις πληρωμένη, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὁ Γάλλος συγγραφεὺς ντὲ Μοντεσκιὲ καὶ ὁ λόρδος Τσέστερφηλδ ἔκαναν κάποτε μαζὺ τὸ γῦρο τῆς Ἰταλίας. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ταξειδίου, οἱ δυὸ φίλοι ἄρχισαν νὰ συζητοῦν περὶ τοῦ ποιὸς λαὸς εἶνε ὁ ἐξυπνώτερος τῆς γῆς. Ὁ Μοντεσκιὲ ὑποστήριζε πὼς ὁ ἐξυπνώτερος λαὸς εἶνε ὁ Γαλλικός. Ὁ λόρδος Τσέστερφηλδ πάλι ἀντέκρουσε τὴ γνώμη αὐτή, ἰσχυριζόμενος ὅτι οἱ Γάλλοι εἶνε μὲν ἔξυπνοι, τοὺς λείπει ὅμως καθολοκληρίαν ἡ κρίσις, τὴν ὁποίαν ἔχουν οἱ Ἄγγλοι. Ὁ Μοντεσκιὲ ὅμως ἐπέμεινε στὴν ἄποψί του κι' ἔτσι οἱ δυὸ φίλοι δὲν συμφωνοῦσαν.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὸ πλοῖο τους ἔφτασε στὴ Βενετία καὶ διακόπτοντας τὴ συζήτησί τους, βγῆκαν ἔξω.

Ὁ Μοντεσκιέ, περίεργος καὶ ζωηρὸς καθὼς ἦταν, ἄρχισε νὰ περιέρχεται ὅλα τὰ κέντρα τῆς πόλεως, σχολιάζοντας μεγαλοφώνως ὅ,τι ἔβλεπε μπροστά του καὶ ἐπικρίνοντας τὴν Κυβέρνησι τῆς Γαληνοτάτης Δημοκρατίας.

Ὅταν, ἀργὰ τὴ νύχτα, ἐπῆγε στὸ ξενοδοχεῖο του, τὴ στιγμὴ ποὺ ἑτοιμαζόταν νὰ πέσῃ στὸ κρεββάτι του, ἄκουσε ἔξαφνα νὰ χτυποῦν στὴν πόρτα του. Ὁ Μοντεσκιὲ ἔτρεξε ν' ἀνοίξῃ, καί, πρὸς μεγάλη του ἔκπληξι, μπῆκε μέσα ἕνας ἄγνωστος, κακοντυμένος.

— Κύριε, τοῦ εἶπε βιαστικὰ ὁ ἄγνωστος, χωρὶς νὰ καθήσῃ. Εἶμαι συμπατριώτης σας. Εἶνε τώρα εἴκοσι χρόνια ποὺ ζῶ ἐδῶ. Ἐν τούτοις, ἀγαπῶ πάντα τοὺς Γάλλους καὶ εἶμαι εὐτυχὴς ὅταν μπορῶ νὰ τοὺς προσφέρω μιὰ ὑπηρεσία, ὅπως μοῦ συμβαίνει ἀπόψε μὲ σᾶς. Μάθετε λοιπὸν ὅτι σ' αὐτὸν τὸν τόπο εἶνε ἐλεύθερος καθένας νὰ κάνῃ ὅ,τι θέλει, ἀλλ' ὄχι καὶ ν' ἀνακατεύεται στὶς ὑποθέσεις τοῦ κράτους. Μιὰ ἀσυλλόγιστη κρίσις κατὰ τῆς Κυβερνήσεως μπορεῖ νὰ στοιχίσῃ τὸ κεφάλι ἑνὸς ἀνθρώπου. Σᾶς τὰ λέω αὐτά, γιατὶ σεῖς ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ἤλθατε στὴ Βενετία, δὲν ἐκάνατε ἄλλη δουλειὰ παρὰ νὰ ἐπικρίνετε καὶ νὰ κατακρίνετε τὶς πράξεις τῆς Κυβερνήσεως. Ἔχετε ὅμως ὑπ' ὄψιν σας ὅτι τὸ Συμβούλιον τῶν Δέκα ἔμαθε τὴν ἄφιξί σας, σᾶς παρακολουθεῖ, ξέρει ὅ,τι λέτε κι' ὅ,τι σχεδιάζετε νὰ κάνετε. Ὑποψιάζεται μάλιστα πὼς γράφετε τὶς ἐντυπώσεις σας γιὰ τὴ Βενετία. Γνωρίζω δὲ θετικὰ πὼς πρόκειται ἀπόψε τὴ νύχτα νὰ ἔλθουν ἐδῶ οἱ ἀστυνομικοὶ καὶ νὰ σᾶς κάνουν ἔρευνα... Ἐὰν πράγματι, κύριε, ἔχετε γράψει κανένα ἄρθρο πολιτικῆς φύσεως, φροντίσατε νὰ τὸ ἐξαφανίσετε... Ὡς μόνη χάρι γιὰ τὴν ὑπηρεσία ποὺ σᾶς προσφέρω εἶνε, ἂν τύχῃ καὶ συναντηθοῦμε ποτὲ στὸ δρόμο, νὰ κάνετε πὼς δὲν μὲ ξέρετε... Σκεφθῆτε πὼς μιὰ λέξι σας, μιὰ διφορουμένη φράσις σας μπορεῖ νὰ σᾶς ὁδηγήσῃ στὸ ἰκρίωμα. Αὐτὰ εἶχα νὰ σᾶς πῶ. Σᾶς παρακαλῶ ἀκόμα, ἂν συλληφθῆτε νὰ μὴ μὲ καταδόσετε...

Ὁ ἄγνωστος, μόλις τελείωσε τὸ λογίδριό του, ἐξαφανίστηκε. Ὁ Μοντεσκιὲ τἄχε χαμένα. Ἡ πρώτη του δουλειὰ ἦταν νὰ ρίξῃ στὴ φωτιὰ ἕνα ἔργο πολιτικῆς φύσεως ποὺ ἑτοίμαζε. Κατόπιν ἔδωσε ἐντολὴ νὰ εἰδοποιήσουν ἕνα ἁμάξι νὰ πάῃ νὰ τὸν παραλάβῃ στὶς τρεῖς καὶ ἔπειτα ἄρχισε νὰ μαζεύῃ τὰ πράγματά του γιὰ νὰ φύγῃ.

Ἐνῶ ὅμως ἑτοιμαζόταν, τὸν ἐπεσκέφθη ὁ λόρδος Τσέστερφηλδ. Βλέποντας τὸ φίλο του τόσο ταραγμένο, τὸν ρώτησε τί τοῦ εἶχε συμβῆ. Ὁ Μοντεσκιὲ δὲν δυσκολεύτηκε νὰ τοῦ διηγηθῆ τὰ διατρέξαντα.

— Στὶς τρεῖς, φυσικά, θὰ φύγω! τοῦ εἶπε στὸ τέλος. Δὲν ἐννοῶ οὔτε στιγμὴ νὰ μείνω ἐδῶ, ὅπου ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ διατρέχω τὸν κίνδυνο νὰ συλληφθῶ καὶ νὰ θανατωθῶ...

Ὁ λόρδος Τσέστερφηλδ, ἀφοῦ τὸν ἄκουσε προσεχτικά, τοῦ εἶπε μὲ μεγάλη ἀπάθεια:

— Αὐτὰ ὅλα εἶνε πολὺ καλά... Ἂς συνέλθουμε ὅμως γιὰ μιὰ στιγμὴ κι' ἂς τὰ ἐξετάσουμε μὲ μεγάλη ψυχραιμία.

— Θ' ἀστειεύεσαι βέβαια, τοῦ ἀπάντησε ὁ Μοντεσκιέ. Ἔχω ἐγὼ τώρα μυαλὸ γιὰ νὰ μιλήσω μὲ μεγάλη ψυχραιμία;

— Καλά, δὲν σκέφτηκες ποιὸς νάναι ἄραγε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος μὲ τόση γενναιοφροσύνη ἐκτίθεται σὲ κίνδυνο γιὰ νὰ σώσῃ ἕναν ἄγνωστο, στὸ κάτω-κάτω; Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν εἶνε φίλος σου;

— Ὄχι.

— Ἦταν κακοντυμένος, εἶπες;

— Ναί. Πολὺ κακοντυμένος.

— Σοῦ ζήτησε χρήματα; Κανένα σκοῦδο γιὰ πληρωμὴ τῶν κόπων του;

— Ὤ, οὔτε δεκάρα.

— Αὐτὸ εἶνε ἀκόμα πιὸ περίεργο. Ποῦ ξέρει ὅμως ὅλ' αὐτὰ ποὺ σοῦ εἶπε;

— Ἀγνοῶ... Ἀπὸ τὸ Συμβούλιο τῶν Δέκα...

— Πρῶτον, ποὺ τὸ Συμβούλιο αὐτὸ κρατάει μεγάλη μυστικότητα σχετικῶς μὲ τὶς ἀποφάσεις του. Δεύτερον, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε δυνατὸν νάχῃ σχέσεις μὲ τέτοια ὑψηλὰ πρόσωπα.

— Ἴσως νὰ εἶνε κανένας ἀπὸ τοὺς κατασκόπους του.

— Ἀστειεύεσαι; Ἕνας κατάσκοπος δὲν προδίδει αὐτοὺς ποὺ τὸν πληρώνουν, παρὰ μόνον ἐάν... πληρωθῆ περισσότερο. Ὅλ' αὐτὰ εἶνε παραμύθια...

— Μὰ τότε ποιὸς νᾶναι;

— Δὲν ξέρω... Θὰ σκεφτῶ...

Κι' ἐνῶ ὁ Μοντεσκιὲ ἔκανε τὶς τελευταῖες του προετοιμασίες γιὰ τὸ ταξεῖδι, ὁ λόρδος Τσέστερφηλδ ἄρχισε νὰ κόβῃ βόλτες...

— Μὰ ναί! φώναξε στὸ τέλος. Αὐτὸ θὰ εἶνε! Αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο...

— Ἔ, λοιπόν;...

— Αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο... συνέχισε ὁ λόρδος, θὰ σοῦ τὸν ἔστειλε ἁπλούστατα... κανένας φίλος σου... κανένας πονηρὸς φίλος σου... σὰν τὸν λόρδο Τσέστερφηλδ π. χ.... γιὰ νὰ σοῦ ἀποδείξῃ πώς, ἂν ἤσουν λιγότερο ἔξυπνος καὶ εἶχες περισσότερη κρίσι, δὲν θὰ πάθαινες αὐτὸ ποὺ ἔπαθες!

— Ἄ! Ἄθλιε! φώναξε ὁ Μοντεσκιὲ ἔξω φρενῶν... Μοῦ ἔπαιξες τέτοια φάρσα! Καὶ τὰ χειρόγραφά μου! Τὰ χειρόγραφά μου ποὺ ἔκαψα!...

Ὁ Μοντεσκιὲ δὲν ἐσυγχώρεσε στὸ φίλο του τὴ φάρσα αὐτή. Ἔφυγε τὴν ἴδια νύχτα, χωρὶς ν' ἀποχαιρετίσῃ τὸν λόρδο Τσέστερφηλδ.

* * *

Ὁ σοφὸς Πιτὰὸ ἔλεγε κάποτε στὸ φίλο του ποιητὴ Θεόφιλο:

— Κρῖμα! Ἐνῷ εἶσαι τόσο ἔξυπνος, ξέρεις τόσο λίγα πράγματα...

— Ἀπ' αὐτὸ ποὺ λές, τοῦ ἀπάντησε ὁ Θεόφιλος, συμπεραίνω πὼς εἶσαι πολὺ πιὸ δυστυχὴς ἀπὸ μένα. Γιατί, ἐνῷ ξέρεις τόσα πράγματα, δὲν εἶσαι καθόλου ἔξυπνος!

* * *

Ὁ περίφημος μοναχὸς Λακορνταὶρ ταξείδευε κάποτε μαζὺ μὲ μιὰ παρέα ἀνοήτων νέων, οἱ ὁποῖοι, θέλοντας νὰ κάνουν τοὺς ἔξυπνους, ἠρνοῦντο τὴν ὕπαρξι τοῦ Θεοῦ. Σὲ μιὰ στιγμή, ἕνας ἀπ' αὐτοὺς γυρίζοντας τοῦ εἶπε:

— Ἐσεῖς, πάτερ μου, θὰ μᾶς φωτίσετε... Δὲν εἶνε ἠλιθιότης νὰ πιστεύῃ κανεὶς ὅ,τι δὲν μπορεῖ νὰ καταλάβῃ;

— Καθόλου, ἀπάντησε ὁ μοναχός! Διαφωνῶ ἐντελῶς μαζύ σας. Καταλαβαίνετε σεῖς γιὰ ποιὸ λόγο ἡ φωτιὰ λυώνει τὸ βούτυρο καὶ ἀντιθέτως σκληραίνει τὸ αὐγό; Πῶς δηλαδὴ προκαλεῖ ἀποτελέσματα ἀντίθετα;

— Ὄχι! ἀπάντησε ὁ ἄθεος. Τί θέλετε νὰ πῆτε ὅμως μ' αὐτό;

— Ὅ,τι, ἁπλούστατα, πιστεύετε στήν... ὀμελέττα, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ μπορεῖτε νὰ τὴν ἐννοήσετε.

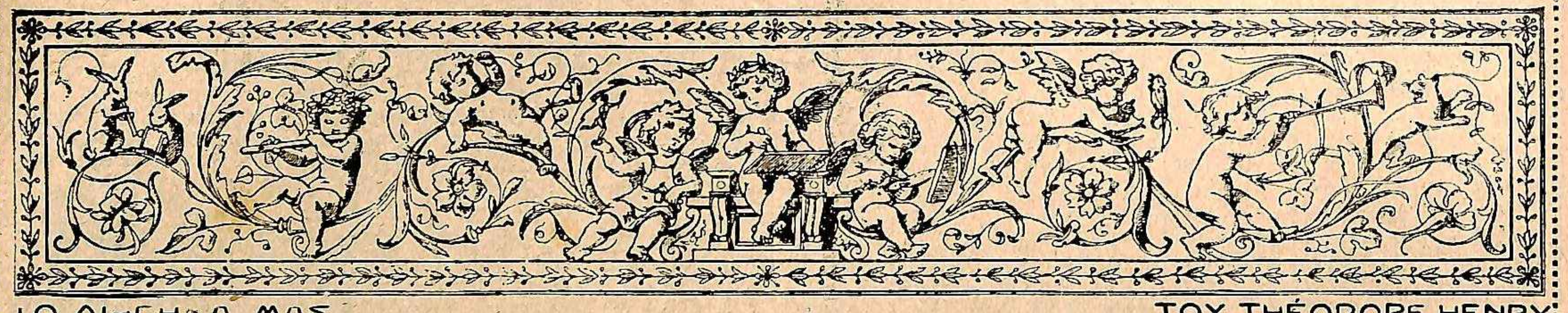

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

ΤΟΥ THÉODORE HENRY

Ο ΑΠΟΚΛΗΡΟΣ

Πρὶν γίνη ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλείτερους βιολιστὲς τῆς Εὐρώπης, ὁ Εὐγένιος Β...., ὑπόφερε κι' ἀγωνίστηκε πολύ. Μόλις ἔφτασε γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Παρίσι, μὴ ἔχοντας κανένα πόρο ζωῆς, ἀναγκάστηκε νὰ πάη ὡς βιολιστὴς σ' ἕνα ὕποπτο μπὰρ τῆς Μονμάρτρης, ὅπου συγκεντρωνόντουσαν λογῆς-λογῆς ἄνθρωποι καὶ χόρευαν κάθε βράδυ. Μὰ δὲν ἦταν καθόλου σπάνιο πρᾶγμα νὰ διακόπτεται ἔξαφνα ἕνα βάλς ἢ ἕνα ταγκό, ἀπὸ ἕνα ἄγριο καυγᾶ, ποὺ εἶχε προκληθῆ γιὰ τὸ τίποτε. Τότε τὰ καθίσματα, οἱ πάγκοι καὶ τὰ τραπέζια τοῦ καταστήματος ἐκσφενδονιζόντουσαν πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις μαζὺ μὲ τὰ ποτήρια καὶ τὶς μποτίλιες τῆς μπύρας.

Τὰ μέλη τῆς ὀρχήστρας κατέφευγαν κάτω ἀπ' τὰ ἀναλόγιά τους, περιμένοντας ἐκεῖ ὡς τὴν ὥρα ποὺ ἔφτανε ἡ ἀστυνομικὴ περίπολος καὶ ὁδηγοῦσε στὸ τμῆμα τοὺς θορυβοποιούς.

Τότε οἱ μουσικοὶ ξαναπήγαιναν στὶς θέσεις τους καὶ οἱ χοροὶ ξανάρχιζαν καὶ ἐξακολουθοῦσαν ὡς τὸ πρωΐ.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων μελῶν τῆς ὀρχήστρας ἦταν κι' ἕνας ἡλικιωμένος κύριος ποὺ ἔπαιζε φλάουτο. Ὁ φλαουτίστας αὐτὸς ἔδειχνε ἐξαιρετικὴ συμπάθεια πρὸς τὸν Εὐγένιο, ἴσως γιατὶ ὁ νέος βιολιστὴς δὲν τὸν ἐκορόϊδευε, ὅπως οἱ ἄλλοι συνάδελφοί του. Ὡστόσο, ἡ συμπάθεια αὐτὴ δὲν ἦταν καὶ πολὺ εὐχάριστη γιὰ τὸν Εὐγένιο. Εἶχε καὶ τὶς ἐνοχλήσεις της. Μετὰ τὴ δουλειά, ὁ γέρο-μπεκρῆς, ὅπως ἀποκαλοῦσαν τὸ φλαουτίστα οἱ ἄλλοι μουσικοί, παρακαλοῦσε τὸ βιολιστὴ νὰ τὸν περιμένη γιὰ νὰ γυρίσουν μαζὺ στὸ σπίτι, ἐπειδὴ τὰ δωμάτιά τους βρισκόντουσαν στὴν ἴδια συνοικία. Μὰ συχνὰ ὁ Εὐγένιος ἀναγκαζόταν νὰ τὸν πηγαίνη στὸ σπίτι του τρεκλίζοντα, γιατὶ στὸ δρόμο, ὁ σύντροφός του τὸν ἀνάγκαζε νὰ κάνουν διάφορους σταθμοὺς σὲ ὅσες ταβέρνες ἢ μπὰρ ἦσαν ἀνοιχτά.

Τὰ Σαββατόβραδα πρὸ πάντων, ποὺ ἔπαιρναν τὸ βδομαδιάτικό τους οἱ μουσικοί, τὸ μαρτύριο τοῦ Εὐγενίου μὲ τὸ σύντροφό του ἦταν ἀνυπόφορο. Ὥς ὅτου νὰ τὸν ὁδηγήση στὸ σπίτι του, περνοῦσαν τουλάχιστον τρεῖς ὧρες μὲ τοὺς σταθμοὺς ποὺ ἔκαναν στὶς ταβέρνες τοῦ δρόμου. Ὁ βιολιστής, ὡστόσο, σ' ὅλες αὐτὲς τὶς στάσεις τους, δὲν ἔπινε οὔτε ἕνα ποτήρι κρασί.

Ἀλλὰ καὶ ἀφοῦ ἄφινε τὸ σύντροφο του στὸ σπίτι του, ὁ Εὐγένιος ἦταν βέβαιος πὼς ἔβγαινε πάλι καὶ ἔπινε, ὥς ὅτου ἐξαντλοῦσε ὁλόκληρο τὸ βδομαδιάτικό του. Γι' αὐτό, τὶς Κυριακές, ὁ φλαουτίστας ἀπουσίαζε συχνὰ ἀπὸ τὴ δουλειὰ ἢ πήγαινε μεθυσμένος τόσο, ὥστε σωριαζόταν ἀναίσθητος μπρὸς στὸ ἀναλόγιό του.

Ὡστόσο, ὁ Εὐγένιος ξαφνιαζόταν πολὺ μὲ τὸν λεπτὸ τρόπο ποὺ μιλοῦσε ὁ σύντροφος καὶ μὲ τὴν εὐγένεια τῆς συμπεριφορᾶς του. Ὁ γέρος ἔδειχνε ἀκόμα πὼς ἦταν ἐξαιρετικὰ μορφωμένος. Αὐτὸ τὸ παράδοξο ὑποκείμενο τὰ ἤξερε ὅλα καὶ χειριζόταν κάθε ζήτημα μὲ θαυμαστὴ εὐχέρεια.

Γι' αὐτό, σιγὰ-σιγὰ κι' ὁ Εὐγένιος ἄρχισε ν' ἀνταποκρίνεται στὴ συμπάθεια ποὺ τοῦ ἔδειχνε καὶ νὰ τοῦ φέρεται μὲ σεβασμό, πρᾶγμα ποὺ δὲν τὸ ἔκαναν τὰ ἄλλα μέλη τῆς ὀρχήστρας.

Ὁ γέρο φλαουτίστας ἦταν ὡς ἑξῆντα πέντε χρόνων καὶ παρὰ τὴν ἡλικία του, διετηρεῖτο θαυμάσια, καί, ὅταν δὲν ἦταν μεθυσμένος, εὔκολα ξεχώριζες κάποιαν ἀριστοκρατικότητα στὸ παρουσιαστικό του.

Μιλοῦσε μὲ τόσες γνώσεις γιὰ τὴ φιλολογία καὶ τὴν τέχνη, ὥστε ὁ Εὐγένιος ἀναρωτιόταν ποιὸς ἦταν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχε καταντήσει ἕνας ἀπόκληρος... Ὑποψιαζόταν ὅτι ἀνῆκε στὴν ἀριστοκρατία καὶ ζητοῦσε νὰ καταλάβη πῶς εἶχε ξεπέσει ἔτσι...

Εἶδαν ἕνα νέο κύριο, ὁ ὁποῖος συνώδευε μιὰ ὡραιοτάτη κόρη...

* * *

Ἕνα Σαββατόβραδο, ἀφοῦ πῆραν τὸ μισθό τους, πρὸς μεγάλη ἔκπληξι τοῦ Εὐγενίου, ὁ γέρο φλαουτίστας δὲν τοῦ ἔκανε λόγο, ὅπως πάντα, νὰ πᾶνε στὴν ταβέρνα.

—Θὰ ἔχετε τὴν καλοσύνη νὰ μὲ συνοδεύσετε; τοῦ εἶπε;

—Ποῦ;... σὲ καμμιὰ ταβέρνα;

—Ὄχι... Δὲν ἔχω ὄρεξι νὰ πιῶ ἀπόψε...

Ὁ Εὐγένιος, ἀκούγοντας τὴν ἀπάντησι αὐτή, κούνησε μ' ἀμφιβολία τὸ κεφάλι του. Τότε ὁ φλαουτίστας τοῦ εἶπε:

—Ὄχι! Ὄχι!... Δὲν θὰ πάρουμε ἀπόψε τὸ συνηθισμένο μας δρόμο... Θέλετε νὰ μὲ συνοδεύσετε κάπου;...

—Τέτοια ὥρα;

—Ἐλᾶτε! ἔκανε ἱκετευτικὰ ὁ γέρος. Μὴ μοῦ τὸ ἀρνεῖσθε...

Περπατῶντας, δὲν ἄργησαν νὰ περάσουν τὶς φτωχικὲς συνοικίες καὶ νὰ φτάσουν στὸ ἀριστοκρατικὸ προάστειο τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ.

Μολονότι ἦταν Φεβρουάριος, ὁ καιρὸς δὲν ἦταν ψυχρός, ὅσο εἶνε συνήθως αὐτὴ τὴν ἐποχή. Ὁ οὐρανὸς ἦταν καθαρὸς καὶ ἡ σελήνη ἔλουζε τὸ Παρίσι μὲ τὸ ἀσημένιο της φῶς.

Οἱ δυὸ σύντροφοι ἔφτασαν, τέλος, σ' ἕνα μέγαρο, ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ φῶτα καὶ μπρὸς στὸ ὁποῖο βρισκόταν παρατεταγμένη μιὰ ἀτελείωτη σειρὰ μεγαλοπρεπῶν ἁμαξιῶν, ἡ ὁποῖες ἔφευγαν τὴν ὥρα ἐκείνη μιὰ-μιά.

Ὁ γέρος, ἀφοῦ ἐξέτασε τὰ οἰκόσημα τῶν ἁμαξιῶν, ἔβγαλε ἕνα στεναγμὸ ἀνακουφίσεως καὶ ψιθύρισε:

—Φοβόμουν ὅτι εἴχαμε φτάσει πολὺ ἀργά! Ἐλᾶτε! Εἶνε ἀκόμα μέσα! Ἂς πλησιάσουμε...

Καί, λέγοντας αὐτά, τὸν παρέσυρε κάτω ἀπ' τὴ σκιὰ ἑνὸς μεγάλου δέντρου ποὺ βρισκόταν μπρὸς στὴν εἴσοδο τοῦ μεγάρου. Ἀπὸ κεῖ παρακολουθοῦσαν τὴν ἔξοδο τῶν προσκεκλημένων τῆς ἑσπερίδος ποὺ δινόταν ἐκεῖνο τὸ βράδυ στὸ μέγαρο...

Ἔξαφνα, ὁ γέρος φλαουτίστας ἔπιασε τὸν Εὐγένιο ἀπ' τὸ μπράτσο καὶ τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ πνιγμένη:

—Ἐλᾶτε!

Καὶ τὸν παρέσυρε πρὸς τὸ δρόμο...

Μόλις ἔφτασαν ἐκεῖ, εἶδαν μπροστά τους ἕνα νέο κύριο, ὁ ὁποῖος συνώδευε μιὰ ὡραιοτάτη κόρη.

Ὁ νέος κύριος, ντυμένος μὲ μεγάλη κομψότητα, ἦταν παρασημοφορημένος μὲ διάφορα παράσημα. Ἡ νέα κόρη πάλι φοροῦσε μιὰ πολυτελεστάτη τουαλέττα χοροῦ, στὴν ὁποία ἔλαμπαν τὰ διαμάντια καὶ τὰ μαργαριτάρια.

Ὁ νέος ἔκανε ἕνα σημεῖο κι' ἕνα πλούσιο ἁμάξι πῆγε καὶ στάθηκε μπροστά του. Βοήθησε τὴ νέα ν' ἀνεβῆ, ἀνέβηκε κι' αὐτὸς καὶ τὸ ἁμάξι ξεκίνησε. Ἔτσι, οἱ δυὸ νέοι δὲν ἄργησαν νὰ ἐξαφανιστοῦν μέσα στὴ νύχτα.

Ὁ Εὐγένιος καὶ ὁ γέρος πλησίασαν τότε πρὸς τὸ φῶς. Ἐκεῖ ὁ βιολιστὴς εἶδε πὼς τὸ πρόσωπο τοῦ συντρόφου του ἦταν γεμάτο δάκρυα καὶ μιὰ ὑπερτάτη ἀγωνία ζωγραφιζόταν σ' αὐτό.

—Ὁ γυιός μου κι' ἡ κόρη μου! ψιθύρισε μὲ φωνὴ ποὺ τὴν ἔπνιγαν οἱ λυγμοί.

Ἔπειτα, προσπαθῶντας νὰ συγκρατήση τὴν ταραχή του, εἶπε στὸν Εὐγένιο:

—Νά ποῦ μὲ ὡδήγησε τὸ πάθος τῆς μέθης. Εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ μὴ σφίγγω πειὰ τὰ παιδιά μου στὴν ἀγκαλιά, εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ κρύβομαι γιὰ νὰ τὰ βλέπω χωρὶς νὰ κοκκινίζω... Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ γεννιῶνται ἔχοντας ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς ζωῆς: Πλοῦτο, δόξα, μεγαλεῖο... Ἔ, πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς τὰ χάνουν ὅλα, γιατὶ δὲν μποροῦν νὰ κατανικήσουν τὰ πάθη τους... Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶμαι κι' ἐγώ...

Καί, καθὼς μιλοῦσε ἔτσι, ὁ γέρος τραβοῦσε τὰ μαλλιά του. Ὁ Εὐγένιος, συγκινημένος, προσπαθοῦσε νὰ τὸν καθησυχάση, χωρὶς νὰ τὸ κατορθώνη...

Ἔτσι, ἔφτασαν μπρὸς στὸ σπίτι τοῦ ἀτυχοῦς φλαουτίστα, ὁ ὁποῖος, σφίγγοντας τὸ χέρι τοῦ συντρόφου του, τοῦ εἶπε:

—Ὠρεβουάρ, αὔριο...

Μὰ τὴν ἄλλη μέρα, ὁ φλαουτίστας πῆγε στὸ μπάρ, μεθυσμένος, ἐλεεινός. Μόλις ἐπῆρε τὸ ὄργανό του γιὰ νὰ παίξη, σωριάστηκε κάτω ἀπ' τὸ ἀναλόγιό του καὶ κοιμήθηκε, ὥς τὸ τέλος τῆς βραδυᾶς, ὁπότε ὁ Εὐγένιος τὸν ξύπνησε.

—Διψάω!... Αὐτὰ ἦσαν τὰ πρῶτα του λόγια.

—Ἐλᾶτε νὰ γυρίσουμε στὰ σπίτια μας, τοῦ εἶπε ὁ Εὐγένιος.

—Δὲν θὰ μ' ἀφήσετε νὰ πιῶ ἕνα ποτῆρι! τραύλισε ὁ γέρος.

—Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ τὸ πιῆτε.

Μά, παρ' ὅλες τὶς προσπάθειες ποὺ κατέβαλε ὁ Εὐγένιος γιὰ νὰ τὸν συγκρατήση, ὁ γέρος τοῦ ξέφυγε. Τὸν εὕρηκε ὕστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα μπρὸς στὸν πάγκο ἑνὸς μπὰρ νὰ πίνη κονιὰκ καὶ νὰ ψιθυρίζη:

—Περίφημο κονιάκ... Καλύτερο δὲν ἔπινα οὔτε τὴν ἐποχὴ ποὺ ἤμουν ὁ δοὺξ ντὲ λὰ Μοργκοντιέ, ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους εὐγενεῖς τῆς Γαλλίας...

ΓΕΡΜΑΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

ΤΟΥ ΣΙΛΛΕΡ

ΑΔΕΛΦΙΚΗ ΘΥΣΙΑ

Τὸν παληὸ καιρὸ ζοῦσαν στὴ Γερμανία δυὸ νέοι καὶ πλούσιοι ἀδελφοί, ποὺ ἀγαποῦσαν κι' οἱ δυὸ μὲ τὴν ἴδια τρυφερότητα κι' ἀγάπη τὴν ὡραία βαρωνίδα Ἰουλία. Κανένας τους ὅμως δὲν ἐγνώριζε πὼς εἶχε τὸν ἀδελφό του ἀντεραστή, κι' ἐπέρασε πολὺς καιρὸς ὥσπου νὰ μάθουν τὸ τρομερό τους μυστικό.

Ὅταν τὸ ἔμαθαν, ἦταν πειὰ πολὺ ἀργά, γιατὶ τὸ πάθος των εἶχε ριζωθῆ τόσο βαθειὰ στὴν καρδιά των, ὥστε οὔτε ὁ ἕνας, οὔτε ὁ ἄλλος μποροῦσε νὰ ὑποχωρήση. Ἡ Ἰουλία πάλι, ποὺ ἦταν νέα λεπτὴ καὶ εὐαίσθητη, καταλάβαινε τὴ δύσκολη θέσι τους καὶ δὲν ἔδειχνε προτίμησι σὲ κανέναν ἀπὸ τοὺς δυό.

Στὸ τέλος ὁ μεγαλείτερος ἀδελφός, ἀφοῦ πάλαιψε ἀρκετὰ μεταξὺ τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης, κάλεσε τὸν ἀδελφό του καὶ τοῦ εἶπε:

—Ξέρω καλὰ ὅτι ἀγαπᾶς τὴν Ἰουλία, ὅπως τὴν ἀγαπάω κι' ἐγώ. Δὲν θέλω νὰ ἐξετάσω ποιὸς ἔχει προτεραιότητα στὸν ἔρωτά της, γιατὶ αὐτὸ θἆταν ἄσκοπο... Ἐγὼ λοιπὸν ἀπεφάσισα νὰ φύγω μακρυά, γιὰ νὰ προσπαθήσω νὰ τὴν ξεχάσω στὴν ξενητειά... Ἂν κατορθώσω πράγματι νὰ τὴν λησμονήσω, τότε ἡ Ἰουλία εἶνε δική σου καὶ νὰ τὴν πάρης μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ δική μου. Ἂν ὅμως δὲν τὸ κατορθώσω, τότε θὰ φύγης κι' ἐσὺ μὲ τὴ σειρά σου στὴν ξενητειὰ γιὰ νὰ ἐπαναλάβης τὸ ἴδιο πείραμα μὲ μένα.

Ὕστερ' ἀπὸ τὰ λόγια αὐτά, ὁ μεγαλείτερος ἀδελφὸς ἀποχαιρέτισε τὸ μικρότερο κι' ἀναχώρησε γιὰ τὴν Ὁλλανδία. Ἡ εἰκόνα τῆς Ἰουλίας ὅμως τὸν παρακολουθοῦσε παντοῦ καὶ δὲν τὸν ἄφινε ἥσυχο ποτέ... Ἀπομακρυσμένος ἀπὸ τὴν πατρίδα του, ὅπου ζοῦσε τὸ πλᾶσμα τῶν ὀνείρων του, μαραινόταν ὁ δυστυχισμένος σὰν τὸ λουλοῦδι ποὺ τὸ ξερριζώνουν ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος καὶ τὸ φυτεύουν σὲ ἄλλο.

Ἡ ἀπελπισία τῆς καρδιᾶς του ἦταν τόση, ὥστε ἔπεσε ἄρρωστος βαρειά. Ὅλα, ἡ φύσις, οἱ ἄνθρωποι, τὸ δωμάτιό του, τοῦ θύμιζαν διαρκῶς τὴν ἀγαπημένη του, ἀπὸ τὴν ὁποία βρισκόταν, ἀλλοίμονο, τόσο μακρυά!... Ἡ ἀνάμνησίς της τὸν ἐτάρασσε ὄχι μονάχα τὴν ἡμέρα, ἀλλὰ καὶ τὴ νύχτα, βασανίζοντάς τον μὲ τρομεροὺς ἐφιάλτες.

Ἔτσι ἡ κατάστασίς του χειροτέρευε διαρκῶς, καὶ οἱ γιατροὶ ποὺ τὸν ἐπεσκέπτοντο ἄρχισαν νὰ φοβοῦνται γιὰ τὴ ζωή του. Ἀλλὰ κι' ὁ ἴδιος αἰσθανόταν τὶς δυνάμεις του νὰ φεύγουν καὶ τὸ τέλος του νὰ πλησιάζη. Καταλάβαινε ὅτι μονάχα ὁ γυρισμὸς κοντὰ στὴν κόρη ποὺ ἀγαποῦσε θὰ μποροῦσε νὰ τὸν σώση.

Γι' αὐτὸ κι' ἀπεφάσισε νὰ γυρίση στὴ Γερμανία.

Πράγματι ἔφυγε ἀπὸ τὴν Ὁλλανδία, κι' ἔπειτα ἀπὸ ἕνα μῆνα ἔφτασε στὴν πατρίδα του, φοβερὰ ἀδυνατισμένος κι' ἐξασθενημένος. Χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ ἀδελφοῦ του, ἀνέβηκε γρήγορα τὶς σκάλες καί, πέφτοντας στὴν ἀγκαλιά του, τοῦ εἶπε:

—Ἀδελφέ μου, νά με πάλι κοντά σου!... Μονάχα ὁ Θεὸς γνωρίζει τί ὑπέφερα στὸ διάστημα ποὺ ἔλειπα!... Δὲν μποροῦσα ὅμως νὰ παρατείνω περισσότερο τὸ ταξεῖδι μου, γιατὶ θὰ πέθαινα...

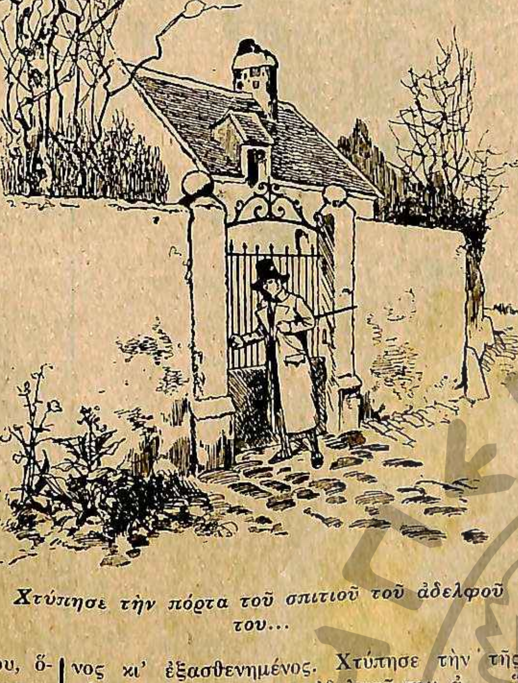

Χτύπησε τὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ ἀδελφοῦ του...

Ὁ ἀδελφός του στὴν ἀρχὴ τρόμαξε, βλέποντας ἔτσι ἀλλαγμένο τὸ πρόσωπό του καὶ δὲν ἐδυσκολεύτηκε νὰ πιστέψη τὰ λόγια του, ποὺ τὰ πιστοποιοῦσε ἡ ἴδια ἡ ἐμφάνισίς του.

Ἔπειτα βυθίστηκε ἐπὶ ἡμέρες ὁλόκληρες σὲ σκέψεις καὶ σὲ λίγες βδομάδες ἐδήλωσε στὸν ἀδελφό του πὼς θὰ ἔφευγε κι' αὐτός.

—Ἀδελφέ μου, τοῦ εἶπε, ἐσὺ μετέφερες τὸν πόνο σου ὥς τὴν Ὁλλανδία. Ἐγὼ θὰ προσπαθήσω νὰ τὸν μεταφέρω ἀκόμα παραπέρα. Σὲ παρακαλῶ ὅμως νὰ μὴν τὴν στεφανωθῇς πρὶν σοῦ γράψω. Ἂν θελήση ὁ Θεὸς καὶ μοῦ δώση περισσότερη ἀντοχὴ ἀπὸ σένα, τότε ἡ Ἰουλία εἶνε δική σου. Ἂν ὅμως διαψευσθῶ κι' ἐγώ, τότε ἂς ἀποφασίση ὁ Ὕψιστος γιὰ τὴν τύχη μας. Πάρε αὐτὸ τὸ σφραγισμένο πακέτο καὶ πρόσεχε νὰ μὴν τὸ ἀνοίξης πρὶν ἀναχωρήσω. Πηγαίνω στὴ Βαταβία...

Καί, μόλις εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια, πήδησε στὸ ἁμάξι ποὺ τὸν περίμενε κι' ἀπομακρύνθηκε.

Ὁ ἀδελφός του ἔμεινε κατάπληκτος μπρὸς σ' αὐτὴ τὴ μοναδικὴ αὐταπάρνησί του κι' αἰσθάνθηκε τὰ μάτια του νὰ δακρύζουν. Παρακολούθησε σὲ ἀρκετὴ ἀπόστασι τὸ ἁμάξι ποὺ ἔφευγε, κι' ὕστερα πῆγε καὶ κλείστηκε στὸ δωμάτιό του. Ἀφοῦ συνῆλθε κάπως ἀπὸ τὴ θλίψι, στὴν ὁποία τὸν εἶχε βυθίσει ἡ ἀναχώρησις τοῦ ἀδελφοῦ του, πῆρε τὸ πακέτο καὶ τὸ ἄνοιξε. Φαντασθῆτε πόσο μεγάλωσε ἡ ἔκπληξίς του, ὅταν εἶδε ὅτι περιεῖχε ἕνα ἔγγραφο, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ μικρότερος ἀδελφὸς παραχωροῦσε ὁλόκληρο τὸ μερίδιο τῆς περιουσίας του στὸν μεγαλείτερο.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ἔλαβε ἀπὸ τὸν ξενητεμμένο ἕνα μακρὸ γράμμα, στὸ ὁποῖο, μεταξὺ τῶν ἄλλων, τοῦ ἔγραφε τὰ ἑξῆς:

«Ἐδῶ στὴ Βαταβία, ὅπου βρίσκομαι, εὐχαριστῶ ἐν πρώτοις τὸ Θεὸ γιὰ τὴν καλοσύνη του, καὶ σᾶς σκέπτομαι, ἐσένα καὶ τὴν Ἰουλία, μὲ τὴν ἀγαλλίασι ἑνὸς μάρτυρος. Ὁ Ὕψιστος εὐδόκησε νὰ μοῦ δώση ἀρκετὴ γενναιοψυχία, ὥστε νὰ προσφέρω στὸ βωμὸ τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης τὴ μεγαλείτερη θυσία.

»Ἡ Ἰουλία εἶνε δική σου. Ἄ, Θεέ μου! Στὶς γραμμὲς αὐτὲς ἔχυσα ἕνα δάκρυ, ἀλλὰ θὰ εἶνε τὸ τελευταῖο... Ἡ Ἰουλία λοιπὸν εἶνε δική σου...

»Ἀδελφέ μου, ἡ κόρη αὐτὴ δὲν ἦταν γιὰ μένα, ἴσως ἐπειδὴ δὲν θὰ εὐτυχοῦσε μαζύ μου. Δὲν πιστεύω δὲ νὰ τῆς ἔρθη ποτὲ ἡ ἰδέα πὼς θὰ εὐτυχοῦσε, ἂν γινόταν γυναῖκα δική μου...

»Ἀδελφέ μου, μὴ λησμονῇς ποτὲ μὲ πόσο σκληρὲς θυσίες κατώρθωσες νὰ τὴν ἀποκτήσης, καὶ νὰ διατηρῇς γι' αὐτὴ πάντα τὴ φλόγα τοῦ πρώτου σου ἔρωτος. Νὰ τὴ θεωρῇς ὡς πολύτιμο κειμήλιο τοῦ ἀδελφοῦ σου, ποὺ δὲν θὰ τὸν ξαναφιλήσης, καὶ νὰ τὴν ἔχης σὰν εἰκόνισμα...

»Σ' ἀφίνω γειὰ καὶ σοῦ εὔχομαι νὰ εὐτυχήσης. Ἡ πρᾶξις αὐτὴ μοῦ παρέχει τὴ διαβεβαίωσι ὅτι ὁ Θεὸς ποτὲ δὲν θὰ μᾶς ἐγκαταλείψη, οὔτ' ἐσᾶς, οὔτ' ἐμένα ἐδῶ στὴν ξενητειά...».

Ὕστερ' ἀπὸ μιὰ βδομάδα ὁ μεγαλείτερος ἀδελφὸς παντρεύτηκε τὴν Ἰουλία, μὲ τὴν ὁποία ἔζησε τὴν εὐτυχέστερη ζωὴ ἐπὶ ἕνα ἔτος.

Ἔξαφνα ὅμως ἡ νέα ἄρχισε νὰ μαραίνεται ἀπὸ μιὰ ἀνεξήγητη αἰτία καὶ νὰ σιγοσβύνη, σὰν τὸ ρόδο ποὺ μένει ἀπότιστο. Καί, στὸ τέλος, μιὰ μέρα, πέθανε...

Λίγο ὅμως προτοῦ πεθάνη, κάλεσε κοντά της μιὰ πιστὴ φίλη της καὶ μὲ λυγμοὺς τῆς ἐξομολογήθηκε ὅτι αὐτὴ ἀγαποῦσε τὸν ἄλλον ἀδελφό, τὸν ξενητεμμένο, κι' ὅτι ἡ ἀναχώρησίς του ἔγινε ἀφορμὴ γιὰ ν' ἀρρωστήση...

ΑΡΑΒΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΦΟΡΑΔΑ ΤΟΥ ΣΕΪΧΗ

Γιὰ τὴν παροιμιώδη φιλοξενία τῶν Ἀράβων ὑπάρχει τὸ ἀκόλουθο ἱστορικὸ ἀνέκδοτο:

Μιὰ φορὰ ζοῦσε στὴν Ἀραβία κάποιος γενναῖος Σεΐχης, ὁ ὁποῖος εἶχε μιὰ φοράδα μοναδικῆς ὡραιότητος. Ἡ φήμη τῆς φοράδας αὐτῆς ἔφτασε μέχρι τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ, ἀκούγοντας νὰ τοῦ μιλοῦν γι' αὐτὴ μὲ τόσο θαυμασμό, ζήτησε νὰ τὴν ἀγοράση.

Κάλεσε λοιπὸν μερικοὺς ἀνθρώπους του, κι' ἀφοῦ τοὺς ἐφοδίασε μὲ πολλὰ χρήματα, τοὺς ἔστειλε στὴν Ἀραβία μὲ τὴν ἐντολὴ νὰ παρουσιαστοῦν στὸ Σεΐχη καὶ νὰ τοῦ ἀγοράσουν τὴ φοράδα, δίνοντάς του ὅσα θὰ ζητοῦσε.

Ὅταν οἱ ἀπεσταλμένοι ἔφτασαν ἐκεῖ, ὁ Ἄραψ φύλαρχος τοὺς ὑποδέχτηκε μὲ μεγάλη προθυμία στὰ ἀνάκτορά του καὶ τοὺς ἐφιλοξένησε ὅσο μποροῦσε καλύτερα.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Αὐτοκράτορος, ὅταν ἐτελείωσε τὸ γεῦμα, ζήτησαν νὰ μιλήσουν ἰδιαιτέρως στὸ Σεΐχη καὶ τοῦ ἀνεκοίνωσαν τὸ σκοπὸ τῆς ἐπισκέψεώς των.

—Νὰ σᾶς πῶ, φίλοι μου, τοὺς εἶπε τότε ὁ μεγαλόκαρδος Σεΐχης. Αὐτὲς τὶς ἡμέρες ὁ τόπος μας βασανίζεται ἀπὸ φοβερὸ λιμὸ ἐξ αἰτίας τῆς ἀφορίας τῆς γῆς καὶ δὲν ὑπάρχουν πουθενὰ τρόφιμα. Γιὰ νὰ σᾶς περιποιηθῶ, λοιπόν, ἀναγκάστηκα νὰ σφάξω τὴν ἀγαπημένη μου φοράδα καὶ νὰ σᾶς τὴν προσφέρω πρὸ ὀλίγου μαγειρευμένη...

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὅσο στὰ βάθη πᾶς καὶ σβεῖς κι' ὅσο
[οἱ καιροὶ γοργοπερνᾶν
καὶ τοῦτοι σὲ λησμόνησαν κι' ἐκεῖνοι
[σὲ καταφρονᾶν,
φρέσκος μπροστά μου τόσο ζῇς, τόσο ἡ
[καρδιά μου ἐσὲ σιμώνει.
Σὰν τὸ κρασὶ καὶ ὁ ποιητής, ὅσο πα-
[λιώνει, δυναμώνει.

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

Η ΑΜ Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

(Ἄρθρον τῆς βαρώνης Ντὲ Κλεσσύ)

Φαίνεται ὅτι τὴν ἐφετεινὴ ἄνοιξι καὶ τὸ καλοκαῖρι θὰ φορεθοῦν καὶ πάλι πολὺ τὰ φορέματα ἀπὸ κρὲπ ἐμπριμέ.

— Τὰ νέα ἐμπριμὲ ὑφάσματα θὰ ἔχουν μεγάλες ἀνοιχτόχρωμες βοῦλες ἐπάνω σὲ φόντο σκοῦρο. Θὰ εἶνε δὲ πολὺ τῆς μόδας κρὲπ πράσινο σκοῦρο, ἐμπριμέ, μὲ βοῦλες ἄσπρες καὶ κόκκινες.

— Τὰ φορέματα ἀπὸ ὕφασμα ἐμπριμὲ θὰ ἔχουν συνήθως φοῦστα ἀποτελούμενη ἀπὸ τρία βολάν. Τὰ δυὸ ἐπάνω βολὰν θὰ γαρνίρωνται γύρω μὲ μιὰ στενὴ σφηκοφωληά, ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα, ὅπως τὰ φορέματα τοῦ 1830.

— Τ' ἀνοιξιάτικα ἐμπριμὲ φορέματα θὰ συνοδεύωνται ἀπὸ ἕνα ἐπανωφοράκι καμωμένο ἀπὸ ντρᾶ.

— Ἐπίσης ἀρκετὰ ἀνοιξιάτικα ἐμπριμὲ ὑφάσματα θὰ ἔχουν φόντο μαῦρο καὶ σχέδια κόκκινα ἢ πράσινα. Τὰ ἐπανωφόρια ποὺ θὰ συνοδεύουν τὰ φορέματα αὐτά, θὰ εἶνε καμωμένα ἀπὸ μαῦρο ντρᾶ καὶ θὰ ἔχουν ντουμπλὺρ πράσινη ἢ κόκκινη.

— Τ' ἀνοιξιάτικα ἐπανωφόρια θὰ εἶνε τρουὰ-κάρ, δηλαδὴ θὰ σκεπάζουν τὴν φοῦστα κατὰ τὰ τρία τέταρτα.

— Μερικὰ ἀπὸ τ' ἀνοιξιάτικα ἐπανωφόρια θὰ ἔχουν ἀνοιχτὰ μανίκια στὸ πλάγι, μέχρι τοῦ ἀγκῶνος, ὥστε νὰ φαίνεται τὸ μανίκι τοῦ φορέματος. Αὐτὸ γίνεται γιὰ νὰ φαίνεται μέσα ἀπὸ τὸ σκοῦρο ἐπανωφόρι τὸ χρωματιστὸ ὕφασμα τοῦ φορέματος.

— Ἀρκετὰ φορέματα ἐμπριμὲ θὰ ἔχουν γιακᾶ, γραβάτα καὶ ζώνη ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα. Ὁ γιακᾶς ὅμως θὰ ἔχῃ γύρω ἕνα στενὸ κομμάτι ἀπὸ μαῦρο σατέν, ἡ γραβάτα θὰ ἔχῃ ἐπίσης πὰν ἀπὸ μαῦρο σατὲν καὶ ἡ ζώνη θὰ κλείῃ μὲ μίαν ἀγκράφα μαύρη.

— Θὰ φορεθοῦν πολὺ τὴν ἄνοιξι ὡραῖα καπελλάκια, ἰδιόρρυθμα, τὰ μισὰ καμωμένα ἀπὸ μαῦρο σατὲν καὶ τὰ μισὰ ἀπὸ κέντημα μὲ λεπτὲς χάνδρες.

— Φορέματα ἀπὸ σατὲν μαῦρο ἐπίσης θὰ φορεθοῦν πολὺ τὴν ἄνοιξι, γαρνιρισμένα μὲ ντεκοὺπ ἀπὸ τὴν θαμπὴ ὄψι τοῦ ὑφάσματος.

— Ἐπίσης θὰ εἶνε πολὺ τῆς μόδας καὶ φορέματα ἀπὸ μαῦρο κρὲπ-ντὲσίν, καθὼς καὶ ἀπὸ κρὲπ-ζωρζὲτ πράσινο.

— Τὰ φορέματα ἀπὸ κρὲπ-σατὲν μαῦρο θὰ γαρνίρωνται μὲ πράσινο κρὲπ-ζωρζὲτ ἢ μὲ κρὲπ-ζωρζὲτ δύο ἀποχρώσεων βιολέ, τὸ ὁποῖον πηγαίνει πολὺ ὡραῖα ἐπάνω στὸ μαῦρο.

— Λουσάτα ἀπογευματινὰ ταγιὲρ θὰ γίνωνται ἀπὸ ὀττομὰν καὶ ἀπὸ μουὰρ μαῦρο ἢ μπλὲ-μαρὲν ἢ χρώματος φουντουκιοῦ.

— Τὰ ταγιὲρ αὐτὰ θὰ γίνωνται πολὺ ἁπλᾶ. Ἡ ἀξία των θὰ ἔγκειται μόνον στὸ πολὺ ὡραῖο ὕφασμα, ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ εἶνε καμωμένα. Ἡ φοῦστα τῶν ταγιὲρ αὐτῶν θὰ εἶνε ἴσια μὲ μιὰ μεγάλη πιέτα ἐμπρός, ἡ ζακέτα τους θὰ φτάνῃ ὥς τοὺς γοφοὺς καὶ ὁ γιακᾶς καὶ ἡ τσέπες θὰ γίνωνται ἀπὸ τὴν θαμπὴ ὄψι τοῦ ὑφάσματος, ὅταν τὸ ταγιὲρ εἶνε καμωμένο ἀπὸ μουάρ. Στὴν μπουτονιέρα αὐτῶν τῶν ταγιὲρ θὰ περνοῦμε ἕνα ἄσπρο τριαντάφυλλο. Εἶνε κάτι πολὺ σίκ.

— Τὰ φορέματα λούσου ποὺ θὰ φορέσουμε σὲ γάμους καὶ σὲ διάφορες ἄλλες τελετὲς ἐπίσημες εἶνε πολὺ μακρυὰ στὰ πλάγια, ἐνῶ ἐμπρὸς καὶ πίσω φτάνουν μόνο ὥς τὸν ἀστράγαλο. Τὸ μάκρος αὐτὸ στὰ πλάγια ἐπιτυγχάνεται μὲ δυὸ παννώ, τὰ ὁποῖα καταλήγουν στὰ πλάγια σὲ δυὸ μικρὲς οὐρές. Τὰ φορέματα λούσου εἶνε πρὸ πάντων μαῦρα ἢ ἄσπρα ἢ χρώματος φουντουκιοῦ.

— Τὰ βραδυνὰ φορέματα εἶνε πιὸ μακρυὰ πίσω.

— Τὰ δαντελλένια φορέματα εἶνε πάντοτε ἀν-βόγκ.

— Τὰ ἀπογευματινὰ δαντελλένια φορέματα ἔχουν μακρυὰ μανίκια, καθὼς καὶ τὰ φορέματα δείπνου, ἀπὸ δαντέλλα, καὶ εἶνε λίγο ντεκολτέ.

— Τὰ βραδυνὰ δαντελλένια φορέματα γαρνίρονται πίσω στὴν πλάτη γύρω ἀπὸ τὸ ντεκολτὲ μὲ μιὰ μπέρτα ἐπίσης δαντελλένια, ποὺ σχηματίζει γκοντὲ μυτερά, πιὸ μακρυὰ στὴ μέση.

— Τὰ κορσάζα τῶν νέων φορεμάτων ἀφίνουν νὰ φαίνωνται διαρκῶς περισσότερο ἡ γραμμὲς τῶν ὤμων καὶ τοῦ στήθους, γιατὶ ἡ ἐντελῶς ἴσια σιλουέττα δὲν εἶνε πειὰ τῆς μόδας.

— Ὅλα σχεδὸν τὰ νέα φορέματα γαρνίρονται πίσω στὴν πλάτη. Τὰ περισσότερα δὲ ἔχουν πίσω στὰ κορσάζα μιὰ μικρὴ κάπα.

— Ἐπίσης καὶ τὰ μανίκια γαρνίρονται πολύ. Ἔτσι θὰ ἰδοῦμε μανίκια γαρνιρισμένα μὲ ντεκοὺπ ἐπάνω ἀπὸ τὸν ἀγκῶνα καὶ γύρω στὸ ντεκοὺπ θὰ εἶνε προσαρμοσμένο ἕνα ἄνισο βολάν. Ἀπὸ τὸν ἀγκῶνα καὶ κάτω τὸ μανίκι εἶνε στενό, ἐφαρμοστὸ καὶ κουμπώνει μὲ μιὰ σειρὰ ἀπὸ κουμπιὰ ἀπὸ ὕφασμα ἀσορτί.

— Τὴν ἄνοιξι, στὰς ἀρχὰς θὰ φορεθοῦν πολὺ τὰ πράσινα καὶ πιὸ ὕστερα τὰ κίτρινα καὶ ρὸζ ὑφάσματα. Τὸ χρῶμα ποὺ συνηθίζεται πολὺ αὐτὴν τὴν ἐποχὴ στὸ Παρίσι εἶνε τὸ χρῶμα τοῦ φουντουκιοῦ, τὸ ὁποῖον θὰ ἐπικρατήσῃ καὶ τὴν ἄνοιξι, καθὼς φαίνεται ἀπὸ τ' ἀνοιξιάτικα μοντέλλα τῶν κυριωτέρων Παρισινῶν οἴκων.

— Θὰ φορεθοῦν ἐπίσης πολὺ τὴν ἄνοιξι καὶ φορέματα δίχρωμα. Π. χ. μαῦρα μὲ ντεκοὺπ πράσινες ἢ ρόζ, καφὲ μὲ ντεκοὺπ μπέζ, γκρίζα καὶ μπλὲ-μαρέν, μαῦρα καὶ πράσινα, κλπ. Ἐπίσης θὰ φορεθοῦν ὡραιότατα φορέματα μὲ τὸν συνδυασμὸ ἁπλοῦ ὑφάσματος καὶ ὑφάσματος ἐμπριμέ.

— Ἀπὸ δυὸ φορέματα παλαιὰ στενά, τὸ ἕνα σκοῦρο καὶ τὸ ἄλλο ἐμπριμὲ ἢ ἑνὸς μόνον ἀνοιχτοῦ χρώματος μποροῦμε νὰ κατασκευάσουμε ἕνα ὡραῖο μοντέρνο φόρεμα.

— Στὸ στενὸ σκοῦρο φόρεμα προσθέτουμε στὰ πλάγια δυὸ παννὼ ποὺ νὰ λήγουν σὲ γκοντέ, ἀπὸ ὕφασμα χρωματιστὸ καὶ στὸ κορσάζο ἐπίσης προσθέτουμε ντεκοὺπ σὲ σχέδιο μπολερὸ ἀπὸ τὸ χρωματιστὸ ὕφασμα ἢ φοροῦμε ἀπὸ ἐπάνω ἕνα ξεχωριστὸ μπολερό. Ἀνεβάζουμε καὶ τὴν τάγια στὴ φυσική της θέσι καὶ προσθέτουμε μιὰ ζώνη ἀπὸ τὸ χρωματιστὸ ὕφασμα. Ἔτσι μποροῦμε νὰ ἔχουμε ἕνα ὡραῖο μοντέρνο φορεματάκι.

— Ἐπίσης δυὸ ντεμοντὲ φορέματα, τὸ ἕνα ἀπὸ βελοῦδο καὶ τὸ ἄλλο ἀπὸ μεταξωτὸ ὕφασμα, μποροῦν ν' ἀποτελέσουν ἕνα πολὺ ὡραῖο φόρεμα τῆς ἐποχῆς.

— Φαίνεται ὅτι τὴν ἄνοιξι θὰ φορέσουμε ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μικρὰ ἐφαρμοστὰ καπελλάκια καὶ καπέλλα μεγάλα γαρνιρισμένα μὲ μικρὰ μπουκετάκια ἀπὸ φτερὰ ἢ ἀπὸ λουλούδια καὶ μὲ σοὺ ἀπὸ κορδέλλα.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

ΤΑ ΦΙΓΟΥΡΙΝΙΑ ΜΑΣ

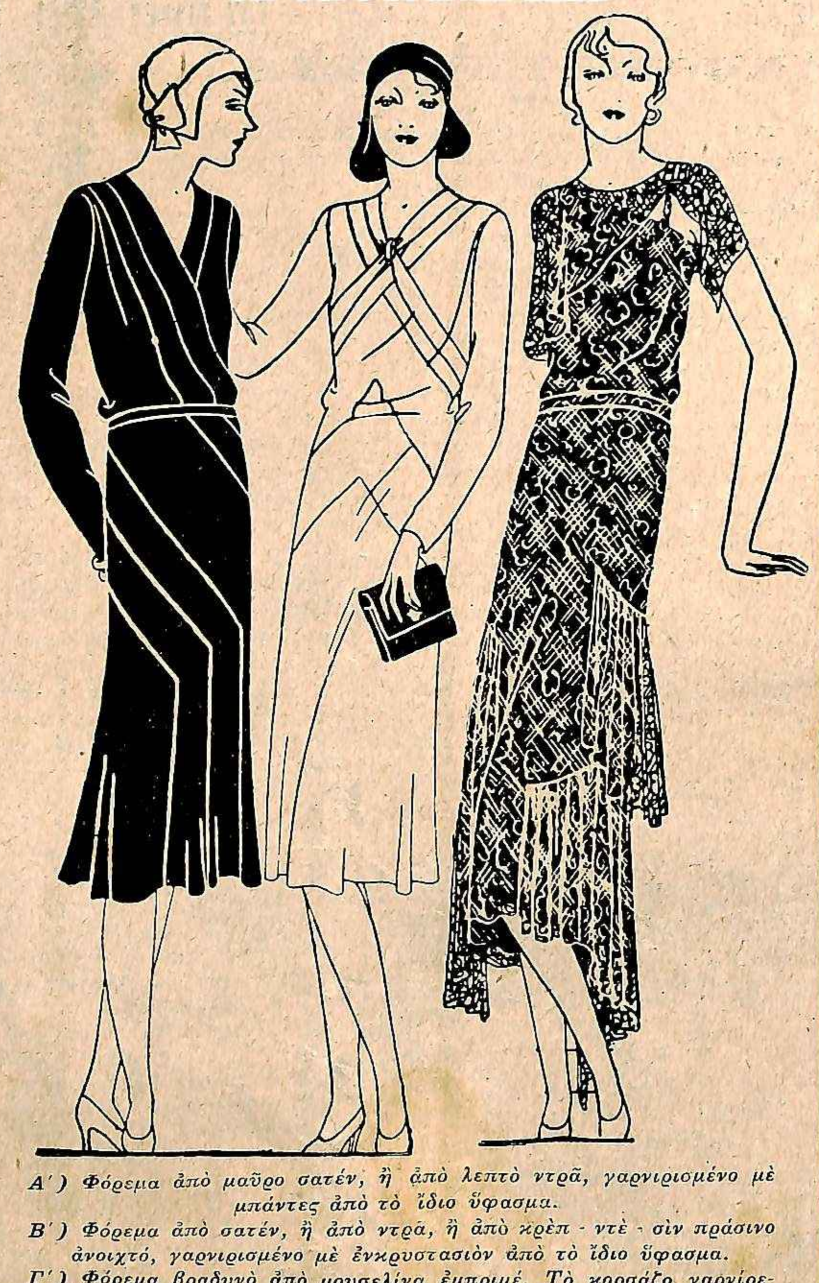

Α') Φόρεμα ἀπὸ μαῦρο σατέν, ἢ ἀπὸ λεπτὸ ντρᾶ, γαρνιρισμένο μὲ μπάντες ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα.

Β') Φόρεμα ἀπὸ σατέν, ἢ ἀπὸ ντρά, ἢ ἀπὸ κρὲπ - ντὲ - σὶν πράσινο ἀνοιχτό, γαρνιρισμένο μὲ ἐνκρυστασιὸν ἀπὸ τὸ ἴδιο ὕφασμα.

Γ') Φόρεμα βραδυνὸ ἀπὸ μουσελίνα ἐμπριμέ. Τὸ κορσάζο γαρνίρεται μὲ μιὰ μπέρτα ἀν - φόρμ, καὶ ἡ φοῦστα μὲ τρία ἄνισα βολάν, πλισσέ.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Ἡ ἀράχνη γεννᾶ αὐγὰ μεγάλα ἴσαμε τὸ σῶμα της.

— Ἡ κάμπια ἔχει 4,041 μυῶνας.

— Ὁ κυπρῖνος ἀναπνέει θέτοντας σὲ κίνησι 13,000 ἀρτηρίες, ἀγγεῖα, φλέβες κλπ.

— Ἡ κλωστὴ τῆς ἀράχνης εἶνε τέσσερες χιλιάδες φορὲς περίπου λεπτότερη ἀπὸ μιὰ συνήθη τρίχα.

— Ἕνας ἐλέφας τρώγει δέκα ὀκάδες ἀραβοσίτου τὴν ἡμέρα.

— Ὅταν ἀπέθανε ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Ἐλισσάβετ, μέσα στὸ ἱματιοφυλάκιό της βρεθῆκαν 3,000 φορέματα.

— Ἀπὸ τοῦ 15ου μέχρι τοῦ 18ου αἰῶνος ὑπολογίζεται ὅτι εἰσήχθη ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ στὴν Εὐρώπη χρυσὸς ἀξίας 375 ἑκατομμυρίων λιρῶν στερλινῶν.

ΘΕΡΜΑΣΤΡΑΙ
ΛΑΜΠΑΙ · ΚΟΥΖΙΝΑΙ

Σίδερα σιδερώματος, Θερμοσίφωνες ἐξαερουμένης βενζίνης καὶ πετρελαίου μεγίστης οἰκονομίας καὶ ἀπολύτου ἀσφαλείας τοῦ μεγαλυτέρου καὶ τελειοτέρου ἐργοστασίου τοῦ κόσμου.

COLEMAN
Δ. Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ
Ὁδὸς Πεσματζόγλου ἀρ. 9β ΜΕΓΑΡΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ
(ἔναντι Τραπεζῶν Λαϊκῆς καὶ Ἰονικῆς)

ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΗ Α. Ε.
ΣΤΑΔΙΟΥ 28β ΤΗΛ. 58-67
Η ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
ΧΑΡΤΟΥ ΤΑΠΕΤΣΑΡΙΑΣ
ΥΦΑΣΜΑΤΑ ΕΠΙΠΛΩΣΕΩΝ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΙ ΤΑΠΗΤΕΣ
BIBELOTS, ΛΑΜΠΑΙ ΚΡΕΜΑΣΤΑΙ
ΚΑΙ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΟΙ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ ΚΑΘΕ ΕΙΔΟΥΣ

ΑΓΟΡΑΣΑΤΕ ΟΛΟΙ ΤΟ ΕΦΕΤΕΙΝΟ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ,,

Πολυτελές, καλλιτεχνικόν, θαῦμα ἐμφανίσεως. Μὲ συνεργασία Γρ. Ξενοπούλου, Κ. Παλαμᾶ, Λ. Πορφύρα, Χ. Χριστοβασίλη, Π. Νιρβάνα, Ν. Λαπαθιώτη, Σταμ. Σταμ., Χάρη Σταματίου, Ἀνδρ. Καρκαβίτσα, Ἀργ. Ἐφταλιώτη, Γερ. Βώκου, Ν. Σπανδωνῆ, κτλ. κτλ.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ ΚΑΙ ΥΠΟΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΜΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ;
Νὰ βάψετε μόνη Σας τὰ περσινά Σας φορέματα μὲ Γερμανικὰς βαφὰς μάρκας
ARTI
καὶ θὰ γίνουν ἐντελῶς καινούργια.
Αἱ βαφαὶ ARTI πωλοῦνται εἰς τὰ Φαρμακεῖα καὶ τὰ Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας σας εἰς 60 μοδέρνους χρωματισμούς.
Γεν. Ἀντιπρόσωπος:
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι, Λέκκα 21α.

ΤΑ ΠΑΛΗΑ ΚΑΠΕΛΛΑ

Γιὰ νὰ γίνη ἕνα παληὸ καπέλλο ἐντελῶς καινούργιο, πρέπει νὰ τὸ ἐμπιστευθῆτε στὸν ἀριστοτέχνην κ. ΙΩ. ΚΑΡΒΕΛΑΝ, ὁδὸς Κολοκοτρώνη ἀριθ. 31β ὁ ὁποῖος ἐσπούδασε τὴν τέχνην μέσα σὲ Ἰταλικὰ ἐργοστάσια. Τὸν συνιστῶμεν ἰδιαιτέρως εἰς κυρίους καὶ εἰς κυρίας.

Α. ΣΑΡΑΝΤΙΔΗΣ
ΡΑΠΤΗΣ
Γερμαν. Παλ. Πατρῶν 3 β
ΑΘΗΝΑΙ

ΔΙΑ ΤΑ ΟΦΘΑΛΜΙΚΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ
συνιστῶμεν τὴν τελειοτέραν Ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν τοῦ κ.
ΣΠΗΛΙΟΥ ΧΑΡΑΜΗ
Ὑφηγητοῦ τῆς Ὀφθαλμολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.
Μενάνδρου 27-Ἀθῆναι. Τηλ. 1-83

ΟΙΚΟΠΕΔΟΝ ἐκ 1100 πήχεων, παρὰ τὴν «Αὔραν» καὶ ἔναντι ἐκπαιδευτηρίου Ζαμάνη, πωλεῖται πρὸς δραχ. 89 τὸν πῆχυν. Πληροφορίαι ὁδὸς Λέκκα 7, Τυπογραφεῖον Σ. Στραγγάλου.

ΤΟ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟΝ **ΣΤΑΡΡ**
ΤΥΠΟΣ XXII
ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΟΛΩΝ

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΜΕ ΔΟΣΕΙΣ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΙΑΝΩΝ **ΣΤΑΡΡ** Α. Ε.

ΑΘΗΝΑΙ: ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ 12
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: ΟΔΟΣ ΦΙΛΩΝΟΣ 48
ΘΕΣ/ΝΙΚΗ: ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 22Α
ΠΑΤΡΑΙ: ΡΗΓΑ ΦΕΡΡΑΙΟΥ 84